

חומש ויקרא

פְּרֻשַׁת וַיִּקְרָא

(דף ב' ע"א)

רַבִּי אֶלְעָזָר פָּתַח, (ישעיהו ז) שֶׁאֵל לֶךְ אוֹת מֵעַם יִי' אֱלֹהֶיךָ
 הַעֲמֵק שְׂאֵלָה אוֹ הַגִּבָּה לְמַעְלָה. אִסְתַּכְּלֵנָא בְּדַרְיָן
 קַדְמָאִין וְדַרְיָן בְּתַרְאִין, מַה בֵּין דַּרְיָן קַדְמָאִין לְדַרְיָן
 בְּתַרְאִין. דַּרְיָן קַדְמָאִין הוּוּ יַדְעִין וּמִסְתַּכְּלִין בְּחַכְמַתָּא
 עֲלָאָה, וַיַּדְעִין לְצַרְפָּא אֲתוּון דְּאֲתִיְהִיבוּ לִיהּ לְמֹשֶׁה
 בְּסִינַי, וְאֶפִּילוּ חִיִּיבִין דְּבַהוֹן בְּיִשְׂרָאֵל, הוּוּ יַדְעִין גּוֹ
 אֲתוּון חַכְמַתָּא עֲלָאָה. וַיַּדְעִין גּוֹ אֲתוּון עֲלָאִין, וְגוֹ אֲתוּון
 תַּתְאִין, חַכְמַתָּא לְאַנְהָגָא עוֹבְדִין בְּהַאי עֲלָמָא.
 בְּגִין דְּכָל אַתְּ וְאַתְּ דְּאֲתַמְסֵר לִיהּ לְמֹשֶׁה, הוּוּ מִתְעַטְרִין
 וְסֻלְקִין עַל רִישֵׁיהוּ דְּחִיוּון עֲלָאִין קַדִּישִׁין. וְכִלְהוּ
 חִיוּון הוּוּ מִתְעַטְרִי בְּהוּ, וּפְרַחִין גּוֹ אֲוִירָא, דְּנַחְתָּא מְגוֹ
 אֲוִירָא עֲלָאָה, דְּקִיק דִּלָּא יַדִּיעַ.
 וְסֻלְקִין וְנַחְתִּין אֲתוּון רַבְרַבִּין וְאֲתוּון דְּקִיקִין. אֲתוּון
 רַבְרַבִּין נַחְתִּין מְגוֹ הֵיכְלָא עֲלָאָה טְמִירָא
 דְּכִלָּא, וְאֲתוּון דְּקִיקִין הוּוּ נַחְתִּין מְגוֹ הֵיכְלָא אַחֲרָא
 תַּתְאָה, וְאֲלִין וְאֲלִין אֲתַמְסְרוּ לִיהּ לְמֹשֶׁה בְּסִינַי.
 וְחַבְרָא דְּאֲתוּון דְּאִינּוּן מִתְחַבְרָאן בְּטְמִירוּ בְּכָל אַתְּ

וְאֵת, כְּגוֹן א, אֵת יַחֲדָא, מִתְחַבְּרָאן עִמָּה בְּטַמִּירוּ תַרְיִן
 אַחֲרָנִין לָף. וְכֵן כְּלָהוּ אֶתְמַסְרוּ לִיהָ לְמִשָּׁה בְּסִינִי, וְכָלָהוּ
 טַמִּירִין גּוֹ חֲבַרִיִּיא, זַכָּאִין אֵינּוֹן.

שְׂאֵל לָךְ אֹת, אֹת מִמֶּשׁ. דְּכָלָהוּ הוּוּ נִטְלִין בְּרוּזָא
 דְּאֶתְוּוֹן. וְכֵן בְּרַחֲב מַה כְּתִיב, (יהושע ב) וּנְתַתֶּם לִי
 אֹת אֲמַת, דָּא אֵת ו', דְּדָא אַקְרִי אֹת אֲמַת. וְאִי תִימָא
 שְׂאֵר אֶתְוּוֹן לָאוּ אֵינּוֹן אֲמַת. אֵין, אֶלָּא אֹת דָּא אֹת
 אֲמַת אַקְרִי.

הַעֲמִק שְׂאֵלָה, דָּא אֹת ה' בִּתְרָאָה דְּבִשְׂמָא קְדִישָׁא. או
 הַגִּבָּה לְמַעְלָה, דָּא אֵת יו"ד רִישָׁא דְּבִשְׂמָא
 קְדִישָׁא. וְדָא אֵיהוּ רוּזָא דְּכְתִיב, שְׂאֵל לָךְ אֹת מִעַם יִי'
 אֶלְהִיךָ, אֹת מִשְׂמָא קְדִישָׁא, מִשְׁמַע דְּכְתִיב מִעַם יִי',
 דְּדָא אֵיהוּ שְׂמָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֵת חַד דְּבִיָּה,
 וּמִשְׁכְּנָא קָאִים עַל דָּא.

תָּא חֲזִי, כַּד סְלִיק עֲנָנָא עַל מִשְׁכְּנָא וְשָׂרָא עֲלוּי, כַּל
 אֵינּוֹן רְתִיכִין, וְכָל (דף ב' ע"ב) אֵינּוֹן מָאֲנִי מִשְׁכְּנָא
 דְּלַעִיל, כְּלָהוּ הוּוּ גּוֹ עֲנָנָא. מַה כְּתִיב, (שמות מ) וְלֹא יְכוּל
 מִשָּׁה לָּבֵא אֶל אֶהֱל מוֹעֵד כִּי שָׁכַן עָלָיו הָעֲנָן. וְכְתִיב,
 וַיָּבֵא מִשָּׁה בְּתוֹךְ הָעֲנָן, (שמות כד) וַיְהִי מִשָּׁה בְּהָר אַרְבַּעִים
 יוֹם וְאַרְבַּעִים לַיְלָה אִי מִשָּׁה לָּא הָוָה יְכִיל לְאַעְלָא
 לְמִשְׁכְּנָא, אֲמַאי הָוָה יְתִיב בְּטוֹרָא כַּל אֵינּוֹן אַרְבַּעִין
 יוֹמִין.

אָלָא

(ס"א אינו וכו' בגין לקבלא אורייתא זמנא אחרא דהא תרין לוחין אתברו בקדמיתא והשתא הוה בטורא כמלקדמין. אמר רבי יוסי אי הכי והא כתיב (שמות לט) ויקם משה את המשכן וכו'. וכתיב ולא יכול משה לבא אל אהל מועד. וכתיב ויהי משה בְּדַר אַרְבָּעִים יוֹם וְגו'. וכתיב ויקרא אל משה וגו'. משמע דמשה בטורא הוה בההוא זמנא דקרא ליה. וכתיב מאהל מועד. ואהל מועד לא הוה בטורא דסיני דהא בינייהו דישראל הוה. אמר ליה בההוא זמנא אשתלימו ארבעין יומין. ומ' יומין הוה משה בטורא. ועננא אחרא עלאה הוה מתקן משכנא ותקין פתורי מכל אינון רוחין קדישין לאתתקנא אתר דהא) **תְּרִי עֲנֵי הוּוּ**, (ס"א ענן דנהיר וענן דחשיף) **חַד דְּעָאֵל בֵּיה מִשֶּׁה. וְחַד דְּשָׂאֲרֵי עַל מִשְׁכָּנָא. תָּא חֲזִי, מַה כְּתִיב (שמות מ) וְכַבּוֹד יְיָ מָלֵא אֶת הַמִּשְׁכָּן, מָלֵא לָא כְּתִיב, אָלָא מָלֵא, דְּהוּה שְׁלִים לְעֵילָא וְתַתָּא, עִם מִשְׁכָּנָא דְּלַתְתָּא. תְּקוּנָא טְמִירָא דְּנַחַת לְתַתָּא וְאַתְתְּקַנַּת שְׂכִינְתָּא.**

אַרְבַּע סְטָרִין דְּמִשְׁרִיין אַתְגְּנִיזוּ. תְּקוּנָא קְדָמָא דְּחַד מִשְׁמֶרָה, מֵאִינוּן ד' מִשְׁרִיין, כְּלָא עַד דְּאַתְתְּקִנוּ. רִישָׁא לְסִטְר יְמִינָא צְדָקִיא"ל, רַב מְמָנָא, רַב מִשְׁיִרְיין, דְּאִיהוּ תְּחוֹת שׁוּלְטָנָא דְּמִיכָא"ל, וְעַמִּיהּ הוּוּ מִתְתְּקִנן כָּל אִינוּן מִשְׁרִיין תְּחוֹת יָדֵיהּ.

וְחַד מְמָנָא אַתְקִם עַל אַרְבַּע תְּלַת, אַרְבַּע לְתַתָּא, בְּגִין דְּכָל אִינוּן מִשְׁרִיין עֲלָאִין, כִּד נַחְתִּין לְתַתָּא, מִשְׁנִיין שְׂמָא דְּלַהוּן, בְּשִׁמְהוּן אַחַרְנִין, כִּד אִינוּן עֲלָאִין לָא מִשְׁתַּנִּין לְעֲלָמִין. וְהֵאִי מְמָנָא עֲלָאָה צְדָקִיא"ל קָאִים עֲלֵיהוּ לְגוּ. אֶת חַד נְצִיץ עַל רִישֵׁיהוּ, וְאִיהִי א' זְעִירָא,

כִּד הָאֵי אֶת נְצִיץ, כִּלְהוּ נְטִלִין לְהֵהוּא אֶתֶר דְּנְצִיץ הָאֵי
נְצִיצוּ.

לְגוּ מְנִייהוּ, רְזִיא"ל רַב מְמַנָּא, רַב מְשַׁרְיִין, דְּקִימָא
לְגוּ תְּחוּת שׁוּלְטָנוּתָא דְּמִיכָא"ל. וְעַמִּיהָ כָּל אֵינּוֹן
מְשַׁרְיִין דְּתְּחוּת יְדִיהָ. וְחַד מְמַנָּא קָאִים עֲלֵייהוּ בְּתֻרְעָא,
דְּאֶתְקָרִי רֹמִיא"ל. וְסַחְרִין לִיהָ י"ב מְמַנּוֹן, תְּלַת תְּלַת ד'
זְמַנִּין. וְרְזִיא"ל רַב מְמַנָּא קִימָא עַל כִּלְהוּ, דְּלֹא אֲשַׁתְּנִי
שְׁמִייהָ. אֶת חַד נְצִיץ עַל רִישֵׁייהוּ דְּכָל אֵינּוֹן מְשַׁרְיִין,
וְאִיהִי אֶת ר'. כִּד הָאֵי נְצִיץ, נְטִלִין כִּלְהוּ לְהֵהוּא סְטָרָא
דְּהֵהוּא נְצִיצוּ, הָאֵי אֶת קִימָא עַל עוֹנָשָׁא דְּמַגְלָה רִזִּין
וְסִימְנִידָּ (מִשְׁלִי יג) רִישׁ וְקָלוֹן.

לְגוּ מְנִייהוּ, יוֹפִיא"ל רַב מְמַנָּא, רַב מְשַׁרְיִיאֵן, תְּחוּת
שׁוּלְטָנוּתָא דְּמִיכָא"ל, וְעַמִּיהָ הֵווּ מִתְּתַקְנָן כָּל אֵינּוֹן
מְשַׁרְיִין דְּתְּחוּת יְדִיהָ. וְלֹא אֶתְגַּלְיִין הֶכָּא בְּחֻשְׁבָּנָא, בְּגִין
דְּלֹא אֲשַׁתְּלִימוּ הֶכָּא עַד דְּאֶתוּ לְבֵית עוֹלָמִים. דְּתַמָּן
אֲשַׁתְּלִימוּ כִּלְהוּ, (שְׁמוֹת מ"א ע"א) וְאֶסְגוּ מְשַׁרְיִין בְּשְׁלִימוּ. וּמָה
דְּאֶמְרוּן הֶכָּא, כָּל אֵינּוֹן מְשַׁרְיִין דְּתְּחוּת יְדִיהָ, דְּאֶתְמַסְרוּ
בְּהֵהוּא שְׁעֵתָא לְאַעְלָא עַמִּייהָ וְחַד מְמַנָּא קִימָא עֲלֵייהוּ,
וְחֻכְמִיא"ל שְׁמִייהָ, וְי"ב מְמַנּוֹן סַחְרִין לִיהָ לְכָל עֵיבַר תְּלַת
תְּלַת, כְּמָה דְּאֶמְרוּן. וְיוֹפִיא"ל רַב מְמַנָּא קִימָא עַל כִּלְהוּ,
דְּלֹא אֲשַׁתְּנִי שְׁמִייהָ.

אֶת חֵד נְצִיץ עַל רִישֵׁיהוּ דְכָל אֲלִין מִשְׂרִיין, וְאִיהִי אֶת
 ק'. כִּד נְצִיץ דָּא, נְטְלִין כְּלָהוּ לְהֵהוּא סְטְרָא דְהֵהוּא
 נְצִיצוּ. הֵאִי אֶת ק' תְּלִיָּא בְּאִוִּירָא, וְאֶכְפִּיא תְּלַת זְמַנִּין
 בְּיוֹמָא. וְסִלְקָא וְנַחְתָּא, תְּרִין אַתְוּון אֲלִין קר, אִינּוּן
 אַתְוּון דְקִיָּמִין בְּאַמְצָעִיתָא, חֵד דְחָפִי לְאֶת א', וְחֵד
 דְחָפִיא עַל י', דְאִיהִי לְבַתֵּר.

לְגוּ מְנִיָּהוּ, קְדוּמִיא"ל רַב מְמַנָּא, רַב מִשְׂרִיין, תְּחֹת
 שׁוֹלְטָנוּתָא דְמִיכָא"ל, עֲמִיָּה הוּוּ מִתְתַקְנָן כָּל אִינּוּן
 מִשְׂרִיין דְתְּחֹת יָדִיהּ. וְחֵד מְמַנָּא קִיָּמָא עָלֵיָּהוּ בְּתֵרְעָא,
 דְאֶתְקָרִי אַרִיא"ל. וי"ב מְמַנָּן סְחָרִין לִיָּה, תְּלַת תְּלַת לְכָל
 סְטְרָ. וְהֵאִי מְמַנָּא קְדוּמִיא"ל קִיָּמָא עָלֵיָּהוּ, דְלֹא
 אֲשַׁתְּנִי שְׁמִיָּה לְעֵלְמִין. חֵד אֶת קִיָּמָא נְצִיץ עַל רִישֵׁיהוּ,
 וְהוּא אֶת י', (דף ג' ע"א) כִּד הֵאִי נְצִיץ, נְטְלִין כְּלָהוּ לְהֵהוּא
 נְצִיצוּ דְנְצִיץ. אוֹת ק' דְקַאמְרָן חָפִיא עַל הֵאִי אֶת י', ר'
 חָפִיא עַל א'.

לְגוּ לְגוּ, בְּאַתֵּר דְאֶקְרִי קֹדֶשׁ, נְצִיץ חֵד אֶת בְּטְמִירוּ
 וּבְגִנְיֹזוּ, וְאִיהִי אֶת ו'. וְהֵאִי אֶת ו' נְצִיץ בְּנְצִיצוּ עַל
 כְּלָהוּ אַתְוּון. וְקִלָּא נְפִיק מְבִינֵיָּהוּ דְאֲלִין אַתְוּון, כְּדִין
 בְּטֵשׁ נְצִיצוּ דָּאֶת ו', לְנְצִיצוּ דָּאֶת י', וְנִפְקֵה הֵהוּא נְצִיצוּ
 מִגּוֹ אַתֵּר (ס"א דְאֶקְרִי קֹדֶשׁ) דְקֹדֶשׁ וּבְטֵשׁ לְגוּ נְצִיצוּ דָּאֶת י'.
 וְכִדִּין נְצִיצוּ דָּאֶת י', בְּטֵשׁ לְגוּ נְצִיצוּ דָּאֶת ק' (וְקִלָּא הוּוּא

וּנְפִיקָא נְצִיצוּ דְאֵת ק', וּבְטִשׁ לְגוּ נְצִיצוּ דְאֵת ר',
 וּנְפִיקֵי נְצוּצִין כְּלֵהוּ, וּמִתְחַבְּרִין לְגוּ נְצִיצוּ דְאֵת א',
 דְקִימָא. וְקָלָא הוּא נְפִיק, וּבְטִשׁ בְּכָל אֵינּוֹן נְצִיצִין
 דְאֵתוּוֹן כַּחְדָּא, נְצִיצוּ דְאֵת ו' בִּי, נְצִיצוּ דֵי בְק', נְצִיצוּ
 דְק' בְּר', נְצִיצוּ דְר' בְּא'. וּמִתְחַבְּרִין גְּלִיפִין דְנְצִיצִין,
 וּנְפִיקֵי לְבַתֵּר. וּבַתֵּר דְמִתְחַבְּרִין בְּנִיצוּצִיָּהוֹן, נְפִיק קָלָא
 מִבִּינֵיָּהוֹן, וּמִתְחַבְּרִין בְּרִזָּא דָּא וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה. וּמֹשֶׁה
 הָוָה מְסַתְּפֵל כָּל אֵינּוֹן יוּמִין דְלֹא עָאֵל.

לְבַתֵּר אֲתַהֲדְרוּ אֲתוּוֹן, וְהוּוּ מִתְגַּלְגְּלִין בְּקוּלְפוּי,
 בְּצִרוּפִין דְאֵתוּוֹן דְאֵתְמָסְרוּ לְאָדָם בְּגִנְתָּא
 דְעֵדֶן. אֵת א לְאֵעֲלָא בְּגוּ טְמִירָא, לְאֵתֵר דְאֵקְרִי קֵדֶשׁ,
 וּנְפִיק ו', וַיְהִיב דְּוֹכְתָא לְאֵת א', וְאֵתְחַבְּר א' לְגוּ ו',
 דְבַתֵּרִיָּה קֵר, וַי' עָאֵל בֵּין ק' וּר' וְאֵשְׁתַּכַּח קִיר. וְאֵתְגַלְּפּוּ
 וְאֵתְנְצִיצוּ כְּמִלְקֵדְמִין, וְקָלָא נְפִיק מִבִּינֵיָּהוּ, וּמִתְחַבְּרִין
 נְצִיצִין דְאֵתוּוֹן, וּנְפִיק לְבֵר וְאֵתְגַלְּיִין לְגַבֵּי כָּל אֵינּוֹן
 מִשְׂרִיִין, דְהוּוּ נְטִלִין אֵינּוֹן אֲתוּוֹן. וְכֹד מִתְחַבְּרִין נְצִיצִין
 דְאֵתוּוֹן, קָלָא בְטִשׁ בִּינֵיָּהוּ, אֲתַחְזוֹן בְּגִלּוּפֵיָּהוּ לְכָל
 אֵינּוֹן רְתִיכִין אֻקִּיר. וְקָלָא אֲתַהֲדֵר מִבִּינֵיָּהוּ וְקִרִי בֵּין
 אֵינּוֹן רְתִיכִין (ישעיה יג) אֻקִּיר אָנוּשׁ מִפּוּז וְאָדָם מִכְּתָם
 אֻפִיר.

זְכָאָה חוּלְקִיָּה דְמֹשֶׁה דְחָמִי כָּל דָּא, אַבְּל צְרוּפָא דָּא לָא

אֶתְחַמִּי לְעֵינָיו דְּמֹשֶׁה, אֲלֵא צְרוּפָא קְדַמָּא דְּאִיהוּ
וַיִּקְרָא, דָּא הָוֵה חָמֵי מֹשֶׁה, הֵדָא הוּא דְכָתִיב וַיִּקְרָא אֶל
מֹשֶׁה. וְצְרוּפָא דָּא אַחֲרָא לָא גַלְיִין לִיה. בְּגִין דְּשִׁבְחָא
דְּבַר נָשׁ לָא מוֹדְעִין לְקַמְיָה. וְסִמְנִיָּה, (במדבר יב) צָאוּ
שְׁלֹשְׁתְּכֶם, וְכָתִיב וַיִּקְרָא אֶהְרֹן וּמֵרָיִם, וְכָתִיב פֶּה אֶל פֶּה
אֲדַבֵּר בּוֹ, וְכָתִיב לֹא כֵן עֲבַדִּי מֹשֶׁה, בְּגִין דְּלֹא מוֹדְעִין
שְׁבַחִיה דְּבַר נָשׁ לְקַמְיָה.

סְלִקִין אַתּוּן, וְאַתְהֵדְרוּ בְּכָל אֵינּוֹן מִשְׁרַיִין כְּגוֹנָא דָּא,
בְּצְרוּפָא דָּא אוֹקִיר. וְקָלָא נָפֵק וְאֶכְרִיז וְאָמַר,
אוֹקִיר אָנוּשׁ מִפּוֹז וְגו'. לְבַתַּר אַתְמַשְׁכוּ אַתּוּן, וְהוּוּ
נְצִיצִין עַל רִישֵׁיהוּ דְּכָל אֵינּוֹן רְתִיכִין, וְאַשְׁתַּכְכוּ עַד
דְּאַתְתַּקְּנוּ לְדוּכְתִיָּהוּ.

רִישָׁא לְסֵטֶר שְׂמָאלָא חֲזַקִיא"ל רַב מְמַנָּא, רַב מִשְׁרַיִין
לְכָל אֵינּוֹן דְּקִימֵי לְתַרְעָא דְּמִשְׁכְּנָא, תַּחֲתוֹת
שׁוּלְטָנוּתָא דְּגַבְרִיא"ל. וְעַמִּיָּה מִתְתַּקְּנִין בְּהָהוּא תַרְעָא,
כָּל אֵינּוֹן מִשְׁרַיִין דְּתַחֲתוֹת יָדִיה. וְחַד מְמַנָּא אַתְקָם עַל
תַרְעָא לְבַר, וְגַזְרִיא"ל שְׂמִיָּה. וְעַמִּיָּה י"ב מְמַנֵּן דְּסַחְרִין
לִיה תַּלְתַּת תַּלְתַּת לְכָל סֵטֶר, לְד' סֵטֶרִין.

וְאַלִין שְׁנָנָא דְּלַהֲטָא דְּחַרְבָּא דְּמִתְהַפְכָּא בִּידֵיהוּ. וְהֵא
מְמַנָּא חֲזַקִיא"ל, קָאִים עָלֵיהוּ לְעִילָא לְעִילָא
לְגו. אַתְ חַד נְצִיצִין עַל רִישֵׁיהוּ, וְאִיהִי אַתְ א'. דְּהֵא לָא

קִיַּיְמִי אֱלִינָן, וְלֹא שִׁיִּילִי (ס"א נטלִי), אֲלֹא בְרוּזָא דָא, דְּאִיהִי
 (שמות קנ"ט ע"א) יִמְיִנָא. בְּגִין דְּשִׁמְאֲלָא לָא נְטִיל אֲלֹא
 בְּיִמְיִנָא. יִמְיִנָא נְטִיל תְּדִיר לְשִׁמְאֲלָא, דָּא אֶת נְצִיץ
 וְנִפִּיק מִן יִמְיִנָא. כִּדִּין נְטִלִין לְהֵהוּא אֲתֵר דְּנְצִיץ הֵהוּא
 נְצִיצוּ.

לְגוּ מְנִיָּה רַהֲטִיא"ל רַב מְשֻׁרְיִין, דְּקִיַּיְמָא לְגוּ תְּחוּת
 שְׁלִטְנוּתָא דְּגַבְרִיא"ל. וְעַמִּיָּה כָּל אֵינּוֹן מְשֻׁרְיִין
 תְּחוּת יְדִיָּה. וְחַד מְמָנָא קָאִים עֲלֵיָּהוּ בְּתִרְעָא, דְּאֶתְקָרִי
 קְדָשִׁיא"ל, וְסַחְרִין לִיָּה י"ב מְמָנּוּ, תְּלַת תְּלַת ד' זְמָנִין.
 וְהֵהוּא מְמָנָא רַהֲטִיא"ל קִיַּיְמָא עַל כְּלָהוּ, דְּלֹא אֲשִׁתַּנִּי
 שְׁמִיָּה. אֶת חַד נְצִיץ עַל רִישֵׁיָּהוּ דְּכָל אֱלִינָן מְשֻׁרְיִין, וְאֶת
 דָּא אִיָּהוּ ז', וְאִיָּהוּ אֶתְחַלְּףָ גּוּ תְּקוּנָא דְּמִשְׁכְּנָא בְּאֶת ל.
 הָאִי אֶתְחַלְּףָ בְרוּזָא (במדבר כד) דְּיִזְל מִים מִדְּלִיָּו. וְאֶתְחַלְּףָ (דף
 ג' ע"ב) בְּגִלּוּפֵי אֲתוּוֹן, וְאֶקְרִי חֲלוּפָא ל'. כִּדִּין הָאִי נְצִיץ עַל
 רִישֵׁיָּהוּ דְּכָל אֱלִינָן מְשֻׁרְיִין, כִּדִּין כְּלָהוּ נְטִלִין לְהֵהוּא
 סְטָרָא דְּהֵהוּא נְצִיצוּ.

לְגוּ מִן דָּא, קְפָצִיא"ל רַב מְמָנָא, רַב מְשֻׁרְיִין, תְּחוּת
 שְׁלִטְנִיָּה דְּגַבְרִיא"ל, וְעַמִּיָּה הוּוּ מִתְּתַקְנָן כָּל אֵינּוֹן
 מְשֻׁרְיִין דְּתְּחוּת יְדִיָּה, אֵינּוֹן דְּאֶתְמָסְרוּ לִיָּה בְּהֵיָּא
 שְׁעֵתָא, וְחַד מְמָנָא קָאִים עֲלֵיָּהוּ עֲזוּא"ל שְׁמִיָּה. וִי"ב
 מְמָנּוּ סַחְרִין לִיָּה לְכָל עֵיבֵר, תְּלַת תְּלַת כְּמָה דְּאוּקִימְנָא,

וְקִפְצִיא"ל רַב מִמָּנָא קִימָא עַל כְּלָהּ. אֶת חַד נְצִיץ עַל
 רִישֵׁיהּוּ דְכָל אֱלִין מִשְׁרִיין, וְאִיהִי אֶת ד', וְכָלְהוּ נְטִלִי
 לְהֵהוּא נְצִיצוּ דִּיהֵהוּא אֶת. הֵאִי אֶת תְּלִיָא גּוֹ אֲוִירָא, עַל
 תְּרִין אֲתוּון אַחֲרָנִין.

לְגוּ מִן דָּא שְׁמַעִיא"ל רַב מִמָּנָא, הֵאִי אֶתְחַלְּףָ לְד'
 שְׁמַהוּ, בְּגִין דְּלֹא קִימָא בְּגַלְפוּי. וְזִמְנִין לְסֵטֶר
 יְמִינָא, וְזִמְנִין לְסֵטֶר שְׁמַאלָא, וְעַמִּיהִ י"ב מִמְּנִין דְּסַחְרִין
 לִיהִ לְכָל עֵיבֵר תְּלַת תְּלַת, כְּמָה דְּאוּקִימָנָא, וְרַגְשִׁיא"ל
 רַב מִמָּנָא עַל אֱלִין י"ב, תְּחוּתִיהִ דִּיהֵהוּא מִמָּנָא אַחֲרָא.
 וְאֶת חַד נְצִיץ עַל רִישֵׁיהּוּ לְעֵילָא, וְאֶת דָּא אִיהִי אֶת ה',
 וְדָא תְּלִיא בְּאוִירָא עַל כָּל שְׂאָר אֲתוּון, בְּהֵהוּא אֶת ד'
 דְּקֶאמְרוּן. ד' אֱלִין תְּרִין סְלִיקוּ לְעֵיל עַל כָּל שְׂאָר
 אַחֲרָנִין, וְכָלְהוּ נְטִלִין לְהֵהוּא נְצִיצוּ דִּתְלִיא מֵהֵהוּא אֶת.
 לְגוּ לְגוּ, בְּאַתֵּר דְּאֶקְרִי קֹדֶשׁ, נְצִיץ אֶת חַד גּוֹ טְמִירוּ
 דְּקֹדֶשׁ, וְאִיהִי אֶת ם סְתִימָא. הֵאִי נְצִיץ בְּנְצִיצוּ עַל
 כְּלָהּוּ אֲתוּון, וְקָלָא הוּא נְפִיק מִבִּינֵיהּוּ דְּאֱלִין אֲתוּון.
 כְּדִין בְּטַשׁ נְצִיצוּ דִּיהֵאִי אֶת, וְנְטִיל תְּרִין אֲתוּון אַחֲרָנִין
 נְצִיצִין דִּתְלִיין בְּאוִירָא, וְאִינּוּן ד' ה' וְאַשְׁתָּאֵר אֵל,
 וְאַתְחַבְּרוּן בְּאֱלִין אַחֲרָנִין דְּסֵטֶר יְמִנָא, וּבְטַשׁוּ אֱלִין
 בְּאֱלִין, וְנְטִלִי כְּלָהּוּ, וְאַתְהֵדְרוּן קַדְמָאִי כְּמִלְקַדְמִין וְנְפָקִי
 לְבַר, וּכְדִין אֶקְרוּן וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה.

וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר יְיָ אֵלָיו מֵאֵהָל מוֹעֵד (ויקרא א)
 לֵאמֹר. רַבִּי חֲיִיא פָתַח וְאָמַר, (שיר השירים ה) בָּאתִי לְגַנִּי
 אַחֻותִי כֻלָּה אֶרִיתִי מוֹרִי עִם בְּשָׁמִי אֶכְלֹתִי יַעֲרִי עִם דְּבִשִׁי
 שְׁתִּיתִי יַיִנִי עִם חֲלָבִי וְגו', הַאִי קָרָא לָאו רִישִׁיָּה סִיפִיָּה,
 וְלָאו סִיפִיָּה רִישִׁיָּה. פְּתִיב אֶכְלֹתִי יַעֲרִי עִם דְּבִשִׁי שְׁתִּיתִי
 יַיִנִי עִם חֲלָבִי, לְבַתֵּר אֶכְלוּ רַעִים. מֵאֵן דְּמוֹזְמֵן לְאַחֲרָא,
 כַּד מוֹזְנָא מִתְתַּקֵּן קָמִיָּה. בְּתֵר דְּאִיהוּ אֶכַּל, הֵיאֵךְ יוֹזְמִין
 לְאַחֲרָא.

אֶלֶּא זַכָּאִין אֵינֻון יִשְׂרָאֵל, דְּקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעָא
 לְדַכָּאָה לְהוֹן, וְאַתְרֵעִי בְּהוֹן מְכָל שְׂאָר עַמִּין
 עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה, וּמְדַאֲתֵרֵעִי בְּהוֹן בְּעָא לְסִלְקָא לְהוֹן
 מְכָל מְקַטְרְגֵי עֲלֵמָא. תָּא חֲזִי, (ס"א בְּתֵר דְּאַתְעֵבֵד מִשְׁכְּנָא) בִּיּוֹמָא
 דְּאַתְקָם מִשְׁכְּנָא לְתַתָּא, בְּהֵהוּא יוֹמָא אַתְתְּקָם מִשְׁכְּנָא
 אַחֲרָא לְעִילָא עֲמִיָּה, דְּכְתִיב, (שמות מ) הוֹקָם הַמִּשְׁכָּן סִתְּם,
 וְהֵהוּא יוֹמָא חֲדוּוֹתָא דְּקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הוּוּה.

כִּיּוֹן דְּאַתְקָם מִשְׁכְּנָא מַה פְּתִיב, (שמות מ) וְלֹא יְכוֹל מֹשֶׁה
 לָבֵא אֶל אֵהָל מוֹעֵד. כַּד חֲמָא קוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 כַּךְ אָמַר, וּמַה עַל יְדֵי דְּמֹשֶׁה אַתְקָם, וְאִיהוּ לְבַר, מִיַּד
 וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה. אָמַר לִיה: מֹשֶׁה, חֲנוּכָא דְּבֵיתָא בְּמֵאֵי
 הוּוה, בְּסֵעוּדְתָא, אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּם קָרְבַּן לִי. הֲדָא
 הוּא דְּכְתִיב בָּאתִי לְגַנִּי אַחֻותִי כֻלָּה וְגו'. (ס"א וְהָא אֲקוּמוּדָה הָאִי

רעיא מהימנא
 פִּתַּח וְאָמַר בְּאֵתִי לְגַנְי
 אַחוֹתִי כֻּלָּה, אִיהִי
 מַלְכוּת, אֲדַנְי. אֲרִיתִי מוֹרִי,
 דָּא חֶסֶד, דְּרַנָּא דְאַבְרָהָם,
 דְאַתְמַר עֲלֵיהּ אֱלֹהִי לִי אֵל
 הַר הַמּוֹר. עִם בְּשָׁמִי, דָּא
 נִצַּח, דְּרַנָּא דְאַהֲרֹן, דְכָתִיב
 בִּיה (שְׁמוֹת ל) וְאַתָּה קַח לְךָ
 בְּשָׁמִים רֵאשִׁי. וְאִינוּן דְרוּעָא
 יְמִינָא, בִּירְכָא יְמִינָא. וְרִזָּא
 דְמִלָּה, (תְּהִלִּים טז) נְעִימוֹת
 בִּימִינֶךָ נִצַּח. וְאִינוּן תְּרִין
 בְּרַכּוֹן לְקַבְּלֵיהּ, חַד מִגּוֹן
 אַבְרָהָם, וְתַנְיִנָּא עֲבוּדָה,
 דְהוּא רִצָּה.

אֲכַלְתִּי יַעֲרִי, דָּא גְבוּרָה
 פַּחַד יִצְחָק. עִם
 דְבִשְׁי הוֹד, דְּרַנָּא דְדוֹד,
 וְהִינּוּ דְרוּעָא שְׁמָאֲלָא, עִם
 יְרְכָא שְׁמָאֲלָא. שְׁתִּיתִי יַיְנִי
 עִם חֲלָבִי, גּוֹף וּבְרִית, יַעֲקֹב
 עִם שְׁלֵמָה. לְבַתָּר אֲכָלוּ
 רַעִים שְׁתוּ וְשָׁכְרוּ דוֹדִים,
 י"ב שְׁבָטִים, בִּי"ב בְּרַכָּאן.

דְּבַר אַחַר בְּאֵתִי לְגַנְי, דָּא
 גּוֹן עֵדוֹן דְלַעֲיָלָא.

אַחוֹתִי כֻּלָּה, דָּא כְּנֶסֶת
 יִשְׂרָאֵל, דְבַהֲהוּא יוֹמָא
 אֲזַדְיוּגוּ זְווגִין בְּכֻלָּא,
 אֲזַדְיוּגוּ זְווגִין בְּהוּא גּוֹן
 עֵדוֹן, בְּגִין דְאַתְבָּרְכוּ כְּלָהּ
 מִשְׁקִיו דְנַחֲלָא, וְאַתְקִשְׁרוּ
 כָּל חַד בְּחֻבְרִיהּ, הַדָּא הוּא
 דְכָתִיב אֲרִיתִי מוֹרִי עִם
 בְּשָׁמִי אֲכַלְתִּי יַעֲרִי (שִׁיר הַשִּׁירִים

ה) (דף ד' ע"א) עִם דְבִשְׁי שְׁתִּיתִי
 יַיְנִי עִם חֲלָבִי כְּלָהוֹן
 אֲתִשְׁקִיין וְאַתְרוּוּ מִמְּבוּעָא
 דְנַחֲלָא.

אֲכָלוּ רַעִים שְׁתוּ וְשָׁכְרוּ
 דוֹדִים, כָּל אִינוּן
 דְלַתְתָּא. וְכֻלָּהוּ עַנְפִּין (כ"א
 עֲלִמִין) כְּלָהוּ, אֲתִבְרְכוּ
 וְאַתְזָנוּ, כַּד אֲלִין אֲתִבְרְכוּ
 לַעֲיָלָא. וּבְמָה מִתְבְּרַכָּאן

תּוֹסַפֶּת בְּרַבַּת הַמִּינִין, מֵאֵן
אֲכִיל לָהּ, הֵהוּא דְאֶתְמַר
בִּיה בָּאתִי לְגַנֵּי אַחוּתִי כְלָה.
וְאִית דְּפָלִיג לֹון בְּרֻזָּא
אַחְרָא, אַרְיִתִי מוֹרִי עִם
בְּשָׁמִי, גּוּף וּבְרִית, יַעֲרִי עִם
דְּבָשִׁי, שׁוֹקָא יְמִינָא עִם
שְׁמָאֲלָא. יִינִי עִם חֲלָבִי,
דְּרוּעָא שְׁמָאֲלָא בִּימִינָא,
דְּאִינוּן יִינִי גְבוּרָה, חֲלָבִי
חֶסֶד. (ע"כ רעיא מהימנא)

וּמֵת בְּסָמָן, כְּלָהוּ בְּרִיחָא
דְּקַרְבָּנָא.

תָּא חֲזִי, בְּשַׁעְתָּא דִּנְחַתַּת
כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל

לְאַשְׁרָהָא דִּיּוֹרָהָא בְּאַרְעָא,
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָמַר לָהּ,
לְהֵאֵי קָרָא, בְּגִין דְּאַשְׁתַּכְּחוּ
בְּרַכָּאן וְחֻדוּה בְּכְלָהוּ עַלְמִין,
וְאַתְבַּסְמַת הִיא, לְנַפְקָא מִנָּה
בְּרַכָּאן לְכָלָא. דְּכַד אֵלִין

שִׁית אַתְבְּרַכָּאן, כְּדִין כְּלָהוּ עַלְמִין אַתְבְּרַכָּאן כְּחֻדָּא
לְתַתָּא, וּמֵת בְּרַכָּאן לְעֵילָא. (ס"א וּכְנֻסַת יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל) אַתְבְּרַכּוּ
מִכְּלָהוּ. דְּבַר אַחַר בָּאתִי לְגַנֵּי אַחוּתִי כְלָה. רַבִּי יִצְחָק
אָמַר, לָא אֲזִדְוּוּגָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (ס"א יִשְׂרָאֵל) בְּכְנֻסַת
יִשְׂרָאֵל, אֲלָא בְּזֻמְנָא דְּאֵלִין שִׁית אַתְרוּוּן, מִשְׁקִיו דִּנְחַלָּא
דְּלָא פֶּסֶק.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, אֲכָלוּ רַעִים שְׁתוּ וְשָׁכְרוּ דוּדִים, אֵלִין
כָּל מְאָרִי דִּיבְבָא וְיִלְלָה, דְּאַתְבַּסְמוּ כְּלָהוּ וְאַתְבְּרַכּוּ
כְּחֻדָּא. דְּהָא מִסְעוּדַתָּא דְּמִלְכָּא מֵתְהַנְיִין כְּלָא. וְאִימַתִּי
אֲכִילִי כְּלָהוּ. בְּשַׁעְתָּא דְּמִלְכָּא (ס"א אַתְאַחֲדִי) אֲתִי חֲדִי. וְעַל
דָּא מִלְכָּא אַתְחֲדִי, וְחֲדִי לְמִטְרוּנִיתָא בְּקַדְמִיתָא, לְבַתֵּר
כְּלָהוּ אֲכָלִין וְחֻדָּאן.

רַבִּי אֲבָא אָמַר, אֲכָלוּ רַעִים שְׁתוּ וּשְׁכְרוּ דוּדִים, אֲלִין
 אֵינּוֹן שִׁית דְּקֹאמְרוֹן, וְאֲלִין אֵינּוֹן דְּכְתִיב בְּהוּ, (שיר
 השירים א) הִבִּיאֲנִי הַמֶּלֶךְ חֲדָרָיו וְגו'. שְׁתוּ וּשְׁכְרוּ, מִהֵהוּא
 יֵין דְּרַוֵּי לְכָלֵּא. רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, כָּל אֵינּוֹן דְּלִתְתָּא,
 דְּכִיּוֹן דְּאֵינּוֹן שִׁית אֶתְבְּרַכָּאן, כְּלָהוּ דְּלִתְתָּא מִתְּבְּרַכָּאן.
 רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, כָּלֵּא שְׁפִיר, אֲבַל רְזָא דְּמִלָּה, אֲכָלוּ
 רַעִים לְעֵילָא, שְׁתוּ וּשְׁכְרוּ דוּדִים לִתְתָּא. אָמַר לִיה
 רַבִּי אֶלְעָזָר, מָאן אֵינּוֹן לְעֵילָא, וּמָאן אֵינּוֹן לִתְתָּא. אָמַר
 לִיה יָאוּת שְׁאִילְתָּא, דָּא אֲתֵר עֲלָאָה דְּאֵינּוֹן בְּאַחַדוּתָא
 בְּחֲדוּתָא דְּלֵא מִתְּפָרְשָׁן לְעֵלְמִין, אֲלִין אֶקְרוּן רַעִים.
 הָדָא הוּא דְּכְתִיב, (בראשית ב) וְנָהָר יוֹצֵא מִעֵדֶן, וְעֵדֶן וְהֵהוּא
 נָהָר לָא מִתְּפָרְשָׁן לְעֵלְמִין, וְאֶשְׁתַּכְּחוּ לְעֵלְמִין בְּרַעוּתָא
 בְּאַחַדוּתָא בְּחֲדוּתָא. שְׁתוּ וּשְׁכְרוּ דוּדִים, אֲלִין אֵינּוֹן
 לִתְתָּא, דְּאֶקְרוּן דוּדִים, לְזַמְנִין יְדִיעֵן וְהָא אוֹקִימְנָא.
 תָּא חֲזִי בְּאֵינּוֹן עֲלָאֵי כְּתִיב בְּהוּ אֲכִילָה בְּלֵא שְׁתִּיָּה. מָאֵי
 טַעְמָא. מָאן דְּאִית לִיה גְּרַבִּי דְּחַמְרָא, אֲכִילָה בְּעֵיא.
 וּבְגִין דְּתַמֵּן שְׂרִיא חַמְרָא דְּמִנְטְרָא, כְּתִיב בְּהוּ אֲכִילָה.
 וּבְאֵינּוֹן תְּתָאֵי דְּבַעֲיִין שְׁקִיו, כְּתִיב בְּהוּ שְׁתִּיָּה, דְּהָא כָּל
 נְטִיעֵן שְׁקִיו בְּעֵיִין מִנְחָלָא דְּעַמִּיקָא. וְעַל דָּא, בְּאֲלִין
 אֲכִילָה, וּבְאֲלִין שְׁתִּיָּה. אֲלִין רַעִים וְאֲלִין דוּדִים.
 אָמַר לִיה רַבִּי אֶלְעָזָר, אֶתְחֲזִי דְּהָא דוּדִים חֲבִיבוּתָא

אֵינּוֹן, אֲמַאי אֵינּוֹן תִּתַּאי. אָמַר לִיה, אֵינּוֹן דִּתְאַבִּין דָּא
 לְדָא, וְלֹא מִשְׁתַּכְּחִין תְּדִיר, אֶקְרוּ דוּדִים. וְאֵינּוֹן
 דְּמִשְׁתַּכְּחִי תְּדִיר, וְלֹא מִתְּכַסִּיין וְלֹא מִתְּפַרְשֵׁן דָּא מִן דָּא,
 אֶקְרוּ רַעִים. וְעַל דָּא, אֵלִין דוּדִים, וְאֵלִין רַעִים, אֵלִין
 בְּרַעוּתָא בְּאַחַדוּתָא תְּדִיר, וְאֵלִין בְּתִיאֻבְתָּא לְזַמְנִין. וְדָא
 הוּא שְׁלִימוּתָא דְּכָלָא, בְּגִין דִּתְתַּבְּרָכָא כְּנֹסֶת יִשְׂרָאֵל,
 וְכִדִּין חֲדוּוּתָא בְּכֻלְהוּ עֲלָמִין.

רַבִּי חֲזַקְיָה אֹקִים הָאֵי קָרָא בְּקַרְבָּנִין, בְּגִין דְּאֵינּוֹן
 סְעוּדָתָא דְּמִלְכָּא, לְקַרְבָּא קַמִּיה, וּמִתְּהַנְיִין מִינֵיה
 מְאִרְיָהוֹן דְּדִינִין, וּמִתְּבַסְּמִין כְּלָהוּ, וְאִשְׁתַּכַּח חֲדוּוּתָא
 בְּכָלָא.

רַבִּי אַחָא אֹקִים הָאֵי קָרָא, בְּשַׁעֲתָא דְּעֹאֲלַת שְׁכִינְתָּא
 לְמִשְׁכַּנָּא, דְּאִשְׁתַּכַּחוּ בְּרַכָּאן וְחֲדוּוֹן בְּכָלָא, וְעֹאֲלַת
 שְׁכִינְתָּא כְּכֻלָּהּ לְחוּפָּה, וְכִדִּין אִשְׁתַּלִּימוּ אִשְׁתַּכַּחוּ יִשְׂרָאֵל
 לְתַתָּא, וְאִתְאַחַדוּ בֵּיה ^(דף ד' ע"ב) בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 בְּאַרְעָא. הָדָא הוּא דְּכְתִיב, ^(שמות כד) וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ
 וְשִׁכְנֹתַי בְּתוֹכְכֶם, וְכִדִּין עֲלָאֵי וְתַתָּאֵי אִתְּבַסְּמוּ.

(ויקרא א) וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה. רַבִּי שְׁמַעוֹן פִּתַּח, ^(שיר השירים ב)
 הַנְּצַנִּים נִרְאוּ בְּאַרְץ עֵת הַזְּמִיר הַגִּיעַ וְקוּל הַתּוֹר
 נִשְׁמַע בְּאַרְצָנוּ. הָאֵי קָרָא אֵית בֵּיה לְאַסְתַּכְּלָא, כִּיּוֹן
 דְּכְתִיב נִרְאוּ בְּאַרְץ, מַהוּ דְּכְתִיב נִשְׁמַע בְּאַרְצָנוּ, דְּהָא

בְּחַד אֶרֶץ סֻגְיָא. אֶלָּא הַנְּצָנִים, אֵלֵין אֵינּוּן נְטִיעֵן דְּעֶקְרָן
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשָׁתִיל לֹון בְּאַתְרָא אַחְרָא, וְאַתְרֵבִיאוּ,
 כְּנִטְיעֶתָא כַּד אֶפִּיק פְּרַחִין.

נִרְאוּ בְּאֶרֶץ, דְּהֵאֵי אֶרֶץ מִתְבָּרְכָא מִנִּייהוּ כַּדְקָא חֲזִי.
 וּמֵאֵי אִיהִי. אֶרֶץ קַדִּישָׁא, אֶרֶץ עֲלָאָה, אֶרֶץ
 וּדְאִי. עֵת הַזְּמִיר הַגִּיעַ, עֵידֵן לְאַעְקָרָא שׁוֹלְטָנוּתָא
 דְּרַבְרְבֵי עַמִּין דְּלָא יִשְׁלֹטוּן בְּהוּ בִישְׂרָאֵל, בְּשַׁעֲתָא
 דְּאַתְקָם מִשְׁכַּנָּא.

וְקוּל הַתּוֹר נִשְׁמַע בְּאַרְצֵנוּ, דָּא אֶרֶץ דְּלִתְתָא, דְּאַחְסֵנוּ
 יִשְׂרָאֵל עַל יְדָא דִּיהוֹשֻׁעַ. מֵאֵן הוּא קוּל הַתּוֹר. דָּא
 הוּא תִּיִיר עֲלָאָה, דְּאַזְדֵּוּג עִמָּה כַּד בְּנָה שְׁלֹמָה בִּי
 מִקְדֵּשָׁא לְתַתָּא, וּכְדִין אֶתְעֵטֵר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 בְּעֵטְרוּי, כְּחַתָּן בְּכֻלָּה. כְּמָה דְּאַתְ אָמַר (שִׁיר הַשִּׁירִים ג) צְאִינָה
 וּרְאֵנָה בְּנוֹת צִיּוֹן בַּמֶּלֶךְ שְׁלֹמָה וְגו'.

בְּסִפְרָא דְּאַגְדָּתָא אָמַר, קוּל הַתּוֹר, דָּא תּוֹרָה שְׁבַעֲל
 פֶּה, דְּתּוֹרָה דְּבִכְתָּב אֶקְרִי תּוֹרָה סֵתָם, תּוֹרָה
 שְׁבַעֲל פֶּה אֶקְרִי תּוֹר, כְּמָה דְּאַתְ אָמַר וַיִּקְרַ וַיִּקְרָא, דָּא
 שְׁלִימוּ, וְדָא לָאו הָכִי, וְאַנָּא אוֹקִימְנָא כְּמָה דְּאַתְמַר,
 וְהָכִי הוּא.

תָּא חֲזִי, כַּד נַחֲתַת שְׁכִינְתָּא לְמִשְׁכַּנָּא, כְּתִיב כֹּלֵת מֹשֶׁה,
 חֹסֵר ו', כֹּלֵת מֹשֶׁה וְדְאִי, וְאוֹקְמוּהָ. אֲבָל רְזָא דְּמִלָּה,

כִּלְת מֹשֶׁה: דָּא כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל, וְכֻלָּא חַד מְלָה, וְלִמְלַכָּא
 עֲלָאָה אֲתִמַּר. כִּיּוֹן דְּאֲתַתְקַם מִשְׁכְּנָא קָאִים מֹשֶׁה לְבַר,
 אָמַר לָא אֲתַחְזִי לְמִיעַל אֶלָּא בְּרִשׁוּתָא, מִיַּד וַיִּקְרָא אֶל
 מֹשֶׁה. מֵאֵן וַיִּקְרָא. דָּא הֵהִיא דְּבֵיתָא דְּיִלָּה הִיא, הֵהִיא
 כְּלָה דְּכָל בֵּיתָא בְּרִשׁוּתָא דְּיִלָּה. (ויקרא א) וַיִּדְבַּר יְיָ אֵלָיו,
 הֵהוּא דְּאֶקְרִי קוּל, הֵהוּא דְּאֲחִיד בֵּיה מֹשֶׁה.

וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה, רַבִּי אֶלְעָזָר פֶּתַח, (ישעיה נ) מִדּוּעַ בָּאֲתִי
 וְאִין אִישׁ קָרָאתִי וְאִין עוֹנָה הַקָּצוֹר קָצְרָה יְדֵי
 מִפְדּוּת. זְכָאִין אִינּוֹן יִשְׂרָאֵל, דְּבְכָל אֲתַר דְּאֲשַׁתְּכַחוּ,
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲשַׁתְּכַח עִמָּהוֹן, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 אֲשַׁתְּכַח בִּינֵיהוֹן, וּמִתְפָּאֵר בְּהוּ בִּישְׂרָאֵל, הֵדָּא הוּא
 דְּכַתִּיב (ישעיה מט) יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אֲתַפְּאֵר.

וְלֹא עוֹד, אֶלָּא דְּיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁלִּימוּ מְהִימְנוּתָא בְּאַרְעָא.
 וַיִּשְׂרָאֵל שְׁלִימוּ דְּשִׁמָּא קְדִישָׁא אִינּוֹן. וְכַד יִשְׂרָאֵל
 אֲשַׁתְּלִימוּ בְּעוּבְדֵיהוּ, כְּבִיכּוּל, שְׁמָא קְדִישָׁא אֲשַׁתְּלִים.
 וְכַד יִשְׂרָאֵל לָא אֲשַׁתְּלִימוּ לְתַתָּא בְּעוּבְדֵיהוּ, וְאֲתַחְיִיבוּ
 גְלוּתָא, כְּבִיכּוּל שְׁמָא קְדִישָׁא לָא שְׁלִים לְעִילָא. דְּתַנּוּ
 דָּא סָלִיק וְדָא נַחִית, יִשְׂרָאֵל דְּלְעִילָא סָלִיק לְעִילָא.
 כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל נַחִיתָת לְתַתָּא, אֲתַרְחָקוּ דָּא מֵן דָּא,
 כְּבִיכּוּל אֲשַׁתְּאֵר שְׁמָא קְדִישָׁא בְּלֹא שְׁלִימוּ. וְכֻלָּא בְּגִין
 דְּכְנִסַּת יִשְׂרָאֵל בְּגְלוּתָא.

וַאֲף עַל גַּב דְּיִשְׂרָאֵל בְּגִלוֹתָא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
אֶשְׁתַּכַּח בֵּינַיְיָהוּ, וְאֲתִי וְאֶקְדִּים לְבִי כְּנִישְׁתָּא,
וְקָרִי וְאָמַר, ^(ירמיה א) שׁוּבוּ בָנִים שׁוֹבְבִים אֲרָפָא
מְשׁוּבוֹתֵיכֶם. וְלִית מַאן דְּאֲתַעַר רוּחִיה, כְּדִין קוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא אָמַר, מְדוּעַ בָּאתִי וְאִין אִישׁ קָרָאתִי וְאִין
עוֹנָה. אֶקְדַּמִּית, וְאִין אִישׁ, וְלִית מַאן דְּיִתַעַר רוּחִיה.
תָּא חַזִּי, בְּהֵוּא יוֹמָא דְּאֶשְׁתַּכְּלַל בֵּי מִשְׁכְּנָא, קוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא אֶקְדִּים וְשָׂאֲרֵי בֵיתָא. מִיד, וַיִּקְרָא אֶל
מֹשֶׁה וַיֹּדְבַר יְיָ אֵלָיו מֵאֵהֶל מוֹעֵד לֵאמֹר. וַיֹּדְבַר יְיָ אֵלָיו,
וְאוֹדַע לִיה דְּזַמְיָנִין יִשְׂרָאֵל לְמִיחַב קַמִּיה, וְלֹאֲתַמְשְׁכְּנָא
הָאִי אֵהֶל מוֹעֵד בְּחוּבַיְיָהוּ, וְלֹא יִתְקַיִים בֵּי־יְיָהוּ ^{(ס"א}
^{בְּהַדְרִיָּהוּ)} הֲדָא הוּא דְכָתִיב וַיֹּדְבַר יְיָ אֵלָיו מֵאֵהֶל מוֹעֵד
לֵאמֹר. מֵאִי אָמַר לִיה. מֵאֵהֶל מוֹעֵד, מֵעַסְקֵי אֵהֶל מוֹעֵד,
דְּזַמְיָנִין לְאֲתַמְשְׁכְּנָא בְּחוּבַיְיָהוּ דְּיִשְׂרָאֵל, וְלֹא יִתְקַיִים
בְּקִיּוּמִיה. אָבֵל אֶסּוּוֹתָא לְהָאִי, אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּם קֶרְבָּן
לְיְיָ. הֲרִי לָךְ קֶרְבָּנִין דְּאָגִין עַל כֻּלָּא.

השלמה מזהשמשות (סימן א)

רַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי יִצְחָק הָווּ אֲזִלֵי בְּאַרְחָא, עַד דְּהָווּ
אֲזִלֵי פִגְעוּ בְּהֵוּא יְנוּקָא דְּהָוָה אֲזִיל וְהָוָה לָאִי.
אָמַר לוֹן, לָאִינָא דְלָא אֶכִּילָנָא יוֹמָא דִּין. אָפִיקוּ
נְהָמָא וַיְהִיבוּ לִיה, אֶתְרַחִישׁ לוֹן נִיסָא וְאֶשְׁכְּחוּ חַד

נְבִיעוּ דְקִיק דְמִיָּא (ס"א תחות אילנא) תְּחוּתְהוֹן וְשָׁתוּ מִנֵּיהּ
וַיִּתְּבוּ.

פְּתַח הַהוּא יְנוּקָא וְאָמַר, (ויקרא א) וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה,
הֲכָא אֶלְפֵי זְעִירָא, אָמַאי. בְּגִין דְּהָאֵי קָרִיאָה לָא
הוּהּ בְּשְׁלִימוֹ, מְאִי טַעְמָא דְלָא הוּהּ אֶלָּא בְּמִשְׁכְּנָא
וּבְאַרְעָא אַחְרָא. בְּגִין דְּשְׁלִימוֹ לָא אֲשַׁתְּכַח אֶלָּא
בְּאַרְעָא קַדִּישָׁא. תוּ, הֲכָא שְׁכִינְתָּא, הֲתָם שְׁלִימוֹ
דְדִכְר וְנוֹקְבָא (דבריי הימים א א) אָדָם שֵׁת אָנוּשׁ, אָדָם
שְׁלִימוֹ דְדִכְר וְנוֹקְבָא, הֲכָא נוֹקְבָא. תוּ סִיפָא דְקָרָא
וַיִּדְבֵּר יְיָ אֵלָיו מֵאֶהֱל מוֹעֵד לֵאמֹר, בְּגִין כֶּךָ א' זְעִירָא.
וְתוּ א' זְעִירָא מְתַל לְמַלְכָּא דְהוּהּ יְתִיב בְּכוּר־סִיָּא
וּכְתָרָא דְמַלְכוּתָא עֲלֵיהּ וְאִיקְרִי מְלֶךְ עֵילָאָה, כִּד גְּנֻחִית
וְאִזִּיל לְבֵי עֲבֻדֵיהּ, מְלֶךְ זוּטָא אֶקְרִי. כֶּךָ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא, כֹּל זְמַנָּא דְאִיהוּ לְעֵילָא עַל כֹּלָּא, מְלֶךְ עֵילָאָה
אִיקְרִי. כִּיּוֹן דְּנְחִית מְדוּרֵיהּ לְתַתָּא, מְלֶךְ אִיהוּ, אָבַל
לָאו עֵילָאָה כְּדִקְדַּמִּיתָּא. בְּגִין כֶּךָ אֶלְפֵי זְעִירָא.

וַיִּקְרָא, הֲכִי תַנִּינֵן, זְמִין לִיהּ לְהִיכְלִיָּה מְאֶהֱל מוֹעֵד.
מֵאן הוּא אֶהֱל מוֹעֵד, אֶהֱל דְבֵיהּ תְּלִינֵן

מוֹעֵדָא וְחָגָא וְשַׁבְּתָא לְמַמְנִי. כְּמָה דְאֵת אָמַר (בְּרַאשִׁית א)
וְהָיוּ לְאֵתוֹת וּלְמוֹעֲדִים וַיְבִיָּה שְׂרַיָּא חוֹשְׁבְּנָא לְמַמְנִי,
וּמֵאן אִיהוּ סִיְהָרָא. כְּמָה דְאֵת אָמַר (ישעיה ל"ג) אֶהֱל בַּל

יִצְעַן בַּל יִסַּע יְתְּדוֹתָיו לְנִצָּח.

לֵאמֹר, מֵאֵי לֵאמֹר, בְּגִין לְגַלְּתָהּ. אֲבָל כֹּלָא חַד
 וְשִׁפִּיר הוּא, בְּגִין דְּשִׁלְּיֵמוּ הוּא אֶתְר לְגַלְּתָהּ
 מָה דְהוּה סְתִים לְגו. וּבְכֹל אֶתְר, לֵאמֹר, כְּמָה דְאֶתְר
 אֵמֵר, וַיִּדְבֵּר יְיָ אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר, וַיִּדְבֵּר יְיָ אֵלָיו מֵאֵהֶל
 מוֹעֵד לֵאמֹר. דְּאֶתְיִיְהִיב רִשׁוּ לְגַלְּתָהּ, דְּהָא אֶתְמַנִּי
 לְסִיְהָרָא הֵהוּא מְלָה מֵאֶתְר דְּמֹשֶׁה קִיִּימָא. וַיִּדְבֵּר יְיָ
 לְעִילָא. אֶל מֹשֶׁה בְּאֻמְצָעִיתָא. לֵאמֹר בְּבַרְיִיתָא (ס"א
 בְּבַתְרִיָּא) אֶתְר דְּאִית רִשׁוּ לְגַלְּתָהּ.

תּוּ וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה, מָה כְּתִיב לְעִילָא (שְׁמוֹת ט"ל) וַיָּבִיאוּ
 אֶת הַמִּשְׁכָּן אֶל מֹשֶׁה וְגו'. אֲמַאי אֶל מֹשֶׁה, הָכִי
 אֲמָרוּ, בְּגִין דְּמֹשֶׁה חָמָא לֵיה בְּטוֹרָא וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא אַחְמִי לֵיה בְּחִיזוּ דְעֵינָא כְּמָה דְאֶתְר אֵמֵר (שְׁמוֹת כ"ז)
 כְּאֲשֶׁר הִרְאָה אוֹתְךָ בְּהַר. (בְּמַדְבַּר ח) כְּמִרְאָה אֲשֶׁר הִרְאָה
 יְיָ אֶת מֹשֶׁה וְגו'. וְכֹתִיב (שְׁמוֹת כ"ה) וַרְאֵה וַעֲשֵׂה בְּתַבְנִיתָם
 אֲשֶׁר אֶתְה מִרְאָה בְּהַר. הַשְׁתָּא דְאִיתִיאוּ לֵיה, בְּגִין
 דִּיחְמִי אֵי אִיהוּ כְּהֵהוּא מִשְׁכָּנָא דְחָמָא (ס"א בְּגִין דִּיחְמִי אִיהוּ
 הֵהוּא מִשְׁכָּנָא דְחָמָא).

אֲבָל אֲמַאי וַיָּבִיאוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן אֶל מֹשֶׁה. אֶלָּא לְמִלְכָּא
 דְּבַעָא לְמַבְנֵי פִלְטְרִין לְמִטְרוֹנִיתָא, פִּקִּיד
 לְאוּמָנִין, הֵיכְלָא דָא, בְּדוּף פִּלְן. וְהֵיכְלָא דָא בְּדוּף
 פִּלְן. הָכָא אֶתְר לְעַרְסִיהּ. הָכָא אֶתְר לְנִיחָא. פִּיּוּן

דְּעִבִּידוּ לֹוֹן אוֹמְנִין אַחֲמִיו לְמִלְכָּא. כֶּךָ, וַיִּבְיֵאוּ אֵת
הַמֶּשֶׁכֶן אֶל מֹשֶׁה מֵאַרְיֵה דְּבֵיתָא, אִישׁ הָאֱלֹהִים. כִּיּוֹן
דְּאַשְׁתְּכַלֵּל הֵיכְלָא לְמִטְרוֹנִיתָא, זְמִינַת לְמִלְכָּא
לְמִיכְלָא. זְמִינַת לְבַעֲלָה עִמָּה, בְּגִין כֶּךָ וַיִּקְרָא אֶל
מֹשֶׁה. וּבְגִין דְּמֹשֶׁה מֵאַרְיֵה דְּבֵיתָא אִיהוּ, מָה כְּתִיב (שמות
ל"א) וּמֹשֶׁה יָקַח אֶת הָאֹהֶל וּנְטָה לוֹ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה. מֹשֶׁה
דְּאִיהוּ מֵאַרְיֵה דְּבֵיתָא עֶבֶד הָכִי (מִדָּה) דְּלִית רִשׁוֹ לְבַר נֶשׁ
אַחֲרָא לְמַעַבְדַּד הָכִי.

וַיִּדְבֵּר יי אֱלֹוֹ דְּרָגָא אַחֲרָא עֵילָאָה, וּכְדִין בְּשַׁעֲתָא
דְּאַזְדַּמֵּן מֹשֶׁה לְמִיעָאל כְּדִין פִּתַּח וְאָמַר אָדָם
כִּי יִקְרִיב מִכֶּם. מַאי אָדָם הָכָא, אֵלָא כַּד אַתְחַבְּרָן
שְׁמַשָּׁא וּסְיֵהָרָא כְּחֻדָּא. פִּתַּח וְאָמַר אָדָם, כְּדַכְתִּיב (חבקוק
א) שְׁמֶשׁ יָרַח עָמַד זְבוּלָה. עָמַד וְלֹא עָמְדוּ.

כִּי יִקְרִיב מִכֶּם, הָכָא אַתְרֵמִיז מֵאֵן דְּיַעֲבִיד פּוּלְחָנָא
דְּקַרְבָּנָא שְׁלִים דְּיִשְׁתַּכַּח דְּכַר וְנוֹקְבָא, מִשְׁמַע
מִכֶּם דְּיִשְׁתַּכַּח כְּחִיזוּ דְּיִלְכוּן. קַרְבָּן לִי, דְּיִקְרִיב כְּלָא
לְאַתְאֲחֻדָּא כְּחֻדָּא עֵילָא וְתַתָּא. מִן הַבְּהֵמָה, לְאַחְזוּאָה
אָדָם וּבְהֵמָה וְכְלָא כְּחֻדָּא. מִן הַבְּקָר וּמִן הַצֹּאֵן, אֵלִין
רְתִיכִין דְּאִינוּן דְּכִיּוֹן. כִּיּוֹן דְּאָמַר מִן הַבְּהֵמָה, יְכוּל
מְכָלָא בֵּין דְּכִיּוֹן בֵּין מְסֻאָבֹן, הֵדֵר וְאָמַר מִן הַבְּקָר וּמִן
הַצֹּאֵן וְגו'.

קָרְבָּנְכֶם, קָרְבָּנִי מִפְּעֵי לֵיהּ. מֵאֵי קָרְבָּנְכֶם אֵלֹא
 בְּקַדְמֵיתָא קָרְבָּן לֵי, הַשְׁתָּא קָרְבָּנְכֶם
 קָרְבָּן לֵי אָדָם קָרְבָּנְכֶם מִן הַבְּקָר וּמִן הַצֹּאן לְאַחֲזָא
 יְחִוּדָא מֵעֵילָא לְתַתָּא. וּמִתַּתָּא לְעֵילָא הֵיִינוּ קָרְבָּן לֵי,
 מֵעֵילָא לְתַתָּא הֵיִינוּ קָרְבָּנְכֶם. מְתַל לְמַלְכָּא דְאִיהוּ
 יְתִיב בְּטוּרְסָקָא עֵילָאָה לְעֵילָא וְכַרְסֵיָא דִּילֵיהּ אֲתַתְקִין
 עַל הַהוּא טוּרְסָקָא וּמַלְכָּא עֵילָאָה עַל כֹּלָא. בַּר נֶשׁ
 דְקָרִיב קָרְבָּנָא (ס"א דורונא) לְמַלְכָּא, בְּעָא לְסַלְקָא מְדַרְגָּא
 לְדַרְגָּא עַד דְסָלִיק מִתַּתָּא לְעֵילָא לְאַתָּר דְמַלְכָּא יְתִיב,
 עֵילָאָה עַל כָּל כֹּלָא. וְכַדִּין יִדְעִין דְהָא סְלִקִין דּוּרוּנָא
 לְמַלְכָּא וְתַהוּא דּוּרוּנָא (ס"א דמלכא) מִן מַלְכָּא אִיהוּ. נְחִית
 דּוּרוּנָא מֵעֵילָא לְתַתָּא, הָא יִדְעִין דְהַהוּא דּוּרוּנָא (ס"א
 דמלכא) נְחִית מֵעֵילָא לְרַחֲמֵיָא דְמַלְכָּא דְאִיהוּ לְתַתָּא. כִּף
 בְּקַדְמֵיתָא אָדָם סָלִיק בְּדַרְגוּי מִתַּתָּא לְעֵילָא, וְכַדִּין
 קָרְבָּן לֵי מִן הַבְּהֵמָה מִן הַבְּקָר, נְחִית בְּדַרְגוּי מֵעֵילָא
 לְתַתָּא וְכַדִּין קָרְבָּנְכֶם.

בְּגִין כִּף (שִׁיר הַשִּׁירִים ה') אֲכַלְתִּי יַעֲרֵי עִם דְבִשִׁי וְגו' הֵיִינוּ
 אָדָם קָרְבָּן לֵי. אֲכָלוּ רַעִים הֵיִינוּ מִן הַבְּהֵמָה מִן
 הַבְּקָר וּמִן הַצֹּאן. וְכַדִּין תִּקְרִיבוּ אֶת קָרְבָּנְכֶם. אֲתוּ רַבִּי
 יְהוּדָה וְר' יִצְחָק וּנְשָׁקוּהוּ. אָמְרוּ בְרִיךְ רַחֲמֵנָא, דְזָכִינָא
 לְמִשְׁמַע דָּא.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה יְאוֹת הָיָה לְהֵוֹא יְנוּקָא דְלָא יִנְדָּע
 כּוּלֵי הָאִי, וְאַנָּא מְסַתְּפִינָא עָלֶיהָ אִי יִתְקַיֵּים
 בְּעֵלְמָא בְּגִינֵי הָאִי, אָמַר רַבִּי יִצְחָק וּלְמָתָּה. אָמַר לִיהָ,
 דְּהָא יָכִיל לְאַסְתְּכֻלָּא בְּאַתָּר דְּלִית רִשׁוּ לְבַר נָשׁ
 לְאַסְתְּכֻלָּא בֵּיהּ וּמְסַתְּפִינָא עָלוּי דְּעַד לָא יִמְטִי לְפַרְקוּי
 יִסְתְּכֻל וְיִשְׁגַּח וְיִעֲנָשׁוּן לִיהָ, שְׁמַע הֵהוּא יְנוּקָא. אָמַר,
 לָא מְסַתְּפִינָא מֵעוֹנָשָׁא לְעֵלְמִין דְּהָא בְּשַׁעְתָּא
 דְּאַסְתְּלַק אַבָּא מֵעֵלְמָא, בְּרִיךְ לִי וְצִלִּי עָלִי וַיִּדְעֵנָא
 דְּזִכּוּתָא דְּאַבָּא יִגִּין עָלַי. אָמַר לִיהָ מֵאֵן הוּא אַבוּךָ.
 אָמַר בְּרִיהָ דְּרַב הַמְּנוּנָא סָבָא. נָטְלוּ לִיהָ וְאַרְכָּבוּ לִיהָ
 עַל כְּתַפֵּייהוּ תְּלַת מִילִין. אֲזָלוּ וְסִדְרוּ מִילִין קָמִיהָ
 דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן. אָמַר לוֹן, וַדַּאי יְרוּתָא אֲוֹרֵייתָא אַחְסִין,
 וְאַלְמָלָא זְכוּתָא דְּאַבוּי אַתְּעַנְשׁ מְלַעֲיָלָא, אַבְל
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לְאַיְנוּן דְּאַזִּילוּ בְּתָרָא דְּאוֹרֵייתָא
 אַחְסִינוּ לָהּ אֵינּוּן וּבְנֵייהוּ לְעֵלְמִין. (עד כאן מההשמשות)

רַבִּי חֲזַקְיָה, הָיָה שְׂכִיחַ קָמִיהָ דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן, אָמַר לִיהָ,
 הָאִי דְּאַקְרִי קָרְבָּן, קִירוּב מְבַעֵי לִיהָ, אוּ
 קָרִיבוּת, מֵאִי קָרְבָּן. אָמַר לִיהָ הָא יְדִיעַ הוּא לְגַבֵּי
 חֲבֵרֵיִיא, קָרְבָּן מֵאֵינּוּן כְּתָרִין קַדִּישִׁין, דְּמִתְקַרְבִּי כְּלָהוּ
 כְּחֻדָּא, וּמִתְקַשְׁרָן דָּא בְּדָא, עַד דְּאַתְעֵבִידוּ כְּלָהוּ חַד,
 בְּיַחְוָדָא שְׁלִים, לְאַתְקַנָּא שְׁמָא קַדִּישָׁא כְּדָקָא חֲזִי, הָדָא

הוא דְּכָתִיב קָרְבַּן לַיְי'. קָרְבַּן דְּאִינוּן פְּתָרִין קַדִּישִׁין לַיְי' הוא, לְאַתְתְּקִנָּא שְׂמָא קַדִּישָׁא, וְלִיַּחְדָּא לִיה פְּדָקָא יְאוּת, בְּגִין דִּישְׁתַּכְּחוּ רַחֲמִין בְּכֻלְהוּ עֲלָמִין. וְשְׂמָא קַדִּישָׁא דְאַתְעֵטֵר בְּעֵטְרוֹי לְאַתְבַּסְמָא כֻּלָּא.

וְכֻל דָּא בְּגִין לְאַתְעֵרָא רַחֲמִי, וְלֹא לְאַתְעֵרָא דִּינָא. וּבְגִין כִּן לַיְי' הוּא, וְלֹא לְאֱלֹהִים. לַיְי': אֲנִן צְרִיכִים לְאַתְעֵרָא רַחֲמִי, וְלֹא לְאֱלֹהִים, רַחֲמִי בְּעֵינָן וְלֹא דִינָא. אָמַר, זַפְּאָה חוּלְקֵי דְשְׂאִילָנָא וְרוּחָנָא מְלִין אֵלִין, וְדָא בְּרִירוֹ דְמִלָּה. אֲבָל הָא פְּתִיב (תהלים נא) זְבַחֵי אֱלֹהִים רוּחַ נְשַׁבְּרָה, לֵב נְשַׁבֵּר וְנִדְפָּה אֱלֹהִים לֹא תִבְזֶה. זְבַחֵי אֱלֹהִים פְּתִיב, וְלֹא זְבַחֵי יְי'.

אָמַר לִיה, וְדָאֵי הָכִי הוּא, קָרְבַּן אֱלֹהִים לֹא פְּתִיב, אָלֹא זְבַחֵי אֱלֹהִים. וְעַל דָּא שְׁחִיטָתָן בְּצַפּוֹן, דִּהָא זְבִיחָה הוּא בְּגִין אֱלֹהִים, הֵהוּא סֵטֵר גְּבוּרָה, דִּיתַבְּסִם וַיִּתְבַּר רוּחָא דְדִינָא, וַיִּתְחַלֵּשׁ דִּינָא, וַיִּתְגַּבְּרוּן רַחֲמֵי עַל דִּינָא. וְעַל דָּא זְבַחֵי אֱלֹהִים, לְתַבְרָא חֵילָא וְתוֹקְפָא דְדִינָא קִשְׂיָא, דְּכָתִיב רוּחַ נְשַׁבְּרָה, לְמַהוּי הֵהוּא רוּחָא תְּקִיפָא נְשַׁבְּרָה, וְלֹא יִתְגַּבֵּר רוּחִיה וְחֵילִיה וְתוֹקְפִיה. וּבַר נָשׁ בְּעֵי כְּדִין, לְמִיקָם עַל מַדְבַּחָא, בְּרוּחַ נְשַׁבְּרָה, וַיִּכְסֹף מְעוּבְדוּי, בְּגִין דִּיהוּי הֵהוּא רוּחָא תְּקִיפָא תְּבִירָא, וְכֻלָּא בְּגִין דְדִינָא יִתְבַּסֵּם, וַיִּתְגַּבְּרוּן רַחֲמֵי עַל דִּינָא.

(ויקרא א) אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּם קָרְבָן לַיִי. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר,
הַאִי קָרָא הָכִי הוּוֹה לִיָּה לְמִכְתָּב, אָדָם כִּי יִקְרִיב קָרְבָן
לַיִי. מֵהוּ מִכֶּם. אֶלָּא לְאַפּוּקֵי אָדָם הָרֵאשׁוֹן, דִּהוּוֹא
אַקְרִיב קָרְבָנָא כַּד בְּרָא קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּוֹא עֲלֵמָא, וְהָא
אוּקְמוּהָ, וְהִכָּא מִכֶּם כְּתִיב, הַאִי אָדָם, לְאַפּוּקֵי אָדָם
אַחֲרָא, דִּלָּא הוּוֹה מִכֶּם. אָמַר לִיָּה רַבִּי שְׁמַעוֹן, שְׁפִיר
קְאֻמְרַת, וְהָכִי הוּוֹא.

רַבִּי אַבָּא פְתַח, (תהלים מח) שִׁיר מְזֻמּוֹר לְבְנֵי קִרְחָה. הַאִי שִׁיר
תּוֹשְׁבֵיחְתָּא מְעֲלִיא הוּוֹא, עַל כָּל שְׂאָר תּוֹשְׁבֵיחִין,
דְּזָכוּ לְשִׁבְחָא לִיָּה בְנֵי קִרְחָה. שִׁיר מְזֻמּוֹר: תּוֹשְׁבֵיחְתָּא עַל
תּוֹשְׁבֵיחְתָּא. תּוֹשְׁבֵיחְתָּא דְאַתְפְּלַג לְתַרִּין תּוֹשְׁבֵיחִין.

וְזָכוּ בְנֵי קִרְחָה לְשִׁבְחָא לָהּ לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל. וְשִׁבְחָא
דְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל קָא אֲמַרִי. וּמַאי הוּוֹא. דְכְּתִיב,
(תהלים מח) גְּדוֹל יְיָ וּמִהַלֵּל מְאֹד בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ הַר קֹדְשׁוֹ.
אִימְתִי אֶקְרִי קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּוֹא גְּדוֹל, בְּזֻמְנָא דְכַנְסַת
יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁתְכַחַת עִמִּיהָ, הִדָּא הוּוֹא דְכְּתִיב (שמות רל"א) בְּעִיר
אֱלֹהֵינוּ, הוּוֹא גְּדוֹל בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ, עִם עִיר אֱלֹהֵינוּ.

אָמַר לִיָּה רַבִּי יְהוּדָה, אֱלֹהֵינוּ מַאי בְּעִי הָכָא. אָמַר לִיָּה
הָכִי הוּוֹא וְדַאי, הַאִי עִיר דְחָלָא אֱלֹהֵינוּ, (ס"א חילא)
וְתוֹשְׁבֵיחְתָּא דִישְׂרָאֵל הוּוֹא. מַאי מְשַׁמְעָא. אֲשֶׁתְמַע,
דְּמִלְכָּא בְּלָא מְטְרוֹנִיתָא, לָאו הוּוֹא מִלְכָּא, וְלָאו הוּוֹא

גְּדוֹל, וְלֹא מְהוּלָּל. וּבִגִּין כֹּה, כֹּל מֵאֵן דְּלֹא אֲשַׁתְּכַח דְּכַר
וּנּוֹקְבָא, כֹּל שְׁבַחָא אֲעֵדוּי מִנִּיהּ, וְלֹא הוּא בְּכָלְלָא
דְּאָדָם. וְלֹא עוֹד אֵלָּא דְּלֹא אִיהוּ כְּדָאי לְאַתְּבָרְכָא.

כְּתִיב (איוב א) וַיְהִי הָאִישׁ הַהוּא גְּדוֹל מִכָּל בְּנֵי קָדָם, תַּנִּינָן
בְּסִפְרָא דְּרַב הַמְּנוּנָא סְבָא, דְּבֵת זּוּגוּ בְּדַחִילוֹ
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הֵוֹת כְּוֹתִיָּהּ, וּמִסְטָרָא דְּאַתְתִּיָּהּ אֲקָרִי
גְּדוֹל. אוּף הָכָא, גְּדוֹל יִי וּמְהַלָּל מְאֹד, וּבִמָּה הוּא גְּדוֹל.
הֲדַר וְאָמַר, בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ הֵר קָדְשׁוֹ.

וּבִגִּין כֹּה, תּוֹשְׁבַחְתָּא דָּא בִּשְׁנֵי. וְאִי תִימָא אִמָּאי לֹא
כְּתִיב כִּי טוֹב בִּשְׁנֵי. בְּגִין דְּזַמִּינִין לְאַתְּפָרְשָׁא.
וְרָזָא דְּמִלָּה (בראשית ב) לֹא טוֹב הָיִיתָ הָאָדָם לְבַדּוֹ, בְּזַמְנָא
דְּאִיהוּ לְבַדּוֹ לֹא טוֹב כְּתִיב. וְעַל דָּא לֹא כְּתִיב כִּי טוֹב
בִּשְׁנֵי.

גְּדוֹל ה' וּמְהַלָּל כְּדַקְאֲמָרֵן. יִפָּה נוּף מְשׁוֹשׁ כֹּל הָאָרֶץ,
תּוֹשְׁבַחְתָּא דְּזוּוּגָא דְּלֵהוֹן. יִפָּה נוּף, דָּא קוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, וְדָא צְדִיק, מְשׁוֹשׁ כֹּל הָאָרֶץ, כְּדִין הוּא
חֲדוּוֹתָא דְּכָלָא, וּכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל מִתְּבָרְכָא.

אֱלֹהִים בְּאַרְמְנוֹתֶיהָ נוֹדַע לְמִשְׁגָּב וְגו', אֵלִין אֵינּוּן
נְצִ"ח וְהו"ד, (דף ה' ע"ב) דְּתַמָּן כְּנִישׁוֹתָא דְּכָל
בְּרַכָּאן, כְּנִישׁוֹתָא דְּחֲדוּוֹתָא. מִתַּמָּן נִפְקָא עַל יְדֵי דְּהֵאִי
דְּרָגָא דְּאֲקָרִי צְדִיק, וְתַמָּן אֲתַכְנֶשׁוּ בְּרַכָּאן, לְבִסְמָא

לְהָאֵי עִיר קְדִישָׁא, וְלֹא תִבְרַכָּא מִתְמָן. כִּי תִנָּה הַמְּלָכִים
 נוֹעְדוּ. אֵלֶיךָ כָּל כְּתִיבֵי מְלָכָא בְּכָל־לֵא חֲדָא, וְלֹא־תֵר אַחֲרָא
 מְלִין אֵלֶיךָ סִלְקִין.

תָּא חֲזִי, בְּשַׁעֲתָא דְּבַר נָשׁ מִתְקַן עוּבְדוּי עַל יְדֵי
 דְּקִרְבְּנָא, כִּלְא אַתְבָּסָם וְאַתְקִרְב, וְאַתְקִשָׁר דָּא
 בְּדָא, בְּיַחְוּדָא שְׁלִים. הֲדָא הוּא דְכְּתִיב אָדָם כִּי יִקְרִיב
 מִכֶּם. כִּי יִקְרִיב לְקִשְׁרָא מְלִין כְּדָקָא חֲזִי.

תָּא חֲזִי, אָדָם כִּי יִקְרִיב, לְאַפּוּקִי מֵאֵן דְּלֹא אַתְנַסִּיב,
 דְּהָא קִרְבְּנִיה לָאו קִרְבָּן, וּבְרַכָּאֵן לָא מִשְׁתַּכְּחֵן
 לְגַבִּיה, (ס"א ע"ל יְדִידָה) לָא לְעִילָא, וְלֹא לְתַתָּא. מִמִּשְׁמַע
 דְּכְּתִיב אָדָם כִּי יִקְרִיב, שְׂאֲנִי הֲכָא, דְּלָאו אִיהוּ אָדָם,
 וְלֹא בְּכָל־לֵא דְּאָדָם הוּא, וְשְׂכִינְתָא לָא שְׂרִיא עֲלוּהִי,
 בְּגִין דְּאִיהוּ פְּגִים, וְאַקְרִי בְּעַל מוּם, וּמֵאֲרִי דְמוּמָא
 אַתְרַחֲקָא מְכָלָא, כִּל שְׁכֵן לְמַדְבְּחָא לְקִרְבָּא קִרְבְּנָא.

וְנָדָב וְאַבִּיהוּא אוֹכְחֵן, דְּכְּתִיב, (ויקרא ט) וְתִצֵּא אִשׁ מִלְּפָנֶי
 יי'. וּבְגִינֵי כַּךְ כְּתִיב, אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּם קִרְבָּן
 לִי, אָדָם דְּאִשְׁתְּכַחוּ דְּכֵר וְנוֹקְבָא, הָאֵי חֲזִי לְקִרְבָּא
 קִרְבְּנָא דָּא, וְלֹא אַחֲרָא.

וְאָמַר רַבִּי אַבָּא, אַף עַל גַּב דְּאוּקְמוּהּ לְנָדָב וְאַבִּיהוּא
 בְּמִלָּה אַחֲרָא, הָכִי הוּא וְדָאֵי. אֲבַל קְטֹרֶת, עֲלָאָה
 הוּא מְכָל קִרְבְּנֵין דְּעֲלָמָא, דְּעֲלִיה אַתְבְּרַכֵּן עֲלָאֵי וְתַתָּאֵי.

וַקָּרְבָנָא דָא דֵאִיהוּ לְעֵילָא מְכַל קָרְבָּנִין לָא אֶתְחַזּוּן אִינּוּן
 לְקָרְבָא, דֵּהָא לָא אֶתְנַסִּיבּוּ, לְקָרְבָנָא לָא אֶתְחַזּוּן, כֹּל
 שִׁכְן לְמַלְיָן עֲלָאִין, דֵּיתְבָּרְכוּן עַל יַדֵּיהוּ.

וְאִי תִימָא וַתִּצָא אִשׁ מִלְפָּנֵי יְיָ וַתֹּאכַל אוֹתָם, אִמָּאִי.
 לְבַר נָשׁ דֵּאֶתָא קָמִי מִטְרוֹנִיתָא, לְבִשְׂרָא לָהּ דֵּהָא
 מִלְכָּא אֶתִּי לְבֵיתָהּ, וַיִּשְׂרֵי בַּהּ בְּמִטְרוֹנִיתָא, לְמַחְדֵּי עֲמָה.
 אֶתָא לְקָמִי מִלְכָּא, חֲמָא מִלְכָּא הֵהוּא בַר נָשׁ דֵּאִיהוּ
 מְאָרִי דְמוֹמִין. אָמַר מִלְכָּא, לָאו הוּא יִקְרָא דִילִי, דְעַל
 יְדוּי דֵּהָאִי פְּגִים, אִיעוּל לְמִטְרוֹנִיתָא. אֲדֵהֲכִי אֶתְקַנַּת
 מִטְרוֹנִיתָא בֵּיתָא לְמִלְכָּא, כִּיּוֹן דְחֲמָאֵת דְמִלְכָּא הוּוּה זְמִין
 לְמִיתֵי לְגַבְהָ, וְהֵהוּא בַר נָשׁ גָּרִים לְאַסְתִּלְקָא מִלְכָּא
 מִינָהּ, כְּדִין פְּקִידַת מִטְרוֹנִיתָא לְקַטְלָא לְהֵהוּא בַר נָשׁ.

כֹּךְ בּוֹזְמָנָא דְעָאֵלוּ נָדַב וְאַבִּיהוּא, וַקְטֹרֶת בִּידֵּיהוּ, חֲדַת
 מִטְרוֹנִיתָא, וְאֶתְתְּקַנַּת לְקַבְלָא לְמִלְכָּא. כִּיּוֹן דְחֲמָא
 מִלְכָּא אִינּוּן גְּבַרִין פְּגִימִין, מְאָרִי דְמוֹמִין, לָא בְעָא
 מִלְכָּא דְעַל יַדֵּיהוּ יִיתֵי לְמִשְׂרֵי עֲמָה, וְאַסְתִּלְקָא מִלְכָּא
 מִנָּהּ. כֹּד חֲמַת מִטְרוֹנִיתָא דְבְּגִינִיהוּן אֶסְתִּלְקָא מִלְכָּא מִנָּהּ,
 מִיד וַתִּצָא אִשׁ מִלְפָּנֵי יְיָ וַתֹּאכַל אוֹתָם.

וְכֹל דָּא בְּגִין דְמָאן דֵּלָא אֶתְנַסִּיבּ הוּא פְּגִים. מְאָרִי
 דְמוֹמִין קָדָם מִלְכָּא, קְדוּשָׁה דְמִלְכָּא אֶסְתִּלְקָא מִנָּהּ,
 וְלָא שְׂרִיא בְּפְגִימוּ. וְעַל דָּא כְּתִיב אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּם

קִרְבָּן, מֵאֵן דְּאִקְרִי אָדָם יִקְרִיב, וּמֵאֵן דְּלֹא אִקְרִי אָדָם
לֹא יִקְרִיב.

מִן הַבְּהֵמָה כָּלִל. מִן הַבְּקָר וּמִן הַצֹּאן פָּרָט, לְבַתֵּר אֵלֶיךָ
דְּכִשְׂרִין לְמִיכַל, וּדְלֹא כִשְׂרִין לְמִיכַל אֲסִיר לְקִרְבָּא.
וְלֹאֲתֵר אֲחֵרָא אֲסִתְלִיקוּ אֵינְוִן דְּכִשְׂרִין וְאֵינְוִן דְּלֹא כִשְׂרִין.
(ויקרא א) אִם עוֹלָה קִרְבָּנוּ, רַבִּי חֵיִיא פִּתַּח, (ישעיה נד) כִּי לֹא
מִחֻשְׁבְּתֵי מַחֻשְׁבוֹתֵיכֶם וְלֹא דְרָכֵיכֶם דְּרָכֵי. כִּי לֹא
מִחֻשְׁבְּתֵי מַחֻשְׁבוֹתֵיכֶם, מִחֻשְׁבְּתֵי כְּתִיב חֲסֹר בְּלֹא ו', תָּא
חֲזִי, מִחֻשְׁבָּה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הִיא עֲלָאָה וְרִישָׁא
דְּכֻלָּא, וּמַהֲהִיא מִחֻשְׁבָּה אֲתַפְשְׁטוּ אֲרַחֲיָן וּשְׁבִילִין,
לְאַשְׁתַּכַּח שְׂמָא קִדִּישָׁא, וְלֹאֲתִקְנָא לִיה בְּתַקּוּנֵי כְּדָקָא
יְאוּת. וּמַהֲהִיא מִחֻשְׁבָּה אֲתַנְגִּיד וְנִפְיָק שְׂקִיּוֹ דְּגִנְתָּא
דְּעֵדוֹן, לְאַשְׁקָאָה כֻּלָּא. וּמַהֲהִיא מִחֻשְׁבָּה, קִיִּימִין עֲלָיִן
וְתַתְּאִין. וּמַהֲהִיא מִחֻשְׁבָּה, מִשְׁתַּכַּח תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב וְתוֹרָה
שְׁבַעֲלִפָּה.

מִחֻשְׁבָּה דְּבַר נֶשׁ, הִיא רִישָׁא דְּכֻלָּא, וּמַהֲהִיא מִחֻשְׁבָּה,
אֲתַפְשְׁטוּ אֲרַחֲיָן וּשְׁבִילִין, לְאַסְטָאָה אֲוִרְחוּי,
בְּהֵאֵי עֲלָמָא, וּבְעֲלָמָא דְּאֲתִי. וּמַהֲהִיא מִחֻשְׁבָּה, אֲתַנְגִּיד
וְנִפְיָק זוּהֵמָא דְּיִצְרֵר הָרַע, לְאַבְאֲשָׁא לִיה וְלְכֻלָּא. וּמַהֲהִיא
מִחֻשְׁבָּה, אֲשְׁתַּכַּחוּ עֲבִירוֹת חֲטָאוֹת וְזוֹנוֹת, עֲבוּדָה זָרָה,
גְּלוּי עֲרִיּוֹת וּשְׁפִיכוֹת דְּמִים. וְעַל דָּא, כִּי (דף ר' ע"א) לֹא
מִחֻשְׁבְּתֵי מַחֻשְׁבוֹתֵיכֶם.

וּבְגִין כֹּה, רִישָׁא דְכֻלָּא כְּתִיב, אִם עוֹלָה קָרְבָּנוּ. מִן
הַבֶּקֶר, וְלֹא בֶקֶר, וּמֵאֵן אִיהוּ. פֶּר בֶּן בֶּקֶר אִיהוּ,
דְּאִיהוּ דְכֹר.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, מִן הַבֶּקֶר סֵתָם, וְחִזּוּר וּפִירֵשׁ זִכֵּר תָּמִים
יִקְרִיבוּנוּ, זִכֵּר וְלֹא נִקְבָּה, דִּהָא (ע"ט) דְּכֹר אֲשֶׁת־מוֹדַע
לְעֵילָא, וְנוֹקְבָא אֲשֶׁת־מוֹדַע לְתַתָּא. וְכֵן מִן הַצֵּאֵן מִן
הַכֹּבָשִׁים וּמִן הָעִזִּים.

מֵאֵן דְּאִתֵּי לְעוֹלָה, כְּלָהוּ דְכֹר, וְלֹא נוֹקְבָא, בְּגִין דְּעוֹלָה
עוֹלָה עַל הַלֵּב, עַל הַלֵּב וּדְאִי, וְאֲשֶׁת־מוֹדַע מֵאֵן
דְּקָאִים עַל הַלֵּב. וּבְגִין כֹּה סִלְקָא לְעֵילָא, וְכֻלָּהוּ דְכֹרִין.
וְעַל דָּא פִתַּח קָרָא בְּרִישָׁא בְּעוֹלָה יִתִּיר מִכָּל שְׂאֵר
קָרְבָּנִין, דִּהָא מִחֻשְׁבָּה רִישָׁא דְכֻלָּא.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אִי הָכִי בְּאַתֵּר דְּמִחֻשְׁבָּה דְּלְעֵילָא בְּעֵיִא
לְקָרְבָּא, אֲמַאי לְתַתָּא יִתִּיר. לָא הָוָה בִּיּוֹדֵיהּ. אֲתָא
לְקָמִיָּה דְרַבִּי שְׁמַעוֹן, אָמַר לֵיהּ, רִישָׁא דְכֻלָּא מִחֻשְׁבָּה
הוּא, וְסִיּוּמָא דִּהֵיא מִחֻשְׁבָּה אֲתֵר דְּאִקְרִי בֶקֶר, וּמֵאִי
אִיהוּ. הֵהוּא סִיּוּמָא דְגוּפָא, דְּמַבְסָם לְנוֹקְבָא. כֹּה מִחֻשְׁבָּה
דְּבַר נָשׁ, רִישָׁא דְכֻלָּא. סִיּוּמָא דִּהֵיא מִחֻשְׁבָּה, כִּד
אֲתַעְבִּיד עוֹבְדָא. אִימַתִּי. בְּבִקְרָה. הֵדָא הוּא דְכְּתִיב, (מִיכָה
ב) הוּי חוֹשְׁבֵי אֲוֹן וּפּוֹעֲלֵי רָע, אִימַתִּי, עַל מִשְׁכַּבוֹתָם
בְּאוֹר הַבֶּקֶר יַעֲשׂוּהָ. וְעַל דָּא לֵהוּא אֲתֵר דְּמִחֻשְׁבָּה,

מִחֻשְׁבָּה אֶסְתְּלִיק. וְעוֹבְדָא מִתְקַרְבָּא לְסִיּוּמָא דְמִחֻשְׁבָּה
וַדְאִי.

רַבִּי אַחָא הָוֵה אֲזִיל בְּאַרְחָא, וְהָוֵה עֲמִיּה רַבִּי יְהוּדָה, עַד
דְּהָוּ אֲזִלִּי, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, הָא דְתַנִּינָן בְּתוּלַת
יִשְׂרָאֵל, בְּתוּלָה דְאֶתְבְּרָכָא מִן שְׁבַע (ס"א מִיִּשְׂרָאֵל), דְּאֶקְרִי
בֵּת שְׁבַע, וְאוּקְמוּיָהּ בְּכַמְּהָ אֶתְר. וּבְתוּלָה לְתַתָּא, יִרְתָּא וְ
בְּרָכוֹת בְּגִינָה. וְהָא כְּתִיב וְאַתָּה בֶּן אָדָם שָׂא קִינָה עַל
בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל, וַדְאִי עָלָה אֶתְמַר, עַל כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל.
וַדְא קְשִׁיָּא מְכֻלָּא, דְּכְתִיב (עֲמוּס ד') נִפְלָה לֹא תוֹסִיף קוּם
בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל. וְהָא דְקָא אֶמְרִי כְּלָהּ חֲבַרְיָא בְּמִלָּה דְּא
שְׁפִיר הוּא. אָבֵל אִי פֶרְשֵׁתָא אֶתְמַר בְּאַרְחָ נְחֻמָּה הוּינָן
אֶמְרִי הָכִי. אָבֵל בְּהָא קִינָה אֶתְמַר, וְהָא קָרָא אוֹכַח הָכִי.
אָמַר לִיָּה וַדְאִי הָכִי הוּא, וְהָא הָוֵה קְשִׁיָּא לִי הָהוּא מְלָה
יִתִיר מְכֻלָּא, וְאַתִּינָן לְגַבִּי דְרַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּחֻשׁוֹכָן
דְּאַנְפִּין. אָמַר לִי, מַחֲזִיזוּ דְאַנְפִּי, אֲשֶׁתְּמוֹדַע מַה דְּבִלְבָּךְ.
אֶמִּינָא לִיָּה וַדְאִי, דְּאַנְפִּי וְלִבִּי שׁוּיָן. אָמַר לִי אִימָא לִי
מְלָךְ. אֶמִּינָא לִיָּה, כְּתִיב נִפְלָה לֹא תוֹסִיף קוּם בְּתוּלַת
יִשְׂרָאֵל, מֵאֵן דְּאִית לִיָּה רוּגְזָא בְּדַבֵּיתָהּ, וְנִפְקָא מִנֵּיהּ,
לֹא תִהְדָּר לְעַלְמִין, אִי הָכִי וְוִי לְבַנִּין דְּאֶתְתָּרְכוּ עִמָּה.
אָמַר לִי, וְלֹא סְגִי לָךְ מַה דְּאֶמְרוּ כְּלָהּ חֲבַרְיָא. אֶמִּינָא,
הָא שְׁמַעְנָא מְלִיֵּיהּ, דְּהָוֵה מֶרְחָמִי, וְלֹא מִתִּישְׁבֹן בְּלִבָּאִי.

אָמַר, כָּל מֵה דְאָמְרוּ חֲבֵרֵיִיא כִּלְא שְׁפִיר וּיְאוֹת, אָבֵל
 וּוי לְדָרָא פִּד רַעֲיִין לָא מִשְׁתַּכְּחִין, וְעָנָא סָאטָן
 וְאֶזְלִין, וְלֹא יִדְעִין לְאֵן אֶתֶר אֶזְלִי, לָא לִימִינָא וְלֹא
 לְשִׁמְאֵלָא. וְדַאי הָאִי קָרָא בַּעֲיָא לְמַנְדַּע, וְכִלְהוּ גַלְיִין
 לְאִינּוֹן דְחֻמָּאן בְּאַרְחָא דְאוּרֵיִיתָא בְּאַרְחַ קְשׁוּט.

תָּא חֲזִי, בְּכִלְהוּ גְלוּוֹתָא דְגְלוּ יִשְׂרָאֵל, לְכִלְהוּ שְׁנֵי זְמַנָּא
 וְקִצָּא, וּבְכִלְהוּ הָווּ יִשְׂרָאֵל תִּיַיְבִין לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא, וּבְתוּלַת יִשְׂרָאֵל הָוָה תָּבַת לְאַתְרָהָא, בְּהָהוּא זְמַנָּא
 דְגָזַר עָלָהּ. וְהַשְׁתָּא בְּגְלוּוֹתָא דָּא בְּתַרְאָה לָאוּ הֲכִי, דְהָא
 הִיא לָא תִיתּוּב הֲכִי פְּזַמְנִין אַחַרְנִין, וְהָאִי קָרָא אוֹכַח,
 דְכִתִּיב נִפְלָה לֹא תוֹסִיף קוּם בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל, נִפְלָה וְלֹא
 אוֹסִיף לְהִקְיָמָה לָא כְּתִיב.

מִתַּל לְמַלְכָּא דְרָגוּ עַל מְטְרוֹנִיתָא, וְאַשְׁדֵּי לָהּ מְהִיכְלִיָּה,
 לְזַמְנָא יְדִיעָא. פִּד הָוָה מְטִי הָהוּא זְמַנָּא, מִיַּד
 מְטְרוֹנִיתָא הוּת עָאֵלַת וְתָבַת קָמִי מַלְכָּא. וְכֵן זְמַנָּא חַד,
 וְתַרִּין, וְתַלַּת זְמַנִּין. לְזַמְנָא בְּתַרִּיִיתָא, אֶתְרַחֲקַת מְהִיכְלָא
 דְּמַלְכָּא, וְאַשְׁדֵּי לָהּ מַלְכָּא מְהִיכְלִיָּה לְזַמְנָא רַחֲיקָא. אָמַר
 מַלְכָּא, הָאִי זְמַנָּא לָאוּ הוּא כְּשָׂאֵר זְמַנִּין דְּהִיא תִיתִי
 קָמִאי הֲכִי, אֶלָּא אָנָּא אִיזִיל עִם כָּל בְּנֵי הַיְכָלִי וְאַתְבַּע
 עָלָהּ.

פִּד מְטָא לְגַבְהָ, חָמָא לָהּ דְהָוָה שְׁכִיבַת לְעַפְרָא. מֵאֵן

חָמָא יִקְרָא דְמִטְרוֹנִיתָא בְּהֵיא (דף ר"ע"ב) זְמַנָּא, וּבְעוֹתִין
 דְּמִלְכָּא לְקַבְּלָהּ עַד דְּאֶחִיד לָהּ מִלְכָּא בִּידוּי, וְאוֹקִים לָהּ,
 וְאִיִּיתִי לָהּ לְהִיכְלִיָּהּ, וְאוּמִי לָהּ דְּלֹא יִתְפָּרֵשׁ מִינָּה
 לְעֶלְמִין, וְלֹא יִתְרַחֵיק מִינָּה.

כִּךְ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כֹּל זְמַנִּין דְּכִנְסַת יִשְׂרָאֵל
 בְּגִלוּתָא, כִּד הָוּה מְטִי זְמַנָּא, הִיא אֲתִיַּאת וְהִדְרַת
 קָמִי מִלְכָּא. וְהִשְׁתָּא בְּגִלוּתָא דָּא לָאוּ הֲכִי, אֲלֵא קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא יוֹחִיד בִּידְהָא, וְיוֹקִים לָהּ, וְיִתְפָּיִיס בְּהִדְהָ
 וְיִתִּיב לָהּ לְהִיכְלִיָּהּ. וְתֵא חֲזִי דְּהֲכִי הוּא, דְּהֵא כְּתִיב נִפְלָה
 לֹא תוֹסִיף קוּם, וְעַל דָּא כְּתִיב, (עמוס ט) בַּיּוֹם הַהוּא אֶקִּים
 אֶת סֶכֶת דְּוִיד הַנִּפְלֵת, הִיא לֹא תוֹסִיף קוּם כְּזְמַנִּין
 אֲחֻרָנִין, אֲבָל אֲנָא אוֹקִים לָהּ. וְעַל דָּא כְּתִיב בַּיּוֹם הַהוּא
 אֶקִּים אֶת סֶכֶת דְּדוֹד הַנִּפְלֵת, אֲנִי אֶקִּים אֶת סוּפַת דְּדוֹד.
 מֵאֵן סֶכֶת דְּדוֹד. דָּא בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל. הַנּוּפְלֵת: כִּמָּה דְּכְתִיב
 נִפְלָה. וְדָא הִיא יִקְרָא דְּבְתוּלַת יִשְׂרָאֵל, וְתוֹשְׁבַחְתָּא
 דִּילָהּ. וְדָא אוּלִיפְנָא בְּהֵיא שְׁעַתָּא.

אֲמַר רַבִּי יְהוּדָה, וְדָאִי מְלִילְתָּא עַל לְבָאִי, וְאֲתִישְׁבָּא,
 וְדָא בְּרִירוֹ דְּמִלָּה. וְאֲזֵלָא הָאִי, כְּמִלָּה חֲדָא
 דְּשִׁמְעָנָא וְשִׁכְחָנָא, וְהִשְׁתָּא רְוּוּחָנָא לָהּ, דְּתַנְיִנּוּ, אֲמַר
 רַבִּי יוֹסִי, זְמַיִן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאֶכְרֹזָא עַל כְּנֶסֶת
 יִשְׂרָאֵל וַיִּמָּא, (ישעיה נב) הַתְּנַעֲרִי מֵעַפְרִי קוּמִי שְׁבִי

יְרוּשָׁלַם, כְּמֵאן דְּאֶחִיד בִּידָא דְּחֻבְרִיהַ וַיִּמָּא הַתְּנַעַר,
 קוּם, כִּף קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יוֹחִיד בֵּה וַיִּמָּא הַתְּנַעַרִי,
 קוּמִי.

אָמַר לִיה רַבִּי אַחָא, וְכֵן כָּל אֵינּוּן בְּנֵי הַיְכָלָא דְּמִלְכָּא
 בְּלִישְׁנָא דָּא פִּתְחִין, הָדָא הוּא דְּכְתִיב, (ישעיה ס)
 קוּמִי אֹרִי כִּי בָּא אֹרֶךְ, הָא מִלְכָּא הָכָא, וְדַאי כְּדִין הוּא
 יִקְרָא דִּילָהּ, וְחֻדּוּתָא דְּכָלָא, כִּד מִלְכָּא אֶתְפִּיִס בְּהָדָה.
 (כְּתִיב (מלכים א א) וַתָּבֹא בַת־שֶׁבַע אֶל־הַמֶּלֶךְ הַחֲדָדָה כְּגוֹנָא דָּא) בְּכָל אֵינּוּן
 זְמַנִּין אִיהִי אֶתְתַּ לְּגַבִּי דְּמִלְכָּא, וְקַמַּת קָמִיהַ, הָדָא הוּא
 דְּכְתִיב, (מלכים א א) וַתָּבֹא לְפָנַי הַמֶּלֶךְ, וַתַּעֲמוּד לְפָנַי
 הַמֶּלֶךְ. אָבֵל בְּזִמְנָא דָּא לָאוּ הָכִי, אֵלָּא מִלְכָּא יִיתִי
 לְגַבְהַ, וַיִּתְפִּיִס בְּהָדָה, וַיִּתִּיב לָהּ לְהִיכְלִיהַ. הָדָא הוּא
 דְּכְתִיב, (זכריה ט) הִנֵּה מִלְכֶּךָ יָבֵא לָךְ וְדַאי, וְלֹא אַנְתָּ
 לְגַבְיִהַ, יָבֵא לָךְ, לְפִיִּסָּא לָךְ. יָבֵא לָךְ, לְאַקְמָא לָךְ. יָבֵא
 לָךְ, לְאַשְׁלָמָא לָךְ בְּכָלָא. יָבֵא לָךְ, לְאַעְלָאָה לָךְ
 לְהִיכְלִיהַ, וְלְאַזְדִּוּגָא עִמָּךְ זְווגָא דְּעֵלְמִין, כְּמָה דְּאַתָּ
 אָמַר (חושע ב) וַאֲרֻשְׁתֶּיךָ לִי בְּאַמוּנָה.

עַד דְּהוּוּ אֲזִילִי פִּגְעַע בְּהוּ רַבִּי אַבָּא. אָמְרוּ, הָא מָאֲרִיהַ
 דְּחֻכְמָתָא אֶתִּי, נְקַבֵּל אַנְפִּי שְׂכִינְתָּא. כִּד קָרִיבוּ
 בְּהַדִּיהַ, אֶשְׁתְּמִיט מִקְסְטוּרָא דְּקוּפְטָרָא, וְנַחַת גִּבּוּן.
 פִּתְחַ וְאָמַר, (שמות ט) וַיְהִי קוֹל הַשּׁוֹפָר הוֹלֵךְ וְחֻזֵּק מְאֹד

וְגו'. וַיְהִי קוֹל הַשּׁוֹפָר, הִכָּא אֶפְלִיגוּ סְפָרֵי קְדָמָאֵי, וְכִלְהוּ
 בְּחַד מְלָה אֶתְתַקְעוּ. אֵית מָאן דְּאָמַר, קוֹל הַשּׁוֹפָר תְּרִי,
 קוֹל חַד, הַשּׁוֹפָר תְּרִי. וְדִיִּיק לָהּ, מְדֵלָא כְּתִיב וַיְהִי
 הַשּׁוֹפָר הוֹלֵךְ וְחֲזָק, אֶלָּא קוֹל הַשּׁוֹפָר, קוֹל דְּנַפְיִיק
 מִשּׁוֹפָר, דְּוַדָּאֵי שׁוֹפָר אֶקְרִי, כְּמָה דְּאֵת דָּאֵת אָמַר (ישעיה כז)
 יִתְקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל, וְהָאֵי אֵיהוּ שׁוֹפָר גָּדוֹל, דְּבִיָּה נַפְקִין
 עֲבָדִין לְחִירוֹת עַלְמִין. וְהָא אִוְקָמוּהָ.

וְאֵית מָאן דְּתַנִּי וְדִיִּיק דְּכִלְא חַד, בְּגִין דְּכְתִיב קוֹל
 הַשּׁוֹפָר, קוֹל דְּאֶקְרִי שׁוֹפָר. וּמָנָא לָן דְּאֶקְרִי קוֹל.
 מְמָה דְּכְתִיב, (דברים ה) קוֹל גָּדוֹל וְלֹא יִסָּף, וְהָאֵי קוֹל גָּדוֹל
 אֶקְרִי שׁוֹפָר. וְעַל דָּא קוֹל הַשּׁוֹפָר הוֹלֵךְ כְּתִיב. לְאֵן הוֹלֵךְ.
 אֵי תִימָא לְהַר סִינַי, אוֹ לְיִשְׂרָאֵל. יוֹרֵד מִבְּעֵי לֵיהּ. אֶלָּא
 אוֹרִיִּיתָא מִהִכָּא נַפְקָא. וּמֵאֲתַר דָּא, דְּאֵיהוּ פְּלִלָּא דְּכָל
 שְׂאָר קָלִין אֶתִּיִּיהֵיבַת, וְכַד יִסְתַּכְּלוֹן מְלִי פְּלָא חַד.

וְעַל דָּא, לוֹחֵי קְדָמָאֵי רְשִׁימִין מִהָאֵי אֲתַר הוּוּ, וְדָא הוּוּ
 רְזָא דְּמְלָה דְּכְתִיב, (שמות לב) חָרוֹת עַל הַלּוּחֹת, אֵל
 תִּקְרִי חָרוֹת, אֶלָּא חִירוֹת, חִירוֹת מִמָּשׁ, אֲתַר דְּכָל חִירוֹ
 בֵּיהּ תְּלִיָּא. וְתָא חֲזִי, לֵית לָךְ מְלָה בְּאוֹרִיִּיתָא, דְּאֶמְרִין
 כְּלָהוּ חֲבַרְיָא דָּא הָכִי וְדָא הָכִי, דְּלֹא אֲזִיל פְּלָא לְאֲתַר
 חַד, וְלִמְבוּעָא חַד אֶתְכַנְּשׁ.

הוֹלֵךְ: כְּמָה דְּאֵת דָּאֵת אָמַר, (קהלת א) כָּל הַנְּחָלִים הוֹלְכִים אֶל

הַיָּמִים. וּכְתִיב (קהלת א) הַכֹּל הוֹלֵךְ אֶל מְקוֹם אֶחָד. וְחֹזֵק מְאֹד,
כַּמָּה דִּתְנִינָן כְּלֵי מַחְזִיק אַרְבָּעִים סָאָה. וְחֹזֵק מְאֹד, דְּלִית
לָךְ מְלָה בְּאוֹרֵייתָא חֲלָשָׁא אוּ תְבִירָא, דְּכַד תִּסְתַּכַּל
וְתַנְדַּע בָּהּ, דְּלֹא תִשְׁכַּח לָהּ תְּקִיפָא כְּפִטְיָשָׁא דְמַתְבַּר
טִינָרִין. וְאִי אִיהִי חֲלָשָׁא, מִינְךָ הוּא. כַּמָּה דְּאוּקְמוּנָה,
דְּכְתִיב, (דברים לב) כִּי לֹא דִבַּר רַק הוּא, וְאִם רַק הוּא, מִכֶּם
אִיהוּ. וְעַל דָּא וְחֹזֵק מְאֹד.

(דף ז' ע"א)

כְּתִיב (שמות יט) מֹשֶׁה יִדְבַר וְהֶאֱלֵהִים יַעֲנֶנּוּ בְּקוֹל, בְּאַתֵּר
דָּא אֲתַכְּלָלוּ מְלִין עֲלָאִין, הָא אוּקְמוּנָה וְהֶאֱלֵהִים
יַעֲנֶנּוּ בְּקוֹל, בְּקוֹלוֹ שֶׁל מֹשֶׁה, בְּהֵהוּא קוֹל דְּאֶחִיד בֵּיה
מֹשֶׁה. הֲכָא אִית לְאִסְתַּכְּלָא דְהָא אִפְכָּא הוּוּה, דְּכְתִיב (שמות
ב) וַיִּדְבַר אֱלֹהִים, וְהֲכָא כְּתִיב מֹשֶׁה יִדְבַר.

אֶלָּא אִית דְּאִמְרִי, בְּגִין דְּכְתִיב, (שמות ב) וַיֹּאמְרוּ אֶל מֹשֶׁה
דִּבַּר אֶתְּהָ עֲמָנוּ וְנִשְׁמָעָה וְאֵל יִדְבַר עִמָּנוּ אֱלֹהִים.
וְעַל דָּא מֹשֶׁה יִדְבַר, וְהֶאֱלֵהִים יַעֲנֶנּוּ. בְּגִין דְּלֹא אֲשַׁתְּכַח
מְלָה בְּאוֹרֵייתָא מְפּוּמָּא דְּמֹשֶׁה (רס"ו) בְּלַחְוֹדוּי, וְדָא הוּא
דְּאוּקְמוּנָה, קְלָלוֹת שְׁבַמְשָׁנָה תוֹרָה מֹשֶׁה מְפִי עֲצָמוּ
אִמְרוּן. מִעֲצָמוּ לָא תְנִינָן, אֶלָּא מְפִי עֲצָמוּ, הִלְלוּ מְפִי
הַגְּבוּרָה. וְהִלְלוּ מְפִי עֲצָמוּ, מְפִי הֵהוּא קוֹל דְּאֶחִיד בֵּיה,
דְּאִקְרִי הַכִּי. וְשִׁפִּיר מְלָה.

וּבְסִפְרָא דְאַגְדַּתָּא דְבֵי רַב אֲמַרִי, אַף עַל גַּב דְּאוּרֵייתָא
 מִפִּי הַגְּבוּרָה אֲתַמַּר כּוּלָּהּ, מִפִּי עֲצֻמוֹ שֶׁל מֹשֶׁה
 כִּמוֹ כֵּן אֲתַמַּר. וּמֵאֵי אִיהוּ. כְּגוֹן קְלָלוֹת שֶׁבְּמִשְׁנֵה תוֹרָה.
 וּלְבַתֵּר אֲתַכְּלִילֵן בְּגְבוּרָה, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב מֹשֶׁה יִדְבֵּר
 וְהֶאֱלֹהִים יַעֲנֶנּוּ בְּקוֹל. מֹשֶׁה יִדְבֵּר, דָּא קוּלוֹ שֶׁל מֹשֶׁה.
 וְהֶאֱלֹהִים יַעֲנֶנּוּ בְּקוֹל, דָּא גְבוּרָה, דְּאוּדֵי לִיָּה לְהֵוּא
 קָלָא. הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב יַעֲנֶנּוּ בְּקוֹל בְּהֵוּא קוֹל דְּמֹשֶׁה.
 וְהִשְׁתָּא מֵאֵן דְּפִתַּח בְּמִלֵּי דְּאוּרֵייתָא, (אֲנֵן אֲחוּדֵי נוֹדֵן לִיָּה, אֲמַרוּ נְסִיב
 וּמֵאֵן דְּפִתַּח) לִיפְתַּח וַיִּמָּא, יִתְּבוּ.

פִּתַּח רַבִּי אַבָּא וְאֲמַר, כְּתִיב (ויקרא כב) וּבַת כְּהֵן כִּי תִהְיֶה
 אֲלֻמְנָה וְגִרוּשָׁה וְזָרַע אֵין לָהּ וְגו', זַפָּאָה חוּלְקִיָּהוֹן
 דְּיִשְׂרָאֵל מְכַל עַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה, דְּהָא קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא כִּד בְּרָא עֲלֻמָּא, לָא בְּרָא לִיָּה אֱלָא בְּגִינֵיהוֹן
 דְּיִשְׂרָאֵל, בְּגִין דִּיקְבִּלוֹן אוּרֵייתָא בְּטוּרָא דְּסִינֵי, וַיִּתְּדַכּוּן
 בְּכָלָא, וַיִּשְׁתַּכּוּן זַפָּאֵין קָמִיָּה.

תָּא חֲזִי, כִּד אֲשַׁתְּלִים הָאֵי עֲלֻמָּא בְּהוּ בִּישְׂרָאֵל, כְּגוּוֹנָא
 דְּלַעֲיֻלָּא, וְהֵוּא אָדָם אֲתַנְעִיץ בְּאַרְעָא, וְרוּמִיָּה מְטִי
 עַד צִית שְׁמִיָּא, בְּעָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַשְׁלֻמָּא (ס"א
 לְאַשְׁלֻפָּא) נִשְׁמַתָּא קוּדְשָׁא מֵעֵילָא לְתַתָּא, בְּגִין דִּיתַאֲחִיד
 וַיִּתְּקֹשֶׁר דָּא בְּדָא, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב, (בראשית ב) וַיִּצְרַח יְיָ
 אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם עֹפֵר מִן הָאָדָמָה וְגו'. לְמַהוּי קִשְׁיֵר דָּא

בְּדָא, וַיִּשְׁתַּפַּח שְׁלִים כְּגוּוֹנָא דְלַעֲיִלָא, וַיִּשְׁלִים וַיִּתְקַן
גְּרָמִיָּה הַכִּי.

וּבְגִין כֶּךָ בְּרָא לִיה דְּכֹר וְנוֹקְבָא, לְמַהוּי שְׁלִים. וַאֲימַתֵּי
אֶקְרִי בַר נֶשׁ שְׁלִים כְּגוּוֹנָא דְלַעֲיִלָא בְּשַׁעְתָּא
דְּאַזְדְּווג בְּבַת זוגִיָּה בְּאַחַדוֹתָא בְּחַדוֹתָא בְּרַעוּתָא, וַיִּפִּיק
מִנִּיה וּמְנוֹקְבִיָּה בֵּין (ר"ס) וּבַת. וּכְדִין הוּא בַר נֶשׁ שְׁלִים
כְּגוּוֹנָא דְלַעֲיִלָא, וְאֶשְׁלִים הוּא לְתַתָּא, כְּגוּוֹנָא דְשְׂמָא
קְדִישָׁא עֲלָאָה, וּכְדִין אֶתְקָרִי (ס"א אֶתְקָרִים) שְׂמָא קְדִישָׁא
עֲלָאָה עֲלֵיהָ.

וּבַר נֶשׁ דְּלָא בְּעֵי לְאַשְׁלֵמָא שְׂמָא קְדִישָׁא לְתַתָּא, טַב
לִיה דְּלָא אֶתְבְּרִי, דְּהָא לִית לִיה חוּלְקָא כְּלָל בְּשְׂמָא
קְדִישָׁא. וְכַד נִפִּיק נִשְׁמַתִּיה מִנִּיה, לָא אֶתְאַחַדָּא בֵּיה
כְּלָל, דְּהָא אֶזְעָרָא דִּיּוֹקְנָא דְמֵאַרְיָה עַד דְּאַתְקִשְׂרָא (ס"א
דְּאַתְהִדְרָא) וְאַתְתְּקַנַּת בְּכֻלָּא.

הֵדָא הוּא דְכְּתִיב, (ויקרא כב) וּבַת כְּהֵן פִּי תִהְיֶה אֱלֻמְנָה
וּגְרוּשָׁה וְגו'. וּבַת כְּהֵן, דָּא נִשְׁמַתָּא קְדִישָׁא,
דְּאַתְקָרִי בְּרַתָּא דְמִלְכָּא, דְּהָא אוּקְמוּהָ דְנִשְׁמַתָּא קְדִישָׁא
מְזוּוּגָא דְמִלְכָּא וּמְטְרוּנִיתָא נִפְקַת. וּבְגִינֵי כֶּךָ הִיךְ גּוּפָא
דְלַתַּתָּא מְדַכֵּר וְנוֹקְבָא, אוּף הַכִּי נִשְׁמַתָּא לַעֲיִלָא. פִּי
תִהְיֶה אֱלֻמְנָה מֵהָהוּא גּוּפָא דְאַזְדְּווגַת בֵּיה, וּמִית.
וּגְרוּשָׁה, דְּאַתְתְּרַכַּת מֵהָהוּא חוּלְקָא דְשְׂמָא קְדִישָׁא. וְכֻל

כַּךְ לְמָה, בְּגִין דְּזִרְעַי אֵין לָהּ לְאַשְׁתַּכְחָא כְּגוּוֹנָא
 דְּלַעֲיִלָּא, וְלֹאֲתַקְשָׁרָא בְּשִׁמָּא קְדִישָׁא. וְשָׁבָה אֶל בֵּית
 אָבִיהָ, מֵאֵן וְשָׁבָה. וְשָׁבָה סִתָּם, לְאַתְתַּקְנָא כְּמִלְקַדְמִין.
 וְכִדִּין וְשָׁבָה אֶל בֵּית אָבִיהָ, דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.
 כְּנַעֲוִרִיהָ: כְּקַדְמִיתָא. מְלָחָם אָבִיהָ תֹאכַל, לְאַתְעַנְגָּא
 בְּעַנּוּגָא דְּמִלְכָּא.

מִכָּאֵן וְלָהּ לָאָה, (ויקרא ב) וְכָל זָר לֹא יֹאכַל קֹדֶשׁ. מֵאֵן הוּא
 זָר. תְּהוּא דְּלָא (ס"א אוקים) שְׁמָא קְדִישָׁא דְּתַתָּא,
 וְלִית לִיהּ בֵּיהּ חוּלְקָא. לֹא יֹאכַל קֹדֶשׁ, לִית בֵּיהּ חוּלְקָא
 מֵעַנּוּגָא דְּלַעֲיִלָּא דְּאִית בֵּיהּ אֲכִילָהּ, דְּכַתִּיב, (שיר השירים ה)
 אֲכָלוּ רַעִים, אֲכִילָהּ דְּלַעֲיִלָּא, עַנּוּגָא (דף ד' ע"ב) דְּקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא הוּי, וְהֵאֵי עַנּוּגָא שְׁרִיא, בְּאַתֵּר דְּשְׁרִיא כַּד
 רִיחָא דְּקַרְבְּנָא הוּהּ סְלִיק.

תָּא חֲזִי, בְּשַׁעְתָּא דְּאַשְׁתַּכַּח מְזוּנָא לְתַתָּא, אֲשַׁתַּכַּח
 מְזוּנָא לְעִילָּא. לְמִלְכָּא דְּאַתְקַן סְעוּדַתָּא דִּילִיהּ,
 וְלֹא אֲתַקַּן לְעַבְדוּהִי. כַּד אֲתַקַּן לְעַבְדוּהִי, אֲכִיל הוּא
 סְעוּדַתָּא דִּילִיהּ, וְאֵינּוֹן אֲכִילִי סְעוּדַתִּי הוּוּ, הֵדָּא הוּא
 דְּכַתִּיב, (שיר השירים ה) אֲכַלְתִּי יַעֲרִי עִם דְּבָשִׁי, דָּא סְעוּדַתָּא
 דְּמִלְכָּא. אֲכָלוּ רַעִים שְׁתוּ וְשָׁכְרוּ דוּדִים, דָּא סְעוּדַתָּא
 דִּידְהוּ מִרִיחָא דְּקַרְבְּנָא, כַּד רִיחָא דְּקַרְבְּנָא הוּהּ סְלִיק.
 וּבְגִינֵי כַּךְ אֲקָרִי רִיחַ נִיחַח לִי. רִיחַ לְעַבְדוּהִי. נִיחַח לִי.

(מאתר דענוגא דעתיקא אשתכח) וְעַל דָּא סְעוּדַתָּא דְּמַלְכָּא אֲתַעֲכַב,
בְּגִין סְעוּדַתָּא דְּעַבְדוּהֵי. וּבְגִין כֶּף, יִשְׂרָאֵל מְפָרְנִי
לְאַבְיָהֶן שְׁבַשְׁמִים תַּנִּינָן. וּמִסְעוּדַתָּא דְּמַלְכָּא מֵאֵן אַכִּיל.
אַלֵּא אֵינוֹן נִשְׁמַתִּין דְּצַדִּיקֵיִיא.

תּוּ פִתַּח וְאָמַר, (תהלים קלג) הִנֵּה מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים שְׁבַת
אַחִים גַּם יַחַד, וְכַאֲשֶׁר אֵינוֹן יִשְׂרָאֵל, דְּלֵא יֵהֵב לִוְן
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְרַבְרַבָּא, אוֹ לְשְׁלִיחָא, אֶלֵּא יִשְׂרָאֵל
אַחִידָן בֵּיהּ, וְהוּא אַחִיד בְּהוּ, וּמַחְבִּיבוּתָא דְּלֵהוֹן קָרָא לִוְן
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַבְדֵּינָן. הֲדָא הוּא דְּכַתִּיב, (ויקרא כח) כִּי
לִי בְנֵי יִשְׂרָאֵל עַבְדִּים עַבְדֵּי הֵם. לְבַתַּר קָרָא לִוְן בְּנִים,
הֲדָא הוּא דְּכַתִּיב, (דברים יד) בְּנִים אַתֶּם לֵי יי' אֱלֹהֵיכֶם. לְבַתַּר
קָרָא לִוְן אַחִים, הֲדָא הוּא דְּכַתִּיב, (תהלים קכב) לְמַעַן אַחֵי
וְרַעֲי וְגו'. וּבְגִין דְּקָרָא לִוְן אַחִים, בְּעָא לְשׁוּאָה מְדוּרִיָּה
בְּהוּ, וְלֵא יַעֲדֵי מַנְיָהוּ. כְּדִין פְּתִיב הִנֵּה מֵה טוֹב וּמֵה
נְעִים שְׁבַת אַחִים גַּם יַחַד.

וּבּוֹצִינָא קְדִישָׁא הָכִי אָמַר, הִנֵּה מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים וְגו',
כְּמָה דְּאֵת אָמַר (ויקרא כ) וְאִישׁ אֲשֶׁר יִקַּח אֶת
אַחֹתוֹ. וּבְסִפְרָא דְּרַב יִיבָא סָבָא, וְאִישׁ: דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא. אֲשֶׁר יִקַּח אֶת אַחֹתוֹ: דָּא כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל. וְכָל כֶּף
לְמָה. חֶסֶד הוּא, חֶסֶד הוּא וְדַאי, וְהָא אוּקְמוּהָ. וְעַל דָּא
הִנֵּה מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים שְׁבַת אַחִים גַּם יַחַד, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ

הוא וכנסת ישראל. גם, לרבות ישראל דלתתא.
 כדאמרין, דהא בשעתא דכנסת ישראל (ס"א באחוותא
באחדותא) באחדותא בקודשא בריך הוא, ישראל דלתתא
 שריין בחדוותא גם אינון בקודשא בריך הוא. ובגין כך
 גם יחד פתיב. ובספרא דרב המנונא סבא, (ע"ז) גם יחד,
 לרבות צדיק. בה, בכנסת ישראל, דאינון זווגא חד,
 וכלא מלה חד.

ותניין בפרשתא דשמע ישראל יי' אלהינו יי' אחד,
 מהו אחד. דא כנסת ישראל דאחיד ביה
 בקודשא בריך הוא. דאמר רבי שמעון, זווגא דדכר
 ונוקבא אקרי אחד. באתר דנוקבא שריא, אחד אקרי.
 מאי טעמא. בגין דדכר בלא נוקבא פלג גופא אקרי,
 ופלג לאו הוא חד. וכד מתחברן כחדא תרי פלגי גופא,
 אתעבידו חד גופא, וכדין אקרי אחד.

והשתא קודשא בריך הוא לא אקרי אחד. ורזא דמלה,
 כנסת ישראל בגלותא, וקודשא בריך הוא
 סליק לעילא לעילא, וזווגא אתפרש, ושמא קדישא לא
 אשתכח שלימ, ואחד לא אקרי. ואימתי יתקרי אחד,
 בשעתא דמטרוניתא תשתכח ביה במלכא, ויזדווגון
 כחדא. הדא הוא דכתיב, (עובדיה א) והיתה ליי' המלוכה.
 מאן מלוכה. דא כנסת ישראל, דמלכו בה אתקשר,

כְּדִין (זכריה יד) בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד. וְעַל
 דָּא, הִנֵּה מַה טוֹב וּמַה נְּעִים שְׁבַת אַחִים גַּם יַחַד.
 (תהלים קלג) כִּשְׁמֹן הַטּוֹב עַל הָרֹאשׁ. מֵאֵן שְׁמֹן הַטּוֹב. דָּא
 מִשַּׁח רַבּוֹת קוּדְשָׁא, דְּנִגִיד וְנִפְיָא מֵעֲתִיקָא
 קִדְיִשָׁא, דְּאִשְׁתַּכַּח בְּהֵוּא נָהָר עֲלָאָה, דְּיִנְקָא לְבָנִין,
 לְאִדְלָקָא בּוֹצִינִין, וְהֵוּא מִשַּׁח נִגִיד בְּרִישָׁא דְּמַלְכָּא,
 וּמִרִישִׁיָּה לִיקִירוֹ דְּדִיקְנָא קִדְיִשָׁא, וּמִתַּמָּן נִגִיד לְכָל
 אֵינּוֹן לְבוּשֵׁי יָקָר דְּמַלְכָּא אֲתַלְבֵּשׁ בְּהוּ. הֵדָּא הוּא דְּכֹתִיב
 שִׁיּוֹרֵד עַל פִּי מְדוֹתָיו. עַל פִּי מְדוֹתָיו מִמֶּשׁ, וְאֵלִין אֵינּוֹן
 כְּתָרֵי מַלְכָּא דְּשִׁמְיָה קִדְיִשָׁא אִשְׁתַּכַּח בְּהוּ.
 תָּא חֲזִי, כָּל נִגִידוֹ, וְכָל חִידוֹ דְּעֲלָמִין, לָא נַחֲתִית לְבָרְכָא,
 אֶלָּא עַל יְדָא דְּאֵלִין כְּתָרִין קִדְיִשִׁין, דְּאֵינּוֹן שְׁמָא
 דְּמַלְכָּא קִדְיִשָׁא, וּבִגִין כֶּף שִׁיּוֹרֵד עַל פִּי מְדוֹתָיו. עַל פִּי
 מְדוֹתָיו וְדָא כֶּמָּה דָּאֵת אָמַר (במדבר ד) עַל פִּי אֲהַרֹן וּבְנָיו
 תִּהְיֶיָה. כֶּף עַל פִּי מְדוֹתָיו, נַחֲתִית וְנִגִיד לְכֻלְהוּ עֲלָמִין,
 לְאִשְׁתַּכַּחא בְּרַכָּאן לְכָלָּא. וְתָא חֲזִי, הַאי שְׁמֹן (דף ט"ו ע"א) טוֹב
 לָא זַמִּין, עַד הֵוּא זְמַנָּא דְּפּוֹלְחָנָא דְּלִתְתָּא הוּא סָלִיק,
 וְאִתְעַרְעַן דָּא בְּדָא, הֵדָּא הוּא דְּכֹתִיב, (משלי כז) שְׁמֹן
 וְקִטְרֵת יִשְׁמַח לֵב. שְׁמֹן לְעֵילָא, וְקִטְרֵת לְתַתָּא, כְּדִין הוּא
 חֲדוּתָא דְּכָלָּא. רַבִּי אַחָא וְרַבִּי יְהוּדָה זְקִיפּוּ יְדִין, וְאוּדוּ
 לְרַבִּי אַבָּא.

רַבִּי אֶחָא פָּתַח, (בראשית כ) וַיָּבֵא אֱלֹהִים אֶל אַבְימֶלֶךְ
 בַּחֲלוֹם הַלַּיְלָה, וּכְתִיב וַיֹּאמֶר אֵלָיו הָאֱלֹהִים בַּחֲלוֹם
 גַּם אֲנֹכִי יִדְעֵתִי כִּי בַתְּם לְבַבְךָ עָשִׂיתָ זֹאת. הָאִי וַיָּבֵא
 אֱלֹהִים אֶל אַבְימֶלֶךְ, מֵאֵי שְׁנָא בְּאוֹמוֹת הָעוֹלָם, וַיָּבֵא
 אֱלֹהִים, וּלְיִשְׂרָאֵל לָא. (אֶלָּא דָּא הוּא רְזָא דְאֱלֹהִים אַחֲרִים וְאִית לָךְ לְמַנְדַּע
 דְשָׁמָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (יְשַׁעְיָה נ"ז) רַם וְנָשָׂא שׁוֹכֵן עַד וְקָדוֹשׁ שְׁמוֹ וְהוּא בְּלַחֲדוּי מְלֻכָּא
 עַל כָּל מַה דְּאֶשְׁתַּבַּח בֵּין לְעֵילָא בֵּין לְתַתָּא וְהֵיכְלָא קֳדִישָׁא דִּילִיָּה בְּאִמְצַעִיתָא אֲתַתְּקֹן
 וְסַחֲרִיָּה אִית שְׁבַעִין כְּתָרִין וּמְנַהוֹן אֲתַמְשְׁכוּ ע' רַבְרַבִּין וְאֲתַמְנֹו עַל ע' עַמִּין דְּעַלְמָא לְמַהוּ
 כָּל חַד וְחַד שְׁלִיט עַל עַמִּיָּה וְעַל אֶרְעִיָּה. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְהִיב לְיִשְׂרָאֵל רְזָא דְשְׁמִיָּה
 בְּלַחֲדוּדִיהוֹן וְהוּא שְׁלִיט עַל יִשְׂרָאֵל וִירוּשָׁלַיִם הַדָּא הוּא דְכְּתִיב (דְּנִיָּא ל ט') כִּי שָׁמַךְ נִקְרָא עַל
 עִירָךְ וְעַל עַמְּךָ. וְלִית לְעַמָּא אַחֲרָא חוּלְקָא בֵּיהּ בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְכְּתִיב (דְּבָרִים כ"ד) וְרָאוּ
 כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שָׁם יְי' נִקְרָא עֲלֵיךְ. וְכְּתִיב (מִיכָה ד') כִּי כָּל הָעַמִּים יִלְכוּ אִישׁ בְּשֵׁם אֱלֹהֵיו
 וְגו'. וְכְּתִיב (דְּבָרִים ל"ב) כִּי חָלַק יְי' עַמּוֹ וְגו') אֶלָּא הֲכִי תַנִּין, כָּל אֱלֹהִים
 דִּהְכָּא, הֵהוּא חֵילָא רַבְרַבָּא דְמִמְנָא עָלֵיָּהּ הוּא, כְּגוּוֹנָא
 דָּא וַיָּבֵא אֱלֹהִים אֶל בְּלַעַם לַיְלָה, הֵהוּא חֵילָא דְאֲתַפְקַד
 עֲלֵיָּהּ.

וְאִי תִימָא וַיֹּאמֶר אֵלָיו הָאֱלֹהִים בַּחֲלוֹם. הֲכִי הוּא וַדַּאי,
 גַּם אֲנֹכִי יִדְעֵתִי, גַּם אֲמַאי הֲכָא. אֶלָּא לְרַבּוֹת קָא
 אֲתָא, דְאֶף עַל גַּב דְּלַעֲיָלָא מְנַאי יְדִיעַ, גַּם אֲנֹכִי יִדְעֵתִי.
 וְאַחֲשׁוּף גַּם אֲנֹכִי, גַּם לְרַבּוֹת, אֹתָךְ מַחֲטוֹ לִי, מַחֲטוֹ
 חֲסַר אֶלְפָּה פְּתִיב, מֵאֵי קָאמַר בְּגִין דְּחֲטָאָה לָאו בְּחֵילָא
 קִיָּמָא.

אֵלָא הָכִי אֹלִיפְנָא, בְּחוּבֵיהוֹן דְּעֵמָא דְלַתְתָּא, אֲתַפְּגִים
 לְעֵילָא. בְּחוּבֵי עֵמָא דְלַתְתָּא, אֲתַעְפֵּר רַבְרְבָא
 דְלַהוֹן דְּלְעֵילָא מְשׁוּלְטָנִיה. הֵדָא הוּא דְכְתִיב וְאַחֲשׁוּךְ גַּם
 אֲנֹכִי אוֹתְךָ, דְאִף עַל גַּב דְּלְעֵילָא מְנַאי תְּלִיא מְלַתָּא,
 גַּם אֲנֹכִי לְרַבּוֹת לְגֵרְמִיָה, מִחֲטוּ לִי, בְּגִין דְּלֹא יִשְׁתַּכְּחוּ
 גַּבְאִי, כְּהֵאֵי מַחֲט דְנַעֲיִן בְּבִשְׂרָא, דְּלֹא תִגְרוּם לִי אֲתָ
 בְּחוּבְךָ לְאַעְבְּרָא לִי מְשׁוּלְטָנִי, וַיִּקְוֹצוּן בִּי, דְּלֹא תִקְוִין
 לִי בְּמַחֲטְךָ, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (ויקרא ב) וְאַקֵּץ בָּם, כְּהֵנִי קוֹצִין
 דְנַעֲיִצִין בְּבִשְׂרָא. מַאי מְשֻׁמַּע. מְשֻׁמַּע דְּבְחוּבֵי בְנֵי
 אֲנָשָׁא, עַבְדִּין פְּגִימוּ לְעֵילָא, מַאי אִיהוּ. כְּמָה דְאַתְּ אָמַר
 (ישעיה נ) וּבְפִשְׁעֵכֶם שָׁלַח אִמְכֶם.

וְעַל דָּא קָרְבַן אֲתַקְרִיב, מַאי קָרְבַן. הֵאֵי דְקַאמְרִין
 דְכְתִיב, וּבְפִשְׁעֵכֶם שָׁלַח אִמְכֶם. דְּהָא חֲטָא גָרִים
 פְּרוּדָא בְּחוּבֵיה. קָרְבַן קָרִיב עֲלָמָא עֲלָאָה בְּעֲלָמָא תַתָּאָה
 וְאַתְעֵבִיד כֹּלָא חַד. אֲתוּ רַבִּי אַבָּא וְרַבִּי יְהוּדָה, וְאוּדוּ לִיה
 לְרַבִּי אַחָא.

פְּתַח רַבִּי יְהוּדָה (כ"ו) וְאָמַר, (תהלים ק) עֲבַדוּ אֶת יְיָ בְּשִׂמְחָה
 וְגו'. עֲבַדוּ אֶת יְיָ בְּשִׂמְחָה, הָכִי אֹלִיפְנָא, דְכָל
 פּוֹלְחָנָא דְבְעֵי בַר נָשׁ לְמַפְלַח לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, בְּעֵי
 בְּחֻדוּתָא, בְּרַעוּתָא דְלָבָא, בְּגִין דִּישְׁתַּכַּח פּוֹלְחָנִיה
 בְּשְׁלִימוּ. וְאִי תִימָא פּוֹלְחָנָא דְקָרְבָנָא הָכִי הוּא. לֹא

אֶפְשָׁר, דְּהָא הֵהוּא בַר נֶשׁ דְּעֵבֵר עַל פְּקוּדָא דְמֵאֲרִיָּה,
 עַל פְּקוּדָא דְאֹרִיִּיתָא, וְתַב לְקַמֵּי דְמֵאֲרִיָּה, בְּמֵאן אַנְפִּין
 יְקוּם קָמִיָּה, הָא וַדַּאי בְּרוּחַ תְּבִירָא, בְּרוּחַ עָצִיב, אֵן הוּא
 שְׂמַחָה, אֵן הוּא רְנָנָה.

אֵלָא תַמְן תְּנִינָן, הֵהוּא בַר נֶשׁ דְּחֻטֵּי קָמִי מֵאֲרִיָּה, וְעֵבֵר
 עַל פְּקוּדוּי, וְאֵתִי לְקַרְבָּא קַרְבְּנָא, וְלִתְקַנָּא
 גְּרַמִּיָּה, בְּרוּחַ תְּבִירָא, בְּרוּחַ עָצִיבָא בְּעֵי לְאִשְׁתַּכְּחָא, וְאִי
 בְּכִי שְׁפִיר מְכֻלָּא. הָא שְׂמַחָה הָא רְנָנָה לָא אִשְׁתַּכַּח. אֵלָא
 בְּמֵאִי אִתְתְּקִין. בְּהֵנְהוּ כְּהֵנִי וְלִיּוּאֵי, דְּהָא אֵינּוּן אֲשֶׁלִּימוּ
 שְׂמַחָה וְרְנָנָה בְּגִינִיָּה. שְׂמַחָה בְּכַהֲנָא אֲתַקֵּי, בְּגִין דְּהוּא
 רְחִיקָא מִן דִּינָא תְּדִיר, וְכַהֲנָא בְּעֵי לְאִשְׁתַּכְּחָא תְּדִיר
 בְּאַנְפִּין נְהִירִין, חֲדָאן יִתִּיר מְכַל עֲמָא. דְּהָא כְּתָרָא דִּילִיָּה
 גְּרַיִם. רְנָנָה בְּלִיּוּאֵי, וְהֵכִי הוּא, דְּהָא לִיּוּאֵי מִשְׁתַּכְּחֵי עַל
 שִׁיר לְעֵלְמִין, כְּמָה דְּאִוְקְמוּהָ.

וְאֵלִין קִיִּימִין (דף פ"ב ע"ב) עֲלִיָּה, וּבִיָּה אֲשֶׁתְּלִים פּוּלְחָנָא
 לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. כַּהֲנָא קָאִים עָלִיָּה וְכוּוּן
 מִלִּין, בְּחֲדוּוֹתָא בְּרַעוּתָא, לִיְחֻדָּא שְׂמָא קְדִישָׁא כְּדָקָא
 יֵאוּת. וְלִיּוּאֵי בְּשִׁיר. כְּדִין כְּתִיב דְּעוּ כִּי יִי' הוּא אֱלֹהִים.
 דָּא הוּא קַרְבֵּן לְקַרְבָּא רַחֲמֵי בְּדִינָא, וּמִתְבַּסֵּם כְּלָא.
 הַשְׁתָּא דְלָא אִשְׁתַּכַּח קַרְבְּנָא, מֵאן דְּחֻטֵּי קָמִי מֵאֲרִיָּה
 וְתַב לְגַבִּיָּה, וַדַּאי בְּמֵרִירוּ דְנִפְשָׁא, בְּעָצִיבוּ,

בְּבִכְיָהּ, בְּרוּחַ תְּבִירָא, הֵיאֵף אוֹקִים שְׂמֵחָה וּרְנָנָה, הָא לָא אֲשַׁתְּכַחוּ גַבֵּיהּ. אֶלָּא הֲכִי אוֹקְמוּהָ, דְּתוֹשְׁבֵי חַן דְּמֵאֲרִיָּה, וְחֲדוּוּתָא דְּאוּרִיִּיתָא, וּרְנָנָה דְּאוּרִיִּיתָא, הָא הוּא שְׂמֵחָה וּרְנָנָה. וְהָא תַנְיִנָן וְלֹא מִתּוֹךְ עֲצָבוֹת וְכוּ', דְּלֹא יְקוּם בַּר נֶשׁ קָמִיָּה מֵאֲרִיָּה בְּעֲצִיבוּ וְהָא לָא יְכִיל וּמְאִי תִקְנַתִּיהּ.

אֶלָּא רְזָא דְּמִלָּה, הָא תַנְיִנָן לְעוֹלָם יְכַנְס אָדָם שְׁעוֹר שְׁנֵי פְתָחִים וְכוּ', וַיִּצְלִי צְלוּתִיהּ הֲדָא הוּא דְּכִתְיִב, (משלי ח) לְשִׁמּוֹר מְזוּזוֹת פְּתָחַי, שְׁנֵי פְתָחִים סִלְקָא דְּעֵתָךְ, אֶלָּא אֵימָא שְׁיַעוֹר שְׁנֵי פְתָחִים. כָּאן רְמִזוּ לְמָה שְׁאֵמַר דְּוֹד, (תהלים כד) שְׁאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם, אֵינּוֹן מְעוֹן וּמְכוּן, דְּאֵינּוֹן גּוֹ לְגוֹ, שִׁירוּתָא דְּדַרְגִּין: חֶסֶד, וּפְחָד. וְאֵינּוֹן פְּתָחִין דְּעֵלְמָא. עַל דָּא אֲצִטְרִיךְ בַּר נֶשׁ דְּיִתְפּוּוֹן בְּצְלוּתִיהּ לְקַבֵּל קֹדֶשׁ קוּדְשִׁין, דְּאֵינּוֹן שְׂמָא קְדִישָׁא, וַיִּצְלִי צְלוּתִיהּ. וְהִנְהוּ אֵלִין שְׁיַעוֹר ב' פְּתָחִין, ב' פְּתָרִין. וְאֵית דְּמִתְנֵי הֲכִי, שְׂמֵחָה, הָא כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל. וְשְׂמֵחָה הָא אוֹקְמוּהָ, כְּדִכְתִּיב, (ישעיה כד) כִּי בְשִׂמְחָה תֵצֵאוּ וְגו'. וְזַמְיִנִין יִשְׂרָאֵל לְנִפְקָא מִן גְּלוּתָא, בְּהֵאֵי שְׂמֵחָה. וּמֵאֵן אֵיְהִי כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל. וְעַל דָּא עֲבָדוּ אֶת יְיָ בְּשִׂמְחָה, כְּמָה דְּכִתְיִב, (ויקרא טז) בּוֹזֵאת יְבֵא אֶהְרֹן אֶל הַקֹּדֶשׁ, וְכֹלָא חֲדָ. בָּאוּ לְפָנָיו בְּרְנָנָה, דָּא שְׁלִימוּ דִילָהּ. דְּשְׂמֵחָה בְּלֵב,

וּרְנָנָה בַּפֶּה. וְדָא הוּא שְׁלִימוּ יִתִּיר. וְשְׁלִימוּ דְהָאֵי שְׁמַחָה
הָא אֶשְׁתְּמוּדְעָא, וְהָא יְדִיעָא. וְדָא הוּא תְּקוּנָא דְבַר נֶשׁ
לְקַמִּיָּה מְאֵרִיהָ. כְּדִין דְּעוּ כִּי יִי הוּא הָאֱלֹהִים. וְכֹלָא בְּחַד
מְלָה אֲתֵיא, דְּבַעֵי לְבַתֵּר לְיַחְדָּא שְׁמָא קַדִּישָׁא כְּדָקָא
יְאוּת, וְלְקִשְׂרָא דָּא בְּדָא לְמַהוּי כְּלָא חַד, וְדָא הוּא
פּוּלְחָנָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. אָמְרוּ לֵיהּ רַבִּי אַחָא וְרַבִּי
אַבָּא, וְדָאֵי הָכִי הוּא. זַכָּאָה חוּלְקִיָּהוֹן דְּצַדִּיקֵיָּא
דְּמִשְׁתַּדְּלֵי בְּאוּרֵיָּתָא, וַיִּדְעֵי אַרְחוּי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
קָמוּ וְאִזְלוּ אֲבַתְרִיהָ דְּרַבִּי אַבָּא, ג' מִיָּלִין.

פְּתַח רַבִּי אַבָּא (הַקְדָּמָה י"א) וְאָמַר, (תְּחִלִּים ה) וְאֲנִי בְּרוּב חֲסִדָּךְ
אַבָּא בֵּיתְךָ, הָכִי אוּקְמוּנָה, דְּלֹא לְבַעֵי לֵיהּ לְבַר נֶשׁ
לְמִיעַל לְבֵי כְּנִישְׁתָּא, אֶלָּא אֵי אִימְלֶךְ בְּקַדְמִיתָא,
בְּאַבְרָהָם וַיִּצְחָק וַיַּעֲקֹב. בְּגִין דְּאִינּוּן תְּקִינּוּ צְלוֹתָא לְקַמִּי
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הֵדָּא הוּא דְּכַתִּיב, וְאֲנִי בְּרוּב חֲסִדָּךְ
אַבָּא בֵּיתְךָ. אַבָּא בֵּיתְךָ: דָּא אַבְרָהָם. אֶשְׁתַּחֲוֶה אֶל הַיְכָל
קְדוֹשְׁךָ: דָּא יִצְחָק. בִּירְאָתְךָ: דָּא יַעֲקֹב, (ס"א וְאֲנִי בְּרוּב חֲסִדָּךְ דָּא
אַבְרָהָם. אַבָּא בֵּיתְךָ דָּא יַעֲקֹב, אֶשְׁתַּחֲוֶה אֶל הַיְכָל קְדוֹשְׁךָ בִּירְאָתְךָ, דָּא יִצְחָק.) וּבַעֲא
לְאַכְלָלָא לֹוֹן בְּרִישָׁא, וַיַּעֲוֹל לְבֵי כְּנִישְׁתָּא, וַיִּצְלִי
צְלוֹתֶיהָ. כְּדִין כְּתִיב, (ישעיה מט) וַיֹּאמֶר לִי עֲבָדִי אַתָּה
יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אֶתְפָּאָר.

אִם עוֹלָה קָרְבָּנוּ מִן הַבֶּקָר. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מֵאֵי (ויקרא א)

שָׁנָא מִן הַבֶּקֶר לְעוֹלָה, וּמִן הַצֹּאן לְעוֹלָה, וּמִן הָעוֹף לְעוֹלָה. אִי כֹלָא חַד, בְּגִין מַה שְׁנִיָּא דָּא מִן דָּא, דְּהָא מִן כֹּלָא אֶתְעֵבִיד חַד מְלָה. אָלָא, מֵאֵן דְּאֲדַבֵּק יְדִיהָ לְדָא, מִקְרִיב מִן הַבֶּקֶר. וְאִי לָא יְכִיל, מִן הַצֹּאן. וְאִי לָא יְכִיל מִן הָעוֹף. דְּהָא כְּתִיב, (ויקרא ט) וְאִם דַּל הוּא וְאִין יְדוּ מִשְׁגָּת, דְּהָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא אֲטַרַח עָלֶיהָ דְּבַר נֶשׂ יִתִּיר, בְּמִלָּה דְּלָא יְכִיל.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, כְּמַה דְּהוּהָ חֲטָאָה הֲכִי הוּהָ מִקְרִיב. עֲתִירָא, דְּזִמְנִין דְּלִבִּיהָ גַם בֵּיהָ, הוּהָ מִקְרִיב תוֹרָא. בְּגִין דְּלִבִּיהָ חָשִׁיב יִתִּיר לְמַחֲטִי קָמִיהָ מְאִירָה. בֵּינוּנִי, מִקְרִיב מִן הַצֹּאן, בְּגִין דְּרַעוּתִיהָ לָא גַם בֵּיהָ כָּל כַּף לְמַחֲטִי. מִסְכָּנָא דְּלִבִּיהָ לָא גַם בֵּיהָ, רַעוּתִיהָ נִמּוּךְ מִכֹּלָא, מִקְרִיב מִתְּהוּא קָלִיל מִכֹּלָא. וְאֶשְׁתְּמוּדְעָן קַרְבְּנֵיהוֹן לְכֹלְהוֹן, כָּל חַד וְחַד בְּלַחֲוֵיהוֹן, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּאִין דִּינָא כָּל חַד וְחַד בְּמִתְקָלָא יִשְׁרָה.

רַבִּי אֶלְעָזָר שָׂאִיל לְרַבִּי שְׁמַעוֹן אַבּוּהִי, אָמַר לֵיהָ, הָא תַּנְיִנָן דְּעַל תְּלַת חוּבֵי עֲלָמָא רַעֲב בָּא לְעוֹלָם, וְכֹלְהוֹ חוּבֵי לָא מִשְׁתַּכְּחִי אָלָא בְּעִתִּירִי, בְּגִין דְּלִבִּיָּהוּ גַם בְּהוּ, וְלָא מִשְׁתַּכְּחִי בְּמִסְכָּנִי, מַה דִּינָא (דף ט' ע"א) הוּא, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קָטִיל לְמִסְכָּנִי, וְקָאִים לְעִתִּירִי, דְּהָא מִהֲשָׁתָא יוֹסְפוֹן לְמַחֲטִי קָמִיהָ. אָמַר לֵיהָ יְאוּת שְׂאֵלְתָּ וְהָא

אוֹקְמוּהָ חֲבֵרֵיֶיא וְאָמְרוּ, כִּד בְּעָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 לְאַתְפָּרְעָא מִן רְשִׁיעֵיֶיא וְלֹאֹבְדָא לְהוּ מִן עֲלָמָא, כְּדִין
 יְהִיב לְהוּ שְׁלוֹם, וְאֲשֻׁלִים לְהוּ בְּכֻלָּא.

אַבְל תָּא חֲזִי, דְּכָל בְּנֵי עֲלָמָא לָא מִשְׁתַּכְּחִין קְרִיבִין
 לְמַלְכָּא עֲלָתָה, כְּאֵלִין מָאֲנִין דְּאִיהוּ אֲשִׁתְּמֵשׁ בְּהוּ.

וּמֵאֵן אֵינּוּן. (תהלים נא) יֵב נִשְׁבֵּר וְנִדְכָּה. (ישעיה נז) וְאֵת דְּכָא
 וּשְׁפַל רוּחַ. אֵלִין אֵינּוּן מָאֲנֵי דְּמַלְכָּא. וְכִד אֲשִׁתְּכַח

בְּצוּרַת בְּעֲלָמָא, וְכַפְנָא וְדִינָא אֲתַתְּקַף עַל מְסַכְּנֵי, כְּדִין
 בְּכָאן וְגַעְאָן קָמִי מַלְכָּא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קְרִיב לּוֹן

יִתִּיר מְכֻלָּא, הֵדָּא הוּא דְּכְתִיב, (תהלים כב) כִּי לֹא בֹזֵה וְלֹא
 שֶׁקֶץ עֲנוֹת עָנִי. וְכִדִּין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא פָּקִיד עַל מַה

אֲתֵיא כַּפְנָא לְעֲלָמָא. וּוִי לְאֵינּוּן חֲיִיבֵיא דְּגֵרְמֵי הָאִי.

כִּד אֲתַעֵר מַלְכָּא לְאֲשַׁגְחָא בְּעֲלָמָא עַל קָלָא דְּמְסַכְּנֵי,
 רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן מִנֵּיֶיהוּ, וּמַעוּלְבַּנֵּיֶיהוּ, כְּדִין כְּתִיב,

שָׁמוֹעַ אֲשַׁמַּע צַעֲקָתוֹ. שָׁמוֹעַ אֲשַׁמַּע תַּרִי זְמִנִי:

חַד לְאֲשַׁגְחָא בְּקִלְיָהוֹן. וְחַד לְאַתְפָּרְעָא מִן אֵינּוּן דְּגֵרְמִין
 לּוֹן הָאִי. הֵדָּא הוּא דְּכְתִיב, וְשָׁמַעְתִּי כִּי חֲנוּן אָנִי וְחָרָה

אִפִּי וְגו'. וְעַל דָּא בְּשַׁעְתָּא דְּכַפְנָא אֲשִׁתְּכַח בְּעֲלָמָא, וּוִי
 לְאֵינּוּן עֲתִירֵי חֲיִיבֵיא, בְּקִלְיָהוֹן דְּמְסַכְּנֵי לְקָמִי קוּדְשָׁא

בְּרִיךְ הוּא.

תָּא חֲזִי דֵּהֵוּא קְרַבְנָא דְּמְסַכְּנָא, קָלִיל (נ"א קריב) מְכֻלָּא,

בְּגִין דְּלַבִּיָּה תְּבִיר, וְאַף עַל גַּב דְּחָשִׁיב לְמַחֲטִי, אֶתְעַבֵּר
מִנִּיה. דְּהָא דֵי לִיָּה בְּצַעְרִיהָ, וּדְאִינְשֵׁי בֵיתֶיהָ. וְעַל דָּא
כָּל קֶרְבָּנָא וְקֶרְבָּנָא, כָּל חַד וְחַד בְּלַחֲדוּי, אֶשְׁתַּמּוּדְעֵן
כְּלָהוּ לְגַבֵּי כְּהֵנָא.

עוֹבְדָא בְּהֵוּא עֶתִירָא, דְּקָרִיב קָמִי כְּהֵנָא תְּרִין יוֹנִין,
כַּד חָמָא לִיָּה כְּהֵנָא, אָמַר לִיָּה, לָאו דִּינְדָךְ הוּא
הָאִי קֶרְבָּנָא. אַתָּא לְבֵיתֶיהָ וְהוּהָ עָצִיב. אָמְרוּ לִיָּה אַחֵוּי
אֲמַאי אַתְּ עָצִיב. אָמַר לְהוּ, דְּלֹא קָרִיב לִי כְּהֵנָא קֶרְבָּנָא
דִּילִי. אָמְרוּ לִיָּה וּמַאי אִיהוּ. אָמַר לְהוּ תְּרִין יוֹנִין. אָמְרוּ
לִיָּה, וְהָא מִן מִסְכְּנָא אִיהוּ, וְלָאו דִּינְדָךְ. דְּהָא פְּתִיב, וְאִם
דֵּל הוּא וְאִין יָדוּ מִשְׁגָּת וְגו'. אֶלֹא קָרִיב קֶרְבָּנָךְ. אָמַר
לְהוּ מַאי אִיהוּ. אָמְרוּ לִיָּה חַד תּוֹרָא.

אָמַר לְהוּ, וּמָה כָּל כַּךְ חֲמִירָא מַחֲשָׁבָה דְּחֻטָּאָה. נְדַרְנָא,
דְּלֹא אֶסְלַק עַל לְבָאִי מַחֲשָׁבָה דְּחֻטָּאָה. מִתְּמָן
וְלַהֲלָאָה מָה עֵבֵד. כָּל יוֹמָא אֶשְׁתַּדֵּל בְּסַחֲוֹרְתָא, וּבְלִילִיא
הָוָה נָאִים, כַּד אֶתְעַר, הָוָה קָרִי לְאַחֵוּי, וְאוֹלִיפּוּ לִיָּה
מִילֵי דְאוֹרֵייתָא, וְהָוָה לָעִי עַד דְּסָלִיק יְמָמָא. וְאֶשְׁתַּכַּח
דְּאוֹלִיף אוֹרֵייתָא, וְהָוָה קָאֲרִי לִיָּה יְהוּדָה אַחֲרָא. יוֹמָא
חַד אִיעֲרַע בֵּיהָ רַבִּי יִיסָא סָבָא, וְהָוָה פְּרִישׁ נְכֻסוּי, פְּלָגוּ
לְמִסְכְּנֵי וּפְלָגוּ לְסַחֲוֹרְתָא עַל יְמָא, בְּאִינוּן גְּבַרִין פְּרִישֵׁי
יְמִין. וְהָוָה יְתִיב וְלָעִי בְּאוֹרֵייתָא.

פֶּתַח וְאָמַר, (שמואל א טו) וַיֹּאמֶר שְׂאוּל אֶל הַקְּנִי. מֵאֵן הוּא
 קְנִי. אֲלֵינּוּ בְנֵי יִתְרוֹ חֲמוּי דְּמֹשֶׁה, דְּעִבְדוּ קְנָא
 בְּמִדְבָּרָא, פְּהֵאֵי דְרֹר, כְּמָה דְאֵת אָמַר, (תהלים פד) וַדְרֹר
 קָן לָהּ. בְּגִין לְמַלְעֵי בְּאוּרֵייתָא. דְּאוּרֵייתָא לָא בַּעֲיָא
 תְּפִנּוּקִין, וְלֹא סְחוּרְתָא, אֲלֵא לְאַעְמְלָא בְּהַ יִּמְמָא וְלִילֵי.
 בְּגִין כֶּךָ נְטִלוּ לְמִדְבָּרָא, מֵעֲנוּגָא דִּירִיחוֹ, הֵדָא הוּא
 דְכְתִיב, (שופטים א) וּבְנֵי קְנֵי חוּתֵן מֹשֶׁה עָלוּ מֵעִיר הַתְּמָרִים
 וְגו'.

וְאֵתָה עֲשִׂיתָ חֶסֶד עִם כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. בְּגִין דְּאֵהֲנֵי
 לְמֹשֶׁה בְּבֵיתֶיהָ. וּמֹשֶׁה כָּלְלָא דְכָל יִשְׂרָאֵל הָוָה.
 וְתוּ, בְּגִין דְּאוּלֵיף פֶּרֶשֶׁתָא חֲדָא יִתִּיר בְּאוּרֵייתָא, וּבְדָא
 עֵבִיד חֶסֶד עִם יִשְׂרָאֵל.

אֲמַאי קָא אֵתָא הֲכָא מְלָה דָּא בְּמִלְחַמְתָּא דְעִמְלֶק. אֲלֵא
 אָמַר שְׂאוּל, כַּד נִפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, מִכָּל
 שְׂאָר אוּמִין דְּעִלְמָא לָא הָוָה מֵאֵן דְּאִזְדְּוּג לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל
 לְקִטְרָגָא לְהוּ, אֲלֵא עִמְלֶק, וְהוּא עֵבֵד בִּישׁ לְיִשְׂרָאֵל
 וְאַגַּח קִרְבָּא בְּהוּ, וְאַנְתָּ אֶקְדַּמְתָּ לְהוּ שְׁלָם, וְעִבַּדְתָּ חֶסֶד
 עִם כָּלְהוּ, וּבְגִינֵי כֶּךָ לִית אַנְתָּ כְּדָאי לְאַתְחַבְּרָא בְּהוּ.
 וְלֹא עוּד, אֲלֵא מַה כְּתִיב בֵּיהּ בִּיתְרוֹ, (שמות יד) וַיִּקַּח יִתְרוֹ
 חוּתֵן מֹשֶׁה עוֹלָה וּזְבָחִים לְאֱלֹהִים, דְּהוּא אֶקְרִיב
 קִרְבָּנָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאַתָּא לְאַתְגַּיְרָא. מַאי קָא

מִיָּרִי. דְּקָרְבָנֵיהֶּ (דף ט' ע"ב) חָשִׁיב קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.
 וּבְגִין דְּאִיהוּ אֶקְרִיב קָרְבָנָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּתִיב,
 (שְׁמוֹת יב) וַיָּבֵא אֶהֱרֹן וְכָל זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל לֶאֱכֹל לֶחֶם עִם חֹתָן
 מֹשֶׁה לְפָנֵי הָאֱלֹהִים. לְפָנֵי הָאֱלֹהִים דִּי יִקְרָא. מִכָּאן
 אֹלִיפְנָא דְכָל מָאן דְּאֶקְרִיב קָרְבָנָא בְּרַעוּתָא דְדִלְבָּא,
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲזִדְמֵן לְקַבְּלֵיהּ.

תָּא חֲזִי, קָרְבָנָא דְמִסְכְּנָא חָשִׁיב קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
 דְהָא הוּא קָרִיב תְּרִי קָרְבָנִין לְקָמִיהּ. חַד חֲלָבִיָּה
 וְדָמִיָּה. וְחַד הַהוּא דְקָרִיב. דְהָא לִית לֵיהּ לְמִיכַל, וְהוּא
 אִיִּיתֵי קָרְבָנָא. קָרְבָנָא דְעָנִי קָלִיל מְכָלָא תְרִין תּוֹרִין, אוּ
 תְרִין בְּנֵי יוֹנָה, וְאִי לָאו, זְעִיר קְמַחָא, וּמִתְכַּפֵּר בֵּיהּ
 וְהוּא שְׁעֵתָא מְכָרִיזִין וְאִמְרִי, כִּי לֹא בִזָּה וְלֹא שְׂקָן
 עֲנֹת עָנִי. כָּל כֶּף לָמָּה. בְּגִין דְּקָרְבָנָא דְעָנִי עָדִיף מְכָלָא.
 דְהָא הוּא גָרִים לִי לְמַהוּי בְּעַדְבִּיָּה דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
 הוּא גָרִים לִי לְמַהוּי בְּחוּלְקָא דְאֹרִיִּיתָא. בְּגִין כֶּף פְּלִיגְנָא
 כָּל נְכֹסֵי (ס"א פְּלִיגְנָא נְכֹסֵי, פְּלִגְנָא) לְמִסְכְּנֵי, דְהָא אֵינּוּן גָּרְמוּ לִי
 כּוּלֵי הָאִי.

כִּמָּה דְמִסְכְּנָא אֲרַתַּח חֲלָבִיָּה וְדָמִיָּה, כֶּף הַהוּא קְמַחָא
 מְרַתְחִין לֵיהּ בְּמִשַׁח רַבּוּת. וְהָכִי אֹלִיפְנָא, דְאִפִּילוּ
 כָּל בַּר נֶשׁ מְקָרֵב הָאִי מְנַתְּהָ עַל הַמַּחְבֵּת וּמְנַחַת מְרַחֶשֶׁת.
 בְּגִין, דְכִמָּה דְחֻטָּאָה אֲרַתַּח חֲלָבִיָּה וְדָמִיָּה בְּאִשָּׁא דִי צָר

הָרַע, וְכָל שֵׁיפוּי רִתְחֵי בְּאֶשָׁא, כִּפְךָ קִרְבְּנָא דָּא, כְּהַאי גִּוּוֹנָא מִמֶּשׁ. וְעִקְרָא דְקִרְבְּנָא כְּגִוּוֹנָא דְחֻטָּאָה, וְלְקִרְבָּא קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, רַעוּתָא דְלִבֵּיהּ, וְרוּחִיהּ וְנַפְשִׁיהּ, דִּהְיָא חֲבִיבָא מִן כָּלָא קָמִיהּ.

זִכָּאָה חוּלְקִיהוֹן דְּצִדִיקָיָא, דְּאִינוּן מְקַרְבִּין בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא הֵאִי קִרְבְּנָא לְקָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וּמֵאִי אִיהוּ, גְּרַמֵּייהוּ וְנַפְשֵׁיהוּ דְּמְקַרְבִּין קָמִיהּ. וְאַנָּא בְּעִינָא לְקִרְבָּא הֵאִי קִרְבְּנָא (מִמֶּשׁ), וְדָא בְּעִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מִבְּרַנְשׁ בְּהַאי עֲלָמָא. וְעַם כָּל דָּא קִרְבְּנָא דְכָלָא (ס"א מִמֶּשׁ) עֲדִיהּ, בְּגִין דִּיתְבָּרְכוּן עֲלָמִין כְּלָהוּ.

תּוּ פִתַּח וְאָמַר, (תהלים קלח) בְּרוּךְ יְיָ מִצִּיּוֹן שׁוֹכֵן יְרוּשָׁלַם הַלְלוּיָהּ. וְכִי מִצִּיּוֹן הוּא בְּרוּךְ, וְהָא מִנְהֶרָא עֲמִיקָא עֲלָאָה אִיהוּ בְּרוּךְ. אֶלָּא בְּרוּךְ יְיָ, כִּד נְהִיר סִיְהָרָא מִנְהִירוּ דְשִׁמְשָׁא, וּמִתְקַרְבֵי דָּא בְּדָא, וְלֹא אֲעֵדִיאוּ נְהוּרָא דָּא מִן דָּא. וְלִזְמַנִּין דְּסִיְהָרָא אֲתִקְרִי בְּשִׁמָּא דְמִלְכָּא, כְּמָה דְּאִיהוּ אֲקָרִי יְהוָה, כִּפְךָ הִיא נְקֻרָאָת יְהוָה. כְּמָה דְּאֵת אָמַר, (בראשית יט) וַיִּיְהִי הַמָּטִיר עַל סְדוֹם וְעַל עֲמוֹרָה גִּפְרִית וְאֵשׁ מֵאֵת ה' מִן הַשָּׁמַיִם. וְלֹא דָּא בְּלַחֲדוּהִי, אֶלָּא אֶפִּילוּ חֵד שְׁלִיחָא, לְזַמְנִין (מִמֶּשׁ) אֲתִקְרִי בְּשִׁמָּא דְמִלְכָּא.

דְּבַר אַחַר בְּרוּךְ יְיָ מִצִּיּוֹן. מֵאֵן אֲתֵר אֲשֶׁתְּמוּדַע דְּקוּדְשָׁא

בְּרִיךְ הוּא, הוּא בְּרוּךְ. הָדָר וְאָמַר מְצִיּוֹן, מֵאֲתֵר דְּצִיּוֹן
 אֲשֶׁתִּמּוֹדַע דְּהוּא בְּרוּךְ. מֵאֵי טַעְמָא. בְּגִין דְּכִתְיִב, (תהלים
 קלג) כִּי שָׁם צִוְה יי' אֶת הַבְּרָכָה וְגו'. אָמַר לִיה רַבִּי יִיסָא
 זַפְּאָה חוּלְקֵךְ דְּזִכִּית לְכוּלֵי הָאֵי. זַפְּאִין אֵינּוֹן דְּמִשְׁתַּדְּלִין
 בְּאוּרֵייתָא, דְּכָל מָאן דְּאֲשַׁתְּדַל בְּאוּרֵייתָא, כְּאֵלוּ אֲחִיד
 בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הֲדָא הוּא דְּכִתְיִב, (דברים ד) וְאַתֶּם
 הַדְּבָקִים בֵּי יי' אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כָּלְכֶם הַיּוֹם.

אִם זָבַח שְׁלָמִים קָרְבָּנוּ. רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח, (בראשית א) וַיֹּאמֶר
 אֱלֹהִים יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וְגו'. תָּא חֲזִי, בְּשַׁעְתָּא
 דְּבָרָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלָמָא, בְּרָא ז' רְקִיעִים לְעֵילָא,
 בְּרָא ז' אַרְצוֹת לְתַתָּא, ז' יַמִּים, ז' נְהָרוֹת, ז' יוֹמִין, ז'
 שְׁבוּעוֹת, ז' שָׁנִים. ז' פְּעָמִים. ז' אֲלֵפֵי שָׁנִין דְּהוּי עֲלָמָא,
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּשִׁבְעָא דְּכָלָא.

ז' שְׁחָקִים (ס"א רְקִיעִין) לְעֵילָא, וּבְכָל חַד וְחַד כְּכַבִּים
 וּמְזֻלוֹת, וְשִׁמְשִׁין דְּמִשְׁמִשִּׁין בְּכָל רְקִיעָא וּרְקִיעָא.
 וּבְכֻלְהוּ מְאֵלִין, רְתִיכִין אֵלִין עַל אֵלִין, לְקַבְּלָא עֲלֵיהוּ
 עוֹל מְלָכוּתָא דְּמְאֵרִיהוֹן. וּבְכֻלְהוּ רְקִיעִין אֵית רְתִיכִין
 וְשִׁמְשִׁין, מִשְׁנַיִין דָּא מִן דָּא, אֵלִין עַל אֵלִין, מְנַהוֹן בּו'
 גְּדַפִּין, וּמְנַהוֹן בְּד' גְּדַפִּין. מְנַהוֹן בְּד' פְּנִים. וּמְנַהוֹן בְּתַרִּין
 פְּנִים, וּמְנַהוֹן בְּחַד. מְנַהוֹן אֲשָׁא דְּלַהִיט. מְנַהוֹן מִיָּא.
 מְנַהוֹן רוּחָא. הֲדָא הוּא דְּכִתְיִב, (תהלים קד) עוֹשֶׂה מְלֶאכֶיו
 רוּחוֹת מִשְׁרָתֵיו אֵשׁ לַהֵט.

וְכִלְהוּ רְקִיעֵין, אֵלִין עַל אֵלִין כְּגִלְדֵי בְּצֻלִים, אֵלִין
 לְתַתָּא, וְאֵלִין לְעֵילָא. וְכָל רְקִיעָא וְרְקִיעָא,
 אֲזֵלָא וְרַעֲשָׂא מֵאִמְתָּא דְמֵאֲרִיהוֹן. עַל פּוּמִיָּה נְטֻלִין,
 וְעַל פּוּמִיָּה קִיִּמִּין. וְעֵילָא מְכֻלְהוּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
 דְנֻטִּיל כֹּלָא בְּחִילִיָּה וְתוֹקֶפִיָּה. כְּגִוּוֹנָא דָּא שְׂבַעָה אַרְצוֹת
 לְתַתָּא, וְכִלְהוּ בִּישׁוּבָא בַר (דף י' ע"א) דְאֵלִין עֲלָאִין וְאֵלִין
 תַּתָּאִין. וְאַרְץ יִשְׂרָאֵל עֲלָאָה מְכֻלָּא, וִירוּשָׁלַם עֲלָאָה
 מְכָל יִשׁוּבָא.

וְחִבְרָנָא יְתֵבִי דְרוּמָא, חָמוּ בְּסַפְרֵי קְדָמָאִי, וּבְסַפְרָא
 דְאָדָם, דְהָכִי מְחַלֵּק כָּל אֵינּוֹן אַרְצוֹת, דְכִלְהוּ
 מִשְׁתַּכְּחֵי לְתַתָּא, כְּגִוּוֹנָא דְאֵינּוֹן רְקִיעֵין דְלְעֵילָא. אֵלִין
 עַל אֵלִין, וְאֵלִין עַל אֵלִין וּבֵין כָּל אַרְעָא וְאַרְעָא, רְקִיעַ
 דְמַפְרֵשׁ בֵּין דָּא לְדָא. וְעַל דָּא כִלְהוּ אַרְצוֹת פְּרִישָׁן
 בְּשִׁמְהֵן. וּבִינֵיהוּ גֵן עֵדֶן וְגִיְהֵנָם. וְאִית בֵּינֵיהוּ בְרִיִּין
 מִשְׁנַיִין, אֵלִין מִן אֵלִין, כְּגִוּוֹנָא דְלְעֵילָא. מְנַהוֹן בְּתַרִּין
 אֲנַפִּין, וּמְנַהוֹן בְּד', וּמְנַהוֹן בְּא'. וְחִיזוּ דְאֵלִין לְאוּ כְּאֵלִין.
 וְאִי תִימָא, הָא כָּל בְּנֵי עֲלָמָא מֵאָדָם נִפְקוּ, (לְאוּ הָכִי דְלָא)
 וְכִי נַחֲתִית אָדָם הָרֵאשׁוֹן לְכִלְהוּ אַרְצוֹת, וְאוּלִיד
 בְּנִין, וְכִמְהָ נִשִּׁין הוּוּ לִיה. אֵלָא, אָדָם לָא אֲשַׁתְּכַח אֵלָא
 בְּהַאי עֲלָמָא עֲלָאָה מְכֻלְהוּ, דְאֶקְרִי תַבַּל, כְּדָא מְרִינָן
 דְכְּתִיב (משלי ח) (ס"א מִשְׁחָקָת בְּתַבַּל אַרְצוֹ) וַיִּצּוּ לְתַבַּל אַרְצוֹ. וְהַאי

תִּבַּל אַחֲדָא בְּרִקִיעַ דְּלְעִילָא, וְאַתְּאַחֲדָא בְּשָׁמַא עֲלָאָה.
הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (תהלים ט) וְהוּא יִשְׁפּוּט תִּבַּל בְּצִדְקָא. בְּצִדְקָא
וְדָאִי. בְּגִין כֶּךָ בְּנוֹי דְאָדָם, אֲשֶׁתְּכַחוּ בְּהַאי אֲרַעָא עֲלָאָה
דְּאִקְרִי תִּבַּל. וְאִינּוֹן עֲלָאִין עַל כֻּלָּא, כְּגוּוּנָא דְּלְעִילָא.
מֵאִי טַעְמָא. כִּמְה דְּלְעִילָא לְכֻלְהוּ רִקִיעִים, אִית רִקִיעַ
עֲלָאָה, מְכֻלְהוּ, וְלְעִילָא אֲשֶׁתְּכַח כִּסָּא דְּקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, כִּמְה דָּאֵת אֲמַר (יחזקאל א) כְּמַרְאָה אֲבָן סִפִּיר
דְּמוּת כִּסָּא וְעַל דְּמוּת הַכִּסָּא דְּמוּת כְּמַרְאָה אָדָם עֲלִיו
מְלַמְעָלָה. אוּף הָכָא בְּהַאי תִּבַּל, אֲשֶׁתְּכַח מְלָכָא דְּכֻלָּא,
וּמֵאֵן אִיהוּ אָדָם. מַה דְּלָא אֲשֶׁתְּכַח בְּכֻלְהוּ תַתְּאִין.

וְאִינּוֹן תַּתְּאִין מֵאֵן אָתּוּ. אֵלָא מְקַסְטוּרָא (נ"א מְקַסְטוּרָא)
דְּאֲרַעָא, וְסִיּוּעָא דְּרִקִיעָא דְּלְעִילָא, נְפָקִין
בְּרִיִין מְשַׁנְיִין אֵלִין מִן אֵלִין, מְנַהוֹן בְּלְבוּשֵׁין, מְנַהוֹן
בְּקְלִיפִין, כְּאֵלִין תּוּלְעִין דְּמִשְׁתַּכְּחֵי בְּאֲרַעָא, מְנַהוֹן
בְּקְלִיפִין סוּמְקִין, אוּכְמִין חוּרִין, וּמְנַהוֹן מְכַל גְּוּוּנִין. כֶּךָ
כָּל בְּרִיִין כְּגוּוּנָא דָּא. וְלָא אֲשֶׁתְּכַחוּ בְּקִיּוּמָא בְּרַ עֶשֶׂר
שָׁנִין. (אוּ יְתִיר ס"א מַעֲט אוּ פְּחוּת מַעֲט)

וּבְסִפְרָא דְּרַב הַמְּנוּנָא סָבָא, פְּרִישׁ יְתִיר, דְּהָא כָּל
יִשׁוּבָא מִתְּגַלְגְּלָא בְּעַגּוּלָא כְּפַדּוּר, אֵלִין
לְתַתָּא, וְאֵלִין לְעִילָא, וְכָל אִינּוֹן בְּרִיִין מְשַׁנְיִין בְּחַזּוּוּיָהוּ
מְשַׁנוּיָא דְּאִוִּירָא. כְּפּוּם כָּל אֲתַר וְאֲתַר, וְקִיּוּמִין
בְּקִיּוּמֵיהוּ כְּשֶׁאֵר בְּנֵי נִשְׂאָ.

וְעַל דָּא אֵית אַתְר בִּישׁוּבָא, כַּד נְהִיר לְאַלְיָן, חֲשִׁיף
 לְאַלְיָן, לְאַלְיָן יִמָּא, וְלְאַלְיָן לִילְיָא. וְאֵית אַתְר
 דְּכוּלִּיהּ יִמָּא, וְלֹא אֲשַׁתְּכַח בֵּיהּ לִילְיָא, בַּר בְּשַׁעְתָּא
 חֲדָא זְעִירָא. וְהָאֵי דְאָמַר בְּסַפְרֵי קְדָמָאֵי, וּבְסַפְרָא דְאָדָם
 הָרֵאשׁוֹן הָכֵי הוּא. דְּהָכֵי כְּתִיב, (תהלים קלט) אֹדְךָ עַל כִּי
 נִזְרָאוֹת נִפְלִיתִי נִפְלְאִים מִעֲשִׂיךָ. וְכְתִיב, (תהלים קד) מִה רַבּוּ
 מַעֲשֵׂיךָ ה'. וְעַל דָּא, כֹּלָא שְׁפִיר. וְרוּזָא דָּא אֲתַמְסַר
 לְמֵאֲרִיהוֹן דְּחֻכְמָתָא, וְלֹא לְמַפְלְגֵי תַחֲוּמִין, בְּגִין דְּאִיהוּ
 רוּזָא עֲמִיקָא דְּאוּרִייתָא.

כַּגְּוֹנָא דָּא אֵית בִּימָא. דְּאֵית בֵּיהּ כַּמָּה בְּרִיין מְשַׁנְיִין
 דָּא מִן דָּא. הָדָא הוּא דְּכְתִיב, (תהלים קד) זֶה הֵיטָם
 גְּדוֹל וְרַחֵב יָדָיִם שָׁם רָמַשׁ וְאִין מִסְפָּר חַיּוֹת קְטַנּוֹת עִם
 גְּדוֹלוֹת שָׁם אַנְיּוֹת יְהִלְכוּן לְוִיתָן וְגו'. וְכֹלָא תְּלִיָּא דָּא
 בְּדָא (וּמְתַקְשְׂרָא דָּא בְּדָא), וְכֹלָא כַּגְּוֹנָא דְּלַעֲיָלָא. וּבְכֻלְהוּ
 עֲלָמִין לֹא שְׁלֻטָא בְּכֹלָא בַּר אָדָם, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 עָלֶיהָ.

רַבִּי נְהוֹרָאֵי סָבֵא פְּרִישׁ לִימָא רַבָּא, וְאֲתַרְגִּישׁ יִמָּא,
 וְאֲתַאֲבִידוּ כָּל אֵינּוֹן דְּהוּוּ בְּאַרְבָּא, וְאֲתַרְחִישׁ לִיהּ
 נִיסָא, וְנַחַת בְּשַׁבִּילִין יְדִיעֵן בְּלִבָּא דִּימָא, וְנִפְקַת תַּחֲוֹת
 יִמָּא לִישׁוּבָא חֲדָא, וְחָמָא מֵאֵינּוֹן בְּרִיין, כְּלָהוּ זְעִירִין.
 וְהוּוּ מְצַלִּי צְלוֹתָא, וְלֹא יַדַּע מֵאֵי קָא אֲמַרִּי. אֲתַרְחִישׁ

לִיה נִיסָא, וְסָלִיק. אָמַר, וּפְאִין אֵינּוֹן צְדִיקָיָא,
דְּמִשְׁתַּדְּלֵי בְּאוֹרֵייתָא, וַיִּדְעִין סְתִימִין דְּרִזִּי עֲלָאֵי. וְוִי
לְאֵינּוֹן דְּאֶפְלִיגּוּ עַל מְלִיהוֹן וְלֹא מְהִימְנֵי.

מִהֶהוּא יוֹמָא, כִּד הָוּה אָתֵי לְבִי רַב, וְאֶמְרֵי מְלִתָּא
דְּאוֹרֵייתָא, הָוּה בְּכִי. אֶמְרֵי לִיה, אֶמְאֵי קָא
בְּכִית. אָמַר לוֹן, בְּגִין דְּעֶבְרָנָא עַל מְהִימְנוּתָא דְּמִלֵּי
דְּרַבְּנָן, וּמְסַתְּפִינָא מְדִינָא דְּהֶהוּא עָלְמָא.

(בראשית א) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רָקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם. רַבִּי יְהוּדָה
אָמַר, אֶלְמָלָא הֶהוּא רָקִיעָא דְּאֶפְרִישׁ בֵּין מִיִּין
עֲלָאֵי לְתַתָּאֵי, הָוּה פְּלִיגּוּ בְּעֶלְמָא מְנַיְיָהוּ. אָבֵל (דף י"ע"ב)
הֵאֵי רָקִיעַ, עָבִיד שְׁלָמָא בֵּינַיְיָהוּ, וְעֶלְמָא לָא מִתְקַיְימָא
אֶלָּא עַל שְׁלוֹם. תָּא חֲזִי, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶקְרִי שְׁלוֹם,
הוּא שְׁלוֹם. וּשְׁמִיָּה שְׁלוֹם, וְאַתְקֻשֶׁר כֻּלָּא בְּשְׁלוֹם. רַבִּי
אָבָא אָמַר, חֲמִינָא דְּהֵאֵי שְׁמָא קְדִישָׁא עֲלָאָה כֻּלָּא הוּא
שְׁלוֹם, וְכֻלָּא חֵד. וְאַרְחָן מִתְּפַרְשָׁאן לְהֵאֵי סְטָרָא, וְלְהֵאֵי

סְטָרָא. (ס"א כאן חסר התחלת המאמר)

י"ד דְּשְׁמָא קְדִישָׁא אֶתְקֻשֶׁר בְּתַלְת קְשָׁרִין, בְּגִין דָּא,
הֵאֵי י', קוּצָא חֵד לְעֵילָא, וְקוּצָא חֵד לְתַתָּא, וְחֵד
בְּאַמְצָעֵיתָא. בְּגִין דְּתַלְת קְשָׁרִין אֶשְׁתַּלְּשְׁלוּ (נ"א אֶתְקֻשֶׁרוּ) בְּה
חֵד קוּצָא לְעֵילָא, כְּתָרָא עֲלָאָה, דְּהוּא עֲלָאָה מְכַל
עֲלָאִין, רִישָׁא דְּכָל רִישִׁין, וְהוּא קָאִים עַל כֻּלָּא.

חַד קוּצָא בְּאַמְצְעִיתָא, דְּהוּא רִישָׁא אַחְרָא. בְּגִין דְּתַלְת רִישֵׁין הוּוּ, וְכָל חַד וְחַד רִישָׁא בְּלַחֲדוּי. וְעַל דָּא קוּצָא דְאַמְצְעִיתָא, דָּא הוּא רִישָׁא אַחְרָא, דְּנַפְיָק מִקוּצָא דְלְעִילָא, וְהוּא רִישָׁא לְכָל שְׂאָר רִישֵׁין, לְאַתְבְּנָהּא שְׂמָא קַדִּישָׁא, וְהָאִי רִישָׁא סְתִימָא דְכָלָא.

רִישָׁא אַחְרָא תַתָּאָה, הוּא רִישָׁא לְאַשְׁקָאָה לְגַנְתָּא, וְהוּא מִבּוּעַ דְּמִיּוּן, דְּכָל נְטִיעֵן אֲשֶׁתְּקִיּוּן מִנִּיה. וְדָא הוּא י' בְּתַלְת קְשָׁרִין. וְעַל דָּא שְׁלֹשֶׁת אַקְרִי. כְּהָאִי שְׁלֹשֶׁת, דְּאֲתַקְשָׁר דָּא בְּדָא, וְכָלָא חַד.

תַּאנָּא בְּסַפְרָא דְחַנוּךְ, בְּשַׁעְתָּא דְאַחֲזִיאוּ לִיה חֲכַמְתָּא דְרוּזִין עֲלָאִין, וְחַמָּא אֵילָנָא דְגַנְתָּא דְעֵדֶן, אַחֲזִיו לִיה חֲכַמְתָּא, בְּרוּזָא עֲלָאָה. וְחַמָּא, דְּכֻלְהוּ עֲלָמִין הוּוּ מִתְקַשְׁרֵן דָּא בְּדָא, שְׂאִיל לֹוּן, עַל מַה קִּיּוּמִין. אֲמָרוּ לִיה, עַל י' קִיּוּמֵי כְּלָהוּ. מִנִּיה אַתְבְּנִיאוּ וְאַשְׁתַּלְשְׁלוּ (ב"א אַתְבְּרִיאוּ וְאַשְׁתַּכְלִלוּ). דְּכַתִּיב, (תהלים קד) כָּלֵם בְּחַכְמָה עָשִׂיתָ. וְחַמָּא, דְּכֻלְהוּ מוֹדֵעֲזוּעוּ מִדְּחִילוּ דְמָאֲרִיָּהוּן, וְעַל שְׁמִיָּה אַתְקָרוּן כְּלָהוּ.

וּבְסַפְרָא דְשְׁלֵמָה מַלְכָּא אָמַר, מָטוּן דִּי בְּקַטְפוּרָא דְתַלְתָּא, דְּכֻלִּילָן בְּקִיטְפָא דְגוּפִיָּה. חַד דְּחִילוּ (ס"א שְׁלִימוּ) דְּכָלָא. חַד סְתִים שְׁבִילִין. חַד נְהָר עֲמִיקָא. לְבַתָּר פְּרִיט בְּאַתּוּוֹן, (דְּאַלְפָּא) בֵּיתָא בְּשְׁכֻלּוּלִיָּה יו"ד ה"א.

בְּנֵינָא דְכָלָא. (חד סתים שבילין. וחד נהר עמיקא לכל) שְׁלִימוֹ דְשָׂמָא
 קְדִישָׁא י' רִישָׁא דְכָלָא, אָב לְכָלָא. ו' בֵּן דְאֹלִיד וְנָפִיק
 מִיְנֵיהּ. וּמִיְנֵיהּ אֲשַׁתְּכַח ד', בַּת. מִטְרוֹנִיתָא דְכָל דִּינִין (ס"א
 דִּינִין) בִּידְהָא אֲשַׁתְּכַחוּ טְמִירָא בְּכֻלְהוּ עֲלָמִין, (ס"א עֲלָאִין נְפִיקוּ,
 וְעֲלָאִין וְתַתְּאִין) דְעֲלָאִין נְפִיקִין, וְעֲלָאִין וְתַתְּאִין מִנְהּ אֲתַזְנוּ.
 הָא יו"ד שְׁלִימוֹ דְכָלָא, וְשָׂמָא קְדִישָׁא אֲשַׁתְּכַלֵּל בֵּיהּ,
 וְאֲשַׁתְּכַח סְתִים בְּגִוּיָהּ.

לְבַתֵּר יו"ד אֲפִיק כָּלָא, וְשִׁלְשַׁל כָּלָא בְּקִשׁוּרָא חֲדָא, דָּא
 בְּדָא. וְהָא אוֹקְמִיָהּ בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, י' אֲפִיק
 הָהוּא נְהַר, דְכְּתִיב בֵּיהּ (בראשית ב) וְנָהַר יוֹצֵא מֵעֵדֶן
 לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֵּן. (ד"א ל"ג בְּגוּוּנָא) דָּא ה', רִזָּא דְבִינְהּ, וְהִיא
 אֵימָא עֲלָאָה.

וְהָהוּא נְהַר, אֲפִיק תְּרִין בְּנִין, כְּמָה דְאֲתַמַּר. וּמִנְהּ
 אֲתַזְנוּ. לְבַתֵּר נְפִיקִין תְּרִין בְּנִין, וּבְרַתָּא אֲתַזְנַת
 מִבְּנֵי, דָּא ו', הָא בֵּן הָאִי מִלְכָּא דְשִׁלְמָא כָּלָא דִילִיָהּ, רִזָּא
 דַּת"ת. וּלְבַתֵּר אֲשַׁתְּכַח ה', דְאֲתַזְנַת מִן ו'. וְהָא אוֹקְמִיָהּ.

(ס"א לְבַתֵּר נְפִיקִין תְּרִין בְּרָא וּבְרַתָּא ו"ה הָאִי בְּרָא מִלְכָּא דְשִׁלְמָא כָּלָא דִילִיָהּ. וְהָאִי ה' בְּרַתָּא
 אֲתַזְנַת מִן ו' וְהָא אוֹקְמוּדָה) אֲשַׁתְּכַח, דִּי' עֲקָרָא וְשָׁרְשָׁא וְשִׁלְמִימוֹ
 דְכָלָא. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (משלי כד) בַּחֲכָמָה יִבְנֶה בַּיִת.
 תִּנּוּ, י' שְׁמוֹת אֲשַׁתְּכַלְלוּ וְנְפִיקוּ מֵהָאִי יו"ד. י' דְהִיא
 עֲשִׂירָאָה דְאֲתוּוּן. וְכֻלְהוּ אֲעִיל לֹוֹן לְהָהוּא נְהַר

קְדִישָׁא, כַּד אֲתַעְבְּרָא. וְעֲשֶׂרָה שְׁמָהּן כְּלָהוּ סְתִימִין בְּחֶד.
 וְכָלָהוּ סְתִימִין בִּי. י' כְּלִיל לֹון. י' אֲפִיק לֹון. הוּא אָב
 לְכָלָא. אָב לְאַבְהָן.

מִנִּיה (ס"א וביה יתבין) (ביה עשר תיבין) נִפְקוּ ו"ד. רִמְזוּ לְעֲשֶׂרָה
 בְּחֻשְׁבוֹן. אֲתוּוּן יו"ד כְּלִיל לֹון ו"ד, (ס"א יו"ד) שְׁלִימוּ
 דְכָלָא. ו"ד: דְכַר וְנוֹקְבָא. הוּ קָרִינָן לֹון, תְּרִין. וְעַל דָּא
 אָדָם הוּ פְּרָצוּפִין אֲתַבְּרִי, וְאִינוּן פְּרָצוּפִין דְכַר וְנוֹקְבָא
 הוּ, כְּגוּוּנָא דְלַעֲיִלָא. ו"ד מְעִילָא לְתַתָּא. ד"ו מִתַּתָּא
 לְעִילָא. וְכָלָא חֶד מְלָה. י"ג מְכִילָן תְּלִיין בִּיה, וְעַל דָּא
 יו"ד כְּלִיל ו"ד כְּמָה דְאֲתַמַּר, וְהָא אוֹקְמוּהָ.

וְתָא חֲזִי, י' שְׁמָהּן אִינוּן, לְקַבֵּל י' אֲתוּוּן. וּבְסִפְרָא דְרַב
 הַמְנוּנָא סְבָא תַמְנִיא אִינוּן, וְתִרִין דְרַגִין, לְקַבֵּל
 תְּרִין רְקִיעִין. וּמִשְׁתַּנִּין שְׁמָהּן, עֲשֶׂרָה, וְתַשְׁעָה,
 וְתַמְנִיא, וְשְׁבִיעָאָה.

קְדַמָּאָה י"ה, בְּגִין דִּי כְּלִיל ה'. וְה' נִפְקָא מִן י'. בְּגִין
 כַּד חֲכָמָה י"ה אֲקָרִי.

תַּנִּינָא יְהוּה (ב"א יד"ו) דְאֲקָרִי אֱלֹהִים. בְּגִין דִּתְהוּא נְהָר
 רַחֲמִי, וּבְגִין דְדִינִין מִתְעָרִי מִנִּיה, (ס"א ל"ג) (אֱלֹהִים
 וּנְפִקוּ) אֲתוּוּן דְרַחֲמִי כְּתִיב, וְנִקּוּד אֱלֹהִים. וְלֹא אֱלֹהִים
 דִּינָא.

(דף י"א ע"א)

תְּלִיתָאָה, אַל. וְהוּא גְדוּלָה, וְהוּא אֲקָרִי הָאֵל הַגְּדוּל.

רְבִיעָא, אֱלֹהִים. דְּדִינִין בֵּיה אַתְעָרֵן, וְהוּא דִּינָא
תְּקִיפָא.

חֲמִישָׁא, יְהוָה. כְּלָלָא דְכָל שְׁלִימוֹ דְמַהֲיֻמְנוּתָא, וְדָא
הוּא רַחֲמֵי בְשְׁלִימוֹ וְדָא הוּא תְּפֹאֲרַת.
שְׁתִּיתָא וּשְׁבִיעָא, צְבָאוֹת אֲקָרוּן.

תְּמִינָא, א"ל חֵי. כְּמָה דְאֵת אֲמַר (תהלים קלג) כִּי שָׁם צִוָּה
יְיָ אֵת הַבְּרָכָה חַיִּים וְגו'. וְדָא צִדִּיק, דְּכָל
חַיִּים נְפֻקִין מִתְּמֵן, וְאֲקָרִי יְהוָה. כְּמָה דְאֵת אֲמַר (תהלים
יא) יְיָ צִדִּיק יִבְחֵן. וְדָא הִיא ו' זְעִירָא דְשְׁמָא קְדִישָׁא. בְּגִין
כֶּךָ ו'ו' וּוִין תְּרִין.

תְּשִׁיעָא, אֲדֹנָי. וְדָא מַלְכוּת קְדִישָׁא, דְּדִינִין נְפֻקִין
מִתְּמֵן לְעֵלְמָא. וְדָא הוּא כְּתָרָא בְּתָרָא,
דְּכֻלְהוּ שְׁמֵהּ. וְשֵׁם אֱהִיָּה, כְּלָלָא וְסִתְיָמָא דְקְדָמִיתָא.
וְדָא הוּא כְּתָרָא עֲלָאָה, רִישָׁא דְכָל רִישֵׁין, שְׁמִיָּה סְתִים
וְלָא אֲתַגְלִיָּא, וְאֲתַמַּר. וּבְסִפְרָא דְאֲגֵדָתָא, עֶשֶׂר שְׁמֵהּ
כְּתִיבֵן בְּגוּוֹנָא אַחְרָא וְאֲנָא לָא תְּנִינָא הַכִּי.

רַבִּי אֲבָא פִתַּח, (שיר השירים ד) עוֹרֵי צְפוֹן וּבְאֵי תִימֵן הִפְיָחִי
גַבֵּי יְזִלוּ בְשִׁמּוֹ יָבֵא דְוֹדֵי לְגַנּוּ וְיֵאכֹל פְּרֵי מְגֻדָּיו.
עוֹרֵי צְפוֹן, אֵלִין עוֹלוֹת דְנִשְׁחָטוֹת בְּצְפוֹן, בְּגִין דְאִינּוּן
מְחֻשְׁבוֹת בְּצְפוֹנֵי לְבָא, וּבְאַתֵּר דְּדִינָא. בְּגִין דְמַחְשְׁבָה
אֲשֶׁתְּכַח בְּלִילֵיא, בְּזִמְנָא דְּדִינָא אֲשֶׁתְּכַח. רוּחַ צְפוֹן

מְנַשְׁבָּא בְּפִלּוּגְתָּא דְלִילִיָּא, כַּד מִתְעָרִי אַנְשֵׁי, וְכַנּוּר
 דְדוּד מְנַגֵּן מֵאֲלִיו, וּמִחֲשַׁבְתָּן דְּבְנֵי נְשָׂא מִתְעָרִי.
 וּבְאִי תִימָן, אֲלִין שְׁלָמִים דְנִשְׁחָטִין בְּדְרוּם, בְּגִין דְּאִינוּן
 שְׁלָמָא דְכֻלָּא, שְׁלָמָא דְעֵלְאִי וּדְתַתְּאִי. וְאֲלִין
 שְׁלִימוּ (י"ז ע"א) דְּסִטְרֵי עֵלְמָא. שְׁלִימוּ דְכֻלָּא מְסִטְרָא
 דְמַהִימְנוּתָא. וְשְׁלָמִים: בְּגִין דְּאִינוּן שְׁלָמָא דְכֻלָּא. בְּעָלִים
 אַכְלִין מְנַיְיָהוּ, וּמִתְהַנְיִין מְנַיְיָהוּ. דְּהָא שְׁלָמָא הוּא לֵיה,
 וְלִכְל עֵלְמָא, בְּדֶרְגָּא חֲדָא. חֲטָאוֹת וְאַשְׁמוֹת נְאַכְלִין
 לְכַהֲנֵי, בְּגִין דְּאִינוּן זְמִינִין לְכַפָּרָא עֲלֵייהוּ, וְלֹא עֲבָרָא
 חוּבֵייהוּ. וּמִכָּל קָרְבְּנֵי לָא חֲבִיבִין קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 כְּמוֹ שְׁלָמִים, בְּגִין דְּאַשְׁתַּכַּח שְׁלָמָא בְּעֵלְאִי וְתַתְּאִי.
 וְעֵילָא מְכֻלָּהוּ קְטֹרֶת, דְּאִיהוּ שְׁלִים מְכֻלָּא, וְלֹא אַתִּיא
 לָא עַל חֲטָא, וְלֹא עַל אֲשָׁם, וְלֹא עַל עוֹן, אֲלֹא
 עַל שְׁמַחָה. כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (משלי כז) שְׁמֹן וּקְטֹרֶת יִשְׁמַח
 לֵב, וְהָא אוּקְמוּהָ. וְעַל דָּא, קְטֹרֶת לָא מִתְקָרַב אֲלֹא
 בְּזִמְנָא דְשְׁמֹן מִתְקָרַב, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (שמות ל) וְהִקְטִיר
 עָלָיו אֶהְרֹן קְטֹרֶת סַמִּים בַּבֶּקֶר בַּבֶּקֶר בְּהִטִּיבוּ אֶת הַנְּרוֹת
 יִקְטִירָנָה. וְכְּתִיב, (שמות ל) וּבְהַעֲלוֹת אֶהְרֹן אֶת הַנְּרוֹת בֵּין
 הָעֶרְבִים יִקְטִירָנָה. בְּגִין דְּאַשְׁתַּכַּחוּ שְׁמֹן וּקְטֹרֶת כַּחֲדָא.
 תָּא חֲזִי, שְׁלָמִים בְּכֻלָּא הוּא שְׁלָמָא. וּקְטֹטָה וּקְטֹרוּגָא לָא
 אַתְעָר בְּעֵלְמָא, אֲבָל קְטֹרֶת, קְשִׁיר קְשִׁירוּ דְמַהִימְנוּתָא.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, כִּלְהוּ עֲשֶׂרָה שְׁמֵהֶן כְּתִיבִי, וְאֵנָּה
 תִּנְיָנוּ. קִדְמָאָה, (ס"ה ע"א) אֵהְיָה, דָּא סְתִימָא עֲלָאָה,
 כְּמָאן דְּאָמַר אָנָּה מָאן דְּאָנָּה, וְלֹא אֲתִידַע מָאן הוּא.
 לְבַתָּר אֲשֶׁר אֵהְיָה, אָנָּה דְּזִמִּין לְאֲתַגְלִיא, בְּאִינוּן כְּתָרִין
 (אֲחֵרִין), דִּהָא בְּקִדְמִיתָא סְתִים, וְלְבַתָּר שְׂרִי לְאֲתַגְלִיא, עַד
 דְּמִטִּי לְגִלְיָא דְּשָׁמָא (ס"א דְּשְׁלִימוּ) קְדִישָׁא.

וְכִךְ כְּתִיב בְּמִשָּׁה, אֵהְיָה בְּקִדְמִיתָא, סְתִימוּ דְּכֻלָּא, אָנָּה
 הוּא מָאן דְּאָנָּה. לְבַתָּר אֲשֶׁר אֵהְיָה, אָנָּה זְמִין
 לְאֲתַגְלִיא. לְבַתָּר אֵהְיָה בְּתִרְאָה, וְדָא כַּד אֵימָא
 מִתְּעַבְרָא, וְעַדִּין הוּא סְתִים. אֵימְתִי אֲתַגְלִיא. בְּזִמְנָא
 דְּכְתִיב, (שְׁמוֹת ג) לֵךְ וְאֶסְפַּת אֶת זְקֵנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ
 אֲלֵיהֶם יְיָ אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיכֶם וְגו', דָּא שְׁלִימוּ דְּכֻלָּא, וְהִכָּא
 הוּא גִלְיָא וְקְשׁוּרָא דְּשָׁמָא קְדִישָׁא.

בְּגִין כַּךְ, קִדְמָאָה דְּכֻלָּא, אֵהְיָה. תִּנְיָנוּ, יְהִי. בְּגִין
 דְּחֻכְמָה אֲפִיק ה', וְסְתִים בֵּיהּ, וְלֹא אֲתַפְרָשָׁא
 לְעֵלְמִין מְנִיָּה. וְהָא אוּקְמוּהָ דְּכְתִיב, (בְּרַאשִׁית ב) וְנָהָר יוֹצֵא
 מִעֵדֶן כְּהַאי גִוּוּנָא. ה.

וְהַכִּי אוּלְיַפְנָא מֵאָבָא, י' כְּמָה דְּאֲתַמַּר. לְבַתָּר י"ה, דְּלֹא
 מִתְּפָרְשָׁן לְעֵלְמִין, י' אֲפִיק ה', כְּהַאי גִוּוּנָא הַהִרִי
 י'. וְהָהוּא נָהָר דְּנִפְיָק מְנִיָּה. וְאֲתַמְשֵׁךְ מְנִיָּה וְלִתְתָּא, תָּרִין
 בְּנִין דְּנִפְקִין מְנִיָּהוּ. מִסְטָרָא דְּאָבָא י', נִפְיָק בֶּן, דִּהָא

אָחִיד בֵּיהּ בֵּי, וְאָחִיד בְּהוּא נְהָר. וּמִסְטָרָא דְאִימָא
נִפְקַת בֵּת, דְּאִיהוּ (שְׁמוֹת ר"י ע"א) נְהָר תַּתְּאָה, וְהָאִי בִּין
אֲתַמְשֵׁךְ לְבַתָּר וְנִפְיֵק מִנִּיּהוּ, (דף יא ע"ב) וְהוּא ו', וְדָא יִרִית
לְאָבָא וּלְאִימָא, וְאֲתַקְשָׁר בֵּיהּ מְהֵימְנוּתָא דְכֻלָּא. וּמִנִּיּה
אֲתַזְנַת בְּרֵתָא, מִהֵהוּא יִרוּתָא דְאִיהוּ יִרִית.

וְעַל דָּא בְּעֵי לְמַכְתָּב שְׁמָא קְדִישָׁא, י' בְּקַדְמִיתָא, קוּצָא
חַד לְעֵילָא, וְקוּצָא חַד בְּאַמְצָעִיתָא, וְקוּצָא חַד
לְתַתָּא, וְהָא אֲתַמַּר. לְבַתָּר יְה, דְלָא מִתְפָּרֶשֶׁן דָּא מִן דָּא
לְעֵלְמִין, כְּגוּוּנָא דָּא ה. בְּגִין דִּישְׁתַּכְּחוּ תַרְוִיּוּיָהוּ בְשְׁלִימו
דְכֻלָּא, אָב וְאָם בִּין וּבֵת. כְּגוּוּנָא דָּא י"ה (ס"א ר"ה). הָרִי לָךְ
כָּל שְׁלִימו דְמְהֵימְנוּתָא.

לְבַתָּר אֲתַפְּשֵׁט מְהֵימְנוּתָא, וְנִפְקִין תַּרִּין בְּנִין מְכֻלָּלָא
חַד, בְּאַרְחִיּהוּ. בִּין נִפְיֵק מִתַּרְוִיּוּיָהוּ, וְהוּא ו'
דְשְׁמָא קְדִישָׁא. בֵּת נִפְקַת מִסְטָרָא דְאִימָא, וְהִיא ה'
בְּתַרְאָה דְשְׁמָא קְדִישָׁא. וְלָא אֲשְׁתַּלִּימַת אֱלָא עִם ו',
בְּגִין דְּמִנִּיּה אֲתַזְנַת, וְעַל דָּא בְּעֵי לְמַכְתָּב ו', וּלְבַתָּר ה',
כְּגוּוּנָא דָּא ה, הָרִי ו' וְהֵהוּא אֲתַפְּשֵׁטוּתָא דְנִפְיֵק מִנִּיּה,
כְּגוּוּנָא דְהֵהוּא נְהָר דְנִפְיֵק מִן י', בְּגִין דְּמִנִּיּה אֲתַזְנַת. ו'
הָרִי בִּין דְנִפְיֵק מִנִּיּה לְתַתָּא.

וְהָא מְלִין אֱלִין אוּקְיָם לֹון אָבָא, וְהָא אֲתַמָּרוּ. וְאָנָא כַּד
מְטִינָא לְמְלִין אֱלִין, אִימָא לֹון, בְּגִין דְּפַקְדוּנָא

דַּאֲבָא הָכִי. וְהָכִי בְעֵי בַר נֶשׁ לְאַזְדַּהְרָא בְשִׁמָּא קַדִּישָׁא,
 דִּיכְתוּב שְׁמָא קַדִּישָׁא כְּגוּוּנָא דָּא, וְדָא אִיהוּ כְּדָקָא חַזִּי.
 וְאִי לָאוּ, לָא אֶקְרִי שְׁמָא קַדִּישָׁא וְאֶקְרִי פְּגִים. וּמֵאן
 דְּפְגִים שְׁמָא קַדִּישָׁא, טַב לֵיהּ דְּלֵא אֶתְבְּרִי.

תְּלִיתָאָה, יְהוּ"ה דְּאֶקְרִי אֱלֹהִים כְּמָה דְּאֶתְמַר, רַחֲמֵי,
 וּנְפִיק מִנִּיהּ דִּינָא. וְדָא הוּא הֵהוּא נְהָר,
 דְּנָגִיד וּנְפִיק מֵעֵדָן.

רְבִיעָאָה, אֵל גְּדוֹל. וְהָא אֶתְמַר, וְדָא גְּדוֹלָה.
 חֲמִשָּׁאָה, אֱלֹהִים. וּבְכָל אֶתְר הוּא גְבוּרָה.
 שְׁתִּיתָאָה, יְהוּ"ה, רַחֲמֵי, שְׁלִימוּ דְּכֻלָּא. עֶקְרָא דְּכֻלָּא.
 קִשְׂרָא דִּי מְהִימְנוּתָא. אַחִיד לְכָל סְטָרִין.
 וְדָא תְּפֹאֶרֶת יִשְׂרָאֵל.

שְׁבִיעָאָה וּתְמִינָאָה צְבָאוֹת. וְעַל דָּא, יְהוּ"ה קָרִיב
 בְּכֻלָּא. אַחִיד בְּכָל סְטָרִין, לְזִמְנִין יִי אֱלֹהִים,
 דְּהָא קָרִיבִין אֵינּוּן תְּפֹאֶרֶת לְגַבֵּי גְבוּרָה. לְזִמְנִין יִי
 צְבָאוֹת, דְּהָא קָרִיבִין אֵינּוּן תְּפֹאֶרֶת לְגַבֵּי נְצַח וְהוּד,
 דְּאֶקְרוּן צְבָאוֹת. וְהָא אֶתְמַר דְּאֶשְׁתְּמוּדְעָן מְלִי נְבִיאֵי
 מְהִימְנֵי מְפּוּמִיָּהּ. כַּד אֶמְרִי, כַּה אֶמַר יִי אֱלֹהִים. וְכַד
 אֶמְרִי, כַּה אֶמַר יִי צְבָאוֹת. וְהוּוּ יְדַעִין מֵאָן אֶתְר אֶתְיִין
 מְלִין.

תְּשִׁיעָאָה (נ"א א"ל) שְׁדֵי. דְּאֶמַר לְעֵלְמָא דֵי, דְּהָא דֵי

סְפוּקָא הוּא. וְסְפוּקָא לָא אֲתִי לְעֵלְמָא, אֶלָּא מִן צְדִיק,
דְּאִיהוּ יִסּוּד עוֹלָם, דְּאָמַר לְעוֹלָם דִּי.

עֲשִׂירָאָה, אֲדַנְיָ. דְּהָא דִּינָא דְּמַלְכוּתָא דִּינָא וְדִאי.
וְהָא לְאַגְחָא קֶרְבִּין דְּמַלְכָּא בְּעֵלְמָא. וְדָא
גְבוּרָה תַתָּאָה, וְדָא אִיהוּ צְדָק.

וְאֶלִּין אֵינּוּן עֲשָׂרָה שְׁמֵהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶקְרִי
בְּהוּ, מִתְקַשְׁרֵן דָּא בְּדָא, בְּיַחּוּדָא שְׁלִים. וְאֶלִּין
אֵינּוּן כְּתָרִין קְדִישִׁין דְּמַלְכָּא, דְּהוּא אֲשֶׁתְּמוּדַע בְּהוּ,
וְאֵינּוּן שְׁמִיָּה, וְהוּא אֵינּוּן. וְכַד מִתְקַשְׁרֵן כְּלָהוּ כְּחֲדָא, עַל
רִיחָא דְּקִטְרֵת, כְּדִין אֶקְרִי קִטְרֵת, קְשׁוּרָא דְּמִתְקַשְׁרִין
כְּחֲדָא. זַכָּאָה חוּלְקִיָּהוּן דְּצְדִיקֵיָּא, דִּידְעִין אֲוֶרְחִין
דְּאֲוֶרֵיָּתָא, וִידְעִין לְאַשְׁתְּמוּדַעָא בִּיקְרָא דְּמֵאֲרִיָּהוּן,
עַלֵּיָּהוּ כְּתִיב (ישעיה סו) וּבָאוּ וּרְאוּ אֶת כְּבוֹדִי.

וְאִם זָבַח שְׁלָמִים קֶרְבָּנוּ. רַבִּי שְׁמַעוֹן אֹמֵר, כְּתִיב
(במדבר ז) עֲשָׂרָה עֲשָׂרָה הַכֶּף בַּשֶּׁקֶל הַקֹּדֶשׁ. עֲשָׂרָה

עֲשָׂרָה לְמֵאֵי קָא אֲתֵיא. אֶלָּא, עֲשָׂרָה לְמַעֲשָׂה בְּרֵאשִׁית.
וְעֲשָׂרָה לְמִתֵּן תּוֹרָה. עֲשָׂרָה מֵאֲמָרוֹת בְּמַעֲשָׂה בְּרֵאשִׁית,
וְעֲשָׂרָה מֵאֲמָרוֹת בְּמִתֵּן תּוֹרָה. בְּמֵאֵי קָא מֵיִרִי. בְּגִין
דְּעֵלְמָא לָא אֲתַבְּרִי אֶלָּא בְּגִין אֲוֶרֵיָּתָא, וְכֹל זְמָנָא
דִּישְׂרָאֵל מִתְעַסְקִי בְּאֲוֶרֵיָּתָא, עֵלְמָא מִתְקֵימָא. וְכֹל
זְמָנָא דִּישְׂרָאֵל מִתְבַּטְּלִי מֵאֲוֶרֵיָּתָא, מֵה כְּתִיב, (ירמיה לג)

אִם לֹא בְרִיתִי יוֹמָם וּלְיָלָה חֻקוֹת שָׁמַיִם וָאָרֶץ לֹא שָׁמַתִּי.
תָּא חֲזִי, עֲשֶׂרָה מֵאֲמֵרוֹת לְמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, כְּדַתְנָן
בְּעֲשֶׂרָה מֵאֲמֵרוֹת גְּבֵרָא הָעוֹלָם. עֲשֶׂרָה מֵאֲמֵרוֹת
לְמַתָּן תּוֹרָה, אֵלּוּ עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרוֹת. כְּתִיב (שְׁמוֹת ב) אֲנֹכִי יי'
אֱלֹהֶיךָ. וּכְתִיב בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית (בְּרֵאשִׁית א) יְהִי אוֹר וַיְהִי
אוֹר. דָּא מְהֵימְנוּתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (דף י"ב ע"א) אוֹר
אֶקְרִי, דְכְתִיב, (תְּהִלִּים כז) יי' אוֹרִי וַיִּשְׁעֵי מִמִּי אִירָא וְגו'.
כְּתִיב (שְׁמוֹת כ) לֹא יִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים אַחֲרַיִם עַל פְּנֵי. וּכְתִיב
בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, (בְּרֵאשִׁית א) יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם
וְגו'. יְהִי רְקִיעַ, אֵלִין יִשְׂרָאֵל, דְּאֵינּוֹן חוּלְקָא דְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, דְּאֶחָדִין בְּהֵוּא אֲתֵרָא דְאֶקְרִי שָׁמַיִם. וְהֵינּוּ
רְזָא, דְּזִמְנָא חָדָא שָׁאֵל רַבִּי יִיסָא סְבָא לְרַבִּי אֶלְעָאִי,
אָמַר, הָא שָׂאֵר עֲמִין יְהֵב לֹון קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְרַבְרַבִּין
מִמְנָן שְׁלִיטִין, יִשְׂרָאֵל בְּאֵן אֲתֵר יְהֵב לֹון. שְׁלַח לִיָּהּ, וַיִּתֵּן
אֶתֶם אֱלֹהִים בְּרְקִיעַ הַשָּׁמַיִם, וְשִׁפִּיר שְׁלַח לִיָּהּ.
בְּתוֹךְ הַמַּיִם, בֵּין מְלוּלֵי אוֹרֵייתָא. וַיְהִי מִבְּדִיל בֵּין (שְׁמוֹת
קצ"ט) מַיִם לְמַיִם, בֵּין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּאֶקְרִי
בְּאֵר מַיִם חַיִּים. וּבֵין עֲבוּדָה זָרָה, דְּאֶקְרִי (יְרֵמִיָּה ב) בּוֹרוֹת
נְשַׁבְּרִים וְגו'. דְּאֵינּוֹן מַיִם הַמָּרִים, מַיִם עֲכוּרִין, מְכוּנְסִים,
סְרוּחִים וּמְטוּנְפִים. וְעַל דָּא יִשְׂרָאֵל קְדִישִׁין מִבְּדִילִין בֵּין
מַיִם לְמַיִם.

כְּתִיב (שמות כ) **לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יְיָ אֱלֹהֶיךָ לְשׂוֹא, וּכְתִיב**
בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, (בראשית א) **יָקוּוּ הַמַּיִם מִתַּחַת**
הַשָּׁמַיִם אֶל מְקוֹם אֶחָד. תָּא חֲזִי, כָּל מֵאן דְּאוּמֵי בְּשִׂמְא
קְדִישָׁא לְשִׁקְרָא, כְּאִילוּ פְּרִישׁ אִימָא מֵאַתְרָה לְעֵילָא.
וּכְתָרִין קְדִישִׁין לָא מְתִישְׁבֵי בְּדוּכְתִייהוּ, כְּמָה דְּאֵת
אָמֵר, (משלי טז) וְנִרְגָן מִפְּרִיד אֲלוּף. וְאִין אֲלוּף אָלָא
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וּכְתִיב יָקוּוּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל
מְקוֹם אֶחָד, לָא תִשׂוּי פְּרוּדָא, בְּגִין אוּמָאָה דְּשִׁקְרָא. אֶל
מְקוֹם אֶחָד, כְּדִקָּא חֲזִי בְּאַתְר דְּקְשׁוּט, וְלֹא בְּאַתְר אַחְרָא
לְשִׁקְרָא. וּמְאִי שִׁקְרָא. הוּא דְּאֲזֵלִין מִיָּא לְאַתְר אַחְרָא,
דְּלֹאוּ אִיהוּ דִּילֵיהָ.

כְּתִיב (שמות כ) **זָכֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ, וּכְתִיב**
בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, תִּדְשָׂא הָאָרֶץ דְּשָׂא עֵשֶׂב.
אִימְתִי אֲתִרְבִּיאַת אֲרַעָא קְדִישָׁא וְאַתְעַטְרַת בְּעַטְרָהָא,
הוּי אוּמֵר בְּיוֹם הַשַּׁבָּת, דְּהָא כְּדִין אֲתַחְבַּרַת כְּלָה (ב"א
מְטְרוֹנִיתָא) בְּמִלְכָּא, לְאַפְקָא דְּשָׂאִין וּבְרַכָּאן לְעֵלְמָא.

כְּתִיב כִּפְד אֶת אֲבִיךָ וְאֶת אִמְךָ. וּכְתִיב בְּמַעֲשֵׂה
בְּרֵאשִׁית, יְהִי מְאֹרֶת בְּרַקִּיעַ הַשָּׁמַיִם. מֵאִי קָא
מִיִּירִי. אָלָא אֲלִין מְאֹרֹת, דָּא הוּא אֲבִיךָ וְאִמְךָ. אֲבִיךָ,
דָּא שְׂמִשָּׂא. אִמְךָ, דָּא סִיְהָרָא. וְאִין שְׂמִשָּׂא אָלָא קוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, דְּכְתִיב, (תהלים פד) כִּי שָׁמֶשׁ וּמַגֵּן יְיָ אֱלֹהִים.

וְלִית סִיְהָרָא אֶלָּא כְּנִסְת יִשְׂרָאֵל, דְּכָתִיב, (ישעיה ט) וִירְחֹף
 לֹא יֵאָסֶף, וְעַל דָּא כִּלְא חַד.

כְּתִיב לֹא תִרְצֶח, וְכָתִיב בְּמַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית, יִשְׂרְצוּ הַמַּיִם
 שְׂרָץ נֶפֶשׁ חַיָּה, וְאַנְתָּ לָּא תִקְטוּל בְּר נֶשׁ, דְּאֶקְרִי
 הַכִּי, דְּכָתִיב וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ חַיָּה. וְלֹא תִהְווּ כַּדְּגִים
 הַלְלוּ, דְּרַבְרַבִּי בַּלְעִי לְזוּטְרִי.

כְּתִיב לֹא תִנְאַף, וְכָתִיב בְּמַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית, תּוֹצֵא הָאָרֶץ
 נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ. מִכָּאן אֹלִיפְנָא, דְּלֹא יִשְׁקֹר בְּר
 נֶשׁ בְּאַנְתּוֹ אֶחָרָא דְּלָאוּ אִיהִי בֵּת זּוּגִיָּה. וְעַל דָּא כְּתִיב,
 תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ, דְּלֹא תוֹלִיד אֶתְתָּא אֶלָּא
 מִמִּינָהּ, וּמֵאֵן אִיהוּ מִינָהּ, דָּא בֵּן זּוּגִיָּה.

כְּתִיב לֹא תִגְנוֹב, וְכָתִיב בְּמַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית, וַיֹּאמֶר
 אֱלֹהִים הִנֵּה נָתַתִּי לָכֶם אֶת כָּל עֵשֶׂב זֹרֵעַ זֹרֵעַ,
 מֵאִי דִיְהִיבִית לָכוּ וְאֶפְקִידַת לָכוּ יִהְיֵא לָכוּ, וְלֹא תִגְנוֹבוּ
 מֵה דֵהוּא מֵאֶחָרָא.

כְּתִיב לֹא תַעֲנֶה בְּרַעַף עַד שֶׁקֶר, וְכָתִיב בְּמַעֲשֵׂה
 בְּרָאשִׁית, וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֵׂה אָדָם בְּצַלְמִנוּ.
 מֵאֵן דֵּהוּא בְּדִיוֹקְנָא דְּמִלְכָּא, לָּא תִסְהִיד בֵּיה שֶׁקֶר. וּמֵאֵן
 דְּאֶסְהִיד שֶׁקֶר בְּחִבְרִיָּה, כְּאִילוּ אֶסְהִיד לְעֵילָא.

כְּתִיב לֹא תַחֲמוֹד אִשֶׁת רֵעֶךָ, וְכָתִיב בְּמַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית,
 לֹא טוֹב הָיֹוֹת הָאָדָם לְבִדּוֹ וְגוֹ'. הָא בֵּת זּוּגִיָּךְ
 לְקַבְּלָךְ, וְעַל דָּא לֹא תַחֲמוֹד אִשֶׁת רֵעֶךָ.

וְהֵינּוּ עֲשָׂרָה מְאֻמְרוֹת לְמַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית, וְעֲשָׂרָה
 מְאֻמְרוֹת לְמִתֵּן תּוֹרָה. וְהֵינּוּ דְכָתִיב, (במדבר ז)
 עֲשָׂרָה עֲשָׂרָה הֶפֶךְ בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ. אֶתְקָלוּ כַּחֲדָא בְּשֶׁקֶל אֶל
 חֲדָא. וּבְגִין כַּךְ קָאִים עֲלֵמָא, וְאַשְׁתַּכַּח בֵּיהּ שְׁלֵמָא. וְעַל
 דָּא, וְאִם זָבַח שְׁלָמִים קָרְבָּנוּ, לְקִיּוּמָא עֲלֵמָא בְּשְׁלֵמָא.
 וְלֹא עוֹד, אֶלָּא דְמִכְפָּר עַל מִצְוֹת עֲשֵׂה, וְעַל מִצְוֹת לֹא
 תַעֲשֶׂה, בְּגִין לְאַטְלָא שְׁלוֹם עַל כָּלָא.

כְּתִיב (איוב כד) הַמִּשַּׁל וּפָחַד עִמּוֹ עוֹשֶׂה שְׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו,
 הֵאֵי קָרָא אוֹקְמוּהָ חֲבַרְיָא. אֲבָל הַמִּשַּׁל, דָּא (דף י"ב)
 אֲבָרְהָם, דְכָתִיב בֵּיהּ (בראשית כג) נְשִׂיא אֱלֹהִים אַתָּה
 בְּתוֹכְנוּ, וְכָתִיב (בראשית יב) וְאַבְרָכְךָ וְאֶגְדְּלָה שְׁמֶךָ. וּפָחַד,
 דָּא יִצְחָק. דְכָתִיב, (בראשית לא) וּפָחַד יִצְחָק הָיָה לִי. (איוב כד)
 עוֹשֶׂה שְׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו, דָּא יַעֲקֹב. דְכָתִיב, (מליכה ז) תִּתֵּן
 אֲמַת לִיעֲקֹב, וְכָתִיב (זכריה ח) וְהָאֲמַת וְהַשְׁלוֹם אֶהְבּוּ.
 דְאֲמַת וְשְׁלוֹם קָשִׁיר דָּא בְּדָא. וְעַל דָּא הוּא שְׁלִימוּתָא
 דְכָלָא.

וְשְׁלָמִים שְׁלִימוּתָא הוּא, וְשְׁלֵמָא דְכָלָא. וּמֵאן דְאֶקְרִיב
 שְׁלָמִים אֲסַגִּי שְׁלֵמָא בְּעֲלֵמָא. יַעֲקֹב אִיהוּ
 עֲבִיד שְׁלוֹם, כְּמָה דְאֶמְרוּן. בְּגִין דְאֶחִיד לְהֵאֵי וְלְהֵאֵי.
 וְשְׁלָמִים אֶחִידֵן בְּמִצְוֹת עֲשֵׂה, וּבְמִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה, בְּהֵאֵי
 סְטָרָא, וּבְהֵאֵי סְטָרָא. וְעַל דָּא אֶקְרִי שְׁלָמִים. וְרוּזָא

דְּמִלָּה, דְּכִתְיִב, (בראשית כד) וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם: גִּבּוֹר שְׁלִים.
 שְׁלִים לְעֵילָא, וּשְׁלִים לְתַתָּא. דְּבַר אַחַר (איוב כד) הַמְשִׁל
 דָּא מִיכָאֵל. וּפְחַד דָּא גַבְרִיאֵל. דָּא יְסוּדָא דִּילֵיהּ מִמַּיָּא
 וְדָא יְסוּדָא דִּילֵיהּ מֵאֲשָׁא וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא עֲבִיד
 שְׁלָמָא בִּינֵיהוּ דְּכִתְיִב, (איוב כד) עוֹשֶׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו.

רַבִּי אַחָא אָמַר, כְּתִיב (ויקרא ז) אִם עַל תּוֹדָה יִקְרִיבוּ
 וְהִקְרִיב עַל זֶבַח הַתּוֹדָה וְגו'. מַאי קָא מִיִּירִי. כְּמָה
 דְּאַתָּה אָמַר, (ויקרא ה) וְהַתּוֹדָה אֲשֶׁר חָטָא עָלֶיהָ, עָלֶיהָ
 דִּיִּיקָא. וְעַל דָּא חֵלֶת מִצּוֹת וְגו'. וְחֵלֶת מִצּוֹת, הָא
 אוּקְמוּהָ, וְעַל מָה אֲתִיא. מִצַּת וְחֵלֶת כְּתִיב חֶסֶר, בְּגִין
 דְּחָטָא עָלֶיהָ.

תַּאֲנִי רַבִּי חֵיִיא, כְּתִיב עַל זֶבַח תּוֹדַת שְׁלָמָיו, דָּא שְׁלִימוּ
 דְּכִלָּא. שְׁלָמָיו: תְּרִי. תּוֹדָה, אֲתִיִּידַע. אָמַר לֵיהּ
 רַבִּי יְהוּדָה, תּוֹדָה יְדִיעַ, שְׁלָמָיו מֵהוּ תְּרִי. אָמַר לֵיהּ, תְּרִין
 וּוִין, וְי' דִּהֵיִינוּ שְׁלָמָיו, שְׁלָמָא דְּכִלָּא.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, תּוֹדַת שְׁלָמָיו, דְּאֲטִיל שְׁלָמָא בְּכִלָּא,
 וְאַתְעַר רַחֲמֵי בְּכִלְהוּ עֲלֵמִין. תּוֹדַת שְׁלָמָיו, רַבִּי
 יוֹסִי אָמַר, הָא דְּאָמַר רַבִּי חֵיִיא שְׁפִיר, דְּכַנְסַת יִשְׂרָאֵל
 אֲתַבְּרָכָא מֵאִינוּן תְּרִי, דְּאִינוּן שְׁלָמָא דְּכִלָּא. רַבִּי יוֹסִי
 אָמַר, לָחֵם חֶמֶץ הָא יְדִיעַ, וְהָא אֲתַמַּר כְּמָה דְּהוּהּ חֲטָאָה,
 כִּךְ הוּהּ מְקַרְבַּב בְּהַהוּא גְּוּוּנָא מִמַּשׁ.

תָּא חֲזִי, חֵלֶת מִצַּת חֶסֶר, כְּמָה דְאַתְמַר בְּלוּלוֹת בְּשֶׁמֶן
 וְרִקְיָקִי מִצּוֹת מְשׁוּחִים בְּשֶׁמֶן. לְמַאי קָא רְמִינָא.
 (שמנות רכ"ג ע"א) אָמַר רַבִּי שְׁמֵעוֹן, הֵינִי אֵינּוֹן (בראשית א) לֵהֵט
 הַחֶרֶב הַמֵּתֶהֱפֶכֶת וְגו'. בְּגִין דְּכֻלְהוּ אַתְמַנֵּן עַל אֲרַחֲיִיהוּ
 דְּבִנְיָנָא, עַל אֵינּוֹן דְּעֵבְרִין עַל פְּקוּדֵי אֲוֲרֵייתָא, וְעַל
 דָּא כֻּלָּא סֵלֶת בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן, לְאַמְשָׁכָא מִשַּׁח רַבּוּת מְאַתֵּר
 עֲלָאָה לְתַתָּא, וְיִתְבָּרְכוּן כְּלָהוּ כְּחֻדָּא, מֵהֵהוּא מִשַּׁח רַבּוּת
 קוּדְשָׁא.

וְדָא הוּא יֵין לְנִסְדָּה, וְהָא אֲוִקִימָנָא רְבִיעֵית הֵהִין. וְאַתֵּר
 חַד (ס"א תל"י) מְלִי יֵין וְשֶׁמֶן וּמִים לְנִסְדָּה, וְהָא
 אֲוִקִימָנָא מְלִי, מִים לְאַשְׁקָאָה גְּנַתָּא, וְכֹל אֵינּוֹן נְטִיעָן.
 וְעַל דָּא, אֵית מִים וְאֵית מִים. יֵין, אֵית אַתֵּר דְּאִיהוּ טוֹב,
 וְאֵית אַתֵּר דְּאִיהוּ לְאַעֲנֵשָׁא דְּאִיהוּ דִּינָא.

עַל דָּא, מֵאן דְּחָמִי יֵין בְּחֻלְמִיה, אֵית לְמֵאן דְּאִיהוּ טַב,
 וְאֵית לְמֵאן דְּאִיהוּ דִּינָא. אֵי תִלְמִיד חָכָם הוּא, כְּתִיב
 (תהלים קד) וַיֵּין יִשְׁמַח לֵבָב אָנוּשׁ. וְכְתִיב (שיר השירים א) כִּי
 טוֹבִים דוּדְךָ מִיֵּין, וְדָא הוּא יֵין דְּמִנְטְרִי, דְּחֻדֵי לְכֻלָּא.
 וְאֵי לָא, (משלי לא) תָּנוּ שֶׁכֶר לְאוּבֵד וַיֵּין לְמָרִי נֶפֶשׁ. אֵית
 יֵין אַחֲרָא דְּאִיהוּ דִּינָא. וְעַל דָּא, יָאוּת לְקַרְבָּא אֱלִין מְלִין
 בְּקַרְבְּנִיה, בְּגִין דִּיתְעַבֵּר דִּינָא, וְיִתְעַר רַחֲמֵי. אַעֲבַר יֵין,
 וְאֵייתִי יֵין, וְכֵן בְּכֻלָּא.

וְשֶׁמֶן לֹא אֶעֱדֵי מִקְרֵבֶנִּיה לְעֶלְמִין, בַּר מִמְּנַחַת קְנָאוֹת
דְּכֹתִיב, (במדבר ה) לֹא יִצּוֹק עָלָיו שֶׁמֶן וְגו'. דְּהָא

הֵכָא לֹא בַּעֲיָא רַחֲמֵי, דְּהָא כֹּלָא דִּינָא, דְּכֹתִיב, (במדבר ה)
וְצַבְתָּהּ בְּטִנָּה וְנִפְלָה יִרְכָּה. וְכֹתִיב (במדבר ה) יִתֵּן יְי' וְגו',

וְעַל דָּא וְזֹאת תּוֹרַת זִבְחַת הַשְּׁלָמִים אִם עַל תּוֹדָה יִקְרִיבֶנּוּ.
רַבִּי חֲזַקְיָה הָוֵה יְתִיב קָמִיה דְּרַבִּי יִצְחָק, קָמוּ בְּפִלְגּוֹת
לִילִיא לְמַלְעֵי בְּאוּרִייתָא. פִּתַּח רַבִּי יִצְחָק וְאָמַר,

(תהלים קלד) הִנֵּה בָּרְכוּ אֶת יְי' כָּל עַבְדֵי יְי' וְגו', הָאִי קָרָא
הָא אוֹקְמוּהָ חֲבֵרִיא, וְהָא אֲתָמַר. אֲבָל הָאִי שְׁבַחָא הוּא

דְּכָל אֵינּוֹן בְּנֵי מְהִימְנוּתָא. וּמֵאֵן אֵינּוֹן בְּנֵי מְהִימְנוּתָא.
אֵינּוֹן דְּמִשְׁתַּדְּלֵי בְּאוּרִייתָא, וַיִּדְעִין לִיְחִדָּא שְׁמָא קְדִישָׁא

כְּדָקָא יְאוּת. וְשְׁבַחָא דְּאֵינּוֹן בְּנֵי מְהִימְנוּתָא, אֵינּוֹן
דְּקִימִין בְּפִלְגּוֹ לִילִיא לְמַלְעֵי (דף י"ג ע"א) בְּאוּרִייתָא

וּמִתְדַבְּקֵי בָּהּ בְּכַנְסַת יִשְׂרָאֵל, לְשְׁבַחָא לִיה לְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא בְּמִילֵי דְּאוּרִייתָא.

תָּא חֲזִי, בְּשַׁעְתָּא דְּבַר נָשׁ קָם בְּפִלְגּוֹת לִילִיא לְמַלְעֵי
בְּאוּרִייתָא, וְרוּחַ צָפוֹן אֲתָעַר בְּפִלְגּוֹת לִילִיא, הֵהִיא

אֵילָתָא קְיִימָא וּמְשַׁבַּחָא לִיה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.
וּבְשַׁעְתָּא דְּהִיא קְיִימָא, כַּמָּה אֶלְפָּה, וְכַמָּה רַבְבּוֹן, קְיִימִין

עֲמָה בְּקִיּוּמֵיהוּ, וְכִלְהוּ שְׁאָרֵן לְשְׁבַחָא לְמַלְכָּא קְדִישָׁא.
הֵהוּא מֵאֵן דְּזָכִי וְקָם בְּפִלְגּוֹת לִילִיא לְמַלְעֵי בְּאוּרִייתָא,

קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא אֲצִית לִיה, כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ, דְּכְתִיב,
 (שיר השירים ח) הַיּוֹשֶׁבֶת בַּגְּנִים חֲבֵרִים מִקְשִׁיבִים לְקוֹלֶךָ
 הַשְּׂמִיעֵנִי. וְכָל אֵינּוֹן אוֹכְלוֹסִין לְעֵילָא, וְכָל בְּנֵי
 תוֹשְׁבַחְתָּא דְּמוֹמְרִין לְמֵאֲרִיהוֹן, כְּלָהּוּ מִשְׁתַּכְּכִי בְּגִין
 תוֹשְׁבַחְתָּא דְּאֵינּוֹן דְּלָעוּ בְּאוֹרֵייתָא, וּמְכַרְזֵי וְאִמְרֵי, (תהלים
 קלד) הִנֵּה בָּרְכוּ אֶת יְיָ כָּל עַבְדֵי יְיָ. אֲתוֹן בָּרְכוּ אֶת יְיָ.
 אֲתוֹן שִׁבְחוּ לְמַלְכָּא קְדִישָׁא אֲתוֹן אֲעֻטְרוּ לִיה לְמַלְכָּא.
 וְהֵיא אֵילָתָא מִתְעַטְרָא בֵּיה בְּהוּא בַר נֶשׁ, וְקָמַת
 קָמִי מַלְכָּא, וְאִמְרַת חָמִי בְּמֵאֵי בְּרָא אֲתִינָא
 לְקַמְךָ, בְּמֵאֵי בְּרָא אֲתַעְרָנָא לְגַבְךָ, וּמֵאֵן אֵינּוֹן דְּשִׁבְחָא
 כְּלָא דְּלָהוֹן קָמִי מַלְכָּא. הֵדֵר וְאִמֵּר, הָעוֹמְדִים בְּבֵית יְיָ
 בְּלִילוֹת. אֵלִין אֲקָרוֹן עַבְדֵי יְיָ, אֵלִין אֲתַחְזוֹן לְבָרְכָא
 לְמַלְכָּא. וּבְרַכְתָּא דְּלָהוֹן בְּרַכְתָּא, הֵדָא הוּא דְּכְתִיב, (תהלים
 קלד) שְׂאוּ יְדֵיכֶם קֹדֶשׁ וּבָרְכוּ אֶת יְיָ וְגו'. אֲתוֹן אֲתַחְזוֹן
 דְּמַלְכָּא קְדִישָׁא יְתַבְּרַךְ עַל יַדְיִיכוּ וּבְרַכְתָּא דְּעַל יַדְיִיכוּ
 בְּרַכְתָּא הִיא.

שְׂאוּ יְדֵיכֶם קֹדֶשׁ. מַהוּ קֹדֶשׁ. אֲתַר עֲלָאָה, דְּמִבּוּעָא
 דְּנַחְלָא עֲמִיקָא נְפִיק מִנִּיה. דְּכְתִיב, וְנָהָר יוֹצֵא
 מִעַדָּן לְהַשְׁקוֹת. וְעַדָּן הוּא דְּאִקְרִי קֹדֶשׁ עֲלָאָה, בְּגִין כְּךָ
 שְׂאוּ יְדֵיכֶם קֹדֶשׁ. וּבַר נֶשׁ דְּעַבִּיד כֶּן, וְזָכִי לְהָאֵי, מֵאֵי
 קָא מְכַרְזֵי עָלֶיהָ. יְבָרְכֶךָ יְיָ מִצִּיּוֹן, אֲתַר תַּבְּרַךְ לְקוֹדֶשׁא

בְּרִיךְ הוּא, מֵאַתֶּר דְּאַקְרֵי קֹדֶשׁ עֲלָאָה. וְהוּא יְבָרַךְ לְךָ
 מֵאַתֶּר דְּאַקְרֵי צִיּוֹן, דְּאֵת וּמִטְרוּנִיתָא תַתְּבִרְכוּן כַּחְדָּא.
 כַּמָּה דְזוּוּגָא דְלִכּוֹן הוּהּ כַּחְדָּא לְשִׁבְחָא לְמַלְכָּא. כִּךְ
 מִהֵהוּא אַתֶּר דְּמִתְבִּרְכָא כְּנִסְתַּת יִשְׂרָאֵל, מִהֵהוּא
 אַתֶּר יְזַמִּין לְךָ בְּרַכָּאן, הֵדָּא הוּא דְכַתִּיב יְבָרְכֶךָ יי' מִצִּיּוֹן
 וְרֵאָה בְּטוֹב יְרוּשָׁלַם. מֵאן הוּא טוֹב יְרוּשָׁלַם. אִינּוֹן
 בְּרַכָּאן דְנִפְקָא לָהּ מִמַּלְכָּא, עַל יְדֵי דֵהֵהוּא דְרָגָא קְדִישָׁא
 דְצַדִּיק. וְעַל דָּא, יְבָרְכֶךָ יי' מִצִּיּוֹן וְרֵאָה בְּטוֹב יְרוּשָׁלַם,
 וְכֻלָּא חַד מְלָה.

וְרֵאָה בָּנִים לְבָנֶיךָ וְגו', וְרֵאָה בָּנִים לְבָנֶיךָ שְׁפִיר, מֵהוּ
 שְׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל, מֵאִי קָא בְּעֵי הַכָּא עַל יִשְׂרָאֵל.
 אֲלֵא, בְּגִין דְאַסְגִּי שְׁלָמָא לְעֵילָא, דְכַד הוּא זְכִי לְכוּלֵי
 הָאִי, אֲסָגִי שְׁלָמָא לְעֵילָא וְתַתָּא. שְׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל,
 סַתָּם. וְשְׁלוֹם שְׁבַחָא הוּא דְעֵלָאִי וְתַתָּאִי, שְׁבַחָא הוּא דְכָל
 עֲלָמִין. וּמְלֵי דְאוּרֵייתָא אֲסָגִיאוּ שְׁלָמָא בְּעֵלְמָא, דְכַתִּיב,
 יי' עַז לְעַמּוֹ יִתֵּן יי' יְבָרַךְ אֶת עַמּוֹ בְּשְׁלוֹם.

(ויקרא ד) נֶפֶשׁ כִּי תַחֲטָא. רַבִּי יוֹסִי פִתַּח, (שיר השירים ב) עַד
 שְׁיִפּוּחַ הַיּוֹם וְנָסוּ הַצִּלְלִים וְגו', כַּמָּה אֵית לָהּ לְבָנֵי
 נְשָׂא לְאוּדְהָרָא מִחוּבֵיהוֹן, דְלֵא לְמַחֲטֵי קָמִי מְאָרִיהוֹן,
 דְהָא בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא כְּרוּזָא נְפִיק וְקָאֲרִי, אַתְעֵרוּ בְּנֵי
 עֲלָמָא לְבִיִּיכוּ לְקָמִי מַלְכָּא קְדִישָׁא. אַתְעֵרוּ לְאוּדְהָרָא

מִחוּבֵיכֹו. אֲתַעְרוּ נִשְׁמַתָּא קַדִּישָׁא דִּיהֵב בְּגוּוֹיֵיכֹו מֵאֲתַר
קַדִּישָׁא עֲלָאָה.

דִּתְנִינֹן, בְּשַׁעְתָּא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֲפִיק נִשְׁמַתָּא
לְנַחְתָּא בְּבִנֵי נְשָׂא, אֲסֵהִיד בָּהּ בְּכַמָּה יַעוּדִין,
בְּכַמָּה קִסְטוֹרִין, בְּגִין לְנִטְרָא פְּקוּדוּי. וְלֹא עוּד אֶלָּא
דְּאֶעְבֵּר לָהּ בְּאֶלְפָּה וְתַמְנִיא עֲלִמִין לְאִשְׁתַּעֲשַׁעָא, וְלִמְחֻמֵי
בְּהוּ יִקְרָא דְאִינֹן דְּמִשְׁתַּדְּלֵי בְּאוּרֵייתָא. (נִפְקָא) וְקִיִּמָּא
קָמִי מְלַכָּא בְּלָבוּשׁ יֶקֶר, בְּדִיוִקְנָא דְהֵאִי עֲלִמָּא, בְּלָבוּשׁ
יֶקֶר עֲלָאָה אֲסֵתְפֹלֶת בִּיקְרָא דְמְלַכָּא כָּל יוֹמָא, וְאֶעְטַר
לָהּ בְּכַמָּה עֶטְרִין.

בְּשַׁעְתָּא דְמָטִי זְמַנָּא לְנַחְתָּא לְעִלְמָא, עֵבֶדַת מְדוּרָהָא
בְּגִנְתָּא דְעֵדֹן דְּאֶרְעָא תְּלַתִּין יוֹמִין, לְמִחְמֵי
יִקְרָא דְמֵאֲרִיִּהוֹן דְּצַדִּיקֵיִיא, וְסִלְקָא לְאֲתַרְהָא לְעִילָא,
וּבִתַּר דָּא נַחְתַּת לְעִלְמָא, (דף י"ג ע"ב) אֶעְטַר לָהּ מְלַכָּא
קַדִּישָׁא, בְּשִׁבְעַת עֶטְרִין, עַד דְּאֲתַת וְעֵאלַת בְּגוּ גּוּפָא דְבַר
נָשׁ. וְכַד אִיְהִי בְּגוּפָא דְבַר נָשׁ, וְחֲבַת בְּהֵאִי עֲלִמָּא,
וְאִשְׁתַּדְּלַת בְּחִשׁוּכָהָא. אוּרֵייתָא תּוּוּהָא עֲלָהּ, וְאִמְרַת,
וּמָה כָּל יִקְרָא דָּא, וְכָל אֲשַׁלְמוּתָא אֲשַׁלִּים לְנַפְשָׁתָא
מְלַכָּא עֲלָאָה, וְהִיא חֲבַאת קָמִיָּה, נְפֶשׁ כִּי תַחֲטָא, מַה דִּין
הוּא דְתַחֲטָא.

אִמַר רַבִּי יוֹסִי, נְפֶשׁ כִּי תַחֲטָא אֶהְדַּרְנָא לְקָרָא עַד

שִׁפּוּחַ הַיּוֹם, עֵיטָא לְהָאֵי נַפְשׁ לְאַזְדַּהְרָא מִחֻבָּהָא,
 וְתִיתּוּב לְאַתְדַּכָּא, עַד שִׁפּוּחַ הַיּוֹם, עַד שְׁלֵא יִפּוּחַ
 יוֹמָא דְהָאֵי עֲלָמָא, וְיִיתִי הֵהוּא יוֹמָא תְקִיפָא, דִּיתְבַּע לָהּ
 מַלְכָּא דִּינָא, לְנַפְקָא מִהָאֵי עֲלָמָא. וְנָסוּ הַצְּלָלִים, דָּא
 הוּא רְזָא בֵּין חֲבֵרֵי יָא דְקָא אֲמָרִי, דְּבִשְׁעָתָא דְּמִטִּי זְמָנָא
 דְּבֵר נָשׁ לְנַפְקָא מִן עֲלָמָא, צוּלְמָא דְּבֵר נָשׁ אֲתַעְבֵּר
 מִנִּיהּ, הֵדָּא הוּא דְּכְתִיב עַד שִׁפּוּחַ הַיּוֹם, עַד דְּלֵא יִנְשׁוּף
 יוֹמָא לְנַפְקָא מִהָאֵי עֲלָמָא. וְנָסוּ הַצְּלָלִים, דְּאֲתַעְבֵּר
 צוּלְמָא, יִתּוּב קָמִי מָאֲרִיָּה.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, תִּרְיִן צוּלְמִין אֵית לִיהּ לְבַר נָשׁ כַּד
 אִיהוּ בְּקִיּוּמִיהּ, חַד רַבְרָבָא, וְחַד זְעִירָא, דְּכְתִיב
 הַצְּלָלִים, תִּרְיִי. וְכַד מִשְׁתַּפְּחִי כַּחֲדָא, כְּדִין הוּא בַר נָשׁ
 בְּקִיּוּמִיהּ. וְעַל דָּא, וְנָסוּ הַצְּלָלִים כְּתִיב. כְּדִין בְּעֵי בַר נָשׁ
 לְאַסְתַּפְּלָא בְּעוּבְדוּי, וּלְתַקְנָא לֹון קָמִי מָאֲרִיָּה, וְיִוּדִי
 עֲלִיָּהּ. בְּגִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲקָרִי רַחוּם וְחַנּוּן,
 וּמְקַבֵּל לְאַיְנוּן דְּתַבִּין קָמִיָּה.

וְדָא הוּא עַד שִׁפּוּחַ הַיּוֹם וְנָסוּ הַצְּלָלִים, דְּכִיּוֹן דְּאַיְנוּן
 צְלָלִים מִתְעַבְּרִין מִנִּיהּ, וְאִיהוּ תַפִּיס בְּקוּלְרָא,
 תְּשׁוּבָהּ הִיא אֲבַל לָא מְעֲלִיא כָּל כַּף כְּזִמְנָא דְּקָאִים אִיהוּ
 בְּקִיּוּמִיהּ. וְשְׁלֵמָה מַלְכָּא אֲכָרִיז וְאָמַר, (קהלת יב) וְזָכוֹר אֶת
 בּוֹרְאֵךְ בְּיָמֶיךָ בְּחֻרוֹתֶיךָ עַד אֲשֶׁר לֹא יִבְאוּ יָמֶיךָ הָרְעָה וְגו'.

וְעַל דָּא עַד שְׂיִפּוּחַ הַיּוֹם, דְּבָעֵי בַר נָשׁ לְאַתְקָנָא
 עוּבְדוּי. דְּכַד מָטוּן יוֹמוּי לְאַסְתְּלָקָא מִן עֲלָמָא,
 קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא תוּהָא עָלֵיהּ, וְאוּמַר, וְנִפְּשׁ כִּי תַחֲטָא
 וְשִׁמְעָה קוֹל אֱלֹהֵי, וְהָא אוּמִינָא לָהּ בְּאוּמָאָה דְשְׁמֵי דְלָא
 לְשִׁקְרָא בִּי, וְאַסְהֵדִית בְּהָ פֶד נַחַת לְעֲלָמָא, וְהוּא עַד
 וְדַאי, מִכְּמָה זְמַנִּין דְאַסְהֵדִית בְּהָ, לְנִטְרָא פְקוּדֵי. בְּגִין
 כִּךְ הוּאִיל וּבַר נָשׁ הוּא עַד, בְּשַׁעְתָּא דִּיתוּב קָמִי מִלְכָּא,
 אוּ רָאָה אוּ יָדַע. אוּ רָאָה, אִינּוּן חוּבִין דְעֵבַד וְאַסְתְּכַל
 בְּהוּ. אוּ יָדַע בְּבִירוּרָא דְמִלָּה דְעֵבַר עַל פְּקוּדָא דְמֵאֲרִיָּה,
 אִם לֹא יִגִּיד, אִם לֹא יוּדֵי עָלֵיָּהּ קָמִי מֵאֲרִיָּה (מִזָּה כְּתִיב) כִּד
 יִפּוּק מֵהָאֵי עֲלָמָא, וְנִשָּׂא עֲוֹנוֹ. וְכִד יִשָּׂא עֲוֹנוֹ, הֵיאֵךְ
 פִּתְחִין לֵיהּ פִּתְחָא, וְהֵיאֵךְ יִקּוּם קָמִי מֵאֲרִיָּה, וְעַל דָּא
 נִפְּשׁ כִּי תַחֲטָא כְּתִיב.

(ויקרא ד) נִפְּשׁ כִּי תַחֲטָא. רַבִּי אַבָּא פִּתַּח, (תהלים מד) כָּל זֹאת
 בְּאַתְנּוֹ וְלֹא שְׂכַחְנוּךְ וְלֹא שְׁקַרְנוּ בְּבִרְיָתְךָ. כָּל זֹאת
 בְּאַתְנּוֹ, כָּל אֱלוֹ בָּאוּ עָלֵינוּ מִבְּעֵי לֵיהּ. אֲלָא כָּל דִּינִין
 דְלַעֲיָלָא אָתּוּ עֲלָנָא. וְלֹא שְׂכַחְנוּךְ, וְלֹא אֲנִשְׁינָא מִלּוּלֵי
 אוּרִיָּתְךָ. מִכָּאן אוּלִּיפְנָא, כָּל מֵאן דְאַנְשֵׁי מְלוּלֵי
 אוּרִיָּתָא, וְלֹא בָּעֵי לְמַלְעֵי בְּהָ, כְּאֵלוּ אֲנִשֵׁי לְקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא, דְהָא אוּרִיָּתָא כְּלָה שְׁמָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 הוּי.

וְלֹא שִׁקְרָנוּ בְּבְרִיתְךָ, דְּכָל מֵאן דְּמִשְׁקַר בֵּיהּ בְּהַאי אֶת
 קַיִימָא קַדִּישָׁא דְרִשִׁים בֵּיהּ, כְּאֵלוּ מִשְׁקַר בְּשִׁמָּא
 דְּמִלְכָּא, בְּגִין דְּשִׁמָּא דְּמִלְכָּא אֶתְרִשִׁים בֵּיהּ בְּבַר נֶשׁ.
 וְקָרָא אַחֲרָא אוּדֵי בֵּיהּ בְּהַאי קָרָא, דְּכִתִּיב, (תהלים מד) אִם
 שָׁכַחְנוּ שֵׁם אֱלֹהֵינוּ וְנִפְרוּשׁ כַּפֵּינוּ לְאֵל זָר. אִם שָׁכַחְנוּ
 שֵׁם אֱלֹהֵינוּ, כִּמְה דְּאֵת אִמְר וְלֹא שָׁכַחְנוּךָ (דָּא הִיא אוּרִייתָא
 דְּאִיהוּ שֵׁם אֱלֹהֵינוּ). וְנִפְרוּשׁ כַּפֵּינוּ לְאֵל זָר, כִּמְה דְּאֵת אִמְר,
 וְלֹא שִׁקְרָנוּ בְּבְרִיתְךָ. וְכֹלָא חַד מְלָה. מֵאֵי שִׁקְרָא הָכָא.
 דְּפָרִישׁ כַּפֵּיו לְרִשׁוּתָא אַחֲרָא, וּמִשְׁקַר בְּהַאי בְּרִית. וְעַל
 דָּא אוּרִייתָא אַחֲדַת בְּהַאי, דְּכָל מֵאן דְּנָטִיר הֵיא בְּרִית,
 כְּאֵלוּ נָטִיר אוּרִייתָא כְּלָה, וּמֵאן דְּמִשְׁקַר בְּהַאי, כְּאֵלוּ
 מִשְׁקַר בְּאוּרִייתָא כְּלָה.

תָּא חֲזִי, אַבְרָהָם עַד לָא אֶתְגַּזֵּר, הָא לָא אֶתְמַר דְּאִיהוּ
 נָטִיר אוּרִייתָא, כִּיּוֹן דְּאֶתְגַּזֵּר מֵה כְּתִיב, (בראשית כו)
 עֲקֹב אֲשֶׁר שָׁמַע אַבְרָהָם בְּקוֹלִי וַיִּשְׁמֹר מִשְׁמֵרֵי מִצְוֹתַי
 חֲקוֹתַי וְתוֹרֹתַי. וְכֹלָא בְּגִין דְּאֶתְגַּזֵּר, אֶתְרִשִׁים בֵּיהּ
 רִשִׁימָא קַדִּישָׁא, וְנָטִיר לֵיהּ כְּדָקָא יְאוּת, סְלִיק לֵיהּ
 כְּאֵילוּ נָטִיר אוּרִייתָא כְּלָה. יִצְחָק (דף ו"ד ע"א) אוּף הָכִי כְּתִיב,
 (בראשית יז) וְאֵת בְּרִיתִי אֶקִּים אֶת יִצְחָק. וְעַל דָּא אוּרִייתָא
 אַקְרִי בְּרִית.

תָּא חֲזִי, יוֹסֵף בְּגִין דְּנָטִיר לֵיהּ לְהַאי בְּרִית, וְלֹא בַּעַא

לְשַׁקְרָא בֵּיהּ, זָכָה לִיקְרָא בְּהַאי עֲלָמָא, וְלִיקְרָא לְעֲלָמָא
 דְּאֵתִי. וְלֹא עוֹד, אֶלָּא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲשֶׁרִי שְׁמִיה
 בְּגוֹיָהּ, דְּכְתִיב, (תהלים פא) יְעוֹדוֹת בֵּיהוֹסֶף שָׁמוּ. וְזָכָה
 לְבִרְכַתָּא דְּהַאי עֲלָמָא, וְלְבִרְכַתָּא דְּעֲלָמָא דְּאֵתִי.

אִמַּר רַבִּי יִצְחָק, כְּתִיב (דברים לג) בְּכוֹר שׁוּרוֹ הָדָר לוֹ וְגוֹ'.
 יוֹסֵף בְּגִין דְּנָטִיר לְהַאי בְּרִית, זָכָה בְּשׁוּר, דְּאֵיהּ
 קְדָמָאָה לְקַרְבָּנָא. אִמַּר לִיה רַבִּי יְהוּדָה, אִי הָכִי אִמָּאִי
 אֲתַבְּרֵךְ בְּמַלְּה דְּאֵיהּ שְׁמָאֵלָא, בִּימִינָא מְבַעֵי לִיה, דְּהָא
 כְּתִיב (יחזקאל א) וּפְנֵי שׁוּר מֵהַשְּׁמַאל. אִמַּר לִיה בְּגִין דְּיִגִּין
 עַל חוּבֵי דִירְבָּעִים.

אִמַּר לִיה, רְזָא אוֹלִיפְנָא בְּהַאי קָרָא, דְּכִיּוֹן דְּיוֹסֵף נָטֵר
 לִיה לְהַאי בְּרִית, דְּהַאי בְּרִית אָחִיד בְּתַרִּין דְּרַגִּין,
 וְאִינוּן תַּרִּין דְּרַגִּין לְעֵילָא, בְּשִׁמְהֵן אֲתַקְרוּן. וְאוֹלִיפְנָא
 בְּפַרְשַׁת פָּרָה אֲדוּמָה, דְּהַאי פָּרָה חַד דְּרַגָּא מְאִינוּן תַּרִּין
 דְּרַגִּין עֲלָאִין הוּי, וְזוּוּגָא דְּפָרָה שׁוּר אַקְרִי, וְדָא הוּא
 בְּכוֹר שׁוּרוֹ הָדָר לוֹ וְקַרְנֵי רָאם קַרְנֵי הָדָר לוֹ וְדָאִי. וְלָאוּ
 הַאי כְּשׁוּר דְּעֲלָמָא, אֶלָּא וְקַרְנֵי רָאם קַרְנֵי. קַרְנָא עֲלָאָה
 הוּא עַל כָּל אַחְרָנִין, וְעַל דָּא בְּהֵם עַמִּים יִנְגַח יַחְדָּיו
 אֶפְסֵי אַרְצֵן.

אִמַּר רַבִּי אַבָּא, מִשְׁמַע, דְּכָל מֵאן דְּנָטִיר לְהַאי אֲת
 רְשִׁימָא קְדִישָׁא, אִינוּן תַּרִּין דְּרַגִּין עֲלָאִין

אֶתְקַשְׁרוּן בֵּיתוֹ. לְנֹטְרָא לִיּהּ בְּכֹלָא, וְלֹאֲעֵטְרָא לִיּהּ בִּיקְרָא
 עֲלָאָה. וְעַל דָּא זָכָה בְּתָרִין (לך לך צ"ג) מַלְכוּ. חַד הוּא. וְחַד
 בְּנוּ. דְּכִיּוֹן דְּשְׁלֵמָה מַלְפָּא אֶתְדַבֵּק בְּנָשִׁים נְכָרִיּוֹת,
 אֶתְיִיְהִיב מַלְכוּתָא לִירְבַעַם, וְעַל דָּא בְרִית חָבִיב מִכְּלָא.
 בְּגִין כֶּךָ אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הָאִי בַר נָשׁ דְּאוּלִּיד בַּר,
 אֶתְקַשֵּׁר בְּשִׁכְיִנְתָּא, דְּהִיא פִתְחָא דְכָל פִּתְחִין (ס"א

וְהָאִי רַבִּיא דְאַתְגָּזַר אֶתְקַשֵּׁר בְּשִׁכְיִנְתָּא, דְּהִיא פִתְחָא דְכָל בְּתָרִין) עֲלָאִין, פִּתְחָא
 דְּאֶתְקַשֵּׁר בְּשִׁמָּא קְדִישָׁא. (דְּאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן) וְהָהוּא דְמָא
 דְּנִפְיָק מִהָהוּא רַבִּיא, נָטִיר קָמִי קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא,
 וּבְשַׁעְתָּא דְּדִינִין מִתְעָרִין בְּעֲלָמָא, אֲשַׁגַּח קוּדְשָׁא בְרִיךְ
 הוּא בְּהָהוּא דְמָא, וְשׁוֹיֵב עֲלָמָא. וּבְגִין כֶּךָ כְּתִיב (בראשית
 יז) וּבֶן שְׁמֹנֶת יָמִים יְמוּל לָכֶם כָּל זָכָר. וּכְתִיב (תהלים צ) וְאִם
 בְּגִבּוֹרוֹת שְׁמוֹנִים שָׁנָה. וְכֹלָא בְּחַד מִתְקַלָּא סְלָקָא.

תָּאנָא בְּהָהוּא דְמָא, זָכִי עֲלָמָא לְאַתְבְּסָמָא בְּחֶסֶד,
 וְקִיִּימִין כְּלָהוּ עֲלָמִין, דְּכְתִיב, (ירמיה לג) אִם לֹא
 בְּרִיתִי יוֹמָם וּלְיָלֵה חֲקוֹת שָׁמַיִם וָאָרֶץ וְגו'. אִם לֹא בְּרִיתִי
 תִּינַח. יוֹמָם וּלְיָלֵה לְמָתָּה.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, תְּנִינָן תְּרִין בְּתָרִין אֶתְאַחַדְדֵּן כְּחַדָּא,
 וְאִינוּן פִּתְחָא דְכָל שְׁאָר בְּתָרִין, וְתָאנָא, חַד דִּינָא,
 וְחַד רַחֲמִי, וּמִתְבְּסָמָן דָּא בְּדָא, דְּכָר וְנוֹקְבָא. (ס"א וְתָאנָא
 חַד דְּכָר וְחַד נוֹקְבָא, חַד דִּינָא, וְחַד רַחֲמִי) בְּסֵטְרָא דְּדְכוּרָא שְׂרִיא חֶסֶד.

(לך לך צ"ד) בְּסֵטְרָא דְנוֹקְבָא שְׂרִיא דִינָא. (ובגין כך) חַד חוֹרָא
 וְחַד סוּמְקָא. וּבְגִין לְאַתְבְּסָמָא דָּא בְּדָא, (בגין כך) מִתְקַשְׁרֵן
 דָּא בְּדָא. וְהָאִי בְּרִית אַחִיד בְּהוּ בְיוֹמָם וְלִילָה, בְּדִינָא
 וְחֻסְדָּא. בְּדִינָא בְּקַדְמִיתָא. וּלְבַתָּר שְׂרִיא בֵּיהּ בְּחֻסְדָּא,
 וְאַתְבְּסָם בְּכֻלָּא. וְדָא הוּא בְּרִית דְּאַקְרִי יוֹמָם וְלִילָה,
 דְּאַחִיד בְּתַרְוֵיהוּ.

וּמֵאֵן דְּזָכִי לְנִטְרָא לְהָאִי בְּרִית כְּדָקָא יְאוּת, וְלֹא חָטִי
 בֵּיהּ כָּל יוֹמוֹי, אַחִיד בְּהוּ בְיוֹמָם וְלִילָה. וְזָכִי
 לְתַרִּין עֲלָמִין, עֲלָמָא דָּא וְעֲלָמָא דְּאַתִּי. וְעַל דָּא אַקְרִי
 אַבְרָהָם שְׁלִים, דְּכְתִיב, (בראשית יז) הִתְהַלַּךְ לְפָנַי וְהָיָה
 תָּמִים, וְאִמְתִּי אַקְרִי שְׁלִים. כַּד זָכָה בְּתַרְוֵיהוּ, בְיוֹמָם
 וְלִילָה. דְּכְתִיב, (תהלים מב) יוֹמָם יִצְוָה יְיָ חֻסְדּוֹ וּבְלִילָה
 שִׁירָה עָמִי. וְתַרְוֵיהוּ אַחְסִין אַבְרָהָם. וְלֹא אֶתְקִימָא בֵּיהּ
 חֻסְדָּא בְּקִיּוּמָא שְׁלִים, עַד דְּאַתְגְּזֹר. פִּיּוֹן דְּאַתְגְּזֹר, אֶתְקִיִּים
 בֵּיהּ, וְזָכָה לְתַרְוֵיהוּ, וְאַקְרִי שְׁלִים.

כְּמָה דְּתַנִּינָן דְּכְתִיב, (בראשית יח) וְהוּא יוֹשֵׁב פֶּתַח הָאֶהָל
 כְּחוּם הַיּוֹם. פֶּתַח הָאֶהָל, דָּא הוּא כְּתָרָא עֲשִׂירָאָה
 דְּמִלְכָּא, דְּאִיהוּ פֶּתַח לְכָל מִשְׁכְּנָא קְדִישָׁא דְּשָׂאָר
 כְּתַרִּין, וְקַרְיָיָה דְּדוּד מִלְכָּא (להאי) פֶּתַח אַ צְדָקָא, דְּכְתִיב,
 (תהלים קיח) פֶּתַחוּ לִי שַׁעֲרֵי צְדָקָא, וּכְתִיב זֶה הַשַּׁעַר לִי.
 כְּחוּם הַיּוֹם. כַּד נִהְרָא נִהִירוּ דְּחֻסְדָּא, חוֹלַק עַדְבֵּיהּ, כְּמָה

דִּיתִיב בְּהָאֵי, יְתִיב בְּהָאֵי. אֵימַתִּי אֶתְקַיְימוּ בֵּיהּ, כִּד
 אֶתְגְּזֹר. וּבְגִין כֶּךָ אֶקְרִי בְרִית יוֹמָם וְלַיְלָה. תָּאנָא כְּתִיב,
 (שְׁמוֹת יב) וּפְסַח יִי' עַל הַפֶּתַח. מֵאֵי וּפְסַח יִי' עַל הַפֶּתַח.
 דְּשָׂרְיָא עַל הָאֵי פֶתַח חֹסֵד, לְאֶתְבַּסְמָא. וּבְגִינֵי כֶּךָ וְלֹא
 יִתֵּן הַמִּשְׁחִית וְגו'.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, הָא תְּנִינָן, גִּיּוֹרָא כִּד אֶתְגְּזֹר וְעֵייל
 תַּחוֹת גְּדַפֵּי דְשְׁכִינְתָא, אֶקְרִי גַר צְדָק וְלֹא יִתִּיר,
 גַּר צְדָק וְדָאֵי, זָכִי לְמֵיעַל בְּהֵוָא (דף י"ד ע"ב) כִּתְרָא דְצְדָק
 וְאֵת אִמְרַת יוֹמָם וְלַיְלָה דְזָכוּ לְתַרְוּיָהּ.

אָמַר לִיה רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֶלְעָזָר בְּרִי, לָא דְמֵי מֵאֵן דְּאֵתִי
 מִשְׁרָשָׂא קְדִישָׂא, וּמְגֻזְעָא דְקִשׁוּט, לְמֵאֵן דְּאֵתִי
 מְגֻזְעָא בִישָׂא, וּמִשְׁרָשָׂא דְגַעְלֵי בִישׁוּן תְּקִיפִין. בִּישְׁרָאֵל
 כְּתִיב בְּהוּ, (ירמיה ב) וְאֲנֹכִי נִטְעַתִּיךָ שׁוֹרֵק כְּלָה זֹרַע אֲמַת.
 בְּאוּמוֹת עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה כְּתִיב (יחזקאל כג) אֲשֶׁר בָּשָׂר
 חֲמוּרִים בְּשָׂרָם וְזָרְמַת סוּסִים זָרְמַתָּם.

וּבְגִין כֶּךָ, יִשְׂרָאֵל קְדִישִׁין זֹרְעָא דְקִשׁוּט, גְּזַעָא
 דְּאֶתְבַּסְמוּ בְּטוֹרָא דְסִינַי, וְאֶתְפַּסֵּק מְנִייהוּ כָּל
 זוּהַמָּא, כְּלָהוּ מִתְבַּסְמִין, וְכָלְהוּ עֵיילֵי בְקִימָא קְדִישָׂא
 דְיוֹמָם וְלַיְלָה, לְמַהוּי שְׁלָמִים בְּכָלְא. אֲבָל בְּאוּמוֹת עוֹבְדֵי
 עֲבוּדָה זָרָה, קִשְׂיָא לְמַעַבְר מְנִייהוּ זוּהַמָּא, וְאֶפִּילוּ עַד ג'
 דְרִין. וּבְגִין כֶּךָ גַּר צְדָק. וְדָאֵי.

דְּאָמַר רַב הַמְנוּנָא סָבָא, אִוְמוֹת עֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה, עַד
 לֹא אֶתְגְּזְרוּ שְׂרִיין בְּכַתְרִין תַּתְּאִין דְּלֹא קְדִישִׁין,
 וְרוּחַ מְסֻאָבָא שְׂרִיא עַל־יְהוּ. כִּיּוֹן דְּאֶתְגִּירוּ וְאֶתְגְּזְרוּ,
 שְׂרִיין בְּכַתְרָא קְדִישָׁא (שֶׁל שְׂכִינְתָא) דְּשְׂרִיא עַל שְׂאָר כַּתְרִין
 תַּתְּאִין, וְרוּחָא קְדִישָׁא שְׂרִיא עַל־יְהוּ. אֲבַל יִשְׂרָאֵל,
 קְדִישִׁין בְּנֵי קְדִישִׁין, דְּגִזְעִין וְשְׂרִישִׁין, וְאֶתְבְּסְמוּ בְּטוֹרָא
 דְּסִינֵי, וְעָלוּ בְּמַהִימְנוּתָא שְׁלִימְתָא קְדִישָׁא. בְּשַׁעְתָּא
 דְּאֶתְגְּזֹר שְׂרִיא בְּכֻלָּא, דְּכַתִּיב, (דְּבָרִים ד) וְאַתֶּם הַדְּבָקִים
 בֵּינִי אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כָּלְכֶם הַיּוֹם.

(ויקרא ה) וְהָיָה כִּי יַחֲטָא וְאָשָׁם וְהִשִּׁיב אֶת הַגְּזֻלָּה וְגו'. רַבִּי
 יוֹסִי אָמַר, (ישעיה נד) כִּי מִי נַח זֹאת לִי אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי
 מֵעַבּוֹר מִי נַח. הָאִי קָרָא קְשִׁיא, כְּתִיב (בראשית ז) וּמִי הַמַּבּוּל
 הָיוּ עַל הָאָרֶץ. וְכַתִּיב (בראשית ט) וְלֹא יִכְרַת כָּל בָּשָׂר עוֹד
 מִמִּי הַמַּבּוּל. מִי הַמַּבּוּל כְּתִיב, וְלֹא מִי נַח, וְהָכָא כְּתִיב
 כִּי מִי נַח זֹאת לִי. זֹאת לִי, הֵם לִי מִבְּעֵי לִיָּהּ.

אֱלֹא הָכִי תֵּאָנָא, כִּד זַכָּאִין סְגִיאוּ בְּעֵלְמָא, קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא חֲדֵי וּמְשַׁתְּבַח בְּהוּ. דְּתַנִּינן כִּד שְׂאֵרֵי
 זַכָּאָה בְּעֵלְמָא, וְאַשְׁתַּכַּח בֵּיהּ, כְּבִיכּוּל אֲטִיל שְׁלָמָא
 בְּעֵלְמָא, וְכָל עֵלְמָא מִתְּבָרְכָא בְּגִינֵיהּ, וְאֲטִיל שְׁלָמָא
 בְּפַמְלִיא שֶׁל מַעְלָה. מְנָא לָן. דְּכַתִּיב, (ישעיה כז) אוּ יַחֲזֹק
 בְּמַעְזֵי יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם לִי שְׁלוֹם יַעֲשֶׂה לִי. תְּרִין שְׁלָמִין

אִמַּי הָכָא. אֵלָא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם לִי, דְּאֲשֵׁרֵי דְכָר וְנוֹקְבָא.
שְׁלוֹם יַעֲשֶׂה לִי, דְּמִתְבָּרְכָאן אַבְהֵן.

מַאי אֵיכָא בִּינֵיהוּ, אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כִּד מִתְבָּרְכָאן אַבְהֵן,
שְׁלוֹם יַעֲשֶׂה לִי, דְּאֶקְדִּים שְׁלָמָא בְּכָלֵא. וּבְגִין כַּךְ
שְׁלוֹם קָדִים. יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם לִי, מַאי טַעֲמָא לָא אֶקְדִּים
שְׁלוֹם הָכָא. אֵלָא בְּגִין דִּיתַעְבֵּר חוּיָא דְשִׁרְיָא בְּנוֹקְבָא
בְּקַדְמִיתָא, וַיִּיתֵי דְכוּרָא לְמִשְׁרֵי בְּאַתְרֵיהּ, וּבְגִין כַּךְ
יַעֲשֶׂה אֶקְדִּים, וּלְבַתַּר שְׁלוֹם. (ויקרא פ"א ע"ב ושם מתחילזה המאמר)

תַּאנָּא בּוּזְמָנָא דְזַפָּאָה שְׂאֲרֵי בְּעֵלְמָא, דִּינִין לָא מִתְעָרִין,
וְלָא שְׁלִטִין בְּעֵלְמָא, מִשּׁוּם דִּהֵהוּא בַר נָשׁ זַפָּאָה
הוּא אוֹת בְּעֵלְמָא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעֵי בִיקְרֵיהּ,
וְעֵלְמָא מִתְקַיֵּים בְּגִינֵיהּ.

תַּנְיָא אָמַר רַבִּי יוֹסִי, בּוּזְמָנָא דְבְּנֵי עֵלְמָא אֲשַׁתְּכַחוּ
חֵיבִין קָמֵי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הֵהוּא זַפָּאָה
דְּאֲשַׁתְּכַח בְּעֵלְמָא, (בְּעֵי) קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲשַׁתְּעֵי
בְּהַדְיָה, בְּגִין דִּיבְעֵי רַחֲמִין עַל עֵלְמָא, וַיִּתְפַּיִס בְּהַדְיָהוּ.
מָה עָבַד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֲשַׁתְּעֵי בְּהַדְיָה עַל אֵינּוֹן
חֵיבֵי עֵלְמָא. אָמַר לִיהּ לְאוֹטְבָא לִיהּ בְּלַחֲדוּי, וְלִשְׂיַצָּאָה
לְכַלְהוּ. מָה אֲרַחֲיָה דִּהֵהוּא בַר נָשׁ זַפָּאָה. שְׂבִיק דִּידִיָּה,
וְנָסִיב לְדְכוּלֵי עֵלְמָא בְּדִיל דִּיתְפַּיִס קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
בְּהַדְיָהוּ.

מִנָּא לָן. מִמֶּשֶׁה. דְּאָמַר לִיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, חָבוּ
 יִשְׂרָאֵל, (שמות לב) עָשׂוּ לָהֶם עֵגֶל מִסֶּכֶה וַיִּשְׁתַּחֲווּ לוֹ
 וְגו' תו אָמַר לִיה, הֶרֶף מִמְּנִי וְאַשְׁמִידֵם וְגו', בְּהֵאֵי
 שְׁעֵתָא אָמַר מֹשֶׁה אֵי בְּגִין יִקְרָא דִּי דִּי יִשְׁתַּצֹּן יִשְׂרָאֵל
 מִעֲלָמָא, טַב לִי מוֹתָא, וְלֹא יִימְרוּן דְּשִׁבְיָקְנָא הָאֵי דְּכוּלֵי
 עֲלָמָא, בְּגִין יִקְרָא דִּילֵי. מִיַּד וַיַּחַל מֹשֶׁה אֶת פָּנָיו יִי
 אֱלֹהִיו. וְאוֹשִׁיט גְּרַמְיָה לַמִּיתָה בְּכַמָּה אַתְרֵי בְּגִינֵיהוֹן
 דִּישְׂרָאֵל, דְּכֹתִיב וְעַתָּה אִם תִּשָּׂא חַטָּאתֶם וְאִם אֵין מַחְנֵי
 נָא מִסְפָּרָךְ וְגו'. וְתֹאנָא, לָא זֹז מֹשֶׁה מִתַּמָּן, עַד דְּמַחַל
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל, הֲדָא הוּא דְּכֹתִיב וַיִּנָּחֶם יִי
 עַל הָרָעָה אֲשֶׁר דִּבֶּר לַעֲשׂוֹת לְעַמּוֹ. וְכֹתִיב (במדבר יד) וַיֹּאמֶר
 ה' סַלַּחְתִּי כְּדַבַּרְךָ.

וְאֵלוֹ בְּנַח כְּתִיב, (בראשית ו) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְנַח קִץ כָּל
 בָּשָׂר בָּא (דף ט"ז ע"א) לְפָנָי וְגו'. אָמַר לִיה נַח, וְלִי מַה
 אֶת עֲבִיד. אָמַר לִיה וְהַקִּימוֹתֵי אֶת בְּרִיתִי אִתְךָ וְגו' עֲשֵׂה
 לְךָ תֵיבַת עֲצֵי גֹפֶר. וְלֹא בַעַל רַחֲמֵי עַל עֲלָמָא, וּנְחִיתוּ
 מִיָּא, וְאוֹבִידוּ בְּנֵי עֲלָמָא, וּבְגִין כֹּךְ מִי נַח כְּתִיב. מִי נַח
 וְדֵאֵי, דְּבִיָּה הוּוּ תְלִיין, דְּלֹא בַעַל רַחֲמֵי עַל עֲלָמָא.
 מִכָּאֵן אָמַר רַבֵּי יוֹסִי, מֵאֵי דְּכֹתִיב, (בראשית ט) וַיַּחַל נַח אִישׁ
 הָאֲדָמָה. וַיַּחַל: כִּמְה דְּאֵת אָמַר, (במדבר ל) לֹא יַחַל
 דְּבָרוֹ, דְּאֵת עֲבִיד חוּל. אִישׁ הָאֲדָמָה, דְּבְגִינֵיה אֲשִׁתְּצִיאוּ

בְּנֵי עֲלָמָא, דְּלֹא בְּעָא רַחֲמֵי עֲלֵיהוּ. דְּבַר אַחַר אִישׁ
 (בראשית נ"ח ע"ב) הָאֲדָמָה, דְּבִגְיֵינָהּ אֶתְקַיְיַמַּת לְבַתֵּר
 דְּאֶשְׁתְּצִיאוּ קַדְמָאִי, דְּכְתִיב לֹא אוֹסִיף לְקַלֵּל עוֹד אֶת
 הָאֲדָמָה בְּעִבּוֹר הָאָדָם וְגו'.

תַּאֲנָא מִי נַח אֶקְרוּן, דְּהוּא גָרִים דְּאֶקְרוּן עַל שְׁמִיהּ.
 אָמַר רַבִּי יוֹסִי, זֹאת לִי מֵאִי קָא מֵיִירִי. אָלָא
 אָמַר קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, מִי נַח גָּרְמוּ לִי, דְּאֶגְלִי זֹאת
 בְּעֲלָמָא. דְּכְתִיב וְאֲנִי זֹאת בְּרִיתִי אוֹתָם. זֹאת אוֹת הַבְּרִית
 וְגו'. אֶת קִשְׁתִּי נִתַּתִּי בְּעֶנְן. כְּלוּמַר לִית מֵאֵן דְּאֶשְׁגַּח
 אָלָא לִיקָרָא דְשָׁמַי דְרַמְיזָא בְּזֹאת. וּמֵאֵן גָּרִים לִיהּ, מִי
 נַח.

מִכָּאֵן סִימְנָא לְחֻסְיָדָא זַכָּאָה, דְּלֹא אֶתְגְּלִיָּא הֵאִי קִשְׁתִּי
 בְּיוֹמוֹי, וְלֹא אֶצְטְרִיךְ עֲלָמָא בְּיוֹמוֹי לְהֵאִי (זאת)
 אוֹת. וּמֵאֵן אִיהוּ. הֵהוּא דְּבַעֵי רַחֲמֵי עַל עֲלָמָא, וְאֶתְחַזֵּי
 לְאֶגְנָא עֲלוּי. כְּגוֹן רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי, דְּלֹא אֶצְטְרִיךְ
 עֲלָמָא בְּיוֹמוֹי לְהֵאִי אוֹת, דְּהֵא הוּא אוֹת סִימְנָא בְּעֲלָמָא
 הָוָה.

דְּלֹא הָוָה גְּזָרָה דְּאֶתְגְּזֹר עַל עֲלָמָא לְעֵילָא, דְּלֹא מְבַטֵּל
 לָהּ. וְהֵיִינוּ דְּכְתִיב, (שמואל ב כג) מוֹשֵׁל בְּאָדָם, קוּדְשָׁא
 בְרִיךְ הוּא מוֹשֵׁל בְּאָדָם. וּמִי מוֹשֵׁל בְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא
 כְּפִיכּוֹל. צְדִיק. דְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא גְּזִיר, וְאִיהוּ מְבַטֵּל.

כְּגוֹן רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי, דְּיוֹמָא חַד הָוָה יְתִיב אַבְבָּא
 דְּתַרְעָא (ב"א דְּמַעְרָתָא) דְּלוּד, זְקַף עֵינוּי, חָזָא שְׁמַשָּׁא
 דְּנַהֲרִי, וְאַסְתִּים נְהוּרָא ג' זְמַנִּין, אֲדַהְכִי אֲתַחֲשֹׁךְ נְהוּרָא,
 וְאַתְחַזִּי בֵּיהּ בְּשְׁמַשָּׁא אוֹכְמָא וִירוֹקָא. אָמַר לִיהּ לְרַבִּי
 אֲלַעְזָר בְּרִיהּ, תָּא אַבְתְּרָאֵי בְרִי, וְנַחְמֵי דֵּהָא וְדָאֵי גְזֵרָה
 אֲתַגְזֹר לְעֵילָא, וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּעֵי לְאוּדְעָא לִי,
 דְּוַדָּאֵי תַלְתִּין יוֹמִין תַּלְיָא הַהוּא מְלֵתָא דְּאַתְגְזֹר לְעֵילָא.
 וְלֹא עָבִיד קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, עַד דְּאוּדְעִיהּ לְצַדִּיקֵיִיא,
 הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, (עמוס ג) כִּי לֹא יַעֲשֶׂה יְיָ אֱלֹהִים דָּבָר כִּי
 אִם גָּלָה סוּדוֹ אֶל עַבְדָּיו הַנְּבִיאִים.

עַד דֵּהוּוּ אוֹלֵי עָאלוּ בֵּתְהוּא פְּרָם. חָמוּ חַד חוּיָא דֵּהוּוּ
 אֲתִי, וּפּוּמִיָּה פְּתִיחָא (ב"א וְהָרָה לְחִישׁ בְּלִישְׁנִיָּה), וּמְלַהֲטָא
 בְּאַרְעָא בְּעַפְרָא. אֲשַׁתְּנִיק רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְקַטְפֹּר יְדוּי
 בְּרִישִׁיָּה דְּחוּיָא, שְׂכִיךְ חוּיָא, מְאִיךְ פּוּמִיָּה. וְחָמָא לִישְׁנִיָּה
 מְרַחֲשִׁשׁ. אָמַר לִיהּ חוּיָא חוּיָא, זִיל וְאִימָא לֵהוּוּא חוּיָא
 עֲלָאָה, דֵּהָא רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי בְּעֲלָמָא שְׂכִיחַ. עֵיילִיהּ
 לְרִישִׁיָּה לְחַד נוֹקְבָא דְּעַפְרָא. אָמַר גּוֹזֵר אָנָּא, כְּשֵׁם
 דְּתַתָּאָה אֲתַחְזֹר לְנוֹקְבָא דְּעַפְרָא, כִּן עֲלָאָה יְתַחְזֹר
 לְנוֹקְבָא דֵּתְהוּמָא רַבָּא.

רְחִישׁ רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּצִלוֹתָא, עַד דֵּהוּוּ מְצִלִי שְׁמַעוֹ חַד
 קָלָא, פּוּטְקָרָא דְּקִיטְפָא עוּלוּ לְאַתְרֵיִיכוּ,

קִטְפִירָא דְבוּרִינִי לָא שָׂרָאן בְּעֵלְמָא, דְהָא, רַבִּי שְׁמַעוֹן
 בֶּן יוֹחָאי בְּטִיל לֹון. וְכָאָה אַנְתָּ רַבִּי שְׁמַעוֹן, דְמֵאֲרָךְ בְּעֵי
 בִיקְרָךְ עַל כָּל בְּנֵי עֵלְמָא. בְּמִשָּׁה כְּתִיב (שְׁמוֹת ל"ב) וַיַּחַל מֹשֶׁה
 וַגּוֹ', דְמִשְׁמַע דְאַחִיד לִיהַ פֶּרְגוּדָא, וְאַנְתָּ רַבִּי שְׁמַעוֹן
 גּוֹזֵר, וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מְקַיֵּים. הוּא גּוֹזֵר, וְאַנְתָּ מְבַטֵּל.
 אֲדַהְכִי חָמָא דְנִהִיר שְׁמִשָּׁא, וְאַתְעֵבֵר הֵהוּא אוֹכְמָא,
 אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְדַאי הָא עֵלְמָא אֲתַבְסָם,

עַאל לְבֵיתִיהָ וְדַרְשָׁ, (תהלים יא) כִּי צְדִיק יִי צְדָקוֹת (בראשית
 כ"ג ע"א) אֲהַב יֵשֶׁר יַחֲזוּ פְּנִימוֹ. מֵאִי טַעְמָא כִּי צְדִיק יִי
 צְדָקוֹת אֲהַב, מִשּׁוּם דִּישֶׁר יַחֲזוּ פְּנִימוֹ. מֵאִי פְּנִימוֹ. פְּנִים
 עֵלְאִין דְּבְנֵי עֵלְמָא, בְּעוֹן לְמַבְעֵי רַחֲמֵי מִנִּיהָ, עַל כָּל מַה
 דְאַצְטְרִיכֵן.

אָמַר לִיהַ רַבִּי אֶלְעֶזֶר בְּרִיָּה, אִי הָכִי יֵשֶׁר יַחֲזוּ פְּנִימוֹ
 מְבַעֵי לִיהַ, אוֹ יֵשְׁרִים יַחֲזוּ, מֵאִי יֵשֶׁר יַחֲזוּ. אָמַר
 לִיהַ רְזָא עֵלְאָה, דְאַיְנוֹן (קל"ב) יְמֵי קָדָם דְעֵתִיקָא קְדִישָׁא,
 סְתִימָא דְכָל סְתִימִין. וַיְמֵי עוֹלָם, דְזַעִיר אַנְפִּין, דְאַיְנוֹן
 אֶקְרוּן פְּנִימוֹ, (דְאַיְנוֹן) חָמָאן בְּאַרְחַ מִישֶׁר מַה דְאַצְטְרִיךְ
 לְמַחֲמֵי.

דְתַאנָּא בְשַׁעְתָּא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֲשַׁגַּח בְּעֵלְמָא,
 וְחָמָא דְמִתְכַשְׁרוֹן עוֹבְדִיהוֹן דְּבְנֵי נָשָׂא לְתַתָּא,
 אֲתַגְלִיֵּיא עֵתִיקָא קְדִישָׁא בְזַעִיר אַנְפִּין, וּמְסַתְכְּלוֹן כָּל

אִינוֹן אֲנָפִין בְּאֲנָפִין סְתִימִין, וּמִתְבָּרְכַן כְּלָהוּ. מֵאֵי טַעְמָא
 מִתְבָּרְכַן. מְשׁוּם דְּמִסְתַּכְלִין אֵלִין בְּאֵלִין בְּאַרְחַ מִיִּשְׂרָאֵל,
 דְּלֹא סָטוּ לִימִינָא וְלִשְׂמָאלָא, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב (דף ט"ו ע"ב)
 יִשְׂרָאֵל יַחֲזוּ פָּנֵימוּ. וּמִתְבָּרְכַן כְּלָהוּ, וּמִשְׁקִיִּין דָּא לְדָא, עַד
 דְּאִתְבָּרְכַן כְּלָהוּ עַלְמִיָּא. וּמִשְׁתַּכְחִי כְּלָהוּ עַלְמִין כְּחַד,
 וּכְדִין אִתְקָרִי (זכריה ד) יי' אֶחָד וּשְׁמוּ אֶחָד.

וְכַד חוּבֵי עַלְמָא סְגִיאוּ, אִסְתִּים עֵתִיקָא קְדִישָׁא, וְלֹא
 מִשְׁגַּחֲזִין אֲנָפִין בְּאֲנָפִין, וּכְדִין דִּינִין מִתְעָרִי
 בְּעַלְמָא, וְכוּרְסוֹן רְמִיו, וְעֵתִיק יוֹמִין אִסְתִּים, וְלֹא
 אִתְגַּלְיָא. הֵדָא הוּא דְכְּתִיב, (דניאל ז) חֲזוּהָ הָיִית עַד דֵּי
 כוּרְסוֹן רְמִיו וְעֵתִיק יוֹמִין יְתִיב. עַד דֵּי כוּרְסוֹן רְמִיו,
 דְּאִינוֹן כְּתָרִין עַלְאִין, דְּמִשְׁקִיִּין לְכְּלָהוּ אַחַרְנִין, לְאוּקוּמֵי
 בְּקִיּוּמֵיהוּ. וּמֵאֵן אִינוֹן. אַבְהָן. וְעֵתִיק יוֹמִין יְתִיב, וְלֹא
 אִתְגַּלְיָא. וּכְדִין מְהַפְּכִין חֵיבֵי עַלְמָא רַחְמֵי לְדִינָא.

תַּאֲנָא. מִסְטָרָא דְאִימָא, נְפָקִין גְּרִדִּינִין נִימוּסִין קְלִיפִין,
 וְאַחַדִּין בְּקוּלְפוּי דְּגְבוּרָה, שְׁלִטִין עַל רַחְמֵי,
 כְּמָה דְּאִתְ אָמַר (במדבר טז) הַנוֹעָדִים עַל יי', עַל יי' מִמֶּשׁ.
 וּכְדִין אִשְׁתַּכְּחוּ עַלְמִין חֲסָרִין, (ס"א קטירין) דְּלֹא שְׁלִמִין,
 וּקְטָטוּתָא אִתְעָר בְּכְלָהוּ.

וְכַד בְּנֵי עַלְמָא מְכַשְׂרִין עוּבְדִיהוֹן לְתַתָּא, מִתְבַּסְּמִין
 דִּינִין, וּמִתְעַבְּרִין, וּמִתְעָרִי רַחְמֵי וְשְׁלִטִין עַל הַהוּא

בִּישָׂא דְאַתְעָר מִן דִּינָא קְשִׂיא. וְכַד מִתְעָרֵן רַחְמִי, חֲדוּה
 וְנִיחוּמִין מִשְׁתַּכְּחִין, מְשׁוּם דְּשְׁלִיטִין עַל הַהוּא בִּישָׂא.
 הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (שמות לב) וַיִּנָּחֵם יי' עַל הָרָעָה. וַיִּנָּחֵם
 מְשׁוּם (דְּשְׁלֵטָא עַל הָרָעָה) דְּאַתְכַּפִּיא דִּינָא קְשִׂיא, וְשְׁלִטִין
 רַחְמִי.

תְּאַנָּא, בְּשַׁעְתָּא דְּמִתְבַּסְמָן דִּינִין, וְשְׁלִטִין רַחְמִי, כָּל
 כְּתָרָא וְכְּתָרָא תָּב בְּקִיּוּמִיָּה, וּמִתְבָּרְכָאן כְּלָהוּ
 כְּחֲדָא. וְכַד תִּיַיְבִין כָּל חַד וְחַד לְאַתְרֵיהּ, וּמִתְבָּרְכָאן כְּלָהוּ
 כְּחֲדָא, וּמִתְבַּסְמָא אִימָא בְּקַלְדִּיטִי גְּלִיפִין וְתִיַיְבִין
 לְסִטְרָהָא, כְּדִין אִקְרִי תְּשׁוּבָה שְׁלִימָה, וְאַתְכַּפֵּר עָלְמָא,
 דְּהָא אִימָא בְּחֲדוּוֹתָא שְׁלִימָתָא יִתְבָּא, דְּכְּתִיב, (תהלים קיג)
 אִם הַבְּנִים שָׁמְחָה, וְכַדִּין אִתְקַרֵי יוֹם הַכְּפוּרִים, דְּכְּתִיב
 בֵּיהּ (ויקרא טז) לְטַהַר אֶתְכֶם מִכָּל חַטָּאתֵיכֶם. וּמִתְפַּתְחִין נ'
 תְּרַעֲיִן דְּסִטְרִין גְּלִיפִין.

תְּאַנָּא, כְּתִיב וְהָיָה כִּי יַחֲטָא וְאַשָׁם, מֵהוּ כִּי יַחֲטָא,
 וּלְבִסוּף וְאַשָׁם. אֶלָּא הָכִי תְּאַנָּא, כִּי יַחֲטָא
 מֵאִינוּן חוּבִין דְּאַקְרוּן חֲטָא, דְּכְּתִיב מִכָּל חֲטָאוֹת הָאָדָם.
 וְאַשָׁם: כְּמָה דְּאַתְ אָמַר (במדבר ה) הָאָשָׁם הַמּוֹשֵׁב לִיִי.
 וְאַשָׁם: וַיִּתְקַן, כְּלוּמַר אִם יִתְקַן עוּבְדוּי, וְהָשִׁיב אֶת
 הַגְּזוּלָה אֲשֶׁר גָּזַל. אָמַר רַבִּי יוֹסִי מִמְּשַׁמַּע דְּכְּתִיב וְהָשִׁיב,
 וַיִּשָּׁיב לָא כְּתִיב אֶלָּא וְהָשִׁיב, וְהָשִׁיב דִּיִּיקָא.

תְּנִיָּא, בְּאַרְבַּע תְּקוּפֵין דְּשַׁתָּא, קָלָא אַתְּפֹסְקָ, וְדִינִין
 מִתְעַרִין, וְתִשׁוּבָה תִלְיָא עַד דְּאַתְתִּקֵּן. וְכַד דִּינִין
 מִתְעַרִין, קָלָא נָפִיק, וְד' זְוויין (ס"א זִימְנִין) דְּעֵלְמָא, סִלְקִין
 וְנַחְתִּין. פְּרוּזָא קָרִי, וְלִית מֵאן דִּישְׁגַּח וַיִּתְעַר. וְקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא זְמִין, אִם יִתּוּבוּן יִתּוּב, וְאִי לָאוּ, (כְּלָא ס"א קָלָא)
 אַתְּפֹסְקָ, וְדִינִיא אַתְעֵבִידוּ וְכַדִּין אַתְקָרִי וַיִּתְעַצֵּב,
 וַיִּתְעַצֵּב בְּבֵתִי בְּרָאִי.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, תְּנִינָן, מִן יוֹמָא דְאַתְחַרְבַּ בִּי מִקְדֵּשָׁא,
 לִית יוֹמָא דְלָא אֲשַׁתְּכַח בֵּיהּ רְתַחָא בִישָׁא. מֵאִי
 טַעְמָא. מְשׁוּם דְּתַנִּינָן, אָמַר רַבִּי יוּדָאי אָמַר רַבִּי יִיסָא,
 נִשְׁבַּע הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁלֵא יִכְנֹס בִּירוּשָׁלַם דְּלַעִילָא,
 עַד שִׁיכְנֹסוּ יִשְׂרָאֵל בִּירוּשָׁלַם דְּלַתְתָּא. וּבְגִין כֹּה, רְתַחָא
 אֲשַׁתְּכַח בְּעֵלְמָא.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, (וַיִּקְרָא יח) כְּתִיב עֲרוֹת אָבִיךָ וְעֲרוֹת אִמְךָ
 לֹא תִגְלֶה. וְכְתִיב, אִמְךָ הִיא לֹא תִגְלֶה עֲרוֹתֶיהָ.
 וְתַנִּינָן אִמְךָ הִיא וְדָאי. הָא אִם גְּלָה עֲרִייתָהּ, לְמֵאן בְּעִי
 לְאַתְבָּא לָהּ, וְדָאי לְתַקְנָא. מֵאִי דְגִלִי.

דְּתַנִּיָּא כַּד סָגִיא יִצְרָא בִישָׁא בְּבַר נָשׁ, לָא סָגִי אָלָא
 בְּאִינוּן עֲרִיין, וְכִלְהוּ חוּבֵי אַחִידָן בְּהוּא עֲרִיא.
 וְכְתִיב לֹא תִגְלֶה. כַּד אַתְתִּקֵּן, אַתְתִּקֵּן לְקַבֵּל הוּא דְגִלִי,
 וְדָא אַקָרִי תִשׁוּבָה.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, כָּל חוֹבֵי עֲלָמָא אֲחִידִין (ס"א דא) בְּדָא, עַד
 דְּאִימָא אַתְּגַלִּיא בְּגִינֵיהוֹן. וְכֹד אִיהִי אַתְּגַלִּיא, כָּל
 אֵינּוֹן בְּנִין אַתְּגַלִּיין (בְּגִינָה). וְכֹתִיב (דברים כב) לֹא תִקַּח הָאִם
 עַל הַבָּנִים. וְכֹד אַתְּתַקֵּן עֲלָמָא לְתַתָּא, אַתְּתַקֵּן כְּלָא, עַד
 דְּסִלְקָא תְּקוּנָא לְאִימָא קְדִישָׁא, וּמִתְתַקְנָא, וְאַתְּכַסִּיא
 מִמָּה דְּאַתְּגַלִּיא. וּבְגִין כֹּךְ כְּתִיב, (תהלים לב) אֲשֶׁרֵי נְשׁוּי
 פֶּשַׁע כְּסוּי חֲטָאָה, וְכֹדִין אֲקָרִי תְּשׁוּבָה, תְּשׁוּבָה וְדָאִי.
 וְכֹדִין יוֹם הַכַּפּוּרִים אַתְּקָרִי, כְּמָה דְּכְתִיב, (ויקרא טז) מִכָּל
 חֲטָאֵיכֶם לְפָנַי יִי תִטְהָרוּ.

אָמַר רַבִּי (דף ט"ז ע"א) יְהוּדָה אִימְתִי אַתְּקָרִי תְּשׁוּבָה. כֹּד
 אִימָא מִתְכַּסִּיא וְקִימָא בְּחֻדּוֹה עַל בְּנִין, דְּכְתִיב,
 (תהלים קיג) אִם הַבָּנִים שָׁמְחָה. וְתַבָּאת בְּקִיּוּמָא וּמֵאן דְּהוּה
 סְגִיר, תָּב לְאַתְרֵיהּ. וְכֹלְהוּ תַבִּין חַד לְחַד, וּמִתְבָּרְכָאן כָּל
 חַד וְחַד, וְכֹדִין אַתְּקָרִי תְּשׁוּבָה (שְׁלִימְתָא), תְּשׁוּבָה סִתָּם
 לְאַכְלָלָא כְּלָא.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, כֹּד מִתְכַּשֵּׁר עֲלָמָא, כּוּלִיָּה מִתְכַּשֵּׁר
 כְּחֻדָּא. כְּתִיב (תהלים קח) כִּי גָדוֹל מֵעַל שָׁמַיִם חֲסֹדְךָ.
 מֵעַל שָׁמַיִם, דְּסִלְקָא לְעֵילָא מֵאַתְר דְּאֲקָרִי שָׁמַיִם. וּמֵאִי
 אִיהוּ. דָּא אִיהִי אִימָא. וְהֵינּוּ דְּאֲקָרִי תְּשׁוּבָה.
 רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, דִּיִּיקָא דְּכְתִיב מֵעַל שָׁמַיִם. אֲלִמְלָא
 כְּתִיב עַל שָׁמַיִם, מִשְׁמַע הַהוּא אַתְר דְּקִימָא עַל

שָׁמַיִם, וְלֹא יִתִּיר. כִּיּוֹן דְּאָמַר מֵעַל שָׁמַיִם, מִשְׁמַע הָהוּא
אֶתְר דְּקַיִמָא עַל הַשָּׁמַיִם לְעֵילָא לְעֵילָא. (ס"א וּמֵאֵי אִיהִי אִימָא,

וּדְהִינּוּ דְאִקְרִי תְּשׁוּבָה.)

דְּתֵאֲנָא, בְּהֵוּא זְמַנָּא דְּמִתְּכַשְׁרֵן עׁוּבְדִין לְתַתָּא, וְאִימָא
בְּחֻדוּתָא, אֶתְגַּלְיָא עֲתִיקָא קַדִּישָׁא, וְתַב
נְהוּרָא לְזַעִיר אַנְפִּין, וְכַדִּין כְּלָא בְּחֻדוּתָא, כְּלָא
בְּשְׁלִימוּ, כְּלָא אֲשַׁתְּכַחוּ בְּבִרְכָאן, וְרַחֲמִין זְמַנִּין, וְעַלְמִין
כְּלָהוּ בְּחֻדוּתָא, הֵדָא הוּא דְכָתִיב, (מִיכָה ז) יָשׁוּב יִרְחַמְנוּ
יִכְבוֹשׁ עֲוֹנוֹתֵינוּ. מֵאֵן יָשׁוּב. יָשׁוּב עֲתִיקָא קַדִּישָׁא
לְאֶתְגַּלְיָא בְּזַעִירָא, יָשׁוּב לְאֶתְגַּלְיָא דְהוּה סְתִים
בְּקַדְמִיתָא, וְכְלָא אֶתְקַרִי תְּשׁוּבָה.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כְּלָא בְּכַלְל, כְּלָא סְתָם. וְכָתִיב (דְּבָרִים יג)
לְמַעַן יָשׁוּב יִי מִחֶרֶן אִפּוּ וְנָתַן לְךָ רַחֲמִים. אָמַר
רַבִּי יִצְחָק, כְּלָא הוּא וְדָאֵי, וְהָא אוֹקִימָנָא מְלִי קַמִּיה
דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן.

וְהַשִּׁיב אֶת הַגְּזוּלָה, תָּמַן שְׁאִילוּ חֲבַרְיָא, מִפְּנֵי מַה
בְּגִזְלָה כְּתִיב, וְהַשִּׁיב אֶת הַגְּזוּלָה וְלֹא יִתִּיר. אֶלָּא
הָא אוֹקִימָנָא, דָּא שְׁוִי דְחִילוּ עֲלָאָה כְּתַתָּא. וְדָא
דְּגַנְיָב, שְׁוִי דְחִילוּ תַתָּאָה לְקַבְלִיָה, וְלֹא דְחִילוּ עֲלָאָה.
מַה כְּתִיב לְעֵילָא, נֶפֶשׁ כִּי תַחֲטָא. (י"ג ע"ב) כְּדַקְאֲמַרְן,
דְּאוּרִייתָא וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא תְּוֹהִין עָלֵיה, וְאִמְרִי

נֶפֶשׁ כִּי תַחַטָּא וְגו'. וְכָתִיב נֶפֶשׁ כִּי תַמְעוֹל מֵעַל וְגו'. או
 נֶפֶשׁ כִּי תִשָּׁבַע וְגו'. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, נֶפֶשׁ כְּתִיב, וְלֹא
 רוּחַ, וְלֹא נִשְׁמָה. וְהֵכָא גּוּפָא (ס"א רוחא) וְנֶפֶשׁ. דְּכָתִיב, וְהָיָה
 כִּי יַחַטָּא וְאָשָׁם וְהָשִׁיב אֶת הַגְּזוּלָה. מֵאֵן דְּבִיעֵי לְתַקְנָא
 עוּבְדוּי, כְּמָה דְאִמְרוּן וְהָשִׁיב. מֵאֵן וְהָשִׁיב, אֲלֵא כְּמֵאֵן
 דִּיתְקֵן עוּבְדִין, בְּגִין דִּיתִיב מִבּוּעֵי מִיָּא לְאִתְרִייהוּ,
 לְאִשְׁקָאָה נְטִיעוֹן, דְּהָא הוּא גָרִים בְּחוּבוּי לְאִתְמַנְעָא
 מִנִּייהוּ. וְעַל דָּא וְהָשִׁיב אֶת הַגְּזוּלָה וְגו'. כְּמָה דְאִתְמַר.

(ע"ב)

רַבִּי אַבְא הוּוּ יְתִיב קָמִיה דְרַבִּי שְׁמַעוֹן, עָאֵל רַבִּי
 אֲלַעְזָר בְּרִיה, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כְּתִיב, (תהלים צב)
 צְדִיק כִּתְמַר יִפְרַח וְגו'. צְדִיק כִּתְמַר, מֵאֵי כִתְמַר. דְּהָא
 מִכָּל אֵילָנֵי עֲלָמָא לִית דִּמְתַּעֲכַב לְאִפְרָחָא, כְּמוֹ תְמַר.
 דְּסְלִיק לְשִׁבְעֵין שָׁנִין. מֵאֵי טַעְמָא כִּתְמַר. אֲלֵא אֵף עַל
 גַּב דְקָרָא אֲסֵהִיד, חֲבֵרִיָּא כְּלָהוּ לָא בַּעוּ לְגַלְאָה.
 אֲבָל צְדִיק כִּתְמַר יִפְרַח, עַל גְּלוּתָא דְבִבְלָא אִתְמַר, דְּהָא
 לָא תַבַּת שְׁכִינְתָא לְאִתְרָהָא, אֲלֵא בְּסוּף שְׁבַעֵין
 שָׁנִין. הֲדָא הוּא דְכָתִיב, (ירמיה כט) כִּי לְפִי מְלֹאת לְבַבְלָא
 שְׁבַעֵים שָׁנָה אֲפָקוּד אֲתָכֶם. וְדָא הוּא צְדִיק כִּתְמַר יִפְרַח,
 דְּסְלִיק דְּכַר וְנוֹקְבָא לְשִׁבְעֵין שָׁנִין. צְדִיק: דָּא קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא, הֲדָא הוּא דְכָתִיב, (תהלים יא) כִּי צְדִיק יִי' צְדָקוֹת

אָהַב. וּכְתִיב, (שמות ט) יִי' הַצְּדִיק. וּכְתִיב, (ישעיה ג) אָמְרוּ
צְדִיק כִּי טוֹב.

כְּאֲרוֹז בַּלְבָּנוֹן יִשְׁגָּא, מֵהוּ אֲרוֹז. דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.
דְּכְתִיב, בַּחֹר כְּאֲרוֹזִים. (ס"א דִּיתִיב עַל כּוּרְסִיא דִּיעֻקֵּב שְׁלִימָא)
בַּלְבָּנוֹן יִשְׁגָּא, בַּלְבָּנוֹן וְדָאִי, וְדָא הוּא עֵדֵן דְּלַעִילָא,
דְּעִלִּיה פְּתִיב (ישעיה סד) עֵינן לָא רָאֲתָה אֱלֹהִים זולתך. וְהָאִי
אֲרוֹז, בְּהֵהוּא אֲתֵר עֲלָאָה, יִשְׁגָּא.

וְדָא בְּגִלוּתָא בְּתֵרָאָה הוּא פְּהָאִי אֲרוֹז, דְּאֲתַעֲכַב
לְסִלְקָאָה. וּמִשְׁעֵתָא, דְּסִלִּיק עַד דְּקָאִים בְּקִיּוּמִיהָ,
הוּא יוֹמָא. וְשִׁירוּתָא דִּיוֹמָא אַחֲרִינָא, עַד דְּעֵבִיד צִל
בְּנֵהוּרָא דִּימָמָא. וְאֲרוֹז לָא סִלִּיק, אֲלָא בְּעֵדוּנָא דִּמִּיא.
כְּמָה דְּאֵת אָמְר (במדבר כד) כְּאֲרוֹזִים עֲלִי מִים. כִּף אֲרוֹז
בַּלְבָּנוֹן יִשְׁגָּא. דְּמִתְמָן נְפִיק מְבוּעָא וְנִהְרָא דִּמִּיא,
לְאֲשְׁקָאָה. וְאֲרוֹז, דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּכְתִיב, (שיר
השירים ה) בַּחֹר כְּאֲרוֹזִים.

שְׁתוּלִים בְּבֵית יִי', לְזִמְנָא דְּמִלְכָּא מְשִׁיחָא. בְּחֲצֵרוֹת
אֱלֹהֵינוּ יִפְרִיחוּ, בְּתַחֲיִית הַמֵּתִים. עוֹד יְנוּבוּן
בְּשִׁיבָה, בְּהֵהוּא יוֹמָא דִּישְׁתַּכַּח עֲלֵמָא חָרוּב. דְּשָׁנִים
וְרַעֲנָנִים יְהִיו, לְבֵתֵר דְּכְתִיב, (ישעיה סו) הַשָּׁמַיִם הַחֲדָשִׁים
וְהָאָרֶץ הַחֲדָשָׁה, וּכְדִין (תהלים קד) יִשְׂמַח יִי' בְּמַעֲשָׂיו כְּתִיב.
וְכִל כִּף (דף ט"ז ע"ב) לְמָה (תהלים צב) לְהַגִּיד כִּי יִשָּׂר יִי' צוּרֵי וְלֹא
עוֹלָתָה בּוֹ.

תּוּ פִתַּח וְאָמַר, (משלי טז) אִישׁ תְּהַפּוּכוֹת יִשְׁלַח מְדוֹן וְנִרְגָן
 מִפְּרִיד אֱלוֹהֵי. אִישׁ תְּהַפּוּכוֹת יִשְׁלַח מְדוֹן, כְּמָה
 דְּאָמְרֵן, חֵיבֵיָא עֲבָדֵי פְּגִימוּ לְעֵילָא. וְנִרְגָן מִפְּרִיד
 אֱלוֹהֵי, מִפְּרִיד אֱלוֹפוּ שֶׁל עוֹלָם, וְדָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.
 דְּבַר אַחַר אִישׁ תְּהַפּוּכוֹת יִשְׁלַח מְדוֹן. מֵהוּ יִשְׁלַח. יִשְׁלַח
 לְאֵינוֹן נְטִיעֵן. מְדוֹן: דֵּינִקָן מִסְטָרָא דְדִינָא. וְנִרְגָן
 מִפְּרִיד אֱלוֹהֵי, כְּמָה דְאָמְרֵן, חֵיבֵיָא עֲבָדִין פְּגִימוּ
 לְעֵילָא. מִפְּרִיד: דִּיחֻדָּא לָא אֲשַׁתְּכַח, מִפְּרִיד,
 לְמִטְרוֹנִיתָא מִמְּלָכָא. וְלְמִלְכָּא מִמִּטְרוֹנִיתָא. וּבְגִין כִּךְ לָא
 אֶקְרִי אֶחָד, דְּאֶחָד לָא אֶקְרִי, אֶלָּא כִּד אֵינוֹן בְּזוּוּגָא
 חָדָא. וְוִי לְאֵינוֹן חֵיבֵיָא דְעֲבָדִין פְּרוּדָא לְעֵילָא. וּזְכָאִין
 אֵינוֹן צְדִיקָיָא, דְאֵינוֹן מְקִיִּימָן קִיוּמָא דְלְעֵילָא, וּזְכָאִין
 אֵינוֹן מְאָרִיהוֹן דְתִשׁוּבָה דְתִיִּבִין כִּלָּא לְאַתְרֵיהוּ.

וְעַל דָּא תְּנִינָן, אַתְר דְּבַעֲלֵי תִשׁוּבָה יִתְבִי, צְדִיקִים
 גְּמוּרִים לָא יִתְבִי בֵיה. מְאִי טַעְמָא. אֶלָּא אֵינוֹן
 אֲתַתְּקֵנוּ בְּאַתְר עֲלָאָה, בְּאַתְר דְשִׁקְיוּ דְגִנְתָּא מִשְׁתְּכַח
 מִתְּמָן. וְדָא הוּא תִשׁוּבָה. וְעַל דָּא אֶקְרוּן בַּעֲלֵי תִשׁוּבָה.
 וְאֵלִין אֲתַתְּקֵנוּ בְּאַתְר אַחְרָא, דְאֶקְרִי צְדִיק.

וְעַל דָּא אֵלִין יִתְבִין בְּאַתְר רַעִיא מְהִימְנָא
 עֲלָאָה, וְאֵלִין יִתְבִין אָמַר רַעִיא מְהִימְנָא, דּוּכְתִין
 בְּאַתְר זּוּטְרָא. מְאִי טַעְמָא. אֵית בְּגִיּהֶנָם, רְשִׁימִין

לְמַחְלָלֵי שַׁבָּתוֹת בְּפָרְהֶסְיָא,
 וְלֹא חֲזָרִין בְּתִיּוּבְתָא מֵאוֹתוֹ
 חֲלוּל. וּמְמַנְן עֲלֵיהוּ. וְאוּף
 הָכִי דְדוּכְתִין אִית בְּגִיּהֶנּוּם,
 לְאִינוּן דְּמַגְלֵי עֲרִיין. וְלֹאִינוּן
 דְּמַגְלִין פְּנִים בְּתוֹרָה שְׁלֵא
 בְּהִלְכָּה. וְלֹאִינוּן דְּשַׁפְּכִין דָּם
 נְקִי. וְלֹאִינוּן דְּאוּמִין
 לְשַׁקְרָא. וְלֹאִינוּן דְּשַׁכְּבִין
 עִם נְדָה. אוּ בַת אֵל גְּבַר. אוּ
 זוּנָה. אוּ שַׁפְּחָה. וְאוּף הָכִי,
 לְעוּבֵר עַל שֵׁם"ה לֹא תַעֲשֶׂה.
 לְכָל חוּבָא, אִית דְּדוּכְתָא
 בְּגִיּהֶנּוּם, וּמְמַנָּא עֲלֵיהּ.
 וְשִׁטְן יֵצֵר הָרַע דִּילֵיהּ, מְמַנָּא
 עַל כְּלָהוּ חוּבִין, וְדוּכְתִין
 וּמְמַנְן דִּילֵיהּ. וְאִי הָדָר
 בְּתִיּוּבְתָא, מַה כְּתִיב, (ישעיה
 מד) מְחִיתִי כְּעֵב פִּשְׁעֵיךְ,
 אֲתַמְחוּ רְשִׁימִין דְּרְשִׁיעֵיִיא
 דְּדוּכְתָא דְּגִיּהֶנּוּם מִכָּל חוּבָה
 וְחוּבָה.

וְאִית חוּבִין רְשִׁימִין לְעִילָא,
 וְלֹא לְתַתָּא. וְאִית
 דְּרְשִׁימִין לְתַתָּא, וְלֹא

אֲלִין תִּיַיבִין מִיָּא לְאַתְרֵיהוּ,
 מֵאַתֵּר עֲלָאָה דְּנִהָרָא
 עֲמִיקָא, עַד הֵהוּא אֲתֵר
 דְּאַקְרִי צְדִיק. וְצְדִיקִים
 גְּמוּרִים, נִגְדִין לֹון מֵהֵהוּא
 אֲתֵר דְּאִינוּן יִתְבִי, לְהֵאִי
 עֲלֵמָא. וְעַל דָּא אֲלִין עֲלֵאִין
 וְאֲלִין תַּתָּאִין. וְזַפְּאָה
 חוּלְקִיהוּן דְּמֵאֲרִי תְּשׁוּבָה.
 וְזַפְּאָה חוּלְקִיהוּן דְּצְדִיקֵיִיא,
 דְּבְגִיּוֹתֵיהוּן עֲלֵמָא מִתְּקֵיִמָּא.
 הֵדָּא הוּא דְּכְתִיב וְהָיָה כִּי
 יַחֲטָא וְאִשָּׁם וְגו'. מַה
 כְּתִיב לְעִילָא, אוּ מִצָּא
 אֲבָדָה וְכַחֲשׁ בַּהּ וְגו', דְּהָא
 בְּגִין דָּא אֲסִתְּלַק קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא מְכֻלָּא. כְּבִיכּוּל
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא
 אֲשַׁתְּכַח בְּקִיּוּמֵיהּ, דְּהָא
 כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל אֲתַפְּרָשָׁא
 מֵאַתְרָהּ, הֵדָּא הוּא דְּכְתִיב,

לְעֵילָא. וְאִית דְּרִשְׁמִין
 לְתַתָּא וּלְעֵילָא. אַתְּמַחֵן
 לְתַתָּא אַתְּמַחֵן לְעֵילָא,
 בְּתַר דְּאַהֲדַר בְּתִיבְתָא.
 וְעוּד אוֹקְמוּהָ מְאֲרִי
 מִתְנִיתִין, רְשַׁע עֲוֹנוֹתֵי
 חֲקוּקִים לֹו עַל עֲצֻמוֹתֵי.
 צְדִיק, זְכוּיֹוֹתֵי חֲקוּקִים לֹו עַל
 עֲצֻמוֹתֵי. אֲמַאי. בְּגִין לְמַהוּ
 רִשְׁמִין בֵּין בְּעַלֵי חוּבִיהוֹן,
 לְאַשְׁתְּמוּדְעָא בְּהוּ, וְקָלָא
 נְפִיק עֲלֵיהּ, הַאי רְשַׁע אִיהוּ
 יִשְׂרְפוּ עֲצֻמוֹתֵי בְּגִיהֶנֶם.

וְאוֹקִימְנָא, נְשָׁמוֹת שְׁל
 רְשָׁעִים הֵן הֵן
 חֲמוּזִיקִים בְּעוֹלָם. וְדִינָא
 דְּלַהוֹן אוֹקְמוּהָ עֲלֵיהוּ מְאֲרִי
 מִתְנִיתִין, דְּנִשְׁמַתְהוֹן

נִשְׂרַפְת וְנַעֲשִׂית אֲפֹר תַּחַת כַּפּוֹת רַגְלֵי הַצְּדִיקִים. וּבְמַאי
 אַתְּוֹקְדוֹן. בְּאַש דְּכוּרְסִיא, דְּאַתְמַר בֵּיהּ, (דְּנִיאֵל ז) כּוּרְסִיָּה שְׁבִיבִין
 דִּי נוֹר גְּלַגְלוּהִי נוֹר דְּלִיק. (וְנַהֲר דִּינּוֹר נְגִיד וְנִפְיָק) מַד' חִיוּוֹן דְּאַשָּׂא,
 דְּסַחְרִין לְכוּרְסִיא דְּדִין, דְּאִיהוּ אֲדַנִּי, דִּינָא דְּמַלְכוּתָא דִּינָא.

וְהָהוּא נְהַר, אַתְמַר בֵּיהּ, (דְּנִיאֵל ז) נְהַר דִּי נוֹר נְגִיד וְנִפְיָק מִן
 קְדָמוּהִי. נִשְׁמַתְהוֹן דְּצְדִיקִיָּא, טַבְלִין וּמִתְדַכִּין בֵּיהּ.

וְנִשְׁמַתְהוֹן דְּרִשְׁיַעֵי, נְדוּנִין בֵּיהּ, וְאַתְּבְּעִירוּ קַמִּיהּ, כְּקַש לְפָנֵי

(יִרְמִיָּה ז) אֲבָדָה הָאֲמוּנָה. (ל"ה,
 קצ"א) מַאי אֲמוּנָה. דָּא כְּנִסְת
 יִשְׂרָאֵל. כְּמָה דְּאַתְ אִמַר
 (תְּהִלִּים צב) וְאֲמוּנַתְךָ בַּלְיִלוֹת.
 אֲבָדָה הָאֲמוּנָה כְּמָה דְּאַתְ
 אִמַר (יִרְמִיָּה ט) עַל מַה אֲבָדָה
 הָאָרֶץ, וְכֹלָא חַד.

וְהָא אוֹקִימְנָא אֲבָדָה, וְלָא
 נִאֲבָדְת, וְלָא אֲבוּדָה.

כְּגוּוּנָא דָּא, (יִשְׁעִיָּה נז) הַצְּדִיק
 אֲבַד, אֲבוּד, אוּ נִאֲבַד, לָא
 כְּתִיב, אֲלָא אֲבַד. הֲדָא הוּא
 דְּכְתִיב אֲבָדָה הָאֲמוּנָה, בְּגִין
 כְּךָ וְהִשִּׁיב אֶת הַגְּזוּלָה אוּ אֶת
 הָאֲבָדָה וְגו'.

אֵשׁ, וְהֵינּוּ אֵשׁ אוֹכֵלֶת אֵשׁ. יְהוּה אֵיחֵי חֶמֶה. נִרְתִּיקָה דִּילִיָּה,
 אֲדֹנֵי. לְשִׁמּוֹר (ד' י"ז ע"ב) וְהֵינּוּ רִזָּא דְאוֹקְמוּהָ, לְעֵתִיד לְבֵא מוֹעִיא
 הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא חֶמֶה מִנִּרְתִּיקָה עֲדִיקִים מִתְרַפְּאִין בְּהָ,
 וּרְשָׁעִים גְּדוֹנִין בְּהָ.

וּמַחֲיוֹן דְּכּוֹרְסִיא דְדִינָא, הֵנָּה נְחִית אַרְיָה דְאֲשָׂא לְמִיכַל
 קֶרְבְּנִין, אֵינּוֹן דְּמִמְנָן, עַל כָּל אֲבָר דְחָב מְחַבֵּל קְטִיגוֹר
 אַחַד, כְּמָה דְאוֹקְמוּהָ, עֲשָׂה עֲבִירָה אַחַת, קָנָה לוֹ קְטִיגוֹר אֵי.
 וּמִיד דְנִחַת אֵשׁ שֶׁל גְבוּהָ, וְאוֹקִיד לוֹן לְאֵלִין אֲבָרִין וּפְדָרִין
 וְאִמּוֹרִין דְפָרִים וּכְבָשִׁים וְעֵתוּדִים וְעוֹזִים. יְהוּ"ה דְנְחִית כְּאַרְיָה
 דְאֲשָׂא לְאוֹקְדָא לוֹן, אֲתוֹקְדוֹן אֲבָרִים דְלֵהוֹן, אֲתוֹקְדוֹן מְחַבְלִים
 דְמִמְנָן עֲלֵיהוֹן, וּמִתְפָּרִין חוּבִין דִּישְׂרָאֵל, דְאֵינּוֹן אֲבָרִים
 דְשְׂכִינְתָא.

בְּהוּא זְמָנָא, חֵיוֹן מִתְקַרְבִּין דְמִמְנָן עַל זְכוּוֹן, דְאֵינּוֹן מִכּוֹרְסִיא
 דְרַחֲמֵי, דְאֵיחֵי תְשׁוּבָה, אֵימָא עֲלָאָה. וּבְכָה מִתְקַרְבִּין.
 בְּשֵׁם יְדוּ"ה, דְעָאֵל בְּהוֹן. וּבְגִין דָּא, קֶרְבֵּן לִידוּ"ה. דְלִית מֵאן דְיִכֵּיל
 לְקָרֵב חֵיוֹן וּיסוּדִין, לְאֲעֲלָאָה שְׁלָם בִּינִיָּהוּ, אֲלָא שְׁמִיָּה, דְקָרִיב
 בְּשְׁמִיָּה מִים לְאֵשׁ, וְלָא מְכַבֵּה דָּא לְדָא, וְקָרִיב רוּחָא לְעַפְרָא, וְלָא
 מִפְרִיד לִיָּה.

בְּהוּא זְמָנָא, אֵינּוֹן שְׁלָמִים חֵיוֹן וּיסוּדִין, וְאֲתְקָרִיאוּ קְדָשִׁים, דְלִית
 טְמֵאִים בִּינִיָּהוּ. וְעוֹד, שְׁלָמִים דָּא ה' בְּתִרְאָה, דְאֵיחֵו
 שְׁלִימוֹ דְעַמּוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא, בְּכָל הַיּוֹת דְכְלִילָן בִּיָּה, לְכָל שִׁית
 סְטָרִין דִּילִיָּה, דְאֵינּוֹן שִׁית סְפִירָאן.

וְרִזָּא דְמִלָּה, חֶתֶם רוּם וּפְנָה לְמַעְלָה, בִּיָּהוּ, לִימִינָא דְחֶסֶד. בְּהוּ"י,
 לְשִׁמְאָלָא דְגְבוּרָה. וְהוּ"י, בְּעַמּוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא. יו"ה בְּנִצָּח.

בְּהוֹד הַיָּו. בַּיְסוּד וַי"ה. אֵילָנָא דְאֶחִיד לֹון כְּלָהוּ, תַּפְאָרַת. עֵין
 עוֹשֶׂה פְּרִי. וּבְגִין דָּא מְקוּם שְׁיָפוּל הָעֵין, שָׁם יְה"ו. וְאוּף הָכִי בְּכָל
 הַיּוֹה, ה' בַּתְּרָאָה שְׁלָמִים לָהּ. וּלְכָל הַוּוּיִין, דְאֶחִידִן בְּה. כְּגוֹנָא דָּא,
 יְה"ו עִם ה', יְהוֹה. הו"י עִם ה', הַיּוֹה. וְה"י עִם ה', וְהַי"ה וְאוּף הָכִי
 שְׂאָר הַוּוּיִין.

וְאֵינּוּן ח"י אַתּוּן דְשִׁית סְטָרִין, דְכְּלִילִין בְּצַדִּיק חַי עַלְמִין, וְעִם ה'
 אַתְעֵבִיד חַי"ה. וְרָזָא דְמַלְאָה אִיהִי ה', כְּגוֹן תַּיִבַת נַח,
 דְאֶתְכַנְיֵשׁ בָּהּ מְכָל מִין וּמִין, דְאֵינּוּן שְׁנַיִם שְׁנַיִם שְׁבַעָה שְׁבַעָה
 לְקַרְבָּנָא. שְׁנַיִם שְׁנַיִם אַרְבַּעָה. שְׁבַעָה שְׁבַעָה אַרְבַּעָה עֶשְׂרִי. הָא
 י"ח. וְתַיִבָּהּ ה', בָּהּ אֲשַׁתְּלִים חַיָּה.

(ס"א פֶּתַח וְאָמַר בְּאֵתֵי לַגְּנֵי וְגו') וְצַדִּיק אִיהוּ כְּלִיל ו' דְרַגְנִין. וּבְגִין דָּא תַקִּינוּ
 לְמַפְתָּר בֵּיהּ חֲלָמָא בְּגו' שְׁלוּמוֹת, בְּגו' פְּדִיוֹנוֹת, דְאִיהוּ ו',
 בְּחוּשְׁבָן ו'. וְאִיהוּ סָלָם דְחֲלָמָא דִיעֵקֵב, כְּלִיל ו' סְפִירָאן. מוּצָב
 אַרְצָה, שְׂכִינְתָא תַתָּאָה, וְדָא ה' תַתָּאָה. וְרָא שׁו', דָּא י', בֵּיהּ אִיהוּ
 צַדִּיק שְׁבִיעֵי. מְגִיעַ הַשְּׁמַיְמָה, דָּא אֵימָא עֲלָאָה, וְדָא ה' עֲלָאָה,
 דְמַסְפָּרָא דְחֲלָמָא, ה' שְׁלֹטָא עַל י', דְאִיהוּ רִישָׁא דְסוּלְמָא, ה"י
 מִן אֱלֹקִים. וּבְגִין דָּא, (בְּרֵאשִׁית כח) וְהִנֵּה מִלְאַכֵי אֱלֹהִים עוֹלִים וְגו',
 וְלֹא מִלְאַכֵי יְהוָה.

אַתּוּן כְּסוּדָרְךָ, עוֹלִים בְּחַלְמִין, דְאִיהוּ כְּתָר עַל ד' אַתּוּן,
 דְאֶתְפְּשׁוּתָא דְלַהוֹן, מְחַכְמָה עַד מְלָכוּת קַדִּישָׁא. בְּגִין
 דְחַכְמָה אִיהִי י', בֵּינָהּ ה', שִׁית סְפִירָאן ו', מְלָכוּת ה' בַּתְּרָאָה.
 חַלְמִין כְּתָר עַל כָּל אַתּוּן. (ע"ב רַעִיא מְהִימְנָא) (כַּאן חֲסַר וְתַמְצֵאֵהוּ לְקַמֵּן דָּף רַמְזוּ

ע"ב ד"א ויחלום וכו')

אִם הִכְהֵן הַמְשִׁיחַ יַחְטָא לְאַשְׁמַת הָעָם. רַבִּי אַבָּא
 פֶּתַח (שִׁיר הַשִּׁירִים א) הַגִּידָה לִי שְׂאֵהְבָה נַפְשִׁי וְגו', אִם

לֹא תִדְעֵי לֶךְ הַיָּפֶה בְּנָשִׁים צְאֵי לֶךְ וְגו', הַנִּי קָרְאֵי
 אוֹקְמוּהָ חֲבֵרֵי־יָא בְּמִשָּׁה, בְּשַׁעֲתָא דְהוּהוּ סְלִיק מִעֲלָמָא,
 דְאָמַר (במדבר כז) יִפְקוּד יי' אֱלֹהֵי הַרוּחֹת לְכֹל בֶּשָׂר וְגו',
 אֲשֶׁר יֵצֵא לְפָנֵיהֶם וְגו', וְתַנִּינֵן דְעַל גְּלוּתָא אֲתָמַר.

וְתָא חֲזִי, הַנִּי קָרְאֵי כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל אֲמַרְן לְמַלְכָּא
 קְדִישָׁא. הַגִּידָה לִי שְׂאֵהְבָה נַפְשִׁי, כְּמָה דְאֵת אֲמַר
 (שיר השירים ג) אֵת שְׂאֵהְבָה נַפְשִׁי רְאִיתֶם. וְלְמַלְכָּא קְדִישָׁא
 אֲתָמַר, אַנְתְּ שְׂאֵהְבָה נַפְשִׁי אֵיכָה תִרְעָה.

בְּסַפְרָא דְרַב הַמְנוּנָא סָבָא אֲמַר, כָּל זְמַנָּא דְכְּנֶסֶת
 יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁתְּכַח בֵּיהּ בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
 כְּבִיכּוּל קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּשְׁלִימוֹ, וְרַעֲי בְּרַעוּתָא לֵיהּ
 (וּלְאַחַרְנִין יו לֵיהּ) לְגַרְמִיָּה, מִהֵהוּא יְנִיקוּ דְחֻלְבָּא (ס"א דְמַלְכָּא)
 דְאֵימָא עֲלָאָה, וּמִהֵהוּא יְנִיקוּ דְאֵיהוּ יְנִיק, אֲשֶׁקִי לְכֹל
 שְׂאָר אַחַרְנִין, וְיְנִיק לֹוֹן. וְאוּלִּיפְנָא דְאֲמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן,
 כָּל זְמַנָּא דְכְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁתְּכַחַת בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּשְׁלִימוֹ, בְּחֻדּוּהּ, בְּרַכָּאן בֵּיהּ שְׂרִיין,
 וְנַפְקִין מִנֵּיהּ לְכֹל שְׂאָר אַחַרְנִין. וְכֹל זְמַנָּא דְכְּנֶסֶת
 יִשְׂרָאֵל לֹא אֲשֶׁתְּכַחַת בֵּיהּ בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּבִיכּוּל
 בְּרַכָּאן אֲתַמְנְעוּ מִנֵּיהּ וּמְכַל שְׂאָר אַחַרְנִין.

וְרוּזָא דְמִלְתָּא, בְּכֹל אֲתַר דְלֹא אֲשֶׁתְּכַח דְכַר וְנוֹקְבָא,
 בְּרַכָּאן לָא שְׂרָאן עֲלוּי, וְעַל דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ

הוא גְּעִי וּבְכִי, כְּמָה דָּאת אָמַר (ירמיה כ"ה) שָׂאג יִשְׂאָג עַל
נוֹהוּ. וּמֵאֵי אֹמֵר, אוֹי שְׁהַחֲרַבְתִּי אֶת בֵּיתִי וְשָׂרַפְתִּי אֶת
הַיְכָלִי וְכוּ'.

וּבִשְׁעָתָא (דף י"ז ע"ב) דְּכַנְסַת יִשְׂרָאֵל נִפְקַת בְּגָלוּתָא, אִמְרַת
קַמִּיָּה, הַגִּידָה לִּי שְׂאֵהְבָה נִפְשִׁי, אַנְתְּ רַחֲמֵי
דְּנִפְשָׁי, אַנְתְּ דְּכָל רַחֲמֵי דְּנִפְשִׁי בְּךָ. אֵיכָה תִרְעָה, אֵיךְ
תָּזוּן גְּרַמְךָ, מִעַמִּיקָא דְּנַחְלָא דְּלֵא פְּסִיק. אֵיךְ תָּזוּן גְּרַמְךָ
מִמְּהִירוּ דְּעֵדָן עֲלָתָה. אֵיכָה תִרְבִּיץ בְּצַהָרִים, אֵיךְ תָּזוּן
לְכָל אֵינֹן אַחֲרָנִין דְּאַשְׁתַּקִּיין מִנְךָ תְּדִירָא.

וְאַנָּא הוּינָא אַתְּזֹנָא מִנְךָ בְּכָל יוֹמָא, וּמִשְׁתַּקִּיא,
וְאַשְׁקִינָא לְכָל אֵינֹן תַּתָּאי, וְיִשְׂרָאֵל אַתְּזֹנוּ בִּי,
וְהִשְׁתָּא שְׁלָמָה אֶהְיָה כְּעוּטִיָּה, אֵיךְ אֶהְיָ מִתְעַטְפָּא, בְּלֵא
בְּרַכָּאן, כִּד יִצְטָרְכוּן אֵינֹן בְּרַכָּאן, וְלֵא יִשְׁתַּכְּחוּן בִּידֵי.
עַל עֲדָרֵי חֲבֵרִיךָ, הֵיאֵךְ אֵיקוּם עָלֵיָהוּ, וְלֵא אֶהְיָ רַעִיא
לְהוּ, וְזֹנָא לְהוּ. עֲדָרֵי חֲבֵרִיךָ, אֵלִין אֵינֹן יִשְׂרָאֵל,
דְּאֵינֹן בְּנֵי אַבְהָן, דְּאֵינֹן רְתִיכָא קְדִישָׁא לְעִילָא.

אָמַר לֵיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, שְׂבוּק אַנְתְּ דִּידִי, דְּהָא
דִּידִי מְלָה טְמִירָא הוּא לְאַתִּידַע. אַבְל אִם לֵא
תְּדַעִי לָךְ, לְגִרְמָךְ, הָרִי לָךְ עֵיטָא. הֵיפָה בַּנְּשִׁים, כְּמָה
דָּאת אָמַר הַנֶּךְ יָפָה רַעִיתִי. צְאִי לָךְ בְּעַקְבֵי הַצֹּאן, אֵלִין
אֵינֹן צְדִיקֵיָא, דְּאֵינֹן נִדְשִׁין בֵּין עַקְבִּין, וּבְגִינֵיהוּן

יְהִיב לָךְ חֵילָא לְקַיִמָא. (ועם כל דא) וְרַעֲי אֶת גְּדִיּוֹתֶיךָ עַל
 מְשַׁכְּנוֹת הָרוּעִים, אֵלֶיךָ אֵינּוֹן תְּנוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבָּן,
 דְּעַלְמָא מִתְקַיִמָא בְּגִינֵיהוֹן, וַיְהִיבִין חֵילָא לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל
 בְּגָלוּתָא. מְשַׁכְּנוֹת הָרוּעִים, אֵלֶיךָ בְּתֵי רַבָּן אֲתָר בֵּית
 מְדַרְשָׁא דְאַשְׁתַּכַּח אֹרֵייתָא בְּהוֹן תְּדִירָא.

דְּבַר אַחַר אִם לֹא תִדְעֵי לָךְ הֵיפָה בְּנָשִׁים וְגו'. תָּא חֲזִי,
 בְּשַׁעְתָּא דְצְדִיקָיָא אֲשַׁתְּכַחוּ בְּעַלְמָא, וְאֵינּוֹן
 תְּנוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבָּן מִשְׁתַּכְּחִי וְלַעֲאן בְּאֹרֵייתָא, יִכְלָא
 כְּנַסַּת יִשְׂרָאֵל לְקַיִמָא עִמְהוֹן בְּגָלוּתָא. וְאִי לָאוּ, כְּבִיכּוֹל
 הִיא וְאֵינּוֹן לָא יִכְלִי לְאַתְקַיִמָא בְּעַלְמָא. וְאִי זַכָּאִין
 אֲשַׁתְּכַחוּ, אֵינּוֹן אֲתַפְסֵן בְּקַדְמֵיתָא. וְאִי לָאוּ, אֵינּוֹן גְּדִיִין
 דְּעַלְמָא מִתְקַיִמָא בְּגִינֵיהוֹן, מִתַּפְסִין בְּקַדְמֵיתָא,
 וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא סָלִיק לִוְן מְעַלְמָא, אַף עַל גַּב דְּלֹא
 אֲשַׁתְּכַח בְּהוּ חוּבָה. וְלֹא דָא בְּלַחֲדוּדֵי, אֶלָּא רַחֵיק מִנֵּיהּ
 לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל וְאַתְגְּלִיָּא בְּגָלוּתָא.

הַדָּא הוּא דְכְּתִיב אִם הִכְהִן הַמְּשִׁיחַ יַחְטָא לְאַשְׁמַת הָעָם.
 אִמָּאי יַחְטָא. לְאַשְׁמַת הָעָם, בְּגִין חוּבֵי עַלְמָא
 דְגַרְמוּ הֵאִי, לְאַשְׁמַת הָעָם וְדָאִי, וְלֹא לְאַשְׁמָה דִּילֵיהּ.
 יַחְטָא: יִגְרַע טוֹבִיָּה, וְדָאִין דִּינֵיהּ בְּכֹלָא, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר
 (מלכים א א) וְהֵייתִי אֲנִי וּבְנֵי שְׁלֹמֹה חַטָּאִים. דְּבַר אַחַר אִם
 הִכְהִן הַמְּשִׁיחַ, דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּדָקְאֲמַרְן. יַחְטָא,

יִגְרַע מִן כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל וּמַעֲלָמָא, דְּלֹא יִהְיֶב לְהוּן סְפוּק
בְּרַכָּאן. אַמַּאי. אִיהוּ לְאַשְׁמַת הָעַם וּדְאִי, בְּגִין חוּבָה
דְּעַמָּא הִיא.

(ויקרא ד) אִם הִכְהֵן הַמָּשִׁיחַ יַחֲטָא. רַבִּי יִצְחָק פִּתַּח, (שמות לב)
זְכוּר לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ, הֲאִי קָרָא
קִשְׂיָא, הָכִי מַבְעִי לִיָּה לְמַכְתָּב, זְכוּר לְאַבְרָהָם וּלְיִצְחָק
וּלְיִשְׂרָאֵל, מֵאִי לְיִצְחָק. אֶלָּא הָכִי תַנִּינָן, בְּכָל אַתְר
שְׁמָא לֹא אַתְּכִלִּיל בִּימִינָא, וּבְכִלְלָא דִּימִינָא הוּא. דְּהֵאִי
יְמִינָא, אַתְתְּקַנַּת לְעֵלְמִין, לְאַכְלִלָּא בֵּיה שְׁמָא לֹא. וְעַל
דָּא לֹא פְּלִיג, בְּגִין לְאַכְלִלָּא לִיָּה בֵּיה בְּאַבְרָהָם. וּבְגִין כִּף
לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק (דִּיִּיקָא) כִּלְלָא חַד. (אַבְל) וּלְיִשְׂרָאֵל, דְּהֵא
בְּתַרוּוִיָּהוּ אַחִיד לֹון בְּגַדְפוּי (ס"א בְּכַתְפוּי), וְהוּא שְׁלִים
בְּכָלָא.

אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לָהֶם בְּךָ. אֹמְרָאָה אוֹמֵי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
לְאַבְהֹן, בְּאַבְהֹן דְּלַעֲיִלָּא הֲדָא הוּא דְכַתִּיב אֲשֶׁר
נִשְׁבַּעְתָּ לָהֶם בְּךָ, בְּאִינֹון דְּלַעֲיִלָּא בְּאִינֹון דְּשָׂרָאן בְּךָ.
וְתַדְבֵּר אֲלֵיהֶם אַרְבֵּה אֶת זַרְעֲכֶם וְגו'. אֲשֶׁר אָמַרְתִּי,
אֲשֶׁר אָמַרְתָּ מַבְעִי לִיָּה. אֶלָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָמַר כִּף
לְאַבְהֹן, זְמַנָּא וְתַרִּין זְמַנִּין. אֲשֶׁר אָמַרְתִּי: דְּצַבִּיתִי בְּרַעוּ
נַפְשִׁי, דְּהֵא אָמִירָה רַעוּתָא הוּא, הֲדָא הוּא דְכַתִּיב, (מלכים
א ח) אֲדַנִּי אָמַר לְשִׁכּוֹן בְּעַרְפֶּל. וְעוּד מַה תֵּאמַר נַפְשֶׁךָ
וְאַעֲשֶׂה לָךְ.

וַנַּחֲלוּ לְעוֹלָם, מֵאֵי לְעוֹלָם. עוֹלָם דְּלַעֲיֵלָא, דְּאֶחֱידָא
 בֵּיהּ הֵהִיא אֶרֶץ, וְאַתְּזִנַּת מֵהֵהוּא עוֹלָם, וְאֵי הֵאֵי
 אֶרֶץ אֶתְרַכַּת, בְּמֵאֵי הוּא. לְאַשְׁמַת הָעַם הוּא דִּהְוֵי.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, אִם הִכְהִין הַמְּשִׁיחַ יַחֲטָא, דָּא כְּהֵן
 דְּלַתְתָּא, דְּאַתְתִּיקֵן לְעִבּוּדָּהּ וְאַשְׁתַּכַּח בֵּיהּ חֲטָאָה,
 לְאַשְׁמַת הָעַם הוּא דִּהְוֵי וְדֵאֵי. וְוִי לְאַיִנוּן דְּסַמִּיכִין עָלֶיהָ,
 כְּגִוּוֹנָא דָּא, שְׁלִיחָא דְּצַבּוּרָא דְּאַשְׁתַּכַּח בֵּיהּ
 חֲטָאָה, (בְּגִין דְּעָמַד לָא אֶשְׁתַּכְּחוּ וּבְאִין קָמִיָּה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא) וְוִי לְאַיִנוּן
 דְּסַמִּיכִין עָלֶיהָ. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, וְכָל שָׁכֵן כְּהֵנָּא, דְּכָל
 יִשְׂרָאֵל, וְעֵלְאִין וְתַתְּאִין כְּלֵהוּ אֶחֱידָן (נ"א מְחַבְּאֵן) וּמְצַפְּאֵן
 לְאַתְּבָרְכָא עַל יְדוּי.

דִּהָא תַנִּינֵן, בְּשַׁעֲתָא דְּכְהֵנָּא שְׂאֲרֵי לְכוּוֹנָא מְלִין,
 וְלִקְרַבָּא קְרַבְנָא עֲלָאָה, כִּלְא אֶשְׁתַּכְּחוּ בְּבִרְכַתָּא
 וּבְחִדּוּתָא. יְמִינָא, שְׂאֲרֵי לְאַתְעָרָא. שְׂמַאלָא אֶתְכַלִּיל
 בִּימִינָא, וְכִלְא אֶתְאַחִיד וְאַתְקַשֵּׁר דָּא בְּדָא, וְאַתְבָּרְכוּן
 כְּלֵהוּ כְּחֵדָא. אֶשְׁתַּכַּח, דְּעַל יְדָא דְּכְהֵנָּא, מֵתְבָרְכָאן
 עֲלָאֵי וְתַתְּאֵי, וְהָא אוֹקְמוּהָ. וּבְגִין כַּךְ בְּעֵי לְקַרְבָּא
 קְרַבְנָא עָלֶיהָ, בְּגִין דִּיתְכַפֵּר חוּבֵיהָ.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, הָא תַנִּינֵן, דְּעַל יְדָא דְּכְהֵנָּא אֶתְכַפֵּר
 חוּבָא דְּבֵר נָשׁ, כַּד קָרִיב קְרַבְנָא. הֲשֵׁתָא דֵאִיהוּ
 חֲטִי, מֵאֵן מְקָרִיב עָלֶיהָ, וּמֵאֵן יְכַפֵּר עָלֶיהָ. אֵי תִימָא

דַּאִיהוּ מִקְרִיב עַל נַפְשִׁיהּ, הָא אִיהוּ אֲתַקְלָקֵל, וְלֹא אִיהוּ
כְּדֹאֵי דִיתְבְּרִכּוֹן עָלֶיהָ עֲלָאֵי וְתַתָּאֵי. תַתָּאֵי לָא יִתְבְּרִכּוֹן
עַל יְדִיהּ, כֹּל שְׁכֵן עֲלָאֵי. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, וְלֹא. וְהָא
כְּתִיב (ויקרא טז) וְכֹפֵר בַּעֲדוֹ וּבַעֲד בֵּיתוֹ, אָמַאי בַּעֲיָא
לְכַפֵּרָא עָלֶיהָ, בְּגִין דַּאִיהוּ חָב יְכַפֵּר עַל גְּרַמְיָהּ, דְּכְתִיב
וְכֹפֵר בַּעֲדוֹ.

אָמַר רַבִּי חֲיִיא, הָא יְדִיעַ בְּאֵן אֲתַר אֲתַקְשֵׁר כְּהֵנָּא רַבָּא.
וּבְאֵן אֲתַר אֲתַקְשֵׁר כְּהֵנָּא אַחֲרָא, וְהָהוּא דַּאֲקָרִי
סָגֵן יְדִיעָא. בְּגִין כֶּךָ, כְּהֵן אַחֲרָא קָא מִקְרִיב קְרַבְנִיהּ
בְּקַדְמִיתָא, וְסָלִיק לִיהּ עַד הָהוּא אֲתַר דַּאֲתַקְשֵׁר בֵּיהּ.
בְּתַר דְּכַהֲנָא סָלִיק לְהָהוּא אֲתַר, לָא מְעַכְבִּין לִיהּ לְסַלְקָא
לְאַתְרֵיהּ, וְלֹא תְּכַפֵּרָא חוּבִיהּ. וְעַל דָּא, אַחֲרָא קָא מִקְרִיב
עָלֶיהָ קְרַבְנִיהּ. כִּיּוֹן דַּאֲחֲרָא הוּא מִקְרִיב, וְלֹא מִסְתַּפְקִין
כֹּל כֶּךָ עַל יְדִיהּ, לְבַתַּר אִיהוּ מִקְרִיב, וְאִינוּן עֲלָאֵין,
כְּלָהוּ מִתְחַבְּרִין לְכַפֵּרָא חוּבִיהּ. וּמִלְכָּא קְדִישָׁא אֲסַתְּכֶם עַל
יְדֵיהֶוּ. כְּגֹוֹנָא דָּא, הַמְתַּפְּלִל וְטָעָה יַעֲמוּד אַחַר תְּחַתָּיו.
רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי אַבָּא הֲווּ יְתִבִי. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר,
חֲמִינָא לְאַבָּא בְיוֹמֵי דְרֵאשׁ הַשָּׁנָה וַיּוֹם הַכַּפּוּרִים,
דְּלֹא בַּעֲיָ לְמִשְׁמַע צְלוֹתָא מִכָּל בַּר נֶשׁ, אֶלָּא אֵי קָאִים
עָלֶיהָ תְּלַתָּא יוֹמִין קוּדָם, לְדַכָּאָה לִיהּ. דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן הָוּה
אָמַר הָכִי, בְּצְלוֹתָא דְהָאֵי בַר נֶשׁ דַּאֲנָא מְדַכִּינָא, אֲתַכְּפֵר

עֲלֵמָא. וְכֹל שְׁפָן בְּתַקִּיעָה דְשׁוּפָר, דְּלֹא מְקַבֵּל תְּקִיעַתָּא
דְּבֵר נֶשׁ דְּלֹאוּ אִיהוּ חֲפִים לְמַתְקַע בְּרֹזָא דְתַקִּיעָה.

דְּתַנִּינֵן, רַבִּי יִיסָא סָבָא אָמַר, הֲנִי תְקִיעַתָּא כְּסִדְרֵן.
קְדַמָּא, כְּלִילָא מְכֻלָּא. תַּנִּינָא, חֲדָא כְּסִדְרָא
וְחֲדָא כְּסִדְרָא, גְּבוּרָה גְּדוּלָה בִּינִייהוּ. תְּלִיתָא, חֲדָא חֲכָא
וְחֲדָא חֲכָא גְּבוּרָה בִּינִייהוּ. פּוּסְקָא סֻלְקָא, ל קוּמְטָרָא
נַחְתָּא. חֲדָא תְקִיפָא וְחֲדָא רַפִּיָּא. וְהָא אוּקְמוּהָ. וְאִינּוֹן
עֲשָׂרָה. וְאִינּוֹן תְּשַׁע. חֲדָא כְּלָלָא דְכֻלָּא.

וּבִהֲאִי יוּמָא מְתַעֲטָרָא יְצַחֵק, וְהוּא רִישָׁא לְאַבְהֵן. בְּהֲאִי
יוּמָא כְּתִיב, (ישעיה לג) פָּחְדוּ בְּצִיּוֹן חֲטָאִים. בְּהֲאִי
יוּמָא יְצַחֵק אֶתְעַקֵּד, וְעַקִּיד כְּלָא, וְשָׂרָה מְלִילַת (ס"א מִלְלַת)
וְקוּל שׁוּפָרָא תְקִיף לְחֲדָא. זַכָּאָה חוּלְקִיָּה, מֵאֵן דְּעֵבֵר
בִּינִייהוּ, וְאַשְׁתַּזִּיב מִנִּייהוּ. אָמַר רַבִּי אַבָּא, בְּגִין כִּף
קָרִינֵן פְּרִשְׁתָּא דִּי יְצַחֵק בְּהֲאִי יוּמָא, דְּבִהֲאִי יוּמָא אֶתְעַקֵּד
יְצַחֵק לְתַתָּא, וְאַתְקֶשֶׁר בְּהוּא דְלַעִילָא. (נ"א בְּאַבְרָהָם)
אִימְתִי אֶתְקֶשֶׁר. בְּשַׁעֲתָא דְכְּתִיב, (בראשית כב) וַיַּעֲקוּד אֶת
יְצַחֵק בְּנוֹ וְגו'.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, בְּהֲאִי יוּמָא אַעֲטָר יְצַחֵק לְאַבְרָהָם,
דְּכְתִיב, (בראשית כב) וְהֶאֱלֹהִים נָסָה אֶת אַבְרָהָם. מֵאִי
נָסָה. כְּמָה דָּאֵת אָמַר, (ישעיה מט) וְאֵל עַמִּים אָרִים נָסִי. (שמות
יז) וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יִי נָסִי. מֵאִי קָא מְשַׁמַּע לָן. בְּגִין

דְּאִשְׁתְּכִלִּיל יְמִינָא וְאִשְׁתְּלִים. הֲדָא הוּא דְכְּתִיב וְהֶאֱלֹהִים
נִסָּה אֶת אַבְרָהָם. וְהֶאֱלֹהִים דִּי יִקְרָא, וְדָא הוּא (בראשית לא)
וּפְחָד יִצְחָק.

רַבִּי אֲבָא אָמַר, כְּתִיב (תהלים עה) כִּי אֱלֹהִים שׁוֹפֵט זֶה
יִשְׁפִּיל וְזֶה יָרִים. כִּי אֱלֹהִים שׁוֹפֵט, אֲלִמְלָא דְאֵעֵבַר
דִּינָא דִּי יִצְחָק, בְּאַתְרֵי דִיעֵקֵב שְׂאֲרֵי, (ס"א וְאִתְחַסִּי) וְאִתְחַסִּי (ס"א
וְאִתְחַסִּי) (ס"א וְאִתְבְּסֵם) תַּמָּן, וְוִי לְעֵלְמָא דִיעֵרַע בְּגִינְיָה, וְרוּזָא
דְמִלְהָ, (ישעיה סו) כִּי בְּאֵשׁ יִי נִשְׁפָּט. וְדָא הוּא אֶתְבְּסִמוּתָא
דְעֵלְמָא.

וְכִיוֹן דְּעָאֵל בְּאַתְרָא דִיעֵקֵב, וַיֵּעֲקֹב אַחִיד (דף יח ע"ב) בֵּיהּ,
כְּדִין שְׂכִיף אִשָּׁא, וְאַצְטַנְנוּ גּוֹמְרִיָה. לְבַר נָשׁ,
דְּהוּהַ רְגִיז, וְחָגַר וְזִינַן גְּרַמִּיָה, וְנִפְקַ בְּרוּגְזִיָה לְקַטְלָא
לְבַנֵּי נְשָׂא. חַד חֲפִימָא קָם עַל פִּתְחָא, וְאַחִיד בֵּיהּ, אָמַר
אֲלִמְלָא לָא אַחִיד בִּי וְאִתְתַּקַּף בִּי, הָא קְטוּלָא בְּבַנֵּי נְשָׂא
אִשְׁתַּכַּח. בְּעוּד דְּאִתְתַּקְפוּ דָּא בְּדָא, וְאַחִיד דָּא בְּדָא,
אַצְטַנְנוּ רּוּגְזִיָה עַל דְּנִפְקַ לְקַטְלָא. נִפְקַ לְאוּכְחָא, מֵאֵן
סְבִיל רּוּגְזָא וְתוּקְפָא דְדִינָא דְהֵהוּא בַר נָשׁ. הוּי אִימָא,
דָּא דְקָאִים אִפְתַּחָא.

כַּךְ אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא לְיִשְׂרָאֵל, בְּנִי, לָא תִדְחָלוּן,
הָא אֲנָא קָאִים עַל פִּתְחָא, אֲבַל אֲזַדְרֹזוּ בְּהֵאֵי יוֹמָא
וְהָבוּ לִי חִילָא. וּבְמָה. בְּשׁוּפְרָ. דְּאִי אִשְׁתַּכַּח קוּל שׁוּפְרָ

כִּדְקָא יְאוֹת, וּמְכוּוְנֵי בֵּיה לְתַתָּא, תְּהוּא קָלָא סְלִיק, וּבֵיה
 מִתְעַטְרֵי אֲבָהֶן, וְקִימֵי בְּמִשְׁכְּנֵיה דִּיעֶקֶב. וְעַל דָּא בְּעֵי
 לְאַזְדַּהֲרָא בְּשׁוֹפְרָא, וְלִמְנַדַּע בְּתֵהוּא קָלָא וּלְכוּוְנָא (בִּיה).
 וְלִית לָךְ קָלָא בְּשׁוֹפְרָא, דְּלֵא סְלִיק רְקִיעָא חַד. וְכֹל
 אֵינּוֹן אוֹכְלוּסִין דְּתֵהוּא רְקִיעָא, יְהִיבִין אֲתֵר
 לְתֵהוּא קָלָא, וּמֵאֵי קָא אֲמַרִי. (יואל ב) וַיִּי נָתַן קוֹלוֹ לְפָנַי
 חִילוֹ וְגו'. וְקָאִים תְּהוּא קָלָא בְּתֵהוּא רְקִיעָא, עַד דְּאֲתֵי
 קָלָא אַחְרָא, וְאֲתַעְתְּדוּ (ס"א וְאֲתַעְרוּ) כַּחַדָּא, וְסִלְקִין בְּזוּוּגָא
 לְרְקִיעָא אַחְרָא. וְעַל דָּא תְּנִינּוֹן, אֵית קוֹל דְּסִלְקִין קוֹל,
 וּמֵאֵי אֵיהוּ. תְּהוּא קָלָא דְּתִקִיעָתָא דִּישְׂרָאֵל דְּתַתָּא.

וְכִיּוֹן דְּמִתְחַבְּרִין כָּל אֵינּוֹן קָלִין דְּלְתַתָּא, וְסִלְקִין לְתֵהוּא
 רְקִיעָא עֲלָאָה דְּמִלְכָּא קְדִישָׁא שְׂאֲרֵי בֵּיה,
 מִתְעַטְרִין (ס"א מִתְעַתְּדוּ) כְּלָהוּ קְמֵי מִלְכָּא, וּכְדִין כּוּרְסוּוֹן רְמִיו
 וְכוּרְסִיָּא אַחְרָא דִּיעֶקֶב קָאִים וְאֲתַתְּקוּן.

עַל דָּא אֲשַׁכְּחָנָא בְּסִפְרָא דְּרַב הַמְנוּנָא סְבָא, בְּאֵינּוֹן
 צְלוֹתֵי דְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, דְּתֵהוּא אֲמַר, צְלוֹתָא וְקֹל
 שׁוֹפְרָא (דְּתֵהוּא קוֹל) דְּאֲפִיק תְּהוּא זַכָּאָה, דְּאֲשַׁתְּכַח מְרוּחִיה
 וּמִנְפְּשִׁיה בְּתֵהוּא שׁוֹפְרָא, דְּתֵהוּא קוֹל סְלִיק לְעֵילָא.
 וּבְתֵהוּא יוֹמָא קִימִין וּמִשְׁתַּכְּחֵי מְקַטְרְגִין לְעֵילָא. וְכַד
 סְלִיק תְּהוּא קָלָא דְּשׁוֹפְרָא, כְּלָהוּ אֲתַדְחִיין קְמִיה, וְלֵא
 יְכַלִּין לְקִימָא. זַכָּאָה חוֹלְקִיהוֹן דְּצְדִיקֵיָּא, דִּידְעִין

לְכוּנָא רְעוּתָא לְקָמִי מְאָרִיהוֹן, וַיִּדְעִין לְתַקְנָא עֲלֵמָא
 בְּהַאי יוּמָא, בְּקָל שׁוּפְרָא. וְעַל דָּא כְּתִיב, (תהלים פט) אֲשֶׁר־
 הָעַם יוֹדְעֵי תְרוּעָה. יוֹדְעֵי, וְלֹא תוֹקְעֵי.

בְּהַאי יוּמָא, בְּעֵי עֲמָא לְאַסְתְּכְּלָא בְּבַר נֶשׁ שְׁלִים
 מִכְּלָא, דִּי־דַע אֲרַחוּי דְּמִלְכָּא קְדִישָׁא, דִּי־דַע
 בִּיקְרָא דְּמִלְכָּא, דִּי־בְעֵי עֲלִייהוּ בְּעוּתָא בְּהַאי יוּמָא.
 וְלִזְמַנָּא קָל שׁוּפְרָא בְּכִלְהוּ עֲלֵמִין, בְּכוּנָה דְּלִבָּא,
 בְּחִכְמַתָּא, בְּרְעוּתָא, בְּשְׁלִימוּ. בְּגִין דִּי־סִתְּלַק דִּינָא עַל
 יְדוּי מִן עֲלֵמָא. וּוִי לְאַיְנוֹן דִּשְׁלִיחָא דְּלֵהוֹן לָא אֲשֶׁתְּכַח
 כְּדָקָא יְאוּת, דִּהָא חוּבֵי עֲלֵמָא (עמא) אֲתִיין לְאַדְכְּרָא
 בְּגִינִיהָ. הָדָא הוּא דְּכְתִיב, אִם הִכְהֵן הַמְּשִׁיחַ יַחְטָא, דִּהוּא
 שְׁלִיחָא דְּכָל יִשְׂרָאֵל, לְאַשְׁמַת הָעַם הוּא, בְּגִין דִּינָא
 שְׂרִיא עֲלִייהוּ.

וְכַד שְׁלִיחָא הוּא זַפְּאָה כְּדָקָא יְאוּת, זַפְּאִין אִינּוֹן עֲמָא,
 דְּכָל דִּינִין מִסְתְּלָקִין מִנֵּיהוּ עַל יְדֵיהָ, כָּל שְׁפִין

כְּהֵנָּא, דְּעִלִּיהָ מִתְּבַרְכָּאן עֲלָאי וְתַתָּאי.

אֲמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, וְעַל דָּא, כִּהֵן וְלוּי עַד לָא יִסְלַק
 לְפוּלְחָנָא, בְּדָקִין אַבְתְּרִיהָ, וַיִּדְעִין אֲרַחוּי
 וְעוּבְדוּי, וְאִי לָא, לָא סָלִיק לְפוּלְחָנָא, וְכֵן בְּסַנְהֶדְרִין
 לְמִידֵן דִּינָא.

וְאִי אֲשֶׁתְּכַח כְּדָקָא יְאוּת, יְהִיבִין עֲלִיהָ חוּמְרָא דְּמִקְדֵּשָׁא.

וְאִי לֹא, לֹא סָלִיק לְפוֹלְחָנָא. הֲדָא הוּא דְכָתִיב, (דברים לג) וּלְלוֹי אָמַר תּוֹמִיךָ וְאוֹרִיךָ לְאִישׁ חֲסִידֶךָ. מִפְּנֵי מַה זָכָה לְאוֹרִים וּלְתוֹמִים, וּלְמַפְלַח פּוֹלְחָנָא. הוּי אֹמַר (דברים לג) אֲשֶׁר נָסִיתוּ וְגו'. הָאֹמַר לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ לֹא רָאִיתִיו וְגו'. וְכִיּוֹן דְּאִשְׁתַּכְּחוּ בְּאֲלִין דְּרַגְיִין, כְּדִין יוֹרוּ מִשְׁפָּטִיךָ לְיַעֲקֹב וְגו', יְשִׁימוּ קְטוֹרֶה וְגו'. לְשַׁכָּא רוּגְזָא, וּלְזַמְנָא שְׁלָמָא. וְכָלִיל עַל מְזַבְּחָךָ, בְּגִין דִּיתַבְּסֻמוֹן כָּלָא, וַיִּשְׁתַּכְּחוּן בְּרַכָּאן בְּכֻלְהוּ עֲלַמִּין, כְּדִין (דברים לג) בָּרַךְ יי' חִילוֹ וְגו'.

(ויקרא ד) וְאִם כָּל עֵדֶת יִשְׂרָאֵל יִשְׁגּוּ וְנִעְלָם וְגו'. רַבִּי שְׁמַעוֹן פָּתַח, (ישעיה לב) נָשִׁים שֹׂאֲנָנוֹת קוֹמְנָה שְׁמַעְנָה קוֹלֵי וְגו'. כַּמָּה אֵית לִיה לְבַר נֶשׁ, לְאַסְתַּכְּלָא בִּיקְרָא דְמֵאֲרִיָּה, בְּגִין דִּישְׁתַּכַּח בְּרִיָּה שְׁלִים קַמִּיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּכַד בְּרָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְבַר נֶשׁ (דף יט ע"א) בְּרָא לִיה שְׁלִים, כַּמָּה דְאַתְמַר, (קהלת ז) אֲשֶׁר עָשָׂה הָאֱלֹהִים אֶת הָאָדָם יֵשֶׁר וְגו'. אֶת הָאָדָם דִּכַּר וְנוֹקְבָא. וְנוֹקְבָא אֶתְכַלִּילַת בְּדַכּוּרָא, וְכִדִּין יֵשֶׁר פְּתִיב. לְבַתֵּר וְהֵמָּה בְּקִשׁוּ חֲשֻׁבוֹנוֹת רַבִּים.

תָּא חַזִּי, מְנוֹקְבָא דִתְהוּמָא רַבָּא עֲלָאָה, אִשְׁתַּכַּחַת חַד נּוֹקְבָא רוּחַתָּא דְכָל רוּחִין, וְהָא אוֹקִימָנָא לִילִית שְׁמָה. וְהִיא אִשְׁתַּכַּחַת בְּקַדְמִיתָא לְגַבֵּי אָדָם. וּבִשְׁעַתָּא

דְּאַתְּבְּרִי אָדָם, וְאַשְׁתְּלִים גּוֹפִיָּה, אֲזַדְמְנוּ עַל הַהוּא גּוֹפָא
 אֶלְפָּה רוּחִין מְסֻטְרָא דְשִׁמְאֵלָא. דָּא בְּדָא לְאַעְלָא בֵּיהּ,
 וְדָא בְּעָא לְאַעְלָא בֵּיהּ, וְלֹא הוּוּ יְכֻלִּי, עַד דְּגַעַר בְּהוּ
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאָדָם הוּוּ שְׂכִיב גּוֹפָא בְּלֹא רוּחָא,
 וְחִיזוּ דִּילִיָּה יְרוּקָא הוּוּ, וְכָל אֵינּוֹן רוּחִין סַחְרִין עָלֵיהּ.

בְּהֵיָא שְׁעֵתָא נְחִית עֲנָנָא חַד, וְדַחָא (חֲרִיק) לְכָל אֵינּוֹן
 רוּחִין. וּבְשְׁעֵתָא דָּא כְּתִיב, (בראשית א) וַיֹּאמֶר

אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה וְהָא אֹקִימְנָא, דְּנוֹקְבָא
 אַתְעֵבְרַת מִן דְּכוּרָא מִן הַהוּא נֶפֶשׁ דְּאָדָם, וְהִיא אִפִּיקַת
 הַהוּא רוּחָא, לְנִשְׁבָּא בֵּיהּ בְּאָדָם, כְּלִיל מְתֵרִין סְטֵרִין
 כְּדָקָא חַזִּי, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב, (בראשית ב) וַיִּפַּח בְּאַפִּיו נְשִׁמַת
 חַיִּים וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ חַיָּה. לְנֶפֶשׁ חַיָּה מִמֶּשׁ. וּמֵאֵן
 דְּאַסְתַּפֵּק בְּהָאֵי, בְּגִין דְּלֹא יַדַּע, אִי חַיָּה זֶו הִיא חַיָּה
 תַּתָּאָה, אוֹ חַיָּה דְשִׁמְיָה יִשְׂרָאֵל, אוֹ מְדְכוּרָא אוֹ מְנוֹקְבָא.
 אַבְּל לֹא כְּתִיב לְנֶפֶשׁ הַחַיָּה, אֶלָּא לְנֶפֶשׁ חַיָּה סְתָם,
 דִּמְשַׁמַּע כְּלָא.

וְכַד קָם אָדָם, הוּוּת נוֹקְבֵיתִיה תְּקוּעָה בְּסֻטְרוּי. וְהֵיָא
 נְשִׁמַתָּא קְדִישָׁא דְבֵיהּ, הוּוּ אֲסֻגִּי לְהָאֵי סְטֵרָא,
 וְלְהָאֵי סְטֵרָא, וְסֻגִּי לְהָאֵי וְלְהָאֵי, בְּגִין דְּהִכִּי אַתְכְּלִילַת.
 לְבַתֵּר נְסֹר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאָדָם, וְתַקִּין לְנוֹקְבֵיהּ,
 הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב (בראשית ב) וַיִּבֶן יְיָ אֱלֹהִים אֶת הַצֶּלַע וְגו'.

אֶת הַצֶּלַע הָאֹקִימָנָא, כְּמָה דְאֵת אֲמַר (שמות כו) וְלִצְלַע
הַמִּשְׁכָּן. וַיְבִיֶאֱהָ אֶל הָאָדָם, בְּתַקוּנָהּא כְּכֹלָה לַחֹפֶה.

כִּיּוֹן דְחִמַּת לִילִית דָּא, עֲרַקַת, וְהִיא בְכַרְכֵי יַמָּא, וְעַד
כְּעַן הִיא זְמִינָא לְאַבְאֲשָׁא בְנֵי עֵלְמָא. וְכַד זְמִין
קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְחַרְבָּא רוּמֵי רְשִׁיעֵתָא, וְלִמְהוּי חוּרְבָן
לְעֵלְמִין, יִסְלַק לְהֵאֵי לִילִית, וַיִּשְׂרִי לָהּ לְהֵאֵי חוּרְבָּא,
בְּגִין דְהִיא חוּרְבָּנָא דְעֵלְמָא. הֵדָּא הוּא דְכַתִּיב, (ישעיה לד)
אֲךָ שֵׁם הַרְגִיעָה לִילִית וּמְצָאָהּ לָהּ מְנוּחָה.

וּבְסִפְרֵי קְדֻמָּאֵי אֲמַרִי, דְאִיהִי עֲרַקַת מִן אָדָם מְקַדְמַת
דְנָא, וְאַנֹן לָא תְנִינֹן הָכִי, בְּגִין דְהֵא נּוֹקְבָא דָּא
אֲשֶׁתִּפְחַת עַמִּיָּה, אֲבַל עַד לָא קָמַת הֵאֵי נֶפֶשׁ (ס"א דְהָא נּוֹקְבָא
דָּא לָא אֲשֶׁתִּפְחַת עַמִּיָּה אֲבַל עַד לָא אֲתַתְּקַנַּת נּוֹקְבָא דָּא) עַמִּיָּה דְאָדָם כְּדָקָא
יְאוּת, הוּת מוּזְדוּוּגָא עַמִּיָּה וְכַד הֵאֵי אֲתַתְּקַנַּת עַמִּיָּה
כְּדָקָא יְאוּת, עֲרַקַת הִיא לִימָא, וְזְמִינָא לְאַבְאֲשָׁא בְנֵי
עֵלְמָא.

אַסּוּוּתָא לְהֵאֵי, בְּהֵיָא שְׁעֵתָא דְאַזְדוּוּג בַּר נֶשׁ
בְּאַתְתִּיָּה, יְכוּוֹן לְבִיָּה בְּקְדוּשָׁה דְמָאֲרִי,
וְלִימָא הָכִי, עֵטִיפָא בְּקִטְפָא אֲזַדְמַנַּת, שְׂאֲרֵי שְׂאֲרֵי, לָא
תַעוּל וְלָא תִנְפּוּק, לָא דִידְךָ וְלָא בְעַדְבְּךָ. תוּב תוּב, יַמָּא
אַתְרֵגִישָׁא, גְּלַגְלוּי לִיךָ קָרָאן, בְּחוּלְקָא קְדִישָׁא
אַחִידְנָא, בְּקְדוּשָׁה דְמִלְכָּא אֲתַעֲטַפְנָא.

וּלְחַפְיָא לִיה לְרִישִׁיָּה וּלְאַתְתִּיָּה עַד שְׁעֵתָא חֲדָא, וְכֵן
 בְּכָל זְמַנָּא, עַד ג' יוֹמִין לְקִלְיָטָה, דְּכָל הַרְפָּכָה
 דְּלֹא קוֹלְטַת לְג' יוֹמִין, תּוֹב לִיתָא קוֹלְטַת. וּבְסִפְרָא
 דְּאַנַּח אֲשַׁמְדָּאי לְשַׁלְמָה מִלְכָּא אָמַר, תְּלַתִּין יוֹמִין. וְאָמַר
 דְּלַבְתַּר דְּסִיִּים עוֹבְדָא, לִישְׁדֵי מִיִּין צְלִילָן סוּחַרְגִיָּה
 לְעֶרְסִיָּה. וּנְטוּרָא דְּכֻלָּא. (לְבַתַּר)

מֵאן דִּינְקָא לְרַבִּיָּא, לָא תּוֹדְיוּג לְבַר נָשׁ, אֶלָּא בְּשַׁעֲתָא
 דְּרַבִּיָּא נָאִים. וּלְבַתַּר לָא תְּנִיק לִיה, עַד שְׁעֵתָא
 חֲדָא, כְּתֵרִין מִילִין, אוּ חַד מִיל, אִי לָא יִכְלָא בְּגִין צַעְרָא
 דְּרַבִּיָּא, בְּזְמַנָּא דְּאִיהוּ בְּכִי. וּבְדָא לָא מְסַתְפִי מִנָּה
 לְעַלְמִין.

זְכָאִין אִינּוֹן צְדִיקִיָּא, דְּקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אוֹלִיף לֹון
 רְזִין עֲמִיקִין דְּלַעִילָא וְתַתָּא, וְכֻלָּא בְּגִין
 אוֹרִיָּתָא, דְּהָא אוֹרִיָּתָא, מֵאן דִּישְׁתַּדֵּל בָּהּ, מִתְעַטֵּר
 בְּעֵטְרִין דְּשָׁמָא קְדִישָׁא, דְּהָא אוֹרִיָּתָא שָׁמָא קְדִישָׁא
 הוּא. וּמֵאן דִּישְׁתַּדֵּל בָּהּ, אֶתְרָשִׁים וְאֶתְעַטֵּר בְּשָׁמָא
 קְדִישָׁא, וּכְדִין יַדַּע אֲרַחֲיָן סְתִימִין, וְרְזִין עֲמִיקִין
 דְּלַעִילָא וְתַתָּא, וְלָא מְסַתְפִי לְעַלְמִין.

תָּא חֲזִי, (דף י"ט ע"ב) בְּהוּא יוֹמָא אֶתְפַּקְדוּ עַל אֵילָנָא חַד,
 וְעֵבְרוּ עַל פְּקוּדָא דְּמֵאֲרִיָּהוֹן, וּבְגִין דְּאַתְתָּא הִיא
 חֲבַת בְּקֻדְמִיתָא, וְאַתָּא עָלָה הֵהוּא נְחָשׁ, כְּתִיב, (בראשית א)

וְהוּא יִמְשׁוֹל בְּךָ. מִכָּאן וּלְהֵלְאָה, בְּכֹל זְמַנֵּי דְגוּבְרִין
 אֲשֶׁתְּכֹחוּ חֵיבִין קָמִי קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, הָא אוּקִימְנָא
 דְּאִינוּן נָשִׁים (דְּלַעֲיִלָּא) מִסְטָרָא דְּדִינָא קְשִׁיא, זְמַיִן
 לְשִׁלְטָאָה עֲלֵיהוֹן, מִסְטָרָא דְּדִינָא קְשִׁיא, הֵדָא הוּא
 דְּכֹתִיב, (ישעיה ג) עָמִי נֹגְשָׁיו מְעוּלִל וְנָשִׁים מְשָׁלוּ בוּ,
 נָשִׁים מְשָׁלוּ בוּ וְדַאי.

וְאֵלֵין אֶקְרוּן לַהֲט הַחֶרֶב הַמְתֵּהֲפֶכֶת, לָאוּ דְּאִינוּן חֶרֶב
 הַמְתֵּהֲפֶכֶת, אֶלָּא לַהֲט מֵהֵוּא חֶרֶב, דְּאֶקְרִי (ויקרא
 כו) חֶרֶב נֹקֶמֶת נָקָם בְּרִית, (ישעיה לד) חֶרֶב לִי מִלְּאָה דָם.
 וְהֵוּא לַהֲט הַחֶרֶב מֵתֵהֲפֶכֶת, לְזְמַנֵּי גוּבְרִין וּלְזְמַנֵּי
 נֹקְבִין, וְהֵא אוּקִימְנָא.

וְוִי לְעֶלְמָא, כַּד אִינוּן נָשִׁין שְׁלֹטֵן בְּעֶלְמָא, כַּד חָמָא
 נְבִיאָה, דְּיִשְׂרָאֵל מְעַקְמֵי אֲרַחֲיָהוּ, וְאִינוּן אֲשֶׁתְּכֹחוּ
 בְּחוּבֵין קָמִי מְאֲרִיָּהוֹן, כְּדִין אָמַר, נָשִׁים שְׁאַנְנֹת הֵיךְ
 אֲתוּן שְׁקִיטָאן, הֵיךְ אֲתוּן יִתְבֵּן דִּלָּא לְאַתְעָרָא בְּעֶלְמָא,
 קוּמְנָה. וּבְאַתֵּר אַחְרָא (ק"ט) אוּקִימְנָא לְהֵא קְרָא (כאן חסר
 ועיין לקמן קס"ז ע"ב). וְהֵא אוּקִמְנָה חֲבַרְיָא.

אֲבָל לָא אֲתָמַר, אֶלָּא כִּמָּה דְּאֲשַׁכְּחֵן בְּדְבוּרָה. דְּכֹתִיב
 (שופטים ד) הִיא שׁוֹפְטָה אֶת יִשְׂרָאֵל בְּעֵת הַהִיא. וְעַל
 דָּא תְּנִינָן, וְוִי לְבַר נֶשׁ דְּאֲתָתָא קָא מְבָרְכָא לִיהַּ לְפִתּוּרָא.
 כַּךְ דְּבוּרָה, הִיא שׁוֹפְטָה אֶת יִשְׂרָאֵל בְּעֵת הַהִיא, וְוִי

לְדָרָא דִּלָּא אֲשַׁתְּכַח בְּהוּ מֵאֵן דְּדָאִין לְעֵמָא, אֲלָא חַד
נוֹקְבָא.

תָּא חַזִּי, תְּרִין נָשִׁין אֵינּוּן דְּאֲשַׁתְּכַחוּ בְּעֵלְמָא, וְאֲמַרִּי
תּוֹשְׁבַחְתָּא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּכָל גּוֹבְרִין דְּעֵלְמָא
לָא יִימְרוּן הָכִי. וּמֵאֵן אֵינּוּן. דְּבוֹרָה. וְחַנָּה. חַנָּה אֲמָרָה,
(שְׁמוּאֵל א ב) אֵין קְדוֹשׁ כֵּי' פִּי אֵין בְּלִתְךָ וְכִלְהוּ קְרָאִי. דְּהִיא
פִּתְחַת פִּתְחָא דְּמֵהִימְנוּתָא לְעֵלְמָא, כְּגוֹן (שְׁמוּאֵל א ב) מִקְּיָם
מִעֲפָר דֵּל מֵאֲשֻׁפּוֹת יָרִים אֲבִיוֹן, הָא פִּתְחָא דְּמֵהִימְנוּתָא.
לְהוֹשִׁיבֵי עִם נְדִיבִים, הָא מֵהִימְנוּתָא דְּלְעִילָא, בְּאֲתַר
דְּאֲבָהּן שְׂרִיין. מֵאֵן נְדִיבִים. אֲלִין אֲבָהּן, כְּדַכְּתִיב (תְּהִלִּים
מז) נְדִיבֵי עַמִּים נֶאֱסָפוּ.

דְּבַר אַחַר לְהוֹשִׁיבֵי עִם נְדִיבִים, נִבְּאָה עַל שְׁמוּאֵל,
דְּאִיהוּ זְמִין לְאֲתַקְשָׁא עִם מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן, דְּכַתִּיב,
(תְּהִלִּים צט) מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בִּכְהֻנָּיו וּשְׁמוּאֵל בְּקוֹרְאֵי שְׁמוֹ. (שְׁמוּאֵל
א ב) וְכֹסֵא כְבוֹד יִנְחִילִם. מֵאֵן יִנְחִילִם. דָּא שְׁמוּאֵל.
דְּאַחְסִין יְקָרָא דְּמַלְכוּתָא לְתִרִין מַלְכִין. דְּבַר אַחַר וְכֹסֵא
כְבוֹד יִנְחִילִם, דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּהוּא אַחְסִין
כּוֹרְסִיָּא דִּילִיָּה לְעַבְדוּהִי, הֵדָּא הוּא דְּכַתִּיב וְכֹסֵא כְבוֹד
יִנְחִילִם. (ע"ד)

(שְׁמוּאֵל א ב) יִי' יַחַתּוּ מְרִיבּוֹ, מְרִיבּוֹ חָסֵר, מֵאֵי קָא מִיִּירִי.
אֲלָא מְרִיבּוֹ תַנִּינָן, מְרִיב ו', וְדָא מַלְכָּא קְדִישָׁא וְרוּזָא

דְּחֻכְמַתָּא אֲתָמַר הָכָא, בְּשַׁעְתָּא דְּדִינִין מִתְעַרְיִין וְשְׁלִיטִין
 שְׁלִטִין עַל רַחְמֵי, וְרַחְמֵי אֲתַכְפִּיין, וּבְשַׁעְתָּא דְּקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא אֲתַבְרַךְ מִמְּבוּעָא דְּנַחְלָא, כְּדִין גְּבַרִין רַחְמֵי
 וְאֲתַכְפִּיין דִּינֵי, הָדָא הוּא דְּכָתִיב יי' יַחֲתוּ מְרִיבוּ מְרִיב
 ו'.

עָלִיו בְּשָׁמַיִם יָרַעַם. עָלִיו. מֵאֵי עָלִיו. בְּשַׁעְתָּא דְּטִלָּא
 דְּעֵתִיקָא קְדִישָׁא שְׂרִיא עָלֶיהָ, וּמִלֵּיא רִישִׁיהָ,
 בְּתַהוּא אֲתַר דְּאֶקְרִי שָׁמַיִם, כְּדִין יָרַעַם: יַתְּבַר חֵילֵיהוּן
 וְתוּקֵפֵיהוּן דְּדִינִין תְּקִיפִין. וַיִּתֵּן עֵז לְמַלְכוּ, דָּא קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא. וַיָּרַם קֶרֶן מְשִׁיחוֹ, דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל דְּאֶקְרִי
 קֶרֶן הַיּוֹבֵל (ס"א ל"ג היובל) כְּמָה דְּאֻקִּימָנָא. מְשִׁיחוֹ כְּמָה דְּאֲתַ
 אֲמַר (מלכים ב כג) מְשִׁיחַ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב, בְּגִין כְּךָ קֶרֶן מְשִׁיחוֹ,
 וְהָא אֲתָמַר.

דְּבוּרָה דְּאֲתַת לְשַׁבְחָא שְׁבַחָא דְּמַלְכָּא קְדִישָׁא, (שופטים ה)
 יי' בְּצִאתְךָ מִשְׁעִיר בְּצַעֲדְךָ מִשְׁדֵּה אָדוּם. מְלֻמֵּד,
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲזַמִּין לְכָל שְׂאָר עַמִּין לְקַבְּלָא
 לְאוּרֵייתָא, וְלֹא בָּעוּ. וְכִי לָא הָוָה גְּלִי קָמִיהָ דְּלֹא בָּעָאן,
 אֲלֹא דְּלֹא יְהָא לֹון פְּתַחוּן פֶּה, דְּאֵלְמֵלֵא יְהָב לֹון קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא אוּרֵייתָא הָוּוּ נְטַרִי לָהּ. וְכָל אֵינּוּן קֶרְאֵי
 דְּאֲמַרָה דְּבוּרָה, כְּלָהּוּ בְּרוּזָא דְּחֻכְמַתָּא, עַד הֵהִיא שַׁעְתָּא
 דְּשַׁבְחַת גְּרַמָּה, שְׁנַאֲמַר עַד שְׁקַמְתִּי דְּבוּרָה שְׁקַמְתִּי אִם

בְּיִשְׂרָאֵל, דְּהָא אוֹקְמוּהָ דְאֶסְתֵּלְק מִנָּה רוּחַ נְבוּאָה, וּבְגִין
כְּן (שׁוֹפְטִים ד) עוֹרֵי עוֹרֵי דְבוּרָה עוֹרֵי עוֹרֵי דְפְרִי שִׁיר.

וְכָל דָּא, כַּד אֲשַׁתְּכַחוּ גּוֹבְרִין בְּחַטָּאָה, וְלֹאוּ אֵינּוּן כְּדַאִין
לְמִשְׁרֵי עַלְיֵיהוּ רוּחַ קוּדְשָׁא וְדַאי. (דף כ' ע"א)

רעיא מהימנא

פְּקוּדָא דָּא לְהַבִּיא קְרָבִין עַל
סְנֵהֲדְרֵי גְדוּלָּה
שְׁפָעוּ, תְּנַאִין וְאִמּוּרָאִין ע'
סְנֵהֲדְרֵי גְדוּלָּה הָיוּ, וּמִשָּׁה
עַלְיֵיהוּ. וְע' סְנֵהֲדְרֵי קְטַנָּה
הוּוּ, וְאַהֲרֹן עַלְיֵיהוּ. וּבְגִין דָּא
אָמְרוּ מֵאִרֵי מִתְּנִיתִין, מִשָּׁה
שׁוֹשְׁבֵינָא דְמִלְכָּא הוּוּ, וְדַא
תְּפִאֲרַת, מִתְּמֹן סְנֵהֲדְרֵי
גְדוּלָּה. אַהֲרֹן שׁוֹשְׁבֵינָא
דְמִטְרוֹנִיתָא, וְדַא מְלָכוֹת,
ה"א זְעִירָא קְרִינֵן לֵיהּ, כְּגוֹן
(בְּרַאשִׁית כט) אֶעֱבֹדְךָ שְׁבַע
שָׁנִים בְּרַחֵל בְּתֻדָּה הַקְּטַנָּה.
וְעַל שְׁמָה אַתְּקְרִי סְנֵהֲדְרֵי
קְטַנָּה.

וּמִתְּמֹן הוּוּ יִדְעִין סְנֵהֲדְרִין
שְׁבַעִין לָשׁוֹן, דְּאֵינּוּן
שְׁבַעִים פְּנִים לְתוֹרָה, דְּאֵית
שְׁבַעִים לָשׁוֹן מִסְפָּרָא

(ויקרא ד) וְאִם כָּל עֵדֶת יִשְׂרָאֵל

יִשְׁגּוּ וְגו', כְּמָה
דְּאוֹקִימְנָא בְּהוֹרָאָה דְטָעוּ
בָּהּ. אֲבָל וְאִם כָּל עֵדֶת
יִשְׂרָאֵל יִשְׁגּוּ, וְאִם כָּל
יִשְׂרָאֵל יִשְׁגּוּ מִבְּעֵי לֵיהּ,
מֵאִי כָּל עֵדֶת יִשְׂרָאֵל. אֵלָא
אֵינּוּן (בּוֹלְהוֹן) דְּאֲשַׁתְּכַחוּ

בִּירוּשָׁלַם, דְּהָא מִתְּמֹן נִפְקָא
אוֹרֵייתָא לְכָל עַמָּא, וְאִי
אֵינּוּן דְּהוּוּ תְּמֹן טָעָאן, כָּל
יִשְׂרָאֵל טָעָאן, וְתַנִּינֵן דְּכִיוּן
דְּתְּמֹן טָעָאן, כָּל עַמָּא
טָעָאן, בְּגִין דְּכֻלְּהוּ מִשְׁכִּי
אַבְתְּרִייהוּ. וְנַעֲלֵם דְּבַר
מֵעֵינֵי הַקְּהֵל, עֵינֵי הַקְּהֵל
אֵלִין סְנֵהֲדְרֵי, אֵלִין אֵינּוּן
דְּמִמְנֵן עַל יִשְׂרָאֵל.

דְּמַלְכוּת הַרְשָׁעָה וְכוּ', כְּלָא
בְּפִרוּדָא. הָדָא הוּא דְכַתִּיב,
(בראשית י) מֵאֵלֶּה נִפְרְדוּ אֲנִי
הַגּוֹיִם בְּאַרְצוֹתָם לְלִשׁוֹנוֹתָם
כְּלָהוּ שְׁבַעֲיִן לְשׁוֹן בְּפִרוּדָא
דָּא מִן דָּא.

אֲבָל בְּאוֹרֵייתָא, עֵי פָּנִים
לְתוֹרָה בְּלִשׁוֹן חַד.
וְדָא יְסוּד. וְיִהְיֶה הַלְכָה חֲדָא,
חֲכָמָה זְעִירָא מַלְכוּת, דְּבָה
שְׁבַעֲיִן לְשׁוֹן, כְּחוֹשְׁבֵן סוּד,
מִן יְסוּד. וְיְסוּד אִיהוּ לְשׁוֹן
הַקֶּדֶשׁ, סוּד הַמְרַכְבֵּה,
בְּשְׁבַעֲיִן קַתְדֵרְאִין, עֲלִיָּהוּ
אֲתַמַּר כָּל הָעוֹנָה אֲמֵן יְהִי
שְׁמִיהּ רַבָּא מְבָרַךְ בְּכָל כְּחוֹ,
קוֹרְעִין לוֹ גִזֵּר דִּינֵוּ שְׁל
שְׁבַעֲיִם שָׁנָה. לְשׁוֹן חַד, אִיהוּ
שְׁבַעֲיִם לְשׁוֹן, עַל מִדָּה
זְעִירָא דְחֲכָמָה זְעִירָא,
דְּאִיהִי י' עַל מִדָּה זְעִירָא. עַל
חֲכָמָה זְעִירָא דְאִיהִי י', עַל
מִדָּה זְעִירָא דְחֲכָמָה ב',
תְּרִין שְׁפּוֹון, דְּבָהוֹן דַּעַת
וְתַבּוּנָה, בְּהוֹן אֲשַׁתְּלִימוּ
שְׁבַעֲיִן וְתְרִין. (ע"כ רעיא מזהימנא)

רַבִּי חֲזִיא וְרַבִּי יוֹסִי הוּוּ
אֲזִיל בְּאוֹרְחָא, עַד
דְּהוּוּ אֲזִיל. אָמַר רַבִּי יוֹסִי
לְרַבִּי חֲזִיא, נִשְׁתַּדַּל בְּמַלְי
דְּאוֹרֵייתָא, בְּמַלְי דְּעַתִּיק
יוֹמִין. פְּתַח רַבִּי חֲזִיא וְאָמַר,
(תהלים לב) חֲטָאתִי אֹדִיעֶךָ
וְגו', מִכָּאן אוֹלִיפְנָא, דְּכָל
בַּר נֶשׁ דְּמַכְסִי חֲטָאוֹי וְלָא
מִפְּרָשׁ לֹון קָמִי מְלִכָּא
קַדִּישָׁא, וְיִתְבַּע עֲלִיָּהוּ
רַחֲמִי, לָא יְהִיבִין לִיה
לְמַפְתַּח פְּתַחא דְּתַשׁוּבָה,
בְּגִין דְּאִיהוּ אַכְסִיף (נ"א מְכַסִּי)
מִנִּיהּ. וְאִי אִיהוּ פְּרִישׁ לֹון
קָמִי קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא,
קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא חֲזִיס
עֲלִיהּ וְיִתְגַּבְּרוּן רַחֲמִי עַל
דִּינָא.

וְכָל שְׁכֵן אִי אִיהוּ בְּכִי, דְּהָא
כָּל פְּתַחֲחִין סְתִימִין אִיהוּ

פָּתַח, וְאֶת־קַבֵּל צְלוֹתֶיהָ, וְעַל דָּא, פְּרִישׁוּ דְחֻטְאֵי, יִקְרָא
 הוּא דְמַלְכָּא, לְאַגְבְּרָא רַחֲמֵי עַל דֵּינָא. וְעַל דָּא פְּתִיב
 (תהלים ג) זוֹבַח תוֹדָה יִכְבְּדֶנּוּ. מַהוּ יִכְבְּדֶנּוּ. תִּרִין פְּבוּדִין
 אֵינּוּן, חַד לְעִילָא, וְחַד לְתַתָּא, חַד בְּעֵלְמָא דֵּין, וְחַד
 בְּעֵלְמָא דְאֵתִי.

הַאִי קָרָא קִשְׁיָא בְּכֻלָּא, בְּסִגְיָאוֹת מְלִין, דְּהָא בְּאוּדָה
 עָלֵי פִשְׁעֵי סִגְיָא. מַהוּ חֻטְאֵי אוּדִיעֵךְ וְעוֹנֵי לָא
 כְּסִיתִי, וּלְבַתַּר אוּדָה עָלֵי פִשְׁעֵי לֵיִי, וְעוּד דְּהָא אוּדָה
 עָלֵי פִשְׁעֵי לֵיִי, לָךְ מְבַעֵי לֵיהָ.

אַלָּא דְּוֹד, כָּל מְלוֹי בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ אֲמָרוּן, וּלְמַלְכוּתָא
 דְּשִׁמְיָא אֲמַר, בְּגִין דְּאֵיהִי שְׁלִיחָא מִתַּתָּאֵי
 לְעִילָאֵי, וּמְעִילָאֵי לְתַתָּאֵי, וּמֵאֵן דְּבַעֵי לְמַלְכָּא, לָהּ
 אוּדַע בְּקַדְמִיתָא. וְעַל דָּא חֻטְאֵי אוּדִיעֵךְ, (ד"א לְמַלְכוּתָא
 דְּשִׁמְיָא קְאָמַר) וְעוֹנֵי לָא כְּסִיתִי, מִצְדִּיקוֹ שֶׁל עוֹלָם. אֲמַרְתִּי
 אוּדָה עָלֵי פִשְׁעֵי לֵיִי, דָּא מַלְכָּא קְדִישָׁא, דְּשִׁלְמָא כְּלָא
 דִּילֵיהָ, וּשְׁלֵמָא דְּבַעֵי בַר נָשׁ לְאַעְלָאָה קָמִיָּה בְּהוּדָאָה.
 דְּהָא שְׁלָמִים הָכִי מִתְקַרְבִּין בְּהוּדָאָה, דְּכֻתִּיב (וַיִּקְרָא ז) עַל
 זֶבַח תוֹדַת שְׁלָמִיו. (תהלים לב) וְאַתָּה נְשֹׂאת עוֹן חֻטְאֵי סִלָּה.
 דָּא לְעִילָא לְעִילָא, אֲתַר דְּעֵתִיקָא קְדִישָׁא שְׂרִיא. בְּגִין
 כֶּךָ, הַאִי קָרָא אֶחָיד בְּכֻלָּא.

כְּגוֹוְנָא דָּא, מֵאֵן דִּיתְבַּע בְּעוֹתֵיהָ לְמַלְכָּא, בְּעֵי לִיחְדָּא

שָׁמָא קְדִישָׁא בְּרַעוּתִיהָ, מִתַּתָּא לְעִילָא וּמַעִילָא לְתַתָּא,
 וְלִקְשָׁרָא כֻּלָּא בְּחַד קְשָׁרָא, וּבְהֵהוּא קְשׁוּרָא אֲשַׁתְּכַח
 בְּרַעוּתִיהָ. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מֵאֵן הוּא חֲפִימָא, לְמַתְבַּע
 בְּרַעוּתִיהָ כְּדוּד מִלְכָּא, דְּהוּא הָוֵה נָטִיר פְּתַחא דְּמִלְכָּא.
 אָמַר לִיהָ רַבִּי חֲזִינָא וְדַאי הָכִי הוּא. וְעַל דָּא אֲוִרִייתָא
 אֲוִלִּיף לָן, אֲרַחֲי ^(דף כ' ע"ב) דְּמִלְכָּא קְדִישָׁא, בְּגִין דְּנִנְדַע
 לְמִיָּהֶךָ אֲבַתְרִיהָ, כְּמָה דָּאֵתָּ אָמַר ^(דברים יג) אַחֲרֵי יִי'
 אֲלֵהִיכֶם תֵּלְכוּ וְגו'.

רַבִּי יוֹסִי פִּתַּח וְאָמַר, ^(ירמיה לא) כֹּה אָמַר יִי' קוֹל בְּרָמָה
 נִשְׁמַע נְהִי בְּכִי וְגו'. כֹּה אָמַר יִי', הָא אֲוִקְמוּהָ, בְּכֻל
 אֲתֵר דְּנִבְיָאָה שָׂרִי לְמִלְלָא, הוּוּ מְלוּי אֲשַׁתְּמוּדְעָן, וְהָכָא
 הָאִי כֹה אָמַר יִי', קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וּמָה אָמַר, קוֹל
 בְּרָמָה נִשְׁמַע.

הָכִי תַנְיִנָן, דְּבַהֵהוּא יוֹמָא דְּאֲתַחְרַב בֵּי מְקַדְשָׁא לְתַתָּא,
 וַיִּשְׂרָאֵל אֲזָלוּ בְּגִלוּתָא, רִיחִינָן עַל צְאוּרִיהוֹן,
 וַיִּדְיֵהוֹן מֵהֶדְקָן לְאַחֻרָא. וּכְנֻסַת יִשְׂרָאֵל, אֲתַתְּרַכַת מִבֵּית
 מִלְכָּא לְמִיָּהֶךָ בַּתְרִיהוֹן. בְּשַׁעְתָּא דְּנַחְתַת, אֲמַרַת אִיָּהֶךָ
 בְּקַדְמִיתָא וְאַבְכָּה עַל מְדוּרָאִי, וְעַל בְּנֵי, וְעַל בְּעַלְי. כַּד
 נַחְתַת, חָמַת אֲתַרְהָא חָרִיב, וְכֻמָּה דְּמָא דְּחֻסִידֵי אֲתוּשֵׁד
 בְּגִוּוָה, וְהִיכְלָא קְדִישָׁא וּבֵיתָא אֲתוּקַד בְּאַשָׁא.
 כְּדִין אַרְיַמַת קָלָא, וְאַתְרַגִּישׁוּ עֲלָאִי וְתַתָּאִי, וּמִטָּא קָלָא

לְעֵילָא, עַד אֲתַר דְּמִלְכָּא שְׂרֵי בֵיהּ. וּבְעָא מִלְכָּא
 לְאַהֲדָרָא עֲלָמָא לְתַהוּ וּבַהוּ, עַד דְּנַחְתּוּ כַּמָּה אוֹכְלוּסִין,
 וּכְמָה מִשְׂרֵיין, לְקַבְּלָהּ וְלֹא קַבְּלָהּ תַּנְחוּמִין מִנֵּיהּ. הֲדָא
 הוּא דְכְּתִיב קוּל בְּרַמָּה נִשְׁמַע נְהִי בְּכִי תַמְרוּרִים רַחֵל
 מִבְּכָה עַל בְּנֵיהָ מֵאַנְהָ לְהַנָּחֵם עַל בְּנֵיהָ, דְּלֹא קַבְּלָהּ
 מִנֵּיהּ תַּנְחוּמִים. כִּי אֵינְנוּ: בְּגִין דְּמִלְכָּא קִדִּישָׁא הוּא
 סְלִיק לְעֵילָא לְעֵילָא, וְלֹא אֲשַׁתְּכַח בְּגוּוּהָ, הֲדָא הוּא
 דְכְּתִיב כִּי אֵינְנוּ, וְלֹא פְתִיב כִּי אֵינָם.

אָמַר לֵיהּ רַבִּי חֲזִיא, מֵאֵי רַחֵל מִבְּכָה עַל בְּנֵיהָ. אָמַר לֵיהּ
 אוֹלִיפְנָא, דִּהִיא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. וְדָא אַנְתּוּ דִּיעֲקֹב
 וְדָאִי, דְכְּתִיב (בראשית כ"ט) וַיֵּאָהֵב יַעֲקֹב אֶת רַחֵל. וּכְתִיב,
 (בראשית כט) וְרַחֵל עֲקָרָה. וּכְתִיב, הֵתֵם (תהלים קיג) מוֹשִׁיבֵי
 עֲקָרַת הַבַּיִת אִם הַבָּנִים שְׂמִיחָה.

דְּבַר אַחַר כִּי אֵינְנוּ, כַּמָּה דְּאַתְמַר, (בראשית לט) אֵינְנוּ גְדוּל
 בַּבַּיִת וְגו', אֵינְנוּ: דִּהִיא אֲסַתְּלִיק לְעֵילָא וְאַתְרַחִיק
 מְכֻלָּא. אֵינְנוּ: בְּזוּוּגָא בַּהּ. אֵינְנוּ: לְאַשְׁתְּכַחָא (שמות קס"ד)
 שְׂמִיחָה רַבָּא.

אָמַר רַבִּי חֲזִיא, מֵאַן אֲתַר שְׂרֵיא לְאַתְגְּלָאָה. אָמַר לֵיהּ,
 מִבֵּי מְקַדְשָׁא. דְּתַמָּן שְׂרֵיא וּלְבַתָּר אֲסַחֲרַת כָּל
 אַרְעָא דִּישְׂרָאֵל. לְבַתָּר כַּד נִפְקַת מִן אַרְעָא, קָמַת עַל
 מְדַבְּרָא וַיְתִיבַת תַּמָּן תַּלְתָּ יוֹמִין. דְּבַרְתָּ אוֹכְלוּסָהָא

וּמְשִׁירֵיהֶא (ס"א וּמְתִיבְתֶהּא) וַיִּתְּבֶהא מִבֵּי מַלְכָא, וְקָרָאתָ עָלֶיהָ
 (איכה א) אִיכָה יִשְׁבָּה בְּדָד וְגו'. בְּכוּ רַבִּי חֲזִיָא וְרַבִּי יוֹסִי.
 אָמַר רַבִּי יוֹסִי, לֹא גָלוּ יִשְׂרָאֵל מֵאַרְעָא, וְלֹא אֶתְחַרַּב
 בֵּי מַקְדְּשָא, עַד דִּישְׂרָאֵל כִּלְהוּ אֶשְׁתַּכְּחוּ בְּחִיּוּבָא
 קָמִי מַלְכָא, וְעַד דְּדַבְרֵי עֲלָמָא אֶשְׁתַּכְּחוּ בְּחִיּוּבָא
 בְּקַדְמִיתָא. הֵדָא הוּא דְכָתִיב, (ישעיה ג) עָמִי מֵאֲשֻׁרִיךְ
 מִתְעִים וְדַרְךְ אֹרְחוֹתֶיךָ בִּלְעוּ. דְּכִיּוֹן דִּירִישִׁי עֲמָא אֲזֻלִין
 בְּחִיּוּבָא, כֹּל עֲמָא אֶתְמַשְׁכוּ אֲבַתְרֵיהוּ. רַבִּי חֲזִיָא אָמַר
 מֶהְכָּא, וְאִם כֹּל עֲדַת יִשְׂרָאֵל יִשְׁגוּ, בְּמֵאי הוּי. בְּגִין
 וְנַעֲלָם דְּבַר מַעֲיַנֵי הַקְּהָל. דְּעֵינֵי עֲמָא אֵינּוֹן רִישֵׁייהוּ,
 דְּכֹל עֲמָא אֶתְמַשְׁכֵּן אֲבַתְרֵיהוּ.

אֲזֻלוּ. עַד דִּהוּוּ אֲזֻלֵי חָמוּ חַד אֶתְר מְדִשְׁנָא בַּעֲשָׁבִין,
 וְנִהַר מֵיָא דִּהוּוּ נָגִיד בֵּיהּ. יִתְבוּ. עַד דִּהוּוּ יִתְבֵי,
 פָּרַח חַד עוֹפָא וְרַחֲשִׁשׁ קָמִייהוּ. אָמַר רַבִּי חֲזִיָא, נִיקוּם
 מֶהְכָּא, דְּוַדָּאי נִגְרֵי טוּרֵיָא הָכָא מִשְׁתַּכְּחִין, קָמוּ וְאֲזֻלוּ.
 עַד דִּאֶהְדְּרוּ רִישֵׁייהוּ, חָמוּ אֵינּוֹן לְסִטִין דְּרַהֲטִין
 אֲבַתְרֵיהוּ, אֶתְרַחֲשִׁשׁ לֹון נִיסָא, וְאֶשְׁכְּחוּ קָמִייהוּ חַד
 טִינָרָא, וְחַד מְעֵרְתָא בֵּיהּ, עָאלוּ תַמָּן יִתְבוּ כֹּל הַהוּא
 יוֹמָא וְכֹל לַיְלִיא.

פְּתַח רַבִּי חֲזִיָא וְאָמַר, (ירמיה ל) וְאַתָּה אַל תִּירָא עַבְדֵי
 יַעֲקֹב וְגו', כִּי הִנְנִי מוֹשִׁיעַךְ מִרְחוֹק. מִרְחוֹק,

מִקְרוֹב מִבְּעֵי לֵיהּ. וְהָא אוּקְמוּהָ הָאִי קְרָא, מִרְחוֹק, כְּמָה
 דְּאֵת אָמַר וְשָׁבוּ מֵאֶרֶץ מִרְחָק. אֲבָל מִרְחוֹק, כְּהֵהוּא
 דְּכִתְיִב, (ירמיה לא) מִרְחוֹק יִי נִרְאָה לִי. וּכְתִיב (משלי לא)
 מִמִּרְחָק תָּבִיא לַחֲמָה. וּמֵאֵן הִיא. (בראשית רכ"א ע"א) עֲמִיקָא
 דְּנַחֲלָא, אֲתֵר דְּהֵהוּא נָהַר נָגִיד וְנִפְיָק. וְשָׁב יַעֲקֹב, כִּיּוֹן
 דְּכִתְיִב אֵל תִּירָא עֲבָדֵי יַעֲקֹב, מֵהוּ וְשָׁב יַעֲקֹב. אֵלָא כְּמָה
 דְּתַנִּינֵן, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא סָלִיק לְעֵילָא לְעֵילָא, כְּמָה
 דְּכִתְיִב, (תהלים י) לְמָה יִי תַעֲמוֹד בְּרְחוֹק, וּמֵהֵהוּא אֲתֵר
 רְחוֹק הַנְּנִי מוֹשִׁיעֵךְ.

וְשָׁב יַעֲקֹב, לְאַתְרֵיהּ (לְכוּרְסֵיא), לְאַזְהוּוּגָא בְּכַנְסַת יִשְׂרָאֵל.
 וְשָׁקֵט: דָּא יִסוּד. וְשָׁאֲנֵן, לְמִשְׁרֵי דִיּוּרֵיהּ בְּה. וְאִין
 מִחְרִיד, מִיִּצְחָק. כְּמָה דְּאֵת אָמַר, (בראשית כז) וַיִּחַרַד יִצְחָק
 חֲרָדָה גְּדוּלָּה (דף כ"א ע"א) וְעַל דָּא (בראשית לא) וּפְתַח יִצְחָק כְּתִיב.
 וְהֵהוּא פְּתַח כַּד אֲתַעַר, אֲסַתְּלַק יִסוּד לְאַתֵּר אַחְרָא, הֵדָא
 הוּא דְּכִתְיִב, (ישעיה לג) פְּתַחוּ בְּצִיּוֹן חֲטָאִים. בְּצִיּוֹן דִּיּוּקָא,
 וְעַל דָּא וְאִין מִחְרִיד, וְהֵשְׁתָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׁזִיב לָן
 מִרְחִיק, וְאֲסַתִּיר לָן בְּהָאִי אֲתֵר, בְּהֵשְׁקֵט וּבְשִׁלּוּה, וְאִין
 מִחְרִיד מִכְּלָא. דְּכַד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עָבִיד נִיסָא בְּכִלָּא
 עָבִיד.

רַבִּי יוֹסִי פִּתַּח, (שופטים ד) וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ בָּרַק אִם תִּלְכִּי עִמִּי
 וְהִלְכְּתִי וְגו', מֵאִי קָא מִיִּירִי. אֵלָא אָמַר בָּרַק הוּאִיל

וְרוּחַ קְדִישָׁא שְׂרִיא עָלָהּ, בְּזִכּוּתָהּ אֲשֶׁתְּזִיב, וְלֹא לִישְׂרִי
 עָלַי גְּזָקָא. וּמָה בְּרַק סְמִיךְ עַל אֲתָתָא לְאֲשֶׁתְּזִיבָא בְּגִינָה.
 אֲנִן דְּאוּרִייתָא עֲמָנָא דִּהִיא שְׂמִיָּה דְּמִלְכָּא קְדִישָׁא, עַל
 אַחַת פְּמָה וְכַמָּה.

יִתְּבוּ גּוֹ הֵהוּא מְעֶרְתָּא כָּל הֵהוּא יוֹמָא, כִּד רַמְשׁ לִילִיא,
 אֲתַנְהִיר סִיְהָרָא בְּמְעֶרְתָּא. עָבְרוּ תְּרֵי טִייעֵי,
 וְחַמְרִיהוֹן טְעִינִין מִחַמְרָא וּמִיכְלָא לְגַרְמִייהוּ שְׂאֲרֵי עַל
 מְטוּלָא. אָמְרֵי הָאֵי לְהָאֵי, נְבִית הַכָּא, נִיְהַב מִיכְלָא
 וּמִשְׂתִּיָּיא לְחַמְרֵי, וְאֲנִן נְעוּל לְמְעֶרְתָּא דָּא. אָמַר לִיָּה
 חֲבִרִיהָ עַד לָא נִיעוּל, תִּימָא הָאֵי קָרָא דְּלֹא מְתִישְׁבָּא.

אָמַר לִיָּה מַאי הוּא. אָמַר לִיָּה מְלָה חַד, דְּכִתִּיב, (תהלים נב)
 אוֹדֶךָ לְעוֹלָם כִּי עָשִׂיתָ וְגו'. מַהוּ כִּי עָשִׂיתָ, וְלֹא
 כְּתִיב מָה. וְכִתִּיב כִּי טוֹב נֶגְדַת חֲסִידֶיךָ. וְכִי לְגַבֵּי אַחֲרָא
 לָאו אִיהוּ טוֹב, לָא הוּהּ בִּידִיהָ. אָמַר ווֵי לְטִיּוּעֵנָא,
 דְּשִׁבְקָנָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגִינָהּ. רַבִּי חֵיָּיא וְרַבִּי
 יוֹסִי דִּהוּוּ יִתְּבֵי בְּמְעֶרְתָּא חֲדוּ, אָמַר רַבִּי חֵיָּיא לְרַבִּי יוֹסִי,
 וְלֹא אֲמַרִית לְךָ דְּכַד עָבִיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נִיסָא,
 בְּכֹלָא עָבִיד. נִפְקוּ.

כִּד נִפְקוּ אַקְדִּים רַבִּי חֵיָּיא וּפְתַח, (ישעיה נז) שְׁלוֹם שְׁלוֹם
 לְרַחוּק. תְּרֵי שְׁלָמָא הַכָּא, חַד לְרַחוּק, וְחַד לְקָרוּב,
 וְכֹלָא חַד. לְרַחוּק, דְּאֲתַעְבִּיד קָרוּב. (תו לְרַחוּק) דָּא הוּא

מֵאֲרִיָּה דְתִשׁוּבָה, קוּדְם הָוָה רְחוּק, וְהִשְׁתָּא אִיהוּ קְרוּב.
 תּוּ רְחוּק, כִּד בַּר נָשׁ אֲתֵרְחִיק מֵאֲוֹרֵייתָא. רְחִיק הוּא
 מְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. וּמֵאן דְקָרִיב לְאֲוֹרֵייתָא, קָרִיב לִיָּה
 קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּהִדְיָה, וְהִשְׁתָּא אֲתַחֲבְרוּ עֲמָנָא וְעוּלוּ
 לְמַעְרְתָא אָתוּ אֵינּוּן טִייעִין וְאֲשַׁתְּפוּ עִמָּהוּן. אֲשַׁתְּנַקְלוּ
 לְחַמְרֵייהוּ, וְאֲתַקְנוּ לְמִיכַל, נִפְקוּ כְּלָהוּ לְפוּם מְעֵרְתָא.
 אָמַר חַד מִן טִייעִין נִימְרוּ לָן מֵאֲרִי דְאֲוֹרֵייתָא, הֵאִי קָרָא
 אוּדְךָ לְעוֹלָם כִּי עָשִׂיתָ וְאֶקְוָה וְגו'. כִּי עָשִׂיתָ, מֵהוּ
 כִּי עָשִׂיתָ, וְלֹא פְתִיב מָה. וְכִתִּיב כִּי טוֹב נֶגְדַּחְסִידֵיךָ,
 וְכִי לְגַבֵּי אַחֲרָא לָאו הוּא טוֹב.

אָמַר רַבֵּי חֵיִיא, כִּי עָשִׂיתָ וְדָאִי, וּמֵה עָשִׂיתָ. לְעוֹלָם.
 דְּבִגִּין הֵאִי עוֹלָם, דְּעֵבֵד קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא וְאֲתַקְן
 לִיָּה, אוּדֵי בַר נָשׁ לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּכָל יוּמָא. וְאֶקְוָה
 שְׂמֵךְ כִּי טוֹב נֶגְדַּחְסִידֵיךָ, הֵכִי הוּא וְדָאִי, לְקַבֵּל אֵינּוּן
 זַכָּאִין, שְׂמָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא טוֹב. וְלֹא לְקַבְּלֵי
 חֵיִיבֵיא, דְּמַבְזִין לִיָּה בְּכָל יוּמָא וְלֹא מִשְׁתַּדְּלֵי בְּאֲוֹרֵייתָא.
 אָמַר לִיָּה, יֵאוֹת הוּא. אָבַל מְלָה שְׂמַעְנָא מִבְּתַר כּוּתְלָא,
 וּמִסְתַּפִּינָא לְגַלְאָה. אָמְרוּ לִיָּה רַבֵּי חֵיִיא וְרַבֵּי יוֹסִי, אֵימָא
 מִיָּלְךָ, דְּאֲוֹרֵייתָא לָאו אִיהוּ יְרוּתָא לְאַתֵּר חַד.
 אָמַר לוּן, יוּמָא חַד הוּינָא אָזִיל לְלוּד, עָאלְנָא לְמַתָּא,
 וְאַסְמַכְנָא גְרַמָּאִי בְּתַר כּוּתְלָא חַד, וְרַבֵּי שְׂמַעוֹן בֶּן

יֹחָאֵי הָוָה בְּהֵוָא בֵּיתָא, וְשָׁמְעָנָא מִפּוּמִיָּה הָאֵי קָרָא,
 אוֹדֵךְ לְעוֹלָם כִּי עָשִׂיתָ. אוֹדֵךְ, דְּוֹד הַמֶּלֶךְ עָלָיו הַשְּׁלוֹם
 (לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא) אָמְרוּ, עַל הַהוּא עוֹלָם בְּתַרְאָה, דְּאִיהוּ עֶבֶד
 דְּדוֹד מַלְכָּא אַחִיד בֵּיהּ בְּהֵוָא עוֹלָם, וּבֵיהּ יָרִית
 מַלְכוּתָא. וְאַתְּוָה שָׁמַךְ כִּי טוֹב, דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
 בְּיַחוּדָא דְהָאֵי עָלְמָא דְאַקְרִי טוֹב. אֵימַתִּי אַקְרִי טוֹב. נֶגְד
 חֲסִידֵיךְ. מֵאֵן אֵינּוֹן חֲסִידֵיךְ.

אַלָּא אֵית חֶסֶד וְאֵית חֶסֶד, וְאַלִּין אַקְרוּן חֲסִדֵי דְוֹד (ויחדי
 רי"ט, תרומה קס"ט) הַנְּאֻמָּנִים. וְכֹד אֵלִין חֲסִדֵי דְוֹד
 אַתְּמַלְיִין מֵהֵוָא טִיבוּ דְנִגְדוּ דְעֵתִיקָא קְדִישָׁא, כְּדִין
 אַקְרִי יִסוּד טוֹב. כְּדִין אֲשֶׁתְּכָח טוֹב לְגַבִּיָּהוּ. דְהָא (ס"א פד
 אֲשֶׁתְּכָח כְּמָה דְאִיהוּ בֵּיהּ) כְּמָה דְאֲשֶׁתְּכָח דְאִיהוּ בֵּיהּ, הָכִי אִיהוּ
 מִבְּסָם לְהָאֵי עָלְמָא בְּתַרְאָה. וְכֹלָא אֲשֶׁתְּכָח בְּבִרְכָה, וְעַל
 דָּא דְוֹד הָוָה מְחַפְּהָ לְהָאֵי דְרָגָא, דְנִהִיר לְהָאֵי עוֹלָם
 דְאִיהוּ אַחִיד בֵּיהּ.

מְלִין אֵלִין הָכִי שְׁמַעְנָא לֹון, אַבְל לָא יִדְעָנָא מַאי הוּא.
 אַתּוּ רַבִּי חֵיָיא וְרַבִּי יוֹסִי וְנִשְׁקוּ לֵיהּ בְּרִישִׁיָּה. אָמַר
 רַבִּי (דף כ"א ע"ב) חֵיָיא, מֵאֵן חָפִי עֵינֵיךְ בְּעַפְרָא רַבִּי שְׁמַעוֹן
 בֶּן יוֹחָאֵי, דְאַנְתָּ בְּאַתְרֵךְ וְאַנְתָּ מְרַעִישׁ טוּרִיאַ עֲלָאֵי,
 וְאַפִּילוּ צְפוּרִי שְׁמִיא וְכֹלָא חֲדָאן בְּמַלוּלְךָ וְוִי לְעַלְמָא
 בְּהֵיָא שְׁעַתָּא כֹד תִּסְתַּלַּק מִנֵּיהּ.

תוּ פִתַּח וְאָמַר הֵהוּא גִבְרָא, הָא מְלָה אַחֲרָא שְׁמַעְנָא
 מִנֵּיהּ בְּהֵיא שְׁעָתָא, בִּקְרָא דְכְּתִיב, (דניאל ט) וְעַתָּה
 שְׁמַע אֱלֹהֵינוּ אֶל תְּפִלַּת עֲבָדֶיךָ וְאֶל תַּחֲנוּנֵינוּ וְגו' לְמַעַן
 אֲדַנִּי. וְאָמַר הֵכִי, אִי שְׁמָא דָּא מַעְלִיא (נ"א לְעִילָא) מִכְּלָא,
 שְׁפִיר הוּא, דְּהֵכִי אֲמַרִין עָבִיד בְּדִיל מִלְכָּא. אֲבַל שְׁמָא
 דָּא, הָא יְדִיעַ דְּהוּא אֲתֵר בֵּי דִינָא, דְּמִנֵּיהּ נְפִיק דִּינָא
 לְעִלְמָא. מֵאן חָמָא דְּאֲמַרִין לְמִלְכָּא, עָבִיד בְּגִין עֲבָדֶיךָ,
 אוּ בְּגִין מְלָה זְעִירָא מִנֶּךָ.

אֶלָּא הֵכִי אֲצִטְרִיךְ, דְּשְׁמָא דָּא אֲתַקִּין בֵּיתָא לְמִלְכָּא,
 וּבֵי מִקְדָּשָׁא לְתַתָּא, וְדָא אֲחִיד בְּדָא, בְּגִין
 דְּאֲתַקְשֵׁר דָּא בְּדָא. וְכַד מִקְדָּשָׁא לְתַתָּא קָאִים בְּקִיּוּמִיהּ,
 הָאִי שְׁמָא לְעִילָא קָאִים בְּקִיּוּמִיהּ. וְדָא הוּא כְּמָאן דְּאָמַר
 לְמִלְכָּא בְּנֵי בֵיתָא דָּא, וְהִיכְלָא דָּא, בְּגִין דְּלֹא יִשְׁתַּכַּחַת
 מִטְרוּנִיתָא דְּיִתְבָּא לְבַר מֵהִיכְלָה. אוּף הֵכָּא, (דניאל ט) וְהָאֵר
 פְּנִיךָ עַל מִקְדָּשְׁךָ הַשָּׁמַיִם לְמַעַן אֲדַנִּי. מֵאִי טַעְמָא לְמַעַן
 אֲדַנִּי. דְּלֹא יִשְׁתַּכַּח לְבַר מִן דִּיּוּרִיָּה.

תְּוֹוְהוּ רַבִּי חֲזִיא וְרַבִּי יוֹסִי, וְחֲדוּ בְּהֵהוּא לִילִיא. בְּתֵר
 דְּאֲכָלוּ, פִּתַּח חֲבֵרִיָּה טִייעָא וְאָמַר, אִימָא קַמִּיכּוּ
 מְלָה חַד, דְּאֲשַׁתְּדַלְנָא בֵּיהּ הָאִי יוּמָא, הָאִי קָרָא דְכְּתִיב,
 (תהלים סג) מְזִמּוֹר לְדָוִד בְּהֵיוֹתוֹ בְּמַדְבַּר יְהוּדָה, דְּוֹד אָמַר
 שִׁירָתָא, כַּד הָוָה עָרִיק מִחֲמוּי, אֲמַאי אָמַר (תהלים סג)

אֱלֹהִים אֵלֵי אַתָּה אֲשַׁחֲרֶךָ צְמָאָה לְךָ נִפְשֵׁי וְגו'. אֱלֹהִים
 אֵלֵי אַתָּה, דְּהָא בְּגִבּוּרָה אַחֲדָא תְּדִירָא. אֲשַׁחֲרֶךָ, וְכִי
 דְּווד הֵיךְ יִכִּיל לְשַׁחֲרָא לִיָּה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּאַרְעָא
 רַחֲיִקָא, וְאַתְתְּרֶךָ מֵאַרְעָא דְשְׁכִינְתָּא שְׂרִיא.

אַלָּא, אַף עַל גַּב דְּאַתְתְּרֶךָ מִתְמָן, לָא שְׁבִיק דִּידִיָּה
 לְשַׁחֲרָא לִיָּה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְאַנָּא שְׁמַעְנָא,
 אֲשַׁחֲרֶךָ: כְּמָאן דְּאָמַר, אִיזִיל לְאַתְחֻזָּאָה קַמָּךְ, בַּר דְּלָא
 יִכִּילְנָא. כִּךְ אֲשַׁחֲרֶךָ, בַּר דְּאַנָּא לְבַר מֵאַתֵּר דְשְׁכִינְתָּא
 שְׂרִיא. צְמָאָה לְךָ נִפְשֵׁי, דְּהָא נִפְשָׁאֵי וְגוּפָא דִּילֵי תְּאִיבִין
 לְגַבְךָ, לְאַתְחֻזָּאָה קַמָּךְ, וְלָא יִכִּילְנָא, בְּגִין דְּאַנָּא בְּאַרְץ
 צִיָּה וְעֵיף בְּלֵי מַיִם, דְּהָא אַרְץ צִיָּה וְעֵיף אַקְרִי לְבַר
 מֵאַתֵּר דְשְׁכִינְתָּא שְׂרִיא. בְּגִין דְּמַיִם חַיִּים לָא שְׁכִיחַ הֶכָּא.

וּמָאן אֵינּוּן מַיִם חַיִּים. דָּא שְׁכִינְתָּא, דְּכַתִּיב בֵּיהּ (בְּרַאשִׁית כו)
 בְּאֵר מַיִם חַיִּים, וְעַל דָּא אַרְץ צִיָּה וְעֵיף בְּלֵי מַיִם פְּתִיב.
 אָמְרוּ רַבֵּי חֲזִיָּא וְרַבֵּי יוֹסֵי, וְדָאֵי אֹרְחָא תְּקִינָא קָמָן,
 עָאלוּ לְמַעְרְתָא וְדַמְכוּ. בְּפִלְגּוֹ לִילִיא, שְׁמַעוּ קַל
 חִיּוֹתָא בְּמַדְבְּרָא דְנַהֲמִי. אֲתַעְרוּ. אָמַר רַבֵּי חֲזִיָּא, הָא
 עֵידָן הוּא לְסִייעָא לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל, דְּהִיא מְשַׁבַּחַת
 לְמַלְכָּא. אָמְרוּ, כָּל חַד וְחַד לִימָא מְלָה מְמַה דְשְׁמַע וְיַדַּע
 בְּאוֹרֵייתָא, יִתְבוּ כְּלָהוּ.

פְּתַח רַבֵּי חֲזִיָּא וְאָמַר, (תְּהִלִּים כב) לְמַנְצַח עַל אֵילַת הַשַּׁחַר

מְזֻמּוֹר לְדוֹד. מֵאֵן אֵילַת הַשֶּׁחַר. דָּא כְּנִסְת יִשְׂרָאֵל.
 דְּאֶקְרִי (משלי ה) אֵילַת אֲהָבִים וַיַּעֲלֵת חֵן. וְכִי אֵילַת הַשֶּׁחַר,
 וְלֹא כָּל יוֹמָא. אֵלָא, אֵילַת: מֵהֵהוּא אַתֵּר, דְּאֶקְרִי אֵילַת
 אֲהָבִים וַיַּעֲלֵת חֵן. וְהִיא אַתֵּיא מֵהֵהוּא אַתֵּר דְּאֶקְרִי שֶׁחַר,
 כְּמָה דְּאֵת אָמַר (הושע ו) כְּשֶׁחַר נְכוּן מוּצְאוּ, וְדוֹד מְלֻכָּא
 עַל כְּנִסְת יִשְׂרָאֵל קְאָמַר דָּא, דְּהָא לֹא אִמְרָה כְּנִסְת
 יִשְׂרָאֵל דָּא (ס"א דְּאֶקְרִי אֵילַת אֲהָבִים וַיַּעֲלֵת חֵן וְהִיא אַתֵּיא מֵהֵהוּא אַתֵּר דְּאֶקְרִי
 שֶׁחַר כְּמָה דְּאֵת אָמַר כְּשֶׁחַר נְכוּן מוּצְאוּ וְדוֹד מְלֻכָּא עַל כְּנִסְת יִשְׂרָאֵל קְאָמַר דָּא) מִשְׁמַע

דְּכְתִיב עַל אֵילַת הַשֶּׁחַר.

תָּא חֲזִי, בְּשַׁעֲתָא דְּרַמְשׁ לִילִיא, פְּתַחֲחִין סְתִימִין דְּעֵלְאִי
 וְתַתְּאִי מִשְׁתַּכְּחִי (ס"א מִשְׁתַּכְּבִי). וְכָל אֵינּוֹן רְחִיקִין,
 מִתְּעָרִין וְאֹזְלִין וְשִׁטְאֵן כָּל עָלְמָא, וּמֵהֲדָרִין עַל גּוּפֵי בְּנֵי
 נְשָׂא, וְסַחְרֵי לְאַתְרֵיהוּ וְלַעֲרִסֵיהוּ. וְחַמָּאן דִּי וַיִּקְנָא
 דְּמְלֻכָּא קְדִישָׁא, וּמִסְתַּפִּי. דְּהָא אַתְקֵפוּ בְּעַרְסֵיהוּ בְּמִלֵּי
 דְּשִׁמָּא קְדִישָׁא. וּבְנֵי נְשָׂא, נִשְׁמַתְהוֹן סְלֻקִין כָּל חַד וְחַד
 כְּדַחֲזִי לֵיה, וְהָא אוּקְמוּהָ. זַכָּאָה חוּלְקֵיהוֹן דְּצַדִּיקֵיא,
 דְּנִשְׁמַתְהוֹן סְלֻקִין לְעֵילָא, וְלֹא מִתְּעַפְּבֵי בְּאַתֵּר אַחְרָא
 דְּלֹא אַצְטְרִיךְ.

כִּד אַתְפְּלַג לִילִיא, כְּרוּזָא קָאִים וְכָרִיז, וּפְתַחֲחִין פְּתִיחוּ.
 כְּדִין רוּחָא חַד דְּסִטְר צְפוֹן אַתְעַר, וְאֶקְיֵשׁ (דף כ"ב ע"א)
 בְּכַנּוֹר דְּדוֹד, וּמִנְגִן מֵאֲלִיו. וְשִׁבְחַת לְמְלֻכָּא, וְקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא מִשְׁתַּעֲשַׁע בְּצַדִּיקֵיא בְּגִנְתָּא דְּעַדָּן.

זָכָאָה חוּלְקִיָּהּ מֵאֵן דְּאַתְעָר בְּהֵוּא זְמָנָא וְאַשְׁתַּדַּל
 בְּאוּרֵיִתָּא, וְכָל מֵאֵן דְּקָאִים בְּהֵוּא זְמָנָא
 וְאַשְׁתַּדַּל בְּאוּרֵיִתָּא, אֶקְרִי חֲבֵרִיָּה דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 וְכִנְסַת יִשְׂרָאֵל. וְלֹא עוּד, אֶלָּא דְאַלִּין אֶקְרוּן אַחִים
 וְרַעִים לִיָּהּ. דְּכַתִּיב, (תהלים קכב) לְמַעַן אַחֵי וְרַעֵי אֲדַבְּרָה נָא
 שְׁלוֹם בְּךָ. וְאַקְרוּן חֲבֵרִים בְּהֵדִי מְלֹאכִין עֲלָאִין, וּמְשֻׁרְיִין
 עֲלָאִין, דְּכַתִּיב, (שיר השירים ח) חֲבֵרִים מִקְשִׁיבִים לְקוּלְךָ.
 כִּד אֲתִי יִמָּא, פְּרוּזָא קָאִים וְכָרִיז, וּפְתַחִין דְּסֶטֶר
 דְּרוּמָא אַתְּפַתְחוּ. וּמַתְעַרִּין כְּכָבִים וּמְזֻלוֹת, וּפְתַחִין
 דְּרַחֲמִין אַתְּפַתְחוּ. וּמְלֹכָא יְתִיב וְקַבִּיל תּוֹשִׁבְחָן. כִּדִּין
 כְּנַסַּת יִשְׂרָאֵל נִטְלָא לְאַיְנוּן מְלִין וְסִלְקָא. וְכָל אֵינּוֹן
 חֲבֵרִים אֲחִידִין בְּגַדְפָּהָא, וּמְלֵיִיָּהּ אֲתֵיִן וְשֻׁרְיִין בְּחִיקָא
 דְּמְלֹכָא. כִּדִּין פְּקִיד מְלֹכָא, לְמַכְתָּב כָּל אֵינּוֹן מְלִין.
 וּבְסַפְרָא כְּתִיבוּ כָּל אֵינּוֹן בְּנֵי הַיְכָלִיָּהּ, וְחוּטָא דְּחֶסֶד
 אַתְּמִשְׁךְ עַלֵּיָּהּ, דִּמְתֵּהוּא חוּטָא אַתְּעֵטֶר בַּר
 נָשׁ בְּעֵטְרָא דְּמְלֹכָא, וּמְנִיָּה דְּחֲלִין עֲלָאִין וְתַתְּאִין, הוּא
 עָאֵל בְּכָל תְּרַעֵי מְלֹכָא, וְלִית מֵאֵן דִּימְחִי בִּידוּי. וְאַפִּילוּ
 בְּזְמָנָא דְּמֵאֲרִיָּהוֹן דְּדִינָא קִיִּימִין לְמִידִן עֲלֵמָא, לָא דִּיִּנִין
 עַלֵּיָּה דִּינָא. בְּגִין דְּהָא אַתְרֵשִׁים בְּרִשְׁמֵי דְּמְלֹכָא,
 דְּאַשְׁתְּמוּדְעָא דְּאִיָּהּ מֵהֵיכְלָא דְּמְלֹכָא, וּבְגִין דָּא לָא
 דִּיִּנִין עַלֵּיָּה דִּינָא. זָכָאָה חוּלְקִיָּהּ דְּצְדִיקִיָּא דְּמִשְׁתַּדְּלִי

בְּאוֹרֵייתָא, וְכֹל שְׁפֹן בְּזִמְנָא דְּמִלְכָּא תְּאִיב עַל מְלִי
דְּאוֹרֵייתָא.

תָּא חֲזִי, רְזָא דְּמִלְהָ, לָּא קְיִימָא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל קָמִי
מִלְכָּא אֶלָּא בְּאוֹרֵייתָא. וְכֹל זִמְנָא דִּישְׂרָאֵל בְּאַרְעָא
אֲשֶׁתְּדָלוּ בְּאוֹרֵייתָא. כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל שְׂרָאת עִמָּהוֹן. כַּד
אֲתַבְּטְלוּ מִמְּלִי אוֹרֵייתָא, לָּא יִכְלָא לְקִימָא עִמָּהוֹן
שְׁעֵתָא חֲדָא. בְּגִינֵי כֶּךָ, בְּשַׁעֲתָא דְּכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל אֲתַעֲרַת
לְגַבֵּי מִלְכָּא בְּאוֹרֵייתָא, אֲתַתְּקִיף חִילְהָא, וּמִלְכָּא קִדִּישָׁא
חֲדֵי לְקַבְּלָא לָּהּ.

וְכֹל זִמְנָא דְּכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל אֲתַת לְקָמִי מִלְכָּא, וְאוֹרֵייתָא
לָּא אֲשֶׁתְּכַחַת עִמָּהּ, כְּבִיכּוֹל תְּשֵׁשׁ חִילְהָא. וּוִי
לְאִינּוֹן דְּמַחְלָשִׁין חִילָּא דְּלְעֵילָא, בְּגִינֵי כֶּךָ, זַכָּאִין אִינּוֹן
דְּמִשְׁתַּדְּלִי בְּאוֹרֵייתָא, וְכֹל שְׁפֹן בְּהֵיִא שְׁעֵתָא דְּאַצְטְרִיךְ
לְאַשְׁתַּתְּפָא בָּהּ בְּכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. כַּדִּין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
קֹאֲרִי עָלֶיהָ, (ישעיה מט) וַיֹּאמֶר לִי עַבְדִּי אַתָּה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
בְּךָ אֲתַפְּאֵר.

רַבִּי יוֹסִי פֶּתַח וַאֲמַר, (ישעיה כא) מִשָּׂא דְּוּמָה אֵלֵי קוּרָא
מִשְׁעִיר שׁוֹמֵר מַה מְלִילָה שׁוֹמֵר מַה מְלִיל. הַאי
קָרָא אוֹקְמוּהָ חֲבַרְיָא, בְּכַמָּה אֲתַר. אֲבַל מִשָּׂא דְּוּמָה, כֹּל
זִמְנִין דִּישְׂרָאֵל אֲשֶׁתְּכַחוּ בְּגִלוּתָא, אֲתִידַע זִמְנָא וְקֶצֶא
דְּלַהוֹן, וְזִמְנָא וְקֶצֶא דְּהָהוּא גְּלוּתָא. וְגִלוּתָא דְּאָדוּם,

הוּא מִשָּׂא דוּמָה, דְּלֹא אֲתַגְלִיֵּיא וְלֹא אֲתִיידַע כְּאִינוּן
אֲחֶרְנִין.

קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָמַר, אֵלֵי קוּרָא מִשְׁעִיר, קָלָא
שְׁמַעְנָא בְּגִלוּתָא דְשְׁעִיר, אִינוּן דְּדַחְקֵי
בִּינֵיהוּ, אִינוּן דְּשַׁכְּבֵי לְעַפְרָא. וּמֵאֵי אֲמַרִי. שׁוּמַר מַה
מְלִילָה שׁוּמַר מַה מְלִיל לִי אִינוּן תְּבַעֵן לִי עַל מִטְרוּנִיתָא,
מַה עֲבַדִּית מִן מִטְרוּנִיתָא דִּילֵי.

כִּדִּין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּנִישׁ לְפַמְלִיא דִּילֵיהּ, וְאָמַר,
חֲמוּ בְּנֵי רְחִימֵי, דְּאִינוּן דְּחִיקִין בְּגִלוּתָא, וְשִׁבְקִין
צַעְרָא דִּלְהוֹן, וְתַבְעִין לִי עַל מִטְרוּנִיתָא. וְאֲמַרִי, שׁוּמַר:
אֲנִתְ דְּאֲקָרִי שׁוּמַר, אֲן הוּא שְׁמִירָה דִּילָךְ אֲן הוּא שְׁמִירָה
דְּבֵיתָךְ. מַה מְלִילָה: מַה עֲבַדִּית מְלִילָה, הָכִי נִטְרַת לָהּ.
מַה מְלִיל. דְּהָא לְזַמְנִין אֲתַקְרִי לִילָה, וְלְזַמְנִין אֲתַקְרִי
לִיל, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (שמות יב) לִיל שְׁמוּרִים הוּא. וְכְּתִיב
הוּא הַלִּילָה הַזֶּה.

כִּדִּין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָתִיב לוֹן, הָא שְׁמִירָה דִּידִי
אֲשַׁתְּכַח, דְּהָא אֲנָא זְמִין לְקַבְּלָהּ, וְלֹא אֲשַׁתְּכַחָא
בְּהַדְּתָהּ, הָדָא הוּא דְכְּתִיב אָמַר שׁוּמַר, הֵהוּא דְנָטִיר בֵּיתָא,
אֲתָא בְּקָר וְגַם לִילָה. דְּהָא בְּקַדְמִיתָא אֲסַתְּלַק לְעֵילָא
לְעֵילָא, וְסַלִּיק לְהַהוּא (ס"א אַתְר) בְּקָר (ע"ד ע"ב) דְּאֲזַדְמַן בֵּיהּ
תְּדִירָא. הַשְׁתָּא אֲתָא בְּקָר. הָא זְמִין לְאֲתַחְבְּרָא בְּלִילָה.

וְגַם לִיָּלָה, הָא זְמִינָא הִיא. אַבְל בְּגִינִיכּוֹן אֶתְעַפְּבוּ.
 וְאִי אֶתּוֹן בְּעָאן דָּא, עַל מַה אֶתּוֹן מִתְעַפְּבִי, שׁוּבוּ. שׁוּבוּ
 בְּתִשׁוּבָה. כְּדִין אֵיתִיו, אֶתּוּ לְגַבְּאִי, וְנִהוּי כְּלָא
 בְּמִדּוּרָא חֲדָא, וְכֻלְנָא נִתּוּב לְאַתְרָנָא. הֲדָא הוּא דְכְּתִיב,
 (דברים ל) וְשָׁב יִי' אֱלֹהֶיךָ אֶת שְׁבוּתֶךָ, וְהִשִּׁיב לָא נְאֻמְר, (דף
 כ"ב ע"ב) אֶלָּא וְשָׁב. תְּרִין וְשָׁב וְשָׁב כְּתִיב הַכָּא. אֶלָּא, חַד
 לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל. וְחַד לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. הֲדָא הוּא
 דְכְּתִיב וְשָׁב יִי' אֱלֹהֶיךָ אֶת שְׁבוּתֶךָ וְשָׁב וְקִבְּצֶךָ מִכָּל
 הָעַמִּים.

פְּתַח הַהוּא טִייעָא וְאָמַר, (איוב לח) בְּרִן יַחַד כְּכִי בְּקָר
 וִירִיעוּ כָּל בְּנֵי אֱלֹהִים. תָּא חֲזִי, כִּד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא אֶתִי לְאַשְׁתַּעֲשַׁעָא עִם צְדִיקֵיִא בְּגִנְתָּא דְעֵדֶן, כָּל
 מְלִי דְעֵלְמָא תִּתְאַה (ס"א עלֹאָה), וְכָל עֲלָאִין וְתַתְּאִין מִתְעַרִין
 לְקַבְּלִיהָ. וְכָל אֵילָנִי דְבְּגִנְתָּא דְעֵדֶן, פְּתַחִי שְׁבַחָא
 לְקַבְּלִיהָ. הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (דברי הימים א טז) אֲזַ יְרַנְּנוּ עַצִּי
 הֵיעַר מִלְּפָנֵי יִי' כִּי בָא. וְאֶפִּילוּ עוֹפֵי דְאַרְעָא, כְּלָהוּ
 מְרַחֲשֵׁי שְׁבַחָא קַמִּיהָ. כְּדִין שְׁלֵהוּבָא נְפִק, וּבִטְשׁ בְּגִדְפוּי
 דְתִרְנַגּוּלָא, וְקָרִי וְשָׁבַח לְמַלְכָּא קְדִישָׁא. וְקָרִי לְבְנֵי נְשָׂא
 דִישְׁתַּדְלוֹן בְּאוּרֵיִתָּא, וּבְשְׁבַחָא דְמְאַרְיָהוֹן, וּבְפוּלְחָנֵיהָ.
 זְכָאָה חוּלְקִיהוֹן דְמָאן דְקִימִין מִעַרְסֵיִהוּ, לְאַשְׁתַּדְלָא
 בְּאוּרֵיִתָּא.

כֹּד אֲתִי צַפְרָא, פִּתְחִין דְּדְרוּמָא נִפְתָּחִין, וְתַרְעִי
 דְּאַסּוּתָא נִפְקִין לְעֵלְמָא, וְרוּחָא דְּמִזְרְחָא אֲתַעַר,
 וְרַחֲמֵי אֲשַׁתְּכָחוּ, וְכֹל אֵינּוֹן כְּכַבִּיא וּמְזִילֵי דְּמִמָּנָן תְּחֹת
 שׁוּלְטַנְיָה דְּהַאי בְּקָר, כְּלָהּ פִּתְחִין שְׁבַחָא וְזִמְרִין לְמַלְכָּא
 עֲלָאָה. הֵדָא הוּא דְּכְתִיב, בְּרִן יַחַד כְּכַבִּי בְּקָר וִירִיעוּ כֹּל
 בְּנֵי אֱלֹהִים, מַה בְּעָאן הָכָא בְּנֵי אֱלֹהִים, דְּאֵינּוֹן מְזִמְנִין
 תְּרוּעָה בְּהַאי בְּקָר, וְהָא כֹּל דִּינִין אֲתַעְבְּרוּ בְּזִמְנָא דְּחֶסֶד
 אֲתַעַר בְּעֵלְמָא. אֲלֵא וִירִיעוּ כֹּל בְּנֵי אֱלֹהִים, הָא אֲתַבֵּר
 תּוֹקְפָא דְּדִינִין קִשְׁיִין, אֲתַבֵּר חִילָא דְּלַהוֹן, כְּמַה דְּאֲתַ
 אָמַר (ישעיה כד) רְעָה הַתְּרוּעָה אַרְץ.

וְכֹל כֹּף, בְּגִין דְּהַאי בְּקָר אֲתַעַר בְּעֵלְמָא, וְאַבְרָהָם אֲתַעַר
 וְאֲתִי לְמִנְטַע אֲשֵׁל בְּבֵאֵר שֶׁבַע. מְלָה דָּא הָכִי
 שְׁמַעְנָא לָהּ, בְּבֵאֵר שֶׁבַע וְדַאי, וְכְתִיב (בראשית כא) וִיקְרָא
 שֵׁם בְּשֵׁם יי' אֵל עוֹלָם.

פִּתְחָ חֲבַרְיָה טִייעָא וְאָמַר, (בראשית מד) הַבְּקָר אֹר וְהַאֲנָשִׁים
 שְׁלַחוּ וְגו', מַאי הַבְּקָר אֹר. הָכִי אֹלִיפְנָא, מַהוּ
 בְּקָר. אֲלֵא בְּזִמְנָא דְּאֲתִי צַפְרָא, וְדִינִין מִתְעַבְּרִין, וְחֶסֶד
 בְּעָא לְאֲתַעַרָא, כֹּל אֵינּוֹן דְּאֲתִיין מִסְטְרָא דָּא, מְבַקְרֵי
 (ס"א מִפְקֹדֵי) לְאֲתַרְיָהוּ, לְזִמְנָא בְּרַכָּאן לְעֵלְמָא. וְדָא הוּא
 הַבְּקָר אֹר, דְּהַא רַחֲמֵי מִתִּישְׁבִי לְעֵלְמָא, וְחֶסֶד קָאִי
 בְּאֲתַרְיָה, כְּדִין הוּא בְּקָר אֹר. וְכְתִיב (בראשית א) וִירָא
 אֱלֹהִים אֵת הָאֹר כִּי טוֹב.

תָּא חֲזִי, כְּלָא הוּא בְּדַרְגִין יְדִיעֵן. לִילִיא, הָא יְדִיעָא.
 בְּקַר אֹר, הָא יְדִיעָא, וְהוּא דְרָגָא עֲלָאָה דְאִשְׁתַּכַּח
 בֵּיהּ תְּדִירָא. אִימַתִּי. כִּד נְהִיר שְׁמֵשָׁא. שְׁמֵשָׁא יְדִיעָא,
 וְהוּא דְרָגָא עֲלָאָה, דְּמַבְסָם לְכֻלָּא, וְנִהִיר לְכֻלָּא, כְּמָה
 דְּאֵת אָמַר, (תהלים פד) כִּי שָׁמֶשׁ וּמַגֵּן יְיָ אֱלֹהִים. וְהָא בְּקַר
 אֹר, נְהִיר מְשֻׁמָּשָׁא, וְדָא נְהִיר לְלִילִיא. בְּגִין כֶּךָ, כְּלָא
 תְּלִיא דָא בְּדָא. וְהָא בְּקַר אֹר כִּד אֲתַעַר, כֹּל בְּנֵי עֲלָמָא
 אֲתַאֲחַדֵּן בְּאֲחַדוּתָא בְּחַדוּתָא, וּמִשְׁתַּכַּחֵי בְּעֲלָמָא, וְהִשְׁתָּא
 הָא נְהִיר יְמָמָא, עֵידֵן רְעוּתָא הוּא, לְמַהֲךָ בְּאוֹרְחָא.
 בְּרִיכוּ לֹן רַבִּי חֵיָא וְרַבִּי יוֹסִי, וְנִשְׁקוּ לֹן בְּרִישֵׁייהוּ,
 וְשִׁדְרוּ לֹן. אָמַר רַבִּי חֵיָא לְרַבִּי יוֹסִי, בְּרִיךְ
 רַחֲמָנָא, דְּתַקִּין אֲרַחְנָא קַמָּן, וְדָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 שִׁדְר לֹן גַּבְן. וְכַאֲיִן אֵינּוֹן דְּמִשְׁתַּדְּלִי בְּאוֹרֵייתָא, וְלָא
 אֲרַפִּין מִינָהּ שַׁעֲתָא חֲדָא. נִפְקוּ רַבִּי חֵיָא וְרַבִּי יוֹסִי,
 וְאֶזְלוּ לְאֲרַחְיֵיהוּ. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְדָא רַחֲמוּתָא דְּלִבָּאֵי
 קָשִׁיר בְּאֵלִין טִייעֵי. אָמַר רַבִּי חֵיָא, לָא תִּוְוְהֵנָּה עַל דָּא,
 דְּהָא בְּיוֹמוֹי דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן, אֲפִילוּ צַפְרֵי שְׁמִיא מְרַחֲשֵׁן
 חֲכַמְתָּא, דְּהָא מְלוֹי אִשְׁתְּמוּדְעֵן לְעִילָא וְתַתָּא.
 פְּתַח רַבִּי חֵיָא וְאָמַר, (דברים לא) וַיֹּאמֶר יְיָ אֵל מֹשֶׁה הִנֵּךְ
 שׁוֹכֵב עִם אֲבוֹתֶיךָ וְגו'. תָּא חֲזִי, כֹּל זְמַנָּא דְּהוּהָ
 מֹשֶׁה קָיָים בְּעֲלָמָא, הוּהּ מְמַחֵי בִּידֵייהוּ דִּישְׂרָאֵל, בְּגִין

דְּלֹא יִשְׁתַּכְּחוּן בְּחַיּוּבָא קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּבְגִין
 דְּמִשָּׁה אֲשֶׁת־כַּח בִּינִייהוּ לָא יְהֵא כְּהוּא דְרָא עַד דְרָא
 דִּי יֵיתִי מִלְכָּא מְשִׁיחָא דִּיחֻמוּ יְקָרָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 כְּוֹתִייהוּ דְאֵינוּן אֲתִדְבָּקוּ מַה דְלֹא אֲתִדְבָּקוּ דְרִין
 אַחֲרֵינִין.

דְּתַנִּינָן, חֲמָת שְׂפַחַה חֲדָא עַל יַמָּא, מַה דְלֹא חֲמָת
 עֵינָא דִּיחֻזְקָא לְנְבִיאָה. אִי אֵינוּן אֲתִדְבָּקוּ כָּל
 כַּף, נְשִׁיחוּן דִּישְׂרָאֵל כָּל שְׁכֵן. בְּנִייהוּ כָּל שְׁכֵן. גּוּבְרִין
 כָּל שְׁכֵן. סְנֵהֲדִרִין כָּל שְׁכֵן. נְשִׂאִים כָּל שְׁכֵן, וְכָל שְׁכֵן
 נְבִיאָה עֲלָאָה מְהִימְנָא מִשָּׁה, דְאִיהוּ עַל כְּלָא. וְהִשְׁתָּא
 אֲלִין טִייעֵי מְדַבְּרָא מְרַחֲשִׁין חֲכֻמָּתָא כָּל כַּף, כָּל שְׁכֵן
 חֲפִימֵי דְרָא, כָּל שְׁכֵן אֵינוּן דִּיקִימֵי קָמִיהּ דְרַבִּי שְׁמַעוֹן,
 וְאוּלְפִי מִינִיהּ בְּכָל ^(דף כ"ג ע"א) יוֹמָא. כָּל שְׁכֵן וְכָל שְׁכֵן רַבִּי
 שְׁמַעוֹן דְהוּא עֲלָאָה עַל כְּלָא.

בְּתַר דְמִית מִשָּׁה, מַה כְּתִיב, ^(דברים לא) וְקָם הָעָם הַזֶּה וּזְנָה
 וְגו'. כַּף, וְוִי לְעֵלְמָא כַּד יִסְתַּלַּק מִנִּיהּ רַבִּי שְׁמַעוֹן,
 דְּמִבוּעֵי דְחֲכֻמָּתָא יִסְתַּתְמוּ מְעֵלְמָא, וְיִבְעֵי בַר נֶשׁ מְלָה
 דְּחֲכֻמָּתָא, וְלֹא יִשְׁכַּח מֵאֵן דִּי יַמָּא, וְטַעֲאֵן כָּל עֵלְמָא
 בְּאוּרִייתָא, בְּגִין דְלֹא יִשְׁתַּכְּחוּ בִּינִייהוּ, מֵאֵן דְאֲתַעַר
 בְּחֲכֻמָּתָא. עַל הַהוּא זְמָנָא כְּתִיב, וְאִם כָּל עַדְתּוֹ יִשְׂרָאֵל
 יִשְׁגּוּ. וְאִם יִשְׁגּוּ בְּאוּרִייתָא, וְלֹא יִנְדַּעוּן אוּרְחָהָא, בְּמֵאִי

הוא, בְּגִין וּנְעֵלָם דְּבַר מַעֲיֵנֵי הַקְּהָל, דְּלֹא יִשְׁתַּכַּח מֵאֵן
 דִּידַע לְגַלְאָה עֲמִיקְתָּא דְּאוֹרֵייתָא וְאוֹרְחָהָא. וּוִי לְאִינּוֹן
 דְּרִין דְּמִשְׁתַּכַּחֵי כְּדִין בְּעֵלְמָא.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, זְמִין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְגַלְאָה רְזִין
 עֲמִיקִין דְּאוֹרֵייתָא, בְּזִמְנָא דְּמִלְכָּא מְשִׁיחָא, בְּגִין
 דְּמִלְאָה הָאָרֶץ דַּעָה אֶת יְיָ כַּמִּים לַיָּם מְכַסִּים. (ישעיה יא)
 וּכְתִיב, (ירמיה לא) וְלֹא יִלְמְדוּ עוֹד אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ וְאִישׁ אֶת
 אָחִיו לֵאמֹר דַּעוּ אֶת יְיָ כִּי כוֹלָם יַדְעוּ אוֹתֵי לְמִקְטָנָם וְעַד
 גְּדוֹלָם אֲמֵן כֵּן יְהִי רְצוֹן.

אֲשֶׁר נָשִׂיא יַחְטָא וְעָשָׂה אַחַת וּגּוֹ' בְּשִׁגְגָה וְאָשִׁם. (ויקרא ד)
 תָּאנִי רַבִּי יִצְחָק, מֵאִי שָׁנָא בְּכָל אֲתַר דְּכְתִיב בְּהוּ
 וְאִם, כְּמָה דַּאתְּ אָמַר אִם הִכְהֵן הַמְּשִׁיחַ יַחְטָא. וְאִם כָּל
 עַדְתַּיִשְׂרָאֵל יִשְׁגּוּ, וְהִכָּא אֲשֶׁר נָשִׂיא יַחְטָא, וְלֹא כְּתִיב
 וְאִם נָשִׂיא יַחְטָא, מֵאִי קָא מִיִּירֵי.

אֲלֵא, אֲלִין כְּהֵנִיא לָא מִשְׁתַּכַּחֵי הַכִּי בַחְטָאָה, דְּהָא כְּהֵן
 נְטִיר גְּרַמִּיָּה תְּדִירָא, בְּגִין דְּמָטוּלָא דְּמֵאֲרִיָּה
 עָלִיָּה בְּכָל יוֹמָא, וּמָטוּלָא דִּישְׂרָאֵל כְּלָהוּ, וּמָטוּלָא דְּכָל
 חַד וְחַד, וְעַל דָּא תְּוֹהָא אִיהוּ כַּד יַחְטָא, וּבְגִין כְּךָ וְאִם
 כְּתִיב. וְכֵן וְאִם כָּל עַדְתַּיִשְׂרָאֵל יִשְׁגּוּ, תְּוֹהָא הוּא דְּכְלָהוּ
 יִשְׁתַּכַּחוּ בְּחוּבָה חַד, דְּאִי אֲלִין יַחְטָאוּן, אֲלִין לָא יַחְטָאוּן,
 וּבְגִינֵי כְּךָ וְאִם כְּתִיב. אֲבָל הִכָּא אֲשֶׁר נָשִׂיא יַחְטָא,

וְדַאי, בְּגִין דְּלִבֵּיהּ גַּם בֵּיהּ, וְעָמָא אֲזֻלִין אַבְתְּרִיהּ,
וְאֶתְמַנּוּן תְּחֻתּוּי. וְעַל דָּא אֲשֶׁר נָשִׂיא יַחְטָא. כְּגוֹן דְּעֵבֵר
עַל מְצוֹת לֹא תַעֲשֶׂה, וְהוּא עָבִיד חַד מִנֵּייהוּ, וְעַל דָּא
לָא כְּתִיב בֵּיהּ וְאִם, דְּהָא מְלוּי לֹא בְּסַפְקָא הוּוּ.

רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח, (שמות לד) וְהַנְּשִׂאִים הֵבִיאוּ אֶת אַבְנֵי
הַשֹּׁהַם וְאֶת אַבְנֵי הַמְּלוֹאִים לְאֶפֻּד וְלַחֹשֶׁן. מֵאִי
שָׁנָא דְמַלִּין אֲלִין אֲקָרִיבוּ נְשִׂאִים, וְלֹא בַר נָשׁ אַחֲרָא,
וְהָא כְּתִיב (שמות לד) כָּל נְדִיב לְבוּ יְבִיֵאֵהָ אֶת תְּרוּמַת יְיָ,
וְכִתִּיב (שמות לד) וְאַבְנֵי שֹׁהַם וְאַבְנֵי מְלוֹאִים לְאֶפֻּד וְלַחֹשֶׁן.
אַלְא, אֲמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֵף עַל גַּב דְּבִכְלָא תִלְיָא
הָאִי נְדָבָה, סְלִיקוּ אֲלִין אַבְנִים לְנְשִׂאִים. מֵאִי
טַעְמָא, בְּגִין דְּעַל לְבָא דְכֶהֱנָא אֲשֶׁתְּכַחוּ. אֲמַר קוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, לִיתּוּ נְשִׂאִים דְּלִבֵּייהוּ גַּם בְּהוּ, וְיִיתּוּן אֲלִין
אַבְנִים דְּאִינוּן מִשְׁתַּכְּחֵי עַל לְבָא דְכֶהֱנָא, וְיִתְכַפֵּר עַלֵּייהוּ
מִגְּסוֹת לִבֵּייהוּ, וְכִתִּיב (שמות כח) וְהָיוּ עַל לֵב אֶהְרֹן בְּבֹאוֹ
לְפָנַי יְיָ, וְעַל דָּא וְהַנְּשִׂאִים הֵבִיאוּ אֶת אַבְנֵי הַשֹּׁהַם וְאֶת
אַבְנֵי הַמְּלוֹאִים לְכַפֵּרָא עַלֵּייהוּ.

וּבְגִין כֶּךָ אֲשֶׁר נָשִׂיא יַחְטָא וְדַאי. וְעָשָׂה אַחַת מִכָּל
מְצוֹת יְיָ אֱלֹהֵיוּ אֲשֶׁר לֹא תַעֲשֶׂנָה, כְּמָה
דְּאוּקְמוּהָ, דְּעֵבֵר עַל מְצוֹת לֹא תַעֲשֶׂה. אוּ הוּדַע אֲלִיו
חֲטָאתוּ. דְּבְגִין דְּלִבֵּיהּ גַּם בֵּיהּ, לָא אֲשַׁגַּח בַּחְטָאִיהּ,
וּלְבַתַּר אֲתִיידַע לִיהּ, וְעֵבִיד מִנֵּיהּ תְּשׁוּבָה.

רַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי יוֹסִי הוּוּ יִתְּבִי חֵד לִילִיא, וְלָעָן
 בְּאוֹרֵייתָא. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה לְרַבִּי יוֹסִי, חֲמִינָא
 דְּצָחוּתָא דְּאוֹרֵייתָא בְּלִילִיא, הוּא יִתִּיר מִבִּימָמָא, אֲמַאי.
 אָמַר לִיה, בְּגִין דְּצָחוּתָא דְּתוֹרָה שְׁבַכְתָּב, תוֹרָה שְׁבַעֲל
 פֶּה הוּא. וְתוֹרָה שְׁבַעֲל פֶּה, בְּלִילִיא שְׁלֵטָא וְאַתְעֵרַת יִתִּיר
 מִבִּימָמָא, וּבְזִמְנָא דְּאִיהִי שְׁלֵטָא, כְּדִין אִיהוּ צָחוּתָא
 דְּאוֹרֵייתָא.

פֶּתַח רַבִּי יוֹסִי וְאָמַר, (איו"ב לה) וְלֹא אָמַר אֵיהּ אֱלוֹהֵי עוֹשֵׂי
 נוֹתֵן זְמִירוֹת בְּלִילָה. תָּא חֲזִי, (שלח לך קע"א ע"ב)
 בְּשַׁעֲתָא דְּאַתְעֵר רִיחַ צְפוֹן, וְאַתְפִּלַּג לִילִיא, הָא
 אוּקְמוּהָ, דְּשִׁלְהוּבָא חֵד נְפִיק, וּבִטְשׁ תַּחוּת גְּדַפּוּי
 דְּתִרְנַגּוּלָא, וְאַקִּישׁ גְּדַפּוּי וְקֶאֱרִי. וְהָהוּא שְׁלְהוּבָא בְּזִמְנָא
 דְּמִטִּי גְּבִיָה, וְאַתְעֵר לְקַבְּלִיהָ, אֲסַתְכִי בֵּיה, וְאוֹדְעֵזַע
 וְקֶאֱרִי, וְאַסְתְּכִי וְאַשְׁגַּח בְּגִין יְקָרָא דְּמֶאֱרִיָה, לְמַעַבְד
 רַעוּתֵיהָ, וְקֶאֱרִי לוֹן לְבִנֵי נְשָׂא.

וְעַל דָּא אֶקְרִי שְׁכוּי, אֲשַׁגְּחָא. וְאַקְרִי גְּבַר, בְּגִין דְּאַתְעֵר
 בְּשִׁלְהוּבָא (דף כ"ג ע"ב) דְּגְּבוּרָה, בְּסִטְרָא דְּגְּבוּרָה קָא
 אֲתִיא לְאַתְעֵרָא בְּעֵלְמָא. כְּדִין אֵינּוֹן בְּנֵי מְהִימְנוּתָא
 קִיָּיִמִין, וְיַהֲבִין גְּבוּרָה וְחִילָא לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל, וּכְדִין אֶקְרִי
 רְנָה דְּאוֹרֵייתָא. וְעַל דָּא, יָרִית דְּיוד מְלָכוּתָא הוּא וּבְנוּי
 לְעֵלְמִין וּלְדָרִי דָּרִין.

וְכִד תִּרְנַגּוּלָא קָאֲרִי, וּבְנֵי נֶשָׂא נִימִי בְּעַרְסִייהוּ, וְלֹא
 מִתְעָרִי. תִּרְנַגּוּלָא קָאֲרִי לְבַתֵּר, וְאִמֵּר מַה דְּאִמֵּר,
 (קע"א ע"ב) וְהָא אוּקְמוּהָ. לְבַתֵּר בְּטַשׁ בְּגַדְפוּי, וְאִמֵּר, וּוִי
 לְפִלְנִיָא נְזִיף דְּמֵאֲרִיָה, שְׁבִקָא דְּמֵאֲרִיָה, דְּלֹא אֲתַעַר
 רוּחִיהָ, וְלֹא אֲשַׁגַּח לִיקְרָא דְּמֵאֲרִיָה.

כִּד נָהִיר יִמְמָא, כְּרוּזָא קָרִי עָלֶיהָ וְאִמֵּר, וְלֹא אִמֵּר אֵיָה
 אֱלוֹהַ עוֹשֵׂי נוֹתָן זְמִירוֹת בְּלִילָהָ, לְסִייעָא לֵיהָ
 בְּאִינוֹן תּוֹשְׁבַחָן, וְלִמְהוּי כִּלָּא בְּסִיוַעָא חֲדָא. עוֹשֵׂי,
 עוֹשְׁנֵי מְבַעֵי לֵיהָ, מַהוּ עוֹשֵׂי. אֱלֹא, בְּשַׁעֲתָא דְּבֵר נֶשׁ
 קָם בְּפִלְגוּת לִילִיָא, וְאֲשַׁתְּדַל בְּרַנָּה דְּאוּרִייתָא, דְּרַנָּה
 דְּאוּרִייתָא לָא אֲתַקְרִי, אֱלֹא בְּלִילִיָא. וְכִד אֵיהוּ אֲשַׁתְּכַח
 בְּאוּרִייתָא, כִּד נָהִיר יִמְמָא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּכְנֻסַת
 יִשְׂרָאֵל מִתְקַנֵּי לֵיהָ בְּחַד חוּטָא דְּחֻסְדָּא לְאֲשַׁתְּזַבָּא מִכִּלָּא
 וְלִנְהָרָא לֵיהָ בֵּין עֲלָאִין וְתַתָּאִין.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, אֲנָא שְׁמַעְנָא דְּאִמֵּר רַבִּי אַבָּא הָאִי
 קָרָא, אֵיָה אֱלוֹהַ עוֹשֵׂי, עוֹשֶׂה לִי מְבַעֵי לֵיהָ, מַהוּ
 עוֹשֵׂי. אֱלֹא כְּמַה דְּאִמְרַת, בְּשַׁעֲתָא דְּאֵיהוּ קָם בְּפִלְגוּת
 לִילִיָא, וְאֲשַׁתְּדַל בְּאוּרִייתָא, כִּד נָהִיר יִמְמָא, אֲתַעַר
 אַבְרָהָם בְּהָהוּא חוּטָא דִּילֵיהָ, דְּכַתִּיב בֵּיהָ (בראשית יד) אִם
 מִחוּט וְעַד שְׂרוּף נַעַל וְגו'. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּכְנֻסַת
 יִשְׂרָאֵל מִתְקַנֵּי לֵיהָ, וְעַבְדֵי לֵיהָ בְּכָל יוֹמָא בְּרִיָה חֲדָשָׁה,
 הֲדָא הוּא דְּכַתִּיב אֱלוֹהַ עוֹשֵׂי.

וְהָא (לך לך צ"ד ע"א) אוֹקְמוּנָה, א"ל ו"ה. א"ל: דָּא אַבְרָהָם.
 דְּכַתְיִב, בֵּינָה, הָאֵל הַגָּדוֹל. ו' דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא. ה' דָּא פְּנֹסֶת יִשְׂרָאֵל. וְדָא הוּא אֱלֹהֵי. וְאִינּוּן עֲבָדִין
 לֵיהּ לְבַר נֶשׁ, וּמִתְקַנְיִן לֵיהּ בְּכָל יוֹמָא, וּבִגְיִן כֶּף פְּתִיב,
 עוֹשֵׁי, כְּמָה דְּאֵת אָמַר (תהלים קמט) יִשְׁמַח יִשְׂרָאֵל בְּעוֹשָׁיו.
 אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְדָאֵי כֶּף הוּא, וְכֻלָּא חַד מְלָה.

רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח וְאָמַר, אוֹ הוֹדַע אֱלִיּוֹ חֲטָאתוֹ אֲשֶׁר
 חָטָא. הוֹדַע אֱלִיּוֹ, מִסְטָרָא דְמָאן, אוֹ יַדַּע (נ"א נודע)
 חֲטָאתוֹ מִבְּעֵי לֵיהּ, מֵהוּ הוֹדַע אֱלִיּוֹ. אֲלָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא פְּקִיד לְכַנְסֵת יִשְׂרָאֵל, לְאוֹדְעָא לֵיהּ לְבַר נֶשׁ, הֵהוּא
 חוּבָא דְהוּא חָב, וּבְמָה מוֹדַע לֵיהּ, בְּדִינָהָא. כְּמָה דְּאֵת
 אָמַר (איוב ב) יִגְלוּ שָׁמַיִם עֲוֹנוֹ וְאָרֶץ מִתְקוּמָמָה לוֹ. הוֹדַע
 אֱלִיּוֹ, כְּמָאן דְּפְקִיד לְאַחֲרָא.

דְּתַנְיִנּוּן בְּשַׁעֲתָא דְּבַר נֶשׁ חָב קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
 וְלֹא אֲשַׁגַּח בַּחֲטָאֵיהּ לְאַהֲדָרָא בְּתִיּוּבָתָא קָמִי
 מְאָרִיָּה, וְאֲשַׁדֵּי לֵיהּ בְּתַר כְּתִפֵּיהּ, נִשְׁמַתִּיהּ מִמֶּשׁ סְלִקַּת
 וְאַסְהִידַת קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. כְּדִין, פְּקִיד מִלְּכָא
 לְכַנְסֵת יִשְׂרָאֵל, וְאָמַר אוֹ הוֹדַע אֱלִיּוֹ חֲטָאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא,
 אוֹשֵׁיט דִּינָא עָלֶיהּ, וְאוֹדַע לֵיהּ חוּבֵיהּ, כְּמָה דְּאֵת אָמַר
 (יחזקאל טז) הוֹדַע אֶת יְרוּשָׁלַם אֶת תּוֹעֲבוֹתֶיהָ.

בְּתַר דְּמַטֵּי עָלֶיהּ דִּינָא, כְּדִין אֲתַעַר רוּחָא לְמַהֲדָר

בְּתִיּוֹבְתָא קָמִי מְאָרִיָּה, וְאִתְכַּנְע לְמִקְרַב קָרְבָּנָא, דְּהָא
מֵאן דְּלִבִּיה גַּם בֵּיה, חָטִי, וְאֲנָשִׁי חֲטָאִיה, וְלֹא אֲשַׁגַּח
עָלֶיהָ, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא זְמִין לְקַבְּלֶיהָ, וּפְקִיד לְאוּדְעָא
לִיה לְהֵהוּא חוּבָא, בְּגִין דְּלֹא יִתְנַשֵּׁי מִנִּיה.

אֲמַר רַבִּי יוֹסִי, הֵכִי הוּא וְדָאִי (ס"א מְגִלָּן דְּדַחֲבִי) וְהֵכִי אֲשַׁכְּחָנָא
בְּדוּד, דְּכִיּוֹן דְּעַבַּד הֵהוּא עוּבְדָא דְּבֵת שְׁבַע, לֹא
אֲשַׁגַּח בֵּיה. אֲמַר לִיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אַתְּ אֲנִשִּׁית
לִיה, אֲנָא אֲדַכְּרָנָא לָךְ. מִיַּד מַה פְּתִיב, (שְׁמוּאֵל ב' יב) אַתְּהָ
הָאִישׁ כֹּה אָמַר ה', אַתְּהָ הָאִישׁ דְּלֹא דְּכָרִית לִיה, אַתְּהָ
הָאִישׁ דְּאֲנִשִּׁית לִיה, וּבְמַה אוּדַע לִיה בְּדִינָא.

אוּף הָכָא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קָאֲמַר, הוּדַע אֲלִיו חֲטָאתוֹ
אֲשֶׁר חָטָא וְשִׁפִּיר מְלָה, וְהֵכִי הוּא, דְּלֹא פְּתִיב אוּ
נוּדַע אֲלִיו, כְּמַה דְּכְתִיב, (שְׁמוֹת כ"א) אוּ נוּדַע פִּי שׁוֹר נִגַּח
הוּא, וּמֵאן דְּקָאִים בְּלִילִיָּא לְמַלְעֵי בְּאוּרִייתָא, אוּרִייתָא
קָא מוּדַעָא לִיה חוּבִיה, וְלֹא בְּאוּרַח דִּינָא אֲלָא פְּאִימָא
דְּאוּדַעָא לְבָרָה, בְּמַלְה רְכִיךְ, וְהוּא לֹא אֲנִשִּׁי לִיה, וְתַב
בְּתִיּוֹבְתָא קָמִי מְאָרִיָּה.

וְאִי תִימָא דְּוּד, דְּהוּה קָם בְּפִלְגּוֹ לִילִיָּא, אֲמָאִי אֲתַעְרוּ
עָלֶיהָ בְּדִינָא, אֲלָא שְׁאֲנִי דְּוּד, דְּאִיהוּ עֵבֵר בְּמַה
דְּאֲתַקְשֵׁר, וּבַעָא דִּינָא, וּבְמַה דְּעֵבֵר אֲתַדֵּן. הוּא חָטָא
לְקַבְּלֶיהָ דְּמִלְכוּתָא קְדִישָׁא וְלַגְבֵי יְרוּשָׁלַם קְדִישָׁא, וּבְגִין

דָּא אֶתְתְּרַךְ מִירוּשְׁלָם, וּמִלְכוּתָא אֶעֱדִינּוּ מִנִּיהּ, עַד (דף כ"ד)

ע"א) דְּאֶתְתְּקַן כְּדִקְא יְאוּת. (וְאֶתְעִנִּישׁ)

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מֵהוּ דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֶעֱנִישׁ לִיה
 לְדוּד עַל יְדָא דְבִרְיָה, דְכִתִּיב, (שמואל ב יב) הַנְּבִי
 מִקִּים עָלֶיךָ רָעָה מִבֵּיתֶךָ. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, הָא אֻקְיָמְנָא,
 בְּגִין דְּאִי יְקוּם עָלֵיהּ בַּר נָשׁ אַחְרָא, לָא יִרְחַם עָלֵיהּ.
 אָמַר לִיה, וְהָא אַבְשָׁלוֹם בַּעַל לְקַטְלָא לְאַבּוּי בְּכַמָּה
 עֵיטִין בִּישׁוּן (דְּבַר) עָלֵיהּ, יִתִּיר מִבַּר נָשׁ אַחְרָא. אָמַר לִיה
 לָא שְׂמַעְנָא.

אָמַר לִיה, אֲנָא שְׂמַעְנָא, דְּוּד חָטָא בְּבַת שְׁבַע סֹתָם.
 אָמַר קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, לִיתִי בְרָא דְבַת אֵל נִכְר,
 וַיִּנְקוּם נוֹקְמָתָא, וּמֵאֵן אִיהוּ. דָּא אַבְשָׁלוֹם, דְּבִרְהַ דִּיפַת
 תּוֹאֵר הָוָה, מִקְרָבָא. מִכָּאֵן אֻלְיִפְנָא, מֵאֵן דְּנִטִּיל אֶתְתָּא
 דָּא בְּקִרְבָּא, וְחָמִיד בָּהּ, לְסוּף נְפִיק מִנָּה בֵּן סוּרֵר וּמוֹרָה.
 מֵאִי טַעְמָא בְּגִין דְּעַד כְּעַן, לָא פְּסֻקָא מִנָּה זִוְהָמָא, וְהָא
 אֻקְמוּהָ.

רַבִּי יוֹסִי פִתַּח וְאָמַר, (ישעיה סב) נִשְׁבַּע יְיָ בִּימֵינוּ וּבְזִרוּעַ
 עֲזוֹ, הָאִי קָרָא אֻקְמוּהָ. אֲבָל תָּא חֲזִי, כָּל זְמָנָא
 דְּבַר נָשׁ חָטִי קָמִי דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, אִית דְּרָגָא
 דְּאֶשְׁתְּמוּדְעָא לְעִילָא לְקַבְּלִי הָאִי חָטָאָה, לְדִיִּנָּא לִיה
 לְבַר נָשׁ, וְאֶסְתַּכַּל (ס"א וְאֶסְתַּכַּן) עָלֵיהּ, אִי תַב בְּתִיּוּבְתָא

שְׁלִימָתָא קָמִי מְאָרִיָּה, אֶתְעֵבֵר חוּבִיָּה, וְדִינָא לָא שְׁלֵטָא
 עֲלוּי, וְלָא מְאֵטִי עֲלוּי. אִי לָא תָב, אֶתְרֻשִׁים הֵהוּא
 חֲטָאָה לְגִבִּי הֵהוּא דְרָגָא. אוּסִיף לְמַחֲטִי, הָא דְרָגָא
 אַחֲרָא אוּזְדִּמָן לְקַבְלִיָּה, וְאַסְתָּכֶם בְּדְרָגָא קְדַמָּאָה, כְּדִין
 בְּעִיָּא תְּשׁוּבָה יִתִּיר. (וְאִי לָא תָב) וְאִי אוּסִיף לְמַחֲטִי, אוּסִיף
 דְרָגָא עַל דְרָגָא, עַד דְּאֲשֵׁלִים לְחַמְשָׁה דְרָגִין.

כִּיּוֹן דְּאֶתְתַּקֵּן יְמִינָא לְקַבְלִיָּה, וְאַסְתָּכֶם עָלֶיהָ. הָא
 שְׂמָאלָא זְמִינָא, לְאַסְכָּמָא בִּימִינָא, וְלֹאֲתַכְלָלָא
 בֵּיהּ. כִּיּוֹן דְּשְׂמָאלָא אֶסְתָּכֶם בִּימִינָא, כְּדִין לָא תִּלְיָא
 בְּתֻשׁוּבָה, וְהָא אוּקְמוּהָ, וְכְדִין כִּלָּא אֶסְתָּכְמוּ עָלֶיהָ
 בְּדִינָא, וְדִינָא שְׂרִיא עָלֶיהָ.

וְכַד דִּינָא אֲשֵׁתִּלִּים וְשְׂרִיא עָלֶיהָ דְּבֵר נָשׁ, כְּדִין אֶסְתִּיִּים
 וְאֶתְתַּקְנוּ אַצְבָּעֵן, חֲמִשׁ בְּגוּ חֲמִשׁ, יְמִינָא
 בְּשְׂמָאלָא, לְאַחֲזָאָה דְּהָא כִּלָּא אֶסְתָּכְמוּ עָלֶיהָ בְּהֵהוּא
 דִּינָא, וַיְדוּי מִתִּישְׂרֹן, לְאַחֲזָאָה מְלָה בְּלָא פּוּוּנָה דְּבֵר נָשׁ,
 וְלָא יִתְכּוּוֹן בֵּיהּ. וְעַל דָּא כְּתִיב, (שְׁמוֹת טו) יְמִינְךָ יִי נֶאֱדָרִי
 בַּכַּח יְמִינְךָ יִי תִרְעֵץ אוּיב. לְאַתְכְּלָלָא שְׂמָאלָא בִּימִינָא,
 וְאֲשֵׁלִים דִּינָא, וְכְדִין הוּא קִיִּימָא דְּכִלָּא. וְעַל דָּא, כַּד
 בְּעָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְקִיִּימָא כִּלָּא, כְּתִיב (יִשְׁעִיָּה סב)
 נִשְׁבַּע יִי בִּימִינוּ וּבְזִרְעֵ עֵזוֹ וְגו'.

רְבִי יְהוּדָה פָּתַח, כְּתִיב (וַיִּקְרָא כג) פְּרִי עֵץ הָדָר כִּפְתַת תְּמָרִים.

פְּרִי עֵץ הָדָר, מֵאֵן הוּא. דָּא אֶתְרוּג. וְכִי אֶתְרוּג מֵעֵץ הָדָר
 הוּא, וְהָא כַּמָּה קוֹצִין אִית סַחְרָנִיָּה, מִכָּאן וּמִכָּאן, וְאֵת
 אִמְרַת פְּרִי עֵץ הָדָר. אֵלָא רְזָא דְמַלְאָה, דְכֹתִיב, (בראשית ב)
 וַיִּבֶן יי' אֱלֹהִים אֶת הַצִּלְע אֲשֶׁר לָקַח מִן הָאָדָם לְאִשָּׁה
 וַיְבִיֶאֱהָ אֶל הָאָדָם. וְכֹתִיב (בראשית ב) עֲצָם מֵעֲצָמִי וּבָשָׂר
 מִבָּשָׂרִי, וְדָא הוּא פְּרִי עֵץ הָדָר. מִנְלָן דְאָדָם עֵץ אֲקָרִי.
 דְכֹתִיב, (דברים ב) כִּי הָאָדָם עֵץ הַשָּׂדֶה.

כַּפַּת תְּמָרִים, דְסָלִיק לְשִׁבְעֵין שָׁנִין, וּבִיָּה אֲשֶׁתְּכֻלְלוּ
 שִׁבְעֵין שָׁנִין עֲלָאִין. וְדָא אַכְפַּת וְאֶתְקַשֵּׁר לְעֵילָא
 וְתַתָּא. וְעַל דָּא אֲקָרִי כַפּוֹת, כַּמָּה דְאֵת אֵמַר כַּפִּיתוּ,
 דְסָלִיק לְהַכָּא וּלְהַכָּא. הֵדָא הוּא דְכֹתִיב כִּי כָל בְּשָׂמִים
 וּבְאָרְץ דִּיִּיקָא.

רַבִּי יוֹסִי אָמַר, פְּרִי עֵץ הָדָר דָּא מְזַבַּח, דְעֵבִיד פִּירִין,
 וְסָלִיק אֲבִין לְכָל סְטָרִין. מֵאִי טַעְמָא. בְּגִין דְכָל ע'
 שָׁנִין, יְהִיבִין לָהּ חוּלְקָא, וְאֶתְבָּרְכָא מִכְּלָהּ. מֵאִי קָא
 מִיִּירִי. בְּגִין דְמֵאן דְחָטִי לְגַבֵּי מְזַבַּח, בְּכָלָא חָטִי, דְהָא
 כַּפִּית לְקַבְּלֵי הַהוּא דְכַפִּית לְעֵילָא, וְעַל דָּא אֶתְקַשֵּׁר דָּא
 בְּדָא, פְּרִי עֵץ הָדָר כַּפַּת תְּמָרִים וְלֹא כַתִּיב וְכַפַּת תְּמָרִים.
 כַּתִּיב (ויקרא ז) זֹאת מִשְׁחַת אֶהְרֹן וּמִשְׁחַת בְּנָיו. מֵאִי קָא
 מִיִּירִי. אֵלָא, זֹאת: דָּא מְזַבַּח, דְאֶתְמַשַּׁח עַל יְדָא
 דְאֶהְרֹן, דְכֹתִיב, (שמות מ) וּמִשְׁחַת אֶת מְזַבַּח הָעוֹלָה וְאֶת כָּל

כְּלִיו. וּמִשְׁחַת (ס"א זוּ מִשְׁחַת) בְּנִיו, דְּהָא מְכַלְהוּ אֶתְמִשַׁח,
וְאֶתְרַבִּי, וְאֶתְבְּרָכָא, וְאֶתְדַכָּא.

תָּא חֲזִי, בְּחַג סוּבְבִים אֶת הַמְזִיבַח זְמַנָּא חֲדָא בְּכַל יוֹמָא,
וְשִׁבְעָה זְמַנִּין לְבַתֵּר. מַאי קָא מִיִּירִי. אֵלָא, לְמַלְכָּא
דְּזַמִּין אוֹשְׁפִיזִין, וְאֶתְעַסֵּק בְּהוּ, וְהוּהוּ לִיה לְמַלְכָּא בַת
יַחֲדָאָה, אֶמְרָה לִיה, מְאָרִי מַלְכָּא, בְּגִין אוֹשְׁפִיזִין לָא
אֲשַׁנְחַת עָלִי. אֶמַר לִיה, חֲזִיךְ בְּרַתִּי פְּרַקְטָא חֲדָא אֲסַלִּיק
לָךְ בְּכַל יוֹמָא, (דף כ"ד ע"ב) (דְּשִׁינְי פְּכַלְהוּ).

כֶּן, בְּכַל יוֹמָא וְיוֹמָא דְחַג, מְקַרִּיבִין יִשְׂרָאֵל לְקַבֵּל
אוֹמִין דְּעֵלְמָא. אֶמַר מְזִיבַח לְמַלְכָּא קְדִישָׁא, לְכַלְהוּ
מִשְׁתַּכְּחִי מְאֲנִין וְחוֹלְקִין, וְלִי מַה אַנְתָּ יְהִיב. אֶמַר לָהּ,
בְּכַל יוֹמָא וְיוֹמָא יְסוּבְבוּן לִיךְ שִׁבְעָה יוֹמִין עֲלֵאִין,
לְבְּרָכָא לָךְ, וְיַהֲבִין לָךְ שִׁבְעִין חוֹלְקִין (בְּכַל יוֹמָא), רַבִּי יוֹסִי
אֶמַר שִׁבְעִין חוֹלְקִין בְּכַל יוֹמָא לְקַבֵּל שִׁבְעִין פְּרִים
דְּמַתְקַרְבִּין בְּחַג.

רַבִּי יְהוּדָה אֶמַר, שִׁבְעָה בְּכַל יוֹמָא, בְּגִין דְּהָא אֶתְבְּרָכָא
(מֵאַתֵּר) מְכַלְהוּ, וְלִסוּף, שִׁבְעָה יוֹמִין, מְתַבְּרָכָא מֵאַתֵּר
דְּמִשַׁח רְבוּתָא אֲשַׁתְּכַח. (וְלַבְתֵּר) שִׁבְעָה זְמַנִּין, לְקַבֵּל כָּל
אִינוּן שִׁבְעָה יוֹמִין, בְּגִין לְקַיְימָא לָהּ בְּרָכָאן מִן מִבוּעָא
דְּנַחְלָא, דְּנַגִּיד תְּדִיר וְלֹא פְּסִיק, אֲשַׁתְּכַח דְּאֶתְבְּרָכָא (תְּדִיר)
בְּכַל יוֹמָא וְיוֹמָא, עַד שִׁבְעָה יוֹמִין דְּאֶתְבְּרָכָא מִמְּבוּעָא

דְּנַחֲלָא. וְכֵן זְמַנָּא אַחְרָא שְׁבַעַה זְמַנִּין כַּחֲדָא וְאַתְקִימוּ
 בְּרַכָּאן לְבִתְר מֵאַתְר עֲלָאָה דְּמִבּוּעָא נְפִיק וְלֹא פִסְק,
 כְּדַקְא מְרוּן.

בְּכָל יוּמָא, מִכְרִיזִין עָלָה וְאַמְרִין, (שְׁמוּאֵל א ב) עַד עֲקָרָה
 יִלְדָה שְׁבַעַה וְרַבַּת בְּנִים אֲמַלְלָהּ. עַד עֲקָרָה יִלְדָה
 שְׁבַעַה: דָּא כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל, דְּאַתְבְּרַכָּא מִשְׁבַּעַה בְּכָל
 יוּמָא, וְסֻלִיק לְחֻשְׁבָּן עֲלָאָה. וְרַבַּת בְּנִים אֲמַלְלָהּ, אֵלִין
 אוּמִין עוּבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה, דְּסֻלְקִין בְּיוּמָא קְדַמָּאָה
 לְחֻשְׁבָּן רַב, וְלְבִתְר מִתְמַעֲטִין וְאִזְלִין בְּכָל יוּמָא וְיוּמָא.
 וְעַל דָּא, מְזַבַּח מְכַפֵּר עַל חוּבִיָּהוּן דְּיִשְׂרָאֵל מְזַבַּח מְדַכֵּי
 לְהוֹן, וְאַרְיִק לְהוֹן בְּרַכָּאן מֵעֵילָא לְתַתָּא.

וְעַנְף עֵץ עָבוֹת: דָּא מַלְכָּא קְדִישָׁא, דְּאַחִיד לְתַרִּין
 סְטְרִין. וּבְגִין כַּךְ הֵדֵם תִּלְת עֲנָף, דִּיתְעַבְד עֲנָף
 עֵץ עָבוֹת, דְּאַחִיד לְכָל סְטְרָא. וְעַרְבֵי נַחַל: אֵלִין תַּרִּין
 קִיָּמִין, דְּמַהְכָּא נְפִיק, לְכַפּוֹת תְּמָרִים. כַּפּוֹת תְּמָרִים,
 אַחִיד לְעֵילָא וְאַחִיד לְתַתָּא, וְהָא אַתְמַר. אַתְרוּג נְפָקָא
 מִגּו כּוּבִין דְּאֵילָנָא וְהָכִי הוּא. כַּפּוֹת תְּמָרִים הָכִי נְמִי
 אַחִיד בְּהוּ וְדַאי, כֹּל מַה דְּנְפִיק לְעֵלְמָא מֵהַכָּא נְפָקָא
 וּמֵהַכָּא אַתְיִין. (ס"א אַתְרוּג)

רַבִּי יוֹסִי פֶתַח, (תַּחֲלִים מַג) וְאַבוּאָה אֶל מְזַבַּח אֱלֹהִים. מֵאן
 מְזַבַּח אֱלֹהִים. דָּא הוּא מְזַבַּח דְּלְעֵילָא, מְזַבַּח אֱלֹהִים

וְדַאי. וְהֵינּוּ בְּאֵר דְּיִצְחָק. וּלְזַמְנֵין מְזַבַּח יִי, כְּמָה דְאֵת
 אָמַר (מלכים א ח) קָם מִלְּפָנֵי מְזַבַּח יִי, וְעַל דָּא יִרְתִּין עֲלָמִין
 מִהֲכָא דֵינָא וְרַחֲמֵי, בְּגִין דְּהֵיא יִנְקָא בְּהֵאֵי סֵטְרָא וּבְהֵאֵי
 סֵטְרָא, וְהֵא אֻקְמוּהָ מְלָה.

רעיא מהימנא

פְּקוּדָא דָּא, הַמוֹעֵל בְּהַקְדָּשׁ
 צְרִיד לְהֵבִיא קֶרֶן וְחוֹמֶשׁ.
 הַדָּא הוּא דְכְּתִיב, וְאֵת
 חֲמִשִּׁיתוֹ יוֹסֵף עָלָיו קֶרֶן וְי.
 חוֹמֶשׁ דִּילִיָּה ה'. וְדָא (יהושע ו)
 קֶרֶן הַיּוֹבֵל. קֶרֶן דְּהִנּוּ
 בְּמִצְחֵיהָ דְּהָהוּא פֶּר
 דְּהַקְרִיב אָדָם הָרֵאשׁוֹן. הָאֵי,
 אֵיחֻו עֲקָרָא דְכָל קֶרֶבְנֵיָא.
 הַקֶּרֶן קִיּוּמַת לֹו לְעוֹלָם הַבָּא,
 וּפִירוֹת דִּילִיָּה בְּעֲלָמָא דִּין.
 וְדָא ה' ה'. (ע"ב רע"מ)

(ויקרא ה) נֶפֶשׁ כִּי תִמְעוֹל מֵעַל

וְגו', רַבִּי יִצְחָק אָמַר,
 הָא אֻקְמוּהָ נֶפֶשׁ וְדַאי.
 כְּתִיב (שמואל א סה) וְהִיתָה נֶפֶשׁ
 אֲדוֹנָי צְרוּרָה בְּצִרוּר הַחַיִּים
 אֵת יִי אֱלֹהֶיהָ, וְכְתִיב וְאֵת
 נֶפֶשׁ אוֹיְבֶיהָ יִקְלַעְנָה בְּתוֹךְ
 כַּף הַקָּלַע.

זְכָאִין אֵינּוֹן צְדִיקָיָא דְאֵית
 לוֹן חוּלְקָא עֲלָאָה
 בְּקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא,

בְּחוּלְקָא קְדִישָׁא, בְּקְדוּשֵׁי מְלָכָא, בְּגִין דְּאֵינּוֹן מְקַדְּשֵׁי
 גְרַמֵּייהוּ בְּקְדוּשֵׁי דְמֵאֲרִיהוֹן. וְכָל מֵאֵן דְּאֵתְקַדְּשׁ, קוּדְשָׁא
 בְּרִידָא הוּא מְקַדְּשׁ לִיָּה, דְכְּתִיב (ויקרא ב) וְהִתְקַדְּשְׁתֶּם וְהֵייתֶם
 קְדוּשִׁים. בַּר נֶשׁ מְקַדְּשׁ גְרַמֵּיהָ מְלָרַע, מְקַדְּשִׁין לִיָּה
 מְלַעֲיָלָא, וְכַד אֵתְקַדְּשׁ בַּר נֶשׁ בְּקְדוּשָׁה דְמֵאֲרִיָּה,
 מְלַבִּישִׁין (נ"א יִרְתִּין) לִיָּה נֶשְׁמַתָּא קְדִישָׁא, אַחְסָנָא דְקוּדְשָׁא

בְּרִיךְ הוּא וּכְנֻסַת יִשְׂרָאֵל, וּכְדִין יָרִית כֹּלָא. וְאֵלֵין
 דְּאֶקְרוּן בְּנִין לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּמָה דְכְּתִיב, (דברים יד)
 בָּנִים אַתֶּם לַיְי אֱלֹהֵיכֶם, וְהָא אוֹקְמוּהָ.

תָּא חַזִי כְּתִיב (בראשית א) תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה, וְאוֹקְמוּהָ
 (י"ט ע"א) נֶפֶשׁ חַיָּה סָתָם. וּמַה הוּא חוּלְקָא יָרִית דְּוֹד
 מִלְכָּא, וְאֶתְקַשְׁר בְּקִשׁוּרָא עֲלָאָה, וְאַחֲסִין מִלְכוּתָא, כְּמָה
 דְּאֶתְמַר. וּבְגִין כֶּךָ וְהִיתָה נֶפֶשׁ אֲדוּנֵי צְרוּרָה בְּצְרוּר
 הַחַיִּים. וְהָא אוֹקְמוּהָ דְנֶפֶשׁ אֶתְקַשְׁר (דף כ"ה ע"א) בְּרוּחַ, וְרוּחַ
 בְּנִשְׁמָה, וּנְשָׁמָה בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְכָאָה חוּלְקִיָּה מֵאֵן
 דְּיָרִית יְרוּתָא דָּא עֲלָאָה.

וְיִ לְאֵינּוּן רְשִׁיעֵיָא דְנִפְשָׁאן דְלֵהוּן לָא זִכָּאן בְּעֵלְמָא
 דִּין, כֹּל שְׁכֵן בְּעֵלְמָא דְאֶתִי. עֲלִייהוּ כְּתִיב (שמואל א כד)
 וְאֵת נֶפֶשׁ אוֹיְבֶיךָ יִקְלַעְנָה בְּתוֹךְ כַּף הַקָּלַע. דְּאֶזְלֵן
 וְשָׁטָאן בְּעֵלְמָא, וְלֹא אֶשְׁכַּחן אֶתְר לְנִיחָא, לְאֶתְקַשְׁרָא
 בֵּיהּ, וְאַסְתַּאבֵּן (נ"א וְאַשְׁתַּאבֵּן) בְּגוּ סְטָרָא דְמִסְאָבוּתָא,
 וְכְרוּזָא קְאָרִי וְאָמַר, נֶפֶשׁ כִּי תִמְעוֹל מֵעַל בֵּינִי מְקַדֵּשׁ יְיִ
 טַמְא. דְּהָא בְּקִדּוּשָׁה לָא עֵייל, וְלֹא אֶתְכַלִּיל. וְאֵינּוּן
 מְזִיקֵי עֵלְמָא, בְּגִין דְּמִתְדַבְּקֵן בְּהוּ, וּמִסְתַּאבֵּן.

רַבִּי יִצְחָק, אָמַר הָא אוֹקְמוּהָ, נֶפֶשׁ, כִּד מִתְעַטְרָא כְּנֻסַת
 יִשְׂרָאֵל בְּמִלְכָּא קְדִישָׁא, אֶתְעַטְר, וְאֶקְרִי צְרוּרָא
 דְּחַיִּי, בְּגִין דְּבַה אֶתְקַשְׁר כֹּלָא. רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר,

שְׁכִינְתָא כַּד נִטְלָא, בְּאַבְהֶתָא נִטְלָא, הֵדָא הוּא דְכְתִיב,
 (שמות יד) וַיִּסַּע מִלֶּאֱךָ הָאֱלֹהִים הַהוֹלִיךְ וְגו'.

רַבִּי אֲבָא אָמַר, כֹּלָא אֶתְעֵבִיד חַד עֶטְרָא, בְּגִין דִּיתְעֶטֶר
 כַּחֲדָא, וְשָׁמָא קְדִישָׁא אֶתְחַזִּי בְּגוּוֹיִיהוּ (ס"א בְּגוּוֹנִי).

בְּהֵיא שְׁעָתָא, אֶקְרִי (שיר השירים ב) כְּתַפּוּחַ בַּעֲצֵי הַיַּעַר כֵּן
 דוֹדֵי בֵּין הַבָּנִים. וְהוּוּ חֲמָאן יִשְׂרָאֵל זִיו יְקָרָא עֲלָאָה נָטִיל
 קְמִיִּיהוּ, וְדָא הוּא דִתְנִינֹן, (דברים ד) וַיּוֹצִיאֲךָ בְּפָנָיו בְּכַחוֹ
 הַגָּדוֹל מִמִּצְרַיִם. אֵלִין אֲבְהֶתָא, וּבְגִין כֶּף, הָאִי שָׁמָא
 מִתְבַּר טוֹרִין, וּמִתְבַּר טְנָרִין, וְאִית בֵּיה לְטַב וּלְבִישׁ.
 זַכָּאָה חוֹלְקִיהוֹן דִּישְׂרָאֵל.

תָּא חֲזִי, עֵז לְקַרְבָּנָא, אֲמַאי. וְהָא אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, עֵז
 שָׁמָא דִּילִיָּה גָרִים, לְאוֹלִיָּף מִן שְׁמִיָּה, דִּהָא סְטָרָא
 בִּישָׁא זִינָא בִישָׁא הוּא. אָלָא הָכִי אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, דָּא
 בְּעֵי לְקַרְבָּא, דִּהָא אִי אַעְבַּר עָלֶיהָ רוּחָא דְמִסְאַבָּא, אוּ
 אֶתְעַסַּק בֵּיה, הָאִי עֵז קְרַבְנִיָּה, בְּהֵוּא גּוּוֹנָא דְאִיהוּ חֲטִי
 בֵּיה.

וְאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הָא תְנִינֹן אִית מֵאן (בראשית ס"ט ע"א, שמות

כ"ד ע"ב ועיין צ"א) דְזָכָה בְּנִשְׁמָה, וְאִית מֵאן דְזָכָה
 בְּאַתְעָרוּתָא דְרוּחַ, וְאִית מֵאן דְלֹא זָכִי אָלָא בְּנַפְשׁ. הָאִי
 מֵאן דְלֹא זָכִי אָלָא בְּנַפְשׁ, וְלֹא סָלִיק יְתִיר, הָא אֶתְדַבֵּק
 בְּהֵוּא סְטָרָא מִסְאַבָּא, וְכַד אִיהוּ נָאִים, אֵינּוֹן סְטָרִין

בִּישׁוּן אֲתֵיִן וּמִתְדַבְּקֵן בֵּיהּ, וּמוֹדְעִין לִיהּ בְּחֻלְמָא מְלִין
 דְּעֻלְמָא. מְנַהוֹן כְּדִיבִין, וּמְנַהוֹן קְשׁוּט. וּלְזַמְנִין דְּחֵיִכֵּן
 בֵּיהּ, וְאַחֲזִיאֵוּ לִיהּ מְלֵי שְׁקָר, וְצַעֲרִין לִיהּ בְּחֻלְמֵיהּ. וְעַל
 דָּא אוּמִין עוּבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה, מְנַהוֹן דְּחַמָּאן בְּחֻלְמֵיהּ
 מְלֵי קְשׁוּט, בְּגִין הֵהוּא סִטְרָא דְּמִתְדַבְּקֵן בֵּיהּ. וּכְלָהוּ מְלִין
 לְזַמֵּן קָרִיב.

תָּא חֲזִי, בְּאַלִּין זִינִין בִּישׁוּן, אֵית תְּלַת דְּרָגִין, אֵלִין עַל
 אֵלִין. דְּרָגָא עֲלָאָה דְּלֵהוֹן הִנְהוּ דְּתַלְיָאן (ע"ו ע"ב שמוח

רס"ז ע"א, רס"א ע"א, צ"א ע"ב) בְּאֹיֶרָא. דְּרָגָא תַּתָּאָה דְּלֵהוֹן אֵינֹון
 דְּחֵיִכֵּן בְּבִנֵי נְשָׂא, וְצַעֲרֵן לָהּ בְּחֻלְמֵיהּ, בְּגִין דְּכְלָהּ
 חֲצִיפִין כְּכַלְבֵּי. וְאֵית דְּרָגָא עֲלָאָה עֲלֵיהּ, דְּאֵינֹון
 מְעֻלָּי וְתַתָּאי, וְאַלִּין מוֹדְעֵי לִיהּ לְבַר נֶשׁ מְלִין, מְנַהוֹן
 כְּדִיבִין, וּמְנַהוֹן קְשׁוּט. וְאֵינֹון מְלֵי דְּקְשׁוּט כְּלָהּ לְזַמֵּן
 קָרִיב.

וְהֵהוּא דְּרָגָא מְאֵינֹון דְּתַלְיָין בְּאֹיֶרָא, דְּאֵינֹון עֲלָאִין
 יְתִיר. הֵהוּא דְּלָא זְכִי יְתִיר אֶלָּא בְּנֶפֶשׁ, וְהֵהוּא
 נֶפֶשׁ בְּעֵי לְאַתְתְּקֵנָא לְקַבְּלָא רוּחָא, עַד לָא רוּחַ לִיהּ,
 נֶפֶקָא מַה דְּנֶפֶקָא מֵהֵהוּא נֶפֶשׁ, וְאַתְפִּשֵׁט בְּעֻלְמָא, וּבְעָא
 לְסֻלְקָא, וְלָא בְּעֵי, עַד דְּאַעֲרַע בְּהוּ בְּאֵינֹון דְּאֹיֶרָא,
 וְאֵינֹון מוֹדְעִין לִיהּ מְלִין, מְנַהוֹן קָרִיבִין, וּמְנַהוֹן רְחִיקִין
 יְתִיר, וּבְהֵהוּא דְּרָגָא אָזִיל וְאַתְקֶשֶׁר בְּחֻלְמֵיהּ, עַד דְּקִנֵּי
 רוּחַ.

כִּיּוֹן דְקִנְהַ רוּחָא, תְּהוּא רוּחָא נְפִיק, מִתְּבַר טוּרִין
 וּטְנָרִין, סָלִיק וְאֵתְפֶשֶׁט וְאָעִיל בֵּין מְלֹאכֵי עֲלָאֵי
 קַדִּישֵׁי, וְתַמָּן יָדַע מַה דִּידַע, וְאוּלִיף מְלִין, וְאֵתְהַדַּר
 לְאַתְרֵיהּ. כְּדִין הוּא קְשׁוּרָא דְבַר נֶשׁ בְּקַדוּשָׁה, עַד דְּזַכֵּי
 בְּנִשְׁמָה וּקְנֵי לָהּ.

כִּיּוֹן דְקִנְהַ נְשָׁמָה, הִיא סְלָקָא לְעֵילָא לְעֵילָא, וּנְטוּרֵי
 פְּתַחֲיָן לָא מְעַכְבֵּי לָהּ, וְאוּזְלָא וּמִתְפֶשֶׁטָא וְעֵילָא
 בֵּין אֵינּוֹן צְדִיקָא דְצָרִירָן בְּצָרוּרָא דְחַיֵּי, וְתַמָּן חָמֵי
 עֲנוּגָא דְמִלְכָא וּמִתְהַנֵּיא מִן זִיוָא עֲלָאָה.

וְכַד אֲתַעַר אֲיִילְתָא קַדִּישָׁא, בְּרוּחַ צְפוֹן, נַחְתָּא, וְקָם
 תְּהוּא זַכָּאָה דְקִנֵּי לָהּ, וְאֵתְגַבַּר כְּפֹאֲרֵיהּ תְּקִיפָא
 בְּאוּרֵייתָא, עַד דְּאֲתֵי צְפָרָא, וְאוּזִיל בְּהֵיא אֲיִילְתָא
 קַדִּישָׁא לְאַתְחֻזָּאָה קָמֵי מִלְכָא, לְקַבְּלָא חַד חוּטָא דְחֻסְדַּי,
 וּמֵאֵי (דף כ"ה ע"ב) אֵיהוּ דָא חוּטָא דְאַבְרָהָם, דְּהוּא קָנֵי לֵיהּ,
 דְכַתִּיב, (בראשית יד) אִם מַחוּט וְעַד שְׂרוּךְ נַעַל, הוּא לָא
 אֲתַהֲנֵי מֵאַחֲרָא כְּלוּם, וְאָמַר אִם מַחוּט, זָכָה לְהֵאֵי חוּטָא,
 וְדָא אַקְרֵי חוּטָא דְאַבְרָהָם.

וְכַד אֲתֵי תְּהוּא זַכָּאָה בְּהֵאֵי אֲיִילְתָא, כְּדִין אֲתַעְטַר עֲמָה
 קָמֵי מִלְכָא, וְדוּד קָאֲמַר, (תהלים כב) לְמַנְצַחַ עַל אֵילַת
 הַשָּׁחַר, דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, אֵילַת הַשָּׁחַר שִׁירְתָא דְכְּנֶסֶת
 יִשְׂרָאֵל, דְּקָאֲמַרֵי בְּגִלוּתָא אֵלֵי אֵלֵי לָמָּה עֲזַבְתָּנִי וְגו'.

אמר רבי שמעון, זכאין אינון מארי דנשמתא, מארי דאורייתא, בני פולחנא דמלכא קדישא. ווי לאינון חייביא, דלא זכאן לאתדבקה במאריהון, ולא זכאן באורייתא, דכל מאן דלא זכי באורייתא, לא זכי לא ברוח, ולא בנשמה. ואתדבקותא דלהון, בטהוא סטרא דזינין בישין. והאי לית ליה חולקא במלכא קדישא, לית ליה חולקא דקדושה. ווי ליה פד יפוק מהאי עלמא, דהא אשתמודע הוא לגבי אינון זינין בישין, מארי חציפותא, תקיפי ככלבא, שלוחי דנורא דגיהנם, דלא מרחמי עלייהו.

תא חזי, מה בין ישראל לעמין עובדי עבודה זרה. ישראל, אף על גב דלא זכי בר נש ישראל, אלא בנפש, דרגא עלאה קאים עליה, ואי איהו בעי למקני רוח, ואי איהו בעי למקני נשמה, קני וזכי בה. אבל עמין עובדי עבודה זרה, לא קניין לעלמין, בר אי אתגזר, דקני נפש (תחת נפש) מאתר אחרא.

וישראל דקיימי בדרגא תתאה בנפש, אי איהו לא בעי למזכי יתיר, עונשיה סגי. ווי לטהוא חייבא, דאנשי פקודי דאורייתא, ולא אשתדל באורייתא, אנשי למאריה, עליה כתיב (תהלים קד) יתמו חטאים מן הארץ.

וְתָא חֲזִי אִית בְּנֵי נֶשָׂא דְאַתְדַּבְּקוּן בְּהַאי סְטָרָא, בְּגִין
 הֵהוּא (נ"א בְּהַאי) נֶפֶשׁ דְּלֹא זִכָּאן יְתִיר, וְכַד אַעֲבַר
 עַלְיֵיהּ הֵהוּא רוּחָא מְסֻבָּא, אֲשֵׁרִי עַלְיֵיהּ וְאַתְדַּבְּקוּ
 בֵּיהּ. כְּדִין הֵהוּא חֲטָאָה דְחֲטִי בַר נֶשׁ, הוּא מְסֻטָּרָא
 דֵּהוּא רוּחַ מְסֻבָּא, וְקַרְבְּנִיה אִיהוּ חַד עֵז, בְּגִין דְּאִיהוּ
 בְּעִירָא דְאַתִּי מֵהֵהוּא סְטָרָא, לְכַפְּרָא עַל חוֹבֵיהּ.

אֲמַר לִיה רַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיה, וְהָא כְּתִיב (דְּבָרִים כ"א) לֹא תִלִּין
 נְבֻלְתוֹ עַל הָעֵץ וְגו', וְלֹא תִטְמֵא אֶת אֲדַמְתְּךָ. בְּגִין
 דְּאַרְעָא הִיא קְדִישָׁא, (וּבְאַתְרָא דְשִׁאֲרִי) וְרוּחַ מְסֻבָּא לֹא
 יִשְׁתַּכַּח אַתְרָא בְּאַרְעָא קְדִישָׁא לְמִשְׁרֵי עֲלוּי, אִי הָכִי,
 כִּיּוֹן דֵּהוּא בְּעִירָא שְׂאֲרֵי עַלְיָה רוּחַ מְסֻבָּא וְאַתִּי
 מְסֻטָּרָא, אֲמַאי מְקַרְיָבִין לִיה לְסִטְר קוּדְשָׁא. אֲמַר לִיה
 יְאִוֵּת שְׂאֵלְתָּ.

אֲבַל תָּא חֲזִי בְרִי, כְּתִיב (דְּבָרִים ד') כִּי יִי אֱלֹהֶיךָ אִשׁ אוֹכְלָה
 הוּא, אִית אִשָּׁא אֲכִיל אִשָּׁא. אִשְׁתָּא דְקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא, אֲכִיל אִשָּׁא אַחֲרָא. וְתָא חֲזִי אִית מְלֻאכִין
 דְּאַמְרִין שִׁירְתָּא קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאִינּוֹן מְתַבְּטְלֵי
 כַּד מְסִימֵי הֵהוּא שִׁירְתָּא, בְּנִיצוּצָא דְאִשָּׁא אַכְלָא.
 לְתַתָּא זְמִין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִשָּׁא דְמַדְבַּחָא, וְהִיא
 אִשָּׁא אַכְלָא וְשִׁצִי לְכָל הֵהוּא סְטָרָא, וְאַתְבְּטַל הֵהוּא
 סְטָרָא, בְּהֵהוּא שְׁלֵהוּבָא דְאִשָּׁא, וְלֹא אִשְׁאֲר מְנִיה

בְּעֶלְמָא. וְהוּא בַר נֶשׁ דְּמִקְרַב קְרַבְנִיה, קָאִים עָלֶיהָ,
 וּבַהּ הוּא רִיחָא דְקַרְבָּנָא דְסָלִיק, אֶתְעַבַר מִנִּיה סְטָרָא
 דְרוּחַ מִסְאָבָא דְשָׂרִיא עֲלוּי, וַיִּתְכַפֵּר. בְּגִינֵי כֵךְ כִּלְא
 אֶתְבְּטִיל וַיִּשְׁתַּצֵּי, וְלִית מֵאן דְקָאִים לְגַבֵּי הַהוּא אֶשָּׂא.
 רַבִּי אַחָא הָוָה אָזִיל בְּאוֹרְחָא, וְרַבִּי חֲזִיא וְרַבִּי יוֹסִי
 אֶעְרְעוּ כַּחְדָּא. אָמַר רַבִּי אַחָא, וְדַאי אָנֹן תִּלְתַּת,
 זְמִינִין לְקַבְּלָא אַנְפֵּי שְׂכִינְתָא, אֶתְחַבְּרוּ כַּחְדָּא וְאָזְלוּ.
 אָמַר רַבִּי אַחָא, כֹּל חַד וְחַד לֵימָא מְלָה דְקִטּוּרָא
 דְאוֹרֵייתָא וְנֹזִיל.

פְּתַח רַבִּי חֲזִיא וְאָמַר, (ישעיה מזה) הֲרַעִיפוּ שָׁמַיִם מִמַּעַל
 וְגו', הָאִי קָרָא רְזָא הוּא דְחַכְמָתָא, דְאוֹלִיפְנָא
 מְבוּצִינָא קְדִישָׁא. הֲרַעִיפוּ שָׁמַיִם מִמַּעַל. מַאי הֲרַעִיפוּ.
 כִּמְה דְאֵת אָמַר (דברים לב) יַעֲרוֹף כַּמָּטָר לְקַחֵי. וְעַל סְטָרָא
 דְמִטְרָא דְהוּא מְזוֹנָא דְכִלְא קָאֶמַר. וְעַל דָּא, כֹּל עֵינֵי
 עֲלָמָא מְצַפֵּן לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְמִזוּנֵי, בְּגִין דְאִיהוּ
 יְהִיב מְזוֹנָא לְכִלְא, וְזֶן כֹּל, כִּמְה דְאֵת אָמַר, (תהלים קמח)
 עֵינֵי כֹל אֵלֶיךָ יִשְׁבְּרוּ וְגו'.

וְאִי תִימָא דְבְּאֵתֵר דָּא דְאֶקְרִי שָׁמַיִם תִּלְיָא מְלֵתָא. הָא
 תְּנִינִין, דְלָאוּ בְּזִכּוּתָא תִּלְיָא מְלֵתָא. וְזִכּוּתָא, הָא
 אוּקְמוּהָ צְדָקָה. וְתַרְגּוּם צְדָקָה, זִכּוּתָא. וְזִכּוּתָא וְשָׁמַיִם
 חַד מְלָה הוּא, וְהֵכָא הֲרַעִיפוּ שָׁמַיִם. (ואי תימא ביה תליא) כְּתִיב

מִמַּעַל, מִמַּעַל וְדָאֵי, מִעֲתִיקָא קִדְיִשָּׁא קָא ^(דף כ"ו ע"א) אֲתִיא, וְלֹא מֵהָהוּא אֲתֵר דְּאִקְרִי שְׁמַיִם, וְאִקְרִי זְכוּתָא, אֲלֵא מִמַּעַל דִּיִּיקָא.

וְשַׁחֲקִים יִזְלוּ צְדָקָה, דְּכֵד שְׁמַיִם נָטִיל לִיה מִמַּעַל, מֵהָהוּא אֲתֵר עֲלָאָה דְּשָׂאֲרֵי עֲלוּי, כְּדִין שְׁחָקִים יִזְלוּ צְדָקָה. מֵאֵן שְׁחָקִים. אֲתֵר דְּטַחְנִין מָנָא לְצַדִּיקֵיִיא. וּמֵאֵי נִינְהוּ. נִצַּח וְהוּד, דְּאִינּוֹן וְדָאֵי טַחְנִין מָנָא לְצַדִּיקֵיִיא. לְמֵאֵן. לְהָהוּא אֲתֵר דְּאִקְרִי צַדִּיק דְּהָא אִינּוֹן טַחְנִין לִיה לְהָהוּא מָנָא דְּאֲתִיא מְלַעִילָא, וְכָל הָהוּא טִיבוּ מִתְכַּנִּישׁ בְּגוּוִיִּיהוּ, לְמִיָּהֵב לִיה לְדֶרְגָא דְּצַדִּיקָה, בְּגִין דִּיתְבָּרְכוּן צְדָקָה מֵהָהוּא נְזִילוּ דְּלֵהוֹן, וְעַל דָּא טַחְנִין מָנָא לְצַדִּיקֵיִיא. מֵאֵן צַדִּיקֵיִיא דָּא צַדִּיק וְצְדָקָה, יוֹסֵף וְרַחֵל, דְּכֵד מוֹדֵיוֹגֵן כְּחָדָא צַדִּיקִים אִקְרוּ. וְאֵלִין טַחְנִין מָנָא לְצַדִּיקֵיִיא וְדָאֵי, וְעַל דָּא וְשַׁחֲקִים יִזְלוּ צְדָקָה. כְּדִין תְּפַתַּח אֶרֶץ לְתַתָּא. וַיִּפְרוּ יִשְׁעֵי בְנֵי עֲלָמָא. וְצְדָקָה תְּצַמִּיחַ יַחַד, כָּל רַחֲמֵי, וְכָל טִיבוּ דְּעֲלָמָא סְגִיאוּ, וּמְזוֹנֵיִיהוּ דְּבְנֵי נֶשָׂא מִשְׁתַּכְּחֵי בְּעֲלָמָא, כְּדִין חֲדוּהָ עַל חֲדוּהָ אֲתוּסָה, וְכָל עֲלָמִין מִתְבָּרְכָאֵן. אָמַר רַבִּי אַחָא, אֲלֵמְלָא לָא אֲתִינָא אֲלֵא לְמִשְׁמַע דָּא דִּיִּיא. פְּתַח רַבִּי יוֹסֵי וְאָמַר, ^(שופטים ה) לְבִי לְחוֹקְקֵי יִשְׂרָאֵל הִמְתַּנְדְּבִים בְּעַם בְּרַכּוֹ יִי. תָּא חֲזִי, כָּל רַעוּתָא,

וְכֹל לֵבָא, דְּבַעֵי בַר נֶשׁ לְאַרְקָא בְּרַכָּאן מֵעִילָא לְתַתָּא,
 לְיַחְדָּא שְׁמָא קְדִישָׁא. לְבַעֵי בְּצִלוֹתָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 בְּרַעֵי וְתָא וּבְכֹנָה דְּלֵבָא, לְנַגְדָּא מִהֵוּא נַחְלָא עֵמִיקָא,
 כְּמָה דְּכְתִיב, (תהלים קל) מִמַּעַמְקִים קָרְאתִיךָ יי', דְּתַמָּן
 עוּמְקָא דְּכֹלָא, בְּעֵמִיקֵי עֵלְאֵי, דְּאֵינוּן שִׁירוֹתָא עֵלְאָה,
 דְּאָבָא וְאֵימָא מְזִדְּוֹגִין. אוּף הָכָא לְבִי לְחוּקְקֵי יִשְׂרָאֵל,
 מֵאֵן חוּקְקֵי יִשְׂרָאֵל. לָא כְּתִיב חֻקְקֵי יִשְׂרָאֵל, אֶלָּא
 לְחוּקְקֵי. אֵלִין אָבָא וְאֵימָא, דְּאֵינוּן מְחֻקְקֵי לְיִשְׂרָאֵל
 קְדִישָׁא, דְּאֵיהוּ נְגִיד מִבֵּינֵיהוּ.

הַמְתַּנְדְּבִים בְּעַם, אֵלִין אֵינוּן אֲבָהֵן, דְּאֶקְרוּן נְדִיבִים,
 כְּמָה דָּאֵת אָמַר (תהלים מז) נְדִיבֵי עַמִּים נְאֻסְפוּ
 עִם אֱלֹהֵי אֲבֹרָהֶם. כְּדִין בְּרַכּוּ יי', לְנַגְדָּא מִנִּיהּ בְּרַכָּאן
 לְתַתָּא, וְיִשְׁתַּכְּחוּן בְּרַכָּאן בְּעֵלְמָא כְּלָהוּ, דְּכַד הָכָא
 מִשְׁתַּכְּחִין בְּרַכָּאן מְלַעִילָא כְּלָא הוּא בְּחֻדְוֹתָא כְּלָא הוּא
 בְּשְׁלִימוּ. זַכָּאָה חוּלְקִיהוּן דְּיִשְׂרָאֵל, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 מְרִיק עֲלֵיהוּן בְּרַכָּאן, וְצִיִּית צְלוֹתְהוּן, וְעֲלֵייהוּ כְּתִיב,
 (תהלים קב) פָּנָה אֶל תְּפִלַּת הָעֲרָעָר וְלֹא בִזָּה אֶת תְּפִלָּתְךָ וְגו'.

פְּרֻשַׁת צו

זֹאת תּוֹרַת הָעוֹלָה וְגו'. רַבִּי שְׁמַעוֹן פָּתַח וְאָמַר,
 (תהלים לו) צְדָקְתְךָ כְּהַרְרֵי אֵל מִשְׁפָּטֶיךָ תְּהוּם רַבָּה וְגו',